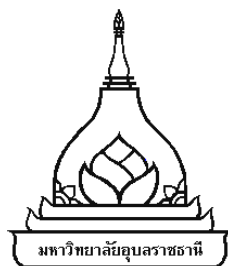

กลวิธีการแปลเพลงเป็นภาษาไทย: กรณีศึกษาในบทเพลงจากภาพยนตร์
การ์ตูนที่แปลโดย ธาณี พูนสุวรรณ

ณัฐจรัส จันทร์หอม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

TRANSLATION STRATEGIES OF ENGLISH TO THAI: A CASE STUDY
OF COMIC MOVIE' SONGS TRANSLATED BY THANI PHUNSUWAN

NATTACHARAN CHANHOM

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS MAJOR IN TNAI
FACULTY OF LIBERAL ARTS
UBON RATCHATHANI UNIVERSITY
ACADIMIC YEAR 2020
COPYRIGHT OF UBON RATCHATHANI UNIVERSITY

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์

เรื่อง กลวิธีการแปลเพลงเป็นภาษาไทย: กรณีศึกษาในบทเพลงจากภาพยนตร์การ์ตูน
ที่แปลโดย ธาณี พูนสุวรรณ

ผู้วิจัย นายณัฐจรัส จันทร์หอม

คณะกรรมการสอบ

ดร.วรรณิก โพธิจักร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ผิวพอใช้

ดร.อรทัย สุทธิ

ประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

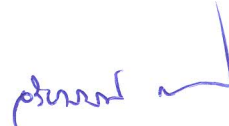

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ผิวพอใช้)

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ คำคง)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อริยาภรณ์ พงษ์รัตน์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ปีการศึกษา 2563

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “กลวิธีการแปลเพลงเป็นภาษาไทย: กรณีศึกษาในบทเพลงจากภาพยนตร์การ์ตูนที่แปลโดย ธาณี พูนสุวรรณ” สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อย ด้วยความเมตตากรุณาจากคณาจารย์ผู้มากประสบการณ์หลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ผิวพอใช้ ที่ให้เกียรติรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คอยชี้แนวทางให้แก่ผู้วิจัย เคี่ยวเข็ญขัดเกลาจนเป็นชิ้นงานที่สมบูรณ์ จนทำให้ผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยชิ้นนี้ได้สำเร็จเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณดร.อรรถ สุธาธิ และ ดร.วรณิก โพธิจักร ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ทั้งยังได้ตรวจทาน และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความรู้ทางวิชาการและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอดขอบพระคุณกำลังใจอันงดงามจากผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จครั้งนี้ คุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัวของผู้วิจัยที่สนับสนุนทางการเงินในการศึกษาครั้งนี้ ขอบคุณเพื่อน พี่ น้อง สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ ที่ตลอดเวลาที่ผ่านมาทำให้ผู้วิจัยได้เห็นความเป็นมิตรภาพที่ยืนยาว และจะรักษาให้คงอยู่ตลอดไป

สุดท้ายนี้ ความสำเร็จจะเกิดขึ้นไม่ได้หากผู้วิจัยไม่ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากผู้สนับสนุน และผู้ให้ข้อมูลทุก ๆ ท่าน ที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้ ขอได้รับการขอบคุณจากใจจริงของผู้วิจัยและหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยชิ้นนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์อันสูงสุดในเชิงวิชาการต่อไป

ณัฐจรัส จันทรหอม

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

เรื่อง : กลวิธีการแปลเพลงเป็นภาษาไทย: กรณีศึกษาในบทเพลงจากภาพยนตร์
การ์ตูนที่แปลโดย ธาณี พูนสุวรรณ
ผู้วิจัย : ณัฐจรัส จันทร์หอม
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : ภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาสพงศ์ ผิวพอใช้
คำสำคัญ : กลวิธีการแปล, เทคนิคการแปล, Disney, ธาณี พูนสุวรรณ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการที่ ธาณี พูนสุวรรณ ใช้ในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney และเทคนิคการแปลที่ ธาณี พูนสุวรรณ ใช้ในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney ที่ โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากเพลงที่ปรากฏในภาพยนตร์ทั้งหมด 25 บทเพลง

กลวิธีการแปลที่พบมีทั้งสิ้น 4 กลวิธี คือ การแปลตรงตัวใช้เมื่อผู้แปลต้องการแปลคำให้มีความตรงตัวหรือความหมายเดิมกับภาษาต้นฉบับ การแปลถ่ายทอดความหมายเป็นการแปลโดยอาศัยการถ่ายทอดใจความ เน้นความสละสลวยของภาษา การแปลอิสระเป็นการแปลที่ใช้เมื่อการแปลแบบตรงตัวและแบบถ่ายทอดความหมายไม่สามารถใช้ได้ เป็นการแปลที่ไม่ยึดติดกับโครงสร้าง แต่เป็นการแปลที่เน้นเอาเฉพาะใจความสำคัญมาแปลเท่านั้น การแปลแบบผสมคือการแปลในหนึ่งใจความหรือหนึ่งบทนั้นมีหลากหลาย

กลวิธีดังกล่าวเมื่อพบปัญหาการแปลจึงมีการนำเทคนิคการแปลเข้ามาใช้ในการปรับบทแปลเพื่อให้ภาษาแปลนั้นสามารถนำไปใช้ในการร้องได้พบเทคนิคการแปล 6 เทคนิคคือ การแปลโดยเทคนิคการใช้คำทับศัพท์ การแปลโดยใช้เทคนิคการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤต การแปลโดยเทคนิคการตัดคำศัพท์ การแปลโดยเทคนิคการเติมคำ การแปลโดยใช้เทคนิคการคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ การแปลโดยใช้เทคนิคการปรับเปลี่ยนหลังจากผู้วิจัยทราบผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลพบความสัมพันธ์ทั้งสิ้น 8 ความสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีและเทคนิคทั้งหมดที่กล่าวมานั้นเป็นผลให้การนำเพลงที่ได้รับการแปลเป็นภาษาไทยแล้วสามารถใช้ในการขับร้องโดยที่ ยังคงความหมาย จังหวะ และทำนองของเพลงแต่ละเพลงไว้ได้อย่างครบถ้วน รวมทั้งยังสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมจากภาษาต้นฉบับสู่ภาษาแปลได้อย่างน่าสนใจ ทำให้ผู้ฟังและผู้อ่านเข้าใจบริบททางวัฒนธรรมของสองภาษาอย่างถ่องแท้

ABSTRACT

TITLE : TRANSLATION STRATEGIES OF ENGLISH TO THAI: A CASE STUDY OF
COMIC MOVIE' SONGS TRANSLATED BY THANI PHUNSUWAN

AUTHOR : NATTACHARAN CHANHOM

DEGREE : MASTER OF ARTS

MAJOR : THAI

ADVISOR : ASST. PROF. PASSAPONG PEWPORCHAI, Ph.D.

KEYWORDS : TACTICS FOR TRANSITING, TRANSLATION TECHNIQUES, DISNEY, THANEE
POONSUWAN

The objectives of this study were to investigate strategies for translating lyrics from English to Thai in Disney cartoons as translated by Thani Phunsuwan, and investigate Phunsuwan's techniques for translating lyrics from English to Thai in the cartoons which were shown in cinemas from 2010 to 2017. Twenty-five lyrics in the source and target languages were analyzed.

There were four strategies as follows: a literal translation used for translating words with equivalent meaning in both languages, "idiomatic translation", which focuses on translating the main ideas, "free translation" used when translator cannot use word-for-word or idiomatic translation methods and "mixed translation method" for translating texts that require multiple techniques.

Furthermore, the researcher employed translation techniques to facilitate singing. Six techniques were found: translation as transliteration, translation by using loan words from Pali and Sanskrit, omission, along with translation by adding words, translation by using the original form, and translation by adjustment. In addition, the researcher obtained results from analyzing the relationship between translation strategies and translation techniques and found eight such relationships.

It revealed that all the strategies and techniques were applied to lyrics which were translated into Thai to facilitate singing by entirely keeping the meaning, the rhythm, and the melody of each original song. The cultural themes from the source language

to the target language were also considered. It made listeners and readers understand clearly the cultural background of lyrics in both the source and target language.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา	3
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีการแปล	6
2.2 กลวิธีการแปล	16
2.3 เทคนิคการแปล	19
2.4 การแปลเพลงภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย	22
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	31
3.1 แหล่งข้อมูล	31
3.2 ขั้นตอนรวบรวมข้อมูล	31
3.3 ขั้นตอนการศึกษา	32
3.4 สรุปกรอบแนวคิด	32
บทที่ 4 กลวิธีการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney	35
4.1 การแปลแบบตรงตัว	35
4.2 การแปลถ่ายทอดความหมาย	40
4.3 การแปลอิสระ	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.4 การแปลแบบผสม	51
บทที่ 5 เทคนิคการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney	60
5.1 เทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์	60
5.2 เทคนิคการแปลโดยการยืมคำจากภาษาบาลี - สันสกฤต	65
5.3 เทคนิคการแปลโดยการตัดศัพท์	68
5.4 เทคนิคการแปลโดยการเติมคำ	70
5.5 เทคนิคการแปลโดยการคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ	72
5.6 เทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยน	76
บทที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปล	85
6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบตรงตัว กับเทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์	86
6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบตรงตัว กับเทคนิคการแปลแบบคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ	89
6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลถ่ายทอดความหมาย กับเทคนิคการแปลโดยการยืมคำจากภาษาบาลี- สันสกฤต	90
6.4 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลถ่ายทอดความหมาย กับเทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์	92
6.5 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลถ่ายทอดความหมาย กับเทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยน	94
6.6 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบผสม กับเทคนิคการแปลโดยการแปลโดยการตัดคำศัพท์	95
6.7 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบอิสระ กับเทคนิคการแปลโดยใช้การเติมคำ	97
บทที่ 7 สรุปและอภิปรายผล	101
7.1 สรุปผลการวิจัย	101
7.2 อภิปรายผล	107
7.3 ข้อเสนอแนะ	110

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เอกสารอ้างอิง	111
ภาคผนวก	115
ประวัติผู้วิจัย	139

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความถี่ของกลวิธีการแปลที่พบในเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney	58
2	ความถี่ของเทคนิคการแปลที่พบในเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney	84
3	ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปล	85

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนภูมิกระบวนการแปลของ Larson	11
2	กระบวนการแปลภาษาข้ามวัฒนธรรม	12
3	กรอบแนวคิดจุดประสงค์ที่ 1	33
4	กรอบแนวคิดจุดประสงค์ที่ 2	34

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งในการแปลวรรณกรรมภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะวรรณกรรมเยาวชน ซึ่งมีลักษณะการแปลแบบกึ่งตรงตัว คือเรื่องความสมดุระหว่างกรยึดติดโครงสร้างภาษาต้นฉบับและการทำความเข้าใจของผู้อ่านในภาษาแปล เนื่องจากการแปลวรรณกรรมนั้นหากผู้แปลใช้วิธีแปลตรงตัวเกินไป บทแปลที่ได้จะเป็นภาษาไทยที่มีโครงสร้างประโยคของภาษาอังกฤษผู้อ่านที่ไม่คุ้นเคยหรือไม่เคยเห็นโครงสร้างของประโยคภาษาอังกฤษเลยจะอ่านบทแปลไม่เข้าใจ แต่หากผู้แปลเลือกใช้วิธีแปลแบบเอาความโดยไม่คำนึงถึงรูปแบบของการเสนอความคิดของต้นฉบับเลย ผู้อ่านฉบับแปลจะได้รับความหมายตามเนื้อหา แต่จะขาดความหมายอื่น ๆ เช่น รสชาติบรรยากาศ อีกทั้งไม่ได้สัมผัสความรู้สึกและอารมณ์ของผู้เขียนต้นฉบับ (สัญญาวิ สายบัว, 2542) อย่างไรก็ตามในบางครั้งผู้แปลไม่สามารถแปลตรงตัวได้ด้วยข้อจำกัดหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค หรือแม้กระทั่ง วัฒนธรรม สังคม และทัศนคติซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจนำไปสู่การตีความและการแปลความหมายที่ผิด (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2549) ดังนั้นการที่ผู้แปลจะถ่ายทอดความหมายและรูปแบบการนำเสนอ ความคิดของต้นฉบับให้ผู้อ่านได้รับรู้ตรงตามเจตนารมณ์ของผู้เขียนจำเป็นจะต้องอาศัยการปรับบทแปล โดยสัญญาวิ สายบัว (2542) ได้กล่าวถึงขอบเขตของการปรับบทแปลไว้ว่า ผู้แปลควรปรับภาษาเพื่อให้อ่านเข้าใจง่ายขึ้นต้องไม่แก้ไขหรือดัดแปลงภาษาตามความพอใจของตนเอง การปรับบทแปลควรทำต่อเมื่อมีความจำเป็นในด้านที่จะทำให้บทแปลนั้นอ่านเข้าใจง่ายขึ้น และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือผู้แปลควรใช้ภาษาในบทแปลที่สามารถสื่อความหมายที่เทียบเคียงได้กับความหมายของต้นฉบับ หากผู้แปลพบปัญหาในการพยายามรักษารูปแบบการเสนอความคิดเอาไว้แต่ไม่สามารถถ่ายทอดความหมายได้เต็มที่ผู้แปลควรแก้ปัญหาโดยการเลือกการรักษาความหมายเอาไว้แล้วปรับรูปแบบตามความเหมาะสม

เพลงเป็นงานบันเทิงคดีประเภทหนึ่งที่ได้ช่วยกล่อมเกลาลูกโลกมาโดยตลอด ความงามของถ้อยคำที่ร้อยเรียง ทำนองที่ไพเราะ และการขับขานด้วยเสียงเสนาะ สามารถโน้มน้าวจิตใจผู้คนให้มีอารมณ์คล้อยตามได้ทั้ง สุข เศร้า เหงา โศก ร่าเริง ฯลฯ ผู้ที่เข้าใจประโยชน์ของเพลงได้นำเพลงไปใช้เพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ เช่น ประกอบภาพยนตร์ หรือใช้ในงานโฆษณา

เมื่อพิจารณาในแง่ของงานวรรณกรรม งานเพลงถือว่าเป็นงานกวีนิพนธ์ประเภทหนึ่งดังที่พาเมลา จินน์ แอนนัส และ โรเบิร์ต ซี โรเซ็น (Pamela Jeanne Annas and Robert C. Rosen, 1990:

1414 - 1415) ระบุว่า เพลงจัดเป็นงานกวีนิพนธ์ประเภทหนึ่งที่เรียกว่า “Lyric Poem” ซึ่งมีลักษณะเป็นงานเขียนสั้น ๆ มักจะใช้ในการแสดงความรู้สึกและความคิดของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งก็คือผู้ขับขานบทกวีนั่นเอง ตัวบทกวีเขียนขึ้นเพื่อใช้ขับร้องโดยเฉพาะ และมีท่วงทำนองไพเราะอย่างเห็นได้ชัด

ถ้าหากจะกล่าวถึงบริษัทที่สร้างสรรค์ผลงานเพลงที่มีความโด่งดังไปทั่วโลก หลาย ๆ ท่านคงทราบและรู้จักบริษัท วอลต์ ดิสนีย์ บริษัทขนาดใหญ่ในวงการเพลงและภาพยนตร์ ที่ประกอบกิจการหลากหลายรูปแบบ พร้อมมีบริษัทย่อยหลายรูปแบบ จากจุดเริ่มต้นของบริษัทเล็ก ๆ ที่มีพนักงานไม่กี่คน วอลต์ ดิสนีย์ ได้เติบโตขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบันนี้มีพนักงานราวสองแสนคน ปัจจุบันรายได้รวมของบริษัทอยู่ที่ 54,940 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีทรัพย์สินทั้งหมดรวม 91,580 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทำกำไรไป 8,990 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีมูลค่าราคาตลาดอยู่ที่ 178,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ดิสนีย์มีบริษัทในเครืออีกหลากหลาย เช่นค่ายหนังอย่างบริษัท พิกซาร์ (Pixar Animation Studios) มาร์เวล เอ็นเตอร์เทนเมนต์ (Marvel Entertainment) ลูคัสฟิล์ม (Lucasfilm Ltd.) ช่องโทรทัศน์ ABC, ESPN และ Freeform นอกจากนี้ยังมีร้านขายสินค้า Disney Store อยู่ทั่วโลก ที่มีการจัดจำหน่ายของเล่น เสื้อผ้า หนังสือ และเกมอีกด้วย และกิจการอีกรูปแบบหนึ่งที่โด่งดังไปทั่วโลกคือสวนสนุกดิสนีย์แลนด์ ขณะนี้มีอยู่ทั้งหมด 5 แห่ง แคลิฟอร์เนีย โตเกียว ฮองกง ปารีส เซี่ยงไฮ้ และสวนสนุกที่ฟลอริดาในชื่อ วอลต์ ดิสนีย์ เวิลด์ (Walt Disney World) ภายในประกอบไปด้วยสวนสนุก 4 แห่ง สวนน้ำ 2 แห่ง และรีสอร์ตถึง 27 แห่ง และความสำเร็จอีกประการหนึ่งของดิสนีย์คือดิสนีย์ได้ซื้อบริษัท 21st Century Fox ไปในมูลค่า 52,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (The Standard: 19 กุมภาพันธ์ 2556)

จากความสำเร็จของ วอลต์ ดิสนีย์ ทำให้มีบริษัทในหลายประเทศทั่วโลกก่อกำเนิดขึ้นและหนึ่งในนั้นก็คือ Disney Thailand ที่ได้นำเอาผลงานของ Disney โดยเฉพาะภาพยนตร์การ์ตูนมาแปลภาษาเพื่อเข้าฉายในโรงภาพยนตร์ไทยและได้นำแปลฝีมือดีอย่าง ธาณี พูนสุวรรณเป็นผู้แปล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและวิเคราะห์บทเพลงที่มาจากภาพยนตร์ Disney Thailand ที่เข้าฉายในโรงภาพยนตร์ไทยตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2553 ถึงปีพุทธศักราช 2560 สำหรับการวิเคราะห์งานแปลนั้นผู้วิจัยได้นำ ทฤษฎีของ Larson(1984) สามารถนำทฤษฎีมาใช้เป็นกรอบในการวิจัยกลวิธีการแปลและนำกรอบแนวคิดของ ของสัญญาวิ สายบัว (2542); สุพรรณิ ปิ่นมณี (2555); อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2547) มาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์เทคนิคการแปล ซึ่งเป็นการแปลที่ผู้แปลถ่ายทอดเนื้อความจากภาษาต้นฉบับเป็นภาษาแปลโดยปรับเปลี่ยนรูปแบบเสียใหม่ และการเรียงลำดับความคิดอาจไม่เหมือนกับในต้นฉบับ โดยคำนึงถึงความหมาย และความเข้าใจสำคัญว่าอย่างอื่น เพื่อแก้ปัญหาผู้อ่านไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดพลาด

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษากลวิธีแปลที่ ธาณี พูนสุวรรณ ใช้ในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney

1.2.2 เพื่อศึกษาเทคนิคการแปลที่ ธาณี พูนสุวรรณ ใช้ในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney

1.3 ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้นำเนื้อเพลงจากภาพยนตร์ที่แปลโดย ธาณี พูนสุวรรณ ที่ฉายในโรงภาพยนตร์ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2553 – 2560 จำนวน 25 เพลง จากภาพยนตร์ทั้งหมด 4 เรื่อง ได้แก่

1.3.1 ราพันเซล เจ้าหญิงผมยาวกับโจรซ่าจอมแสบ (2553) มีทั้งหมด 5 เพลง ดังนี้

1.3.1.1 เมื่อไรชีวิตจะเริ่มต้น (When will my live Begin)

1.3.1.2 แม่รู้กว่าใคร (Mother Knows Best)

1.3.1.3 ฉันมีความฝัน (I've Got a Dream)

1.3.1.4 เห็นแสงประกาย (I see the Light)

1.3.1.5 บทเพลงรักษา (Healing Incantations)

1.3.2 ผจญภัยแดนคำสาปราชินีหิมะ (2556) มีทั้งหมด 8 เพลง ดังนี้

1.3.2.1 Frozen Heart

1.3.2.2 ปั่นมนุษย์หิมะด้วยกันไหม “Do you want to build a Snow man”

1.3.2.3 เปิดประตูสู่รักใหม่ “Love is open door”

1.3.2.4 กวางช่างแสนดีกว่าผู้คน “Reindeer(s) are Better Than People”

1.3.2.5 ในหน้าร้อน “In Summer”

1.3.2.6 เป็นครั้งแรกที่รอมานาน “For the Frist Time in Forever”

1.3.2.7 ปล่อยมันไป “Let it go”

1.3.2.8 ต้องเอาไปซ่อม “Fix Upper”

1.3.3 ผจญภัยตำนานหมู่เกาะทะเลใต้ Moana (2559) มีทั้งหมด 7 เพลง ดังนี้

1.3.3.1 อยู่ที่นี่ “Where you are”

1.3.3.2 ห่างเพียงใด “How far I'll go”

1.3.3.3 จำทางขึ้นใจ “We Know the Way”

- 1.3.3.4 ไม่ต้องห่วง “You’re Welcome”
- 1.3.3.5 แวบวา “Shiny”
- 1.3.3.6 นี่ฉันโมอาน่า “I Am Moana”
- 1.3.3.7 เธอคือใคร “Know Who You Are”
- 1.3.4 วันอลวนวิญญูณอลเวง (2560) มีทั้งหมด 5 เพลง ดังนี้
 - 1.3.4.1 จำฉันให้ดี “Remember Me”
 - 1.3.4.2 ชื่อเธอใครก็รู้ฮัวนีตา “Everyone Knows Juanita”
 - 1.3.4.3 หัวหมุนตื้อ ๆ “Un Poco Loca”
 - 1.3.4.4 โลกนี้คือครอบครัวของฉัน “The World Es Mia Familia”
 - 1.3.4.5 เชื้อมันไม่สั่นคลอน “Proud Corazón”

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการดำเนินการค้นคว้าโดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

- 1.4.1 ขั้นรวบรวมข้อมูลได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.4.2 กำหนดเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลจากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องและข้อมูลแนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการแปล
- 1.4.3 วิเคราะห์ข้อมูล
- 1.4.4 สรุปผลการศึกษาและนำเสนอข้อมูล โดยนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) พร้อมสรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 เพลง หมายถึง เพลงประกอบภาพยนตร์ของดิสนีย์ที่แปลโดย ธาณี พูนสุวรรณเป็นเพลงที่มีถ้อยคำที่นักประพันธ์เรียงร้อยหรือเรียบเรียงขึ้น ซึ่งประกอบด้วย เนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ ทำให้เกิดความไพเราะสร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้ฟัง มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ทั้งด้านการเลือกสรรคำที่ใช้ในการแต่ง การเรียบเรียงประโยค และการใช้โวหาร

1.5.2 ภาพยนตร์การ์ตูน หมายถึง ทัศนศิลป์รูปแบบหนึ่ง มีรูปแบบเป็นภาพเคลื่อนไหวที่สร้างด้วยการฉายภาพวาดต่อเนื่องกันด้วยความเร็วสูง ใช้คอมพิวเตอร์กราฟิกส์ในการคำนวณสร้างภาพเรียกการสร้างภาพเคลื่อนไหวด้วยคอมพิวเตอร์ในรูปแบบนี้ว่าคอมพิวเตอร์แอนิเมชัน ในวิจัยเล่มนี้กล่าวถึงภาพยนตร์การ์ตูนของบริษัทวอล ดิสนีย์

1.5.3 กลวิธีการแปล หมายถึง การแปลตามทฤษฎีการแปลทั่วไปซึ่งใช้ในการแปลเพื่อใช้ในการถ่ายทอดความหมายของภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งในงานวิจัยนี้ได้ศึกษาวิธีการแปล 4 ชนิดคือ 1) การแปลตรงตัว (very literal) 2) การแปลถ่ายทอดความหมาย (idiomatic) 3) การแปลอิสระ (unduly free) 4) การแปลแบบผสม (inconsistent mixture) (Midred M. Larson, 1984)

1.5.4 เทคนิคการแปล หมายถึง วิธีหรือการแก้ปัญหาที่นำมาใช้ในการแปลเมื่อพบปัญหาการแปลไม่ได้ หรือแปลได้แต่ความหมายเทียบเคียงนั้นไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เทคนิคการแปลที่สามารถนำมาใช้ในการแปลบทเพลงได้ 6 เทคนิคดังนี้ คือ 1) การแปลโดยเทคนิคการใช้คำทับศัพท์ 2) การแปลโดยใช้เทคนิคการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤต (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2555) 3) การแปลโดยเทคนิคการตัดคำศัพท์ 4) การแปลโดยเทคนิคการเติมคำ (สัญญาวิ สายบัว, 2542) 5) การแปลโดยใช้เทคนิคการคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ 6) การแปลโดยใช้เทคนิคการปรับเปลี่ยน (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2547)

1.5.5 ภาษาต้นฉบับ หมายถึง ภาษาที่ใช้ในบทเพลงจากภาพยนตร์ของ Disney ซึ่งเป็นภาษาอังกฤษ

1.5.6 ภาษาแปล หมายถึง ภาษาที่ใช้ในบทเพลงจากภาพยนตร์ของ Disney Thailand ซึ่งเป็นภาษาไทย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบถึงกลวิธีแปลที่ ธาณี พูนสุวรรณ ใช้ในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney

1.6.2 ทำให้ทราบถึงเทคนิคการแปลที่ ธาณี พูนสุวรรณ ใช้ในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney

1.6.3 ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กลวิธีการแปลเพลงภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย: ศึกษาจากภาพยนตร์การ์ตูนที่แปลโดยธานี พุนสุพรรณ ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปล เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานในประเด็นดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีการแปล
- 2.2 กลวิธีการแปล
- 2.3 เทคนิคการแปล
- 2.4 การแปลเพลงภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีการแปล

แนวคิดและวิธีการแปลในวิจัยเล่มนี้ มีการให้คำจำกัดความเกี่ยวกับการแปล คำนิยามและความหมายของการแปล ตามที่นักวิชาการไทยและต่างประเทศระบุไว้ดังนี้

2.1.1 ความหมายของการแปล

นิวมาร์ก (ดวงตา สุพล, 2541: 3; อ้างอิงจาก Newmark, 1988) กล่าวว่าไว้ว่า การแปลเป็นความชำนาญที่ประกอบด้วยความพยายามที่จะแทนที่สารและหรือข้อความในภาษาหนึ่งด้วย สารหรือข้อความในอีกภาษาหนึ่ง

เฉลิมศรี จันทสิงห์ (2528: 2) ได้กล่าวถึงคำนิยามการแปลของแคทฟอร์ด (Catford 1965: 1) ไว้ว่าการแปลเป็นกระบวนการที่กระทำต่อภาษา อาจจะหมายถึงการแทนที่ความในภาษาหนึ่ง โดยใช้ข้อความที่มีความหมายเท่าเทียมกันในอีกภาษาหนึ่ง ปัญหาสำคัญของการแปลจึงอยู่ที่การจะหาถ้อยความที่เท่าเทียมกันในภาษาเป้าหมาย และประเด็นสำคัญของทฤษฎีการแปลจึงอยู่ที่การกำหนดความหมายของธรรมชาติและเงื่อนไขของสิ่งที่เรียกว่า ความเท่าเทียมกันในการแปล

ปราณี บานชื่น (2523: 2) ได้ถอดความคำจำกัดความของ J.C. Catford ไว้ดังนี้ “การแปลเป็นกระบวนการที่กระทำต่อภาษา กล่าวคือ เป็นกระบวนการที่เอาถ้อยความที่เขียนด้วยภาษาหนึ่งไปแทนที่ถ้อยความที่เขียนด้วยอีกภาษาหนึ่ง”

ดวงตา สุพล (2541: 5) ได้สรุปคำกล่าวของ ยูจีน ไนดา ที่เขียนไว้ในหนังสือ Toward a Science of Translating (Leiden: E.J. Brill, 1964) ไว้ว่าการแปลเป็นทั้งศาสตร์และศิลปะคือ

การแปลนั้นเป็นเรื่องที่ศึกษาวิเคราะห์ได้ นำมาประกอบเรียบเรียงขึ้นเป็นทฤษฎีได้ และอาจใช้ความรู้ และทฤษฎีต่าง ๆ จากศาสตร์อื่นมาประยุกต์ หรือใช้ช่วยในการอธิบายหรือวิเคราะห์ได้เช่น ความรู้ ทางด้านภาษาศาสตร์ (Linguistics) หรือภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ (Comparative Linguistics) และในเวลาเดียวกันการแปลก็เป็นศิลปะด้วย

สัญญาวิ สายบัว (2542: 2) ได้ให้ความหมายการแปลว่า การแปลเป็นเรื่องของการ ถ่ายทอดความหมายและรูปแบบของการเสนอความหมาย การแปลจึงสัมพันธ์กับภาษาอย่างใกล้ชิด ในแง่ของการเอาภาษามาใช้เป็นเครื่องมือ เพื่อให้การถ่ายทอดความหมายและรูปแบบของความหมาย ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ เจ. ซี. เคทฟอร์ด (สัญญาวิ สายบัว, 2542: 3; อ้างอิงจาก J.C. Catford, 1973) ที่กล่าวว่า “การแปลคือการใช้ภาษาอีกภาษาหนึ่ง เพื่อสื่อความหมายที่แสดงโดย ภาษาเดิม ภาษาจึงเป็นเครื่องมือที่นักแปลนำมาใช้เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และได้กล่าวถึงคำ จำกัดความของ ยูจีน ไนดา (1964) ไว้ดังนี้

“การแปลเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความหมาย (meaning) และการถ่ายทอดรูปแบบ ของการเสนอความหมาย (form) ของข้อความในภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง”

วรรณา แสงอร่ามเรือง (2542: 4) ได้สรุปว่า การแปลไม่ใช่เพียงการถอดรหัสจากภาษา หนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นการทำงานที่ซับซ้อนผ่านเงื่อนไขของภาษา วัฒนธรรม และ หน้าที่

จากความหมายและคำจำกัดความการแปลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการแปลเป็นการ สรุปรุความหมายและถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง โดยผู้แปลจะต้องคำนึงถึง ความหมาย เจตนาของผู้แปลเพื่อให้ผู้รับสารในอีกภาษาหนึ่งเข้าใจสารอย่างถูกต้องมากที่สุด

ประเทือง ทินรัตน์ (2543: 5) กล่าวไว้ว่า การแปล คือการหาความหมายที่เกิดขึ้นแม้ใน การสื่อสารที่ใช้ภาษาเดียวกัน และถ้าผลออกมาเป็นที่พอใจของทั้งฝ่ายผู้ส่งสารและผู้รับสารแสดงว่า ผู้รับการแปลความหมายได้ตรงตามเจตนาของผู้ส่งสาร ดังนั้นการแปลข้ามภาษาก็มีความเหมือนกัน และต่างกันเพียงจำนวนของปัญหาในการแปลข้ามภาษาที่มีมากกว่าเท่านั้น

2.1.2 ทฤษฎีการแปล

สกุนตลา ผาติธรรมรักษ์ (2547: 7; อ้างอิงจาก J.P. Vinay and J. Darbelnet, 1958) ได้ นำเอาภาษาศาสตร์เชิงเปรียบเทียบมาใช้วิเคราะห์ความหมาย ภาษาในแง่ของคำ หน้าที่ของคำและค่า ของคำหรือความหมาย และแสดงปัญหาที่เกิดจากความหมายของคำ และการผูกประโยคทาง ไวยากรณ์ในสองภาษาที่แตกต่างกัน และได้อธิบายว่าเมื่อรูปประโยคหนึ่ง ๆ ไม่เพียงพอที่จะทำให้ ความหมายกระจ่างได้ก็ต้องอาศัยข้อความในบริบทที่กว้างกว่าเป็นตัวกำหนดความหมายแล้วเลือก ประโยคเทียบเคียงที่เหมาะสม และในกรณีที่ไม้อาจจะตัดสินความหมายได้จากโครงสร้างประโยคหรือ จากบริบท ก็จะต้องพิจารณาจากสถานการณ์ที่ใช้ภาษานั้นแล้วจึงหา สถานการณ์ที่เกือบจะเทียบเท่า

กับสถานการณ์เดิมตามวัฒนธรรมเป้าหมายแล้วแปลไปตามนั้น และได้แสดงกลวิธีการแปลไว้ 7 แบบด้วยกัน

- (1) การยืมคำหรือทับศัพท์เพื่อได้ผลสนองตอบจากบทแปลเหมือนที่ได้จากภาษาเดิม
- (2) การยืมสำนวนโดยแปลตามโครงสร้างของรูปประโยคเดิมทั้งหมด
- (3) การแปลแบบตรงตัว จะแปลได้ถ้าทั้งสองภาษามีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม งานแปลตรงตัวนั้นจะ “ใช้ไม่ได้” ถ้าให้ความหมายเปลี่ยนไปไม่มีความหมาย ผู้ก่อบริการไปจากที่ใช้กันในภาษาเป้าหมาย ไม่มีสถานการณ์การใช้ภาษาที่เทียบใกล้เคียงกับภาษาเดิม หรือใช้ระดับของภาษาผิดไป
- (4) การถ่ายทอด คือเปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์จากภาษาเดิมเป็นโครงสร้างใหม่ในภาษาเป้าหมายโดยไม่เปลี่ยนความหมาย
- (5) การปรับ คือ “ต้อง” ปรับความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในรูปประโยคเสียใหม่เพราะองค์ประกอบในรูปประโยคของภาษาเป้าหมายมีรูปตายตัว หรืออาจจะ “เลือก” ปรับได้บ้างถ้าภาษาเป้าหมายมีได้มีรูปตายตัวแต่ก็ต้องเป็นไปตามไวยากรณ์ของภาษาเป้าหมาย
- (6) การแปลแบบเทียบเคียงใช้คำหรือสำนวนที่ความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกันในสองภาษา
- (7) การแปลงต้องทำเมื่อภาษาเป้าหมายไม่มีสถานการณ์ที่จะใช้สำนวนภาษานั้นวิธีการแปล แบบที่ 1, 2, 3 เป็นการแปลแบบตรงตัว ส่วนแบบที่ 4, 5, 6, 7 เป็นการแปลแบบอ้อม หรือแบบอิสระ (Free Translation) เพื่อเอาความ

ยูจีน เอ. ไนดา (Eugene A. Nida, 1964 อ้างถึงในสัญญาวิ สายบัว, 2542 : 1-5) ผู้เชี่ยวชาญด้านทฤษฎีการแปลชาวอเมริกันกล่าวว่า การแปลเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความหมายและรูปแบบของการเสนอความหมายของข้อความในอีกภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่งรูปแบบของการเสนอ ความหมาย หมายถึง การใช้เสียง คำ วลีหรือประโยค และข้อความที่ประกอบด้วยประโยคหลาย ๆ ประโยคด้วย ดังนั้นการเลือกคำ การเรียงคำให้เป็นหน่วยที่ใหญ่ขึ้นในระดับวลี และแม้แต่การจัดวางวลี ใดก่อน – หลังจึงมีความสำคัญที่ผู้แปลจะต้องพิจารณาและถ่ายทอดจากต้นฉบับมาเป็นฉบับแปลด้วยแต่เนื่องจากรูปแบบของการเสนอความหมายในภาษาหนึ่งย่อมแตกต่างไปจากอีกภาษาหนึ่งไม่มากนักน้อย นักแปลจึงพบว่า ถ้าพยายามรักษาความหมายเดิมไว้ในงานแปลให้มากที่สุด อาจต้องเปลี่ยนรูปแบบของการนำเสนอความหมายตามความเหมาะสมและตามกฎเกณฑ์ของภาษา แต่ถ้าหากพยายามรักษารูปแบบไว้อาจไม่สามารถรักษาความหมายได้ครบถ้วน

สัญญาวิ สายบัว (2542 : 1-103) กล่าวว่า การแปลเป็นเรื่องของการถ่ายทอด ความหมายของบทต้นฉบับลงสู่บทที่เป็นฉบับแปล ความหมายจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้แปลที่จะต้อง เก็บให้ได้จากต้นฉบับ และงานแปลที่คงความหมายของต้นฉบับไว้อย่างครบถ้วนและเที่ยงตรงย่อมนับว่าเป็น

งานแปลที่ดี แต่โดยที่การแปลเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ซึ่งในทางปฏิบัติยังไม่เคยปรากฏ การสื่อสารที่สมบูรณ์แบบ ที่ทำให้ความหมายจากผู้ส่งไปยังผู้รับครบถ้วน เนื่องจากตามธรรมชาติของ การสื่อสารมีปัจจัยหลายประการที่ทำให้ความหมายคลาดเคลื่อนไป ซึ่งในส่วนของ การแปลความหมาย ที่คลาดเคลื่อนเกิดจากสาเหตุสองประการคือ ปัญหาจากตัวผู้แปล เช่น ขาดความรู้ในภาษาต้นฉบับ หรือเรื่องที่แปล หรือรู้มากไปจนไม่ระวังที่จะอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจ หรืออธิบายมากไป ตลอดจนเข้าใจ ผิดว่าการแปลคือการหาคำศัพท์มาแทนที่เท่านั้น และปัญหาอันเกิดจากธรรมชาติของภาษา อัน เนื่องมาจากความหมายแฝงของภาษาซึ่งเกิดจากความคิด ความเชื่อพื้นฐาน ทักษะคติ และการมองโลก เฉพาะตัวของผู้ส่ง ทำให้ผู้แปลไม่สามารถรับสารได้ครบถ้วนเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการถ่ายทอด ความหมาย ผู้แปลควรวิเคราะห์ต้นฉบับอย่างถี่ถ้วนและระมัดระวัง และทดสอบงานแปลของตนก่อน เสนอต่อผู้อ่านปัจจุบันงานแปลมีบทบาทหลายประการ คือ ช่วยเผยแพร่งานเขียนของกวี หรือนักปราชญ์ที่สำคัญและมีคุณค่า เป็นเครื่องมือแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างสังคมที่ใช้ ภาษาต่างกัน สร้างความเข้าใจระหว่างบุคคลต่างชาติที่มาอยู่ร่วมในสังคมเดียวกัน เป็นเครื่องมือในการ ค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์โดยการเปรียบเทียบวัฒนธรรมระหว่างสังคม ใช้เป็นวิธีสอน ภาษาต่างประเทศ ตลอดจนเป็นวิธีฝึกฝนคนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาของตนเอง เพื่อให้ บรรลุบทบาทดังกล่าว นักแปลจึงมีฐานะแตกต่างกันคือเป็นทั้งตัวกลางในกระบวนการสื่อสาร เป็นนัก สร้างศิลปะเพื่อให้งานมีความงามและคุณค่า เป็นผู้ริเริ่มและทดลองสร้างคำ หรือรูปประโยคใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความหมายได้ครบถ้วน และต้องมีคุณสมบัติคือ มีความสามารถในการใช้ภาษา ทั้งต้นฉบับและฉบับแปล มีความรู้และภูมิหลังในเรื่องที่แปลสามารถเอาตัวเองเข้าไปแทนที่ผู้เขียน ต้นฉบับ และมีศิลปะในการเขียนกระบวนการแปลประกอบด้วยกิจกรรมตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(1) ขั้นศึกษาวิเคราะห์ และหาข้อมูลเกี่ยวกับต้นฉบับและผู้เขียนต้นฉบับ เพื่อให้ได้สารที่ ผู้เขียนต้องการจะถ่ายทอด

(2) ขั้นตีความ และจับสารของต้นฉบับและรับมาเป็นของผู้แปล เพื่อสื่อต่อไปยังผู้อ่านใน 2 ลักษณะ คือ การแปลตรงตัว (Literal Translation) คือการแปลที่พยายามรักษารูปแบบของการ เสนอ ความคิด (Form) ของต้นฉบับไว้ในฉบับแปลให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และการแปลแบบเอา ความ (Free Translation) คือการแปลแบบเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนอ เพื่อให้งานสามารถสื่อ ความหมายไปสู่ผู้อ่านได้อย่างแน่นอน

(3) ขั้นประเมินผู้อ่าน ตัดสินใจว่าจะแปลแบบตรงตัวเพื่อรักษารูปแบบการนำเสนอ ความหมาย หรือแปลแบบเอาความ ถ่ายทอดลงเป็นภาษาแปล และเลือกสรรรูปแบบประโยค ประเภท ของภาษาที่เหมาะสมกับบริบทและการเขียน

(4) ขั้นทดสอบงานแปล เพื่อดูความถูกต้องในด้านความหมาย ระดับของภาษา และ ทำนองการเขียน (Style) ว่าเทียบเคียงได้กับต้นฉบับหรือไม่ โดยการให้ผู้อ่านเติมคำในช่องว่าง หรือ

อ่านบทแปลแล้วตอบคำถาม เพื่อทำความเข้าใจเสนอบทแปลส่วนที่มีปัญหาให้ผู้อ่านที่มีความรู้ในภาษาทั้งสอง ตรวจสอบ หรือผู้แปลทดสอบงานแปล เพื่อความเป็นธรรมชาติของบทแปล เพื่อให้บทแปลสามารถสื่อความหมายได้ดีที่สุด และสามารถสร้างการตอบสนองในตัวอ่านงานแปลได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับ จำเป็นจะต้องมีการปรับบทแปลบ้าง ไม่ว่าจะเป็นการแปลที่มีลักษณะตรงตัว หรือการแปลเอาความ การปรับภาษาในระดับคำ และระดับโครงสร้างของภาษา

สิทธา พินิจกุล (2543: 1-45) สรุปว่า การแปล คือการถ่ายทอดข้อความจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง โดยรักษารูปแบบ คุณค่า และความหมายในข้อความเดิมไว้อย่างครบถ้วน รวมทั้งความหมายแฝงซึ่งได้แก่ความหมายทางวัฒนธรรม ปรัชญา ความคิด และความรู้สึก ฯลฯ และการแปลมีรูปแบบแตกต่างกันไปตามยุคสมัย จากเดิมซึ่งเป็นการแปลแบบเคร่งครัด แบบคำต่อคำ เพื่อคงความศักดิ์สิทธิ์ (Sacred Translation) มาสู่การแปลเพื่อทำความเข้าใจให้ได้ใจความสำคัญ เรียกว่า การแปลตามตัวอักษร (Literal Translation) และมาสู่การแปลงานเพื่อการสื่อความหมาย (Communicative translation) ซึ่งใช้ศิลปะการถ่ายทอดความรู้สึก อารมณ์ และศิลปะในการเลือกใช้ถ้อยคำภาษา และกระบวนการแปลประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

- (1) ขั้นวิเคราะห์ต้นฉบับ เพื่อดูลักษณะของงาน เนื้อหา จุดมุ่งหมายและผู้อ่าน เพื่อให้สามารถ เลือกใช้ภาษาแปลได้อย่างเหมาะสม
- (2) ขั้นอ่านเพื่อความเข้าใจองค์ประกอบสำคัญของต้นฉบับคือ ภาษา เนื้อหา ความคิด ความหมาย
- (3) ขั้นผละออกจากภาษามาหรือภาษาต้นฉบับ เพื่อละโครงสร้างภาษา โดยพยายามลืมนิยาม วิธีคิด วิธีเขียน การใช้คำ การผูกประโยคของภาษา และพยายามสลัดอิทธิพลของภาษาต้นฉบับออกไป เหลือไว้แต่ความเข้าใจความหมายเท่านั้น
- (4) ขั้นถ่ายทอดความหมายสู่อีกภาษาหนึ่งด้วยการลงมือเขียนบทแปล โดยต้องตระหนักว่าการแปล คือการนำเอาความคิดของผู้อื่นในภาษาหนึ่งมาถ่ายทอดในอีกภาษาหนึ่ง หรือเขียนใหม่ด้วยภาษา ใหม่เพื่อให้สื่อสารได้อย่างประณีต ปราศจากร่องรอยของภาษาต้นฉบับ

สุพรรณิ ปันมณี (2555: 9) ได้กล่าวถึงแนวทางการแปลในระดับคำและวลีไว้อย่างครอบคลุมทั้งการแปลคำคำ เดียว การแปลสำนวนและข้อความเชิงเปรียบ และการแปลที่คาบเกี่ยวถึงเรื่องคำปรากฏรวม โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การแปลสิ่งที่เป็นที่รู้จัก หรือมีคำที่อ้างอิงถึงได้ในภาษาแปล และการแปลสิ่งที่ไม่รู้จักหรือไม่มีคำ ที่อ้างอิงถึงได้ในภาษาแปล ในวิธีการแปลสิ่งที่เป็นที่รู้จักหรือมีคำ ที่อ้างอิงถึงได้ในภาษาแปลนั้น มีอยู่ 5 วิธี คือ

- (1) การเทียบเคียงความหมายต่อความหมาย (nonliteral lexical equivalents)
- (2) การใช้คำอธิบาย (descriptive phrase)
- (3) การใช้คำที่สัมพันธ์กัน (related words)

(4) การใช้คำจำแนกประเภทโดยกว้าง และคำเฉพาะเจาะจง (generic-specific words)

(5) การใช้ความหมายรองและความหมายเชิงเปรียบเทียบ (secondary and figurative sense)

ส่วนวิธีการแปลสิ่งที่ไม่รู้จักหรือไม่มีคำอ้างอิงถึงได้ในภาษาแปลนั้น มีอยู่ 3 วิธีด้วยกัน คือ

(1) การใช้คำ จำแนกประเภทอย่างกว้าง ๆ แล้วตามด้วยคำอธิบายประกอบ

(2) การใช้คำยืม

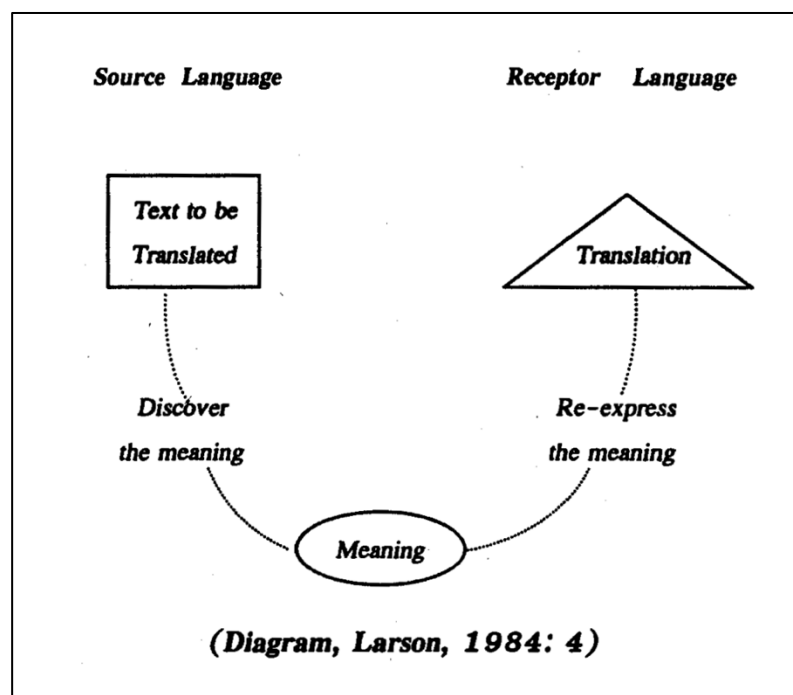
(3) การแทนที่ด้วยสิ่งที่ปรากฏในวัฒนธรรมของภาษาแปล

Larson (1984) เน้นเรื่องความหมายในการแปล บทแปลจะต้องมีความหมายเดียวกันกับต้นฉบับ แม้ในภาษาแปลจะไม่มีคำใดตรงกับคำในภาษาต้นฉบับ ผู้แปลต้องพยายามหาวิธีแปลให้ได้ความหมายเท่าเทียมกันนักแปล เช่น Engine A. Nida และ Charles R. Taber (1974 อ้างถึงใน อัจฉรา ไส้ศัตรูไกล, 2555 : 14) ได้ให้หลักในการวิเคราะห์ข้อความและการตีความภาษา โดยเขียนเป็นแบบจำลอง (Model) ของ กระบวนการแปล

(1) การยืมคำหรือทับศัพท์ เพื่อได้ผลสนองตอบจากบทแปลเหมือนที่ได้จากภาษาเดิม

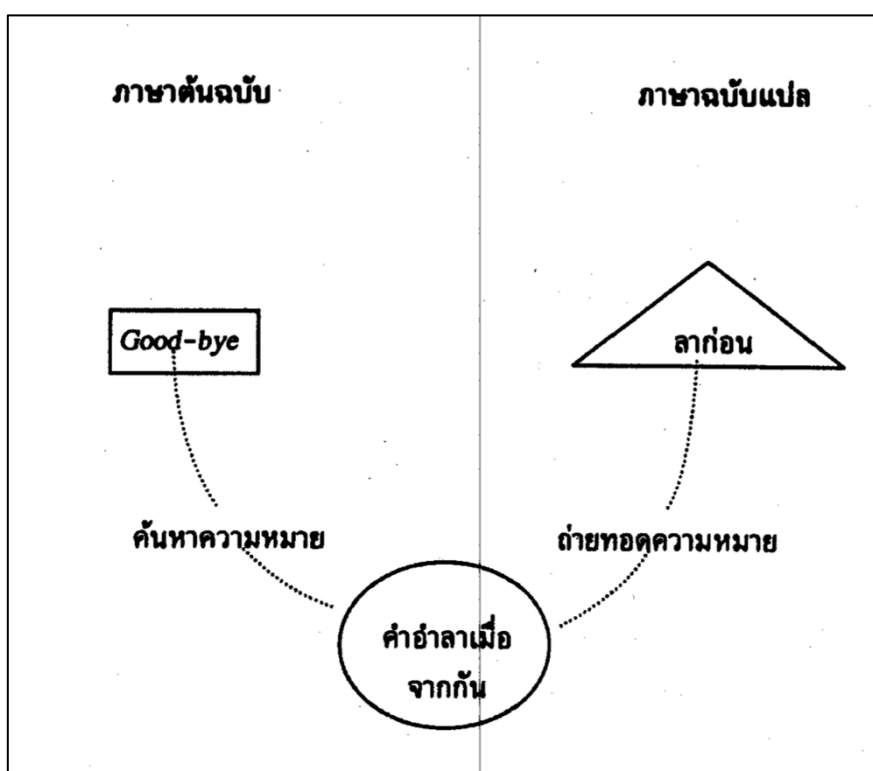
(2) การยืมสำนวน โดยแปลตามโครงสร้างของรูปประโยคเดิมทั้งหมด

อัจฉรา ไส้ศัตรูไกล (2555: 15; อ้างอิงจาก Larson; 1984) นักแปลอีกผู้หนึ่งได้ให้แผนภูมิ (Diagram) ในกระบวนการแปลว่า

ภาพที่ 1 แผนภูมิกระบวนการแปลของ Larson

ประกอบด้วย 1) การศึกษาภาษาต้นฉบับอย่างระมัดระวังทั้งในแง่ของคำศัพท์โครงสร้างทางไวยากรณ์ สถานการณ์แวดล้อมในการสื่อความหมายและองค์ประกอบทางวัฒนธรรม 2) นำองค์ประกอบเหล่านี้มาวิเคราะห์และหาความหมาย 3) เขียนความหมายที่ได้ลงเป็นภาษาแปลโดยใช้หลักไวยากรณ์และรูปแบบที่ถูกต้องของภาษาแปล รวมทั้งหากมีประเด็นทางวัฒนธรรมด้วยจะเห็นได้ชัดเจนได้จากตัวอย่างแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 2 กระบวนการแปลภาษาข้ามวัฒนธรรม

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2547: 207 - 209) ที่กล่าวถึงรูปแบบของการยืมคำและการบัญญัติศัพท์ที่ปรากฏในสังคมไทย ซึ่งเป็นกระบวนการที่เข้าถึงคนไทยด้วยการแปลเนื่องจากสังคมไทยเปิดรับวัฒนธรรมจากตะวันตก ผู้วิจัยจึงเห็นว่ามีข้องเกี่ยวกับการศึกษาการแปลคำนามประสมจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในครั้งนี้ ซึ่งอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ได้เสนอรูปแบบของการยืมคำและการบัญญัติศัพท์ที่ปรากฏในสังคมไทยซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์งานวิจัยไว้ทั้งหมด 9 รูปแบบด้วยกัน คือ

- (1) การทับศัพท์ (transliteration) หรือการยืมศัพท์ (lexical borrowing)
- (2) การใช้คำยืมปนคำไทย (loan blending)
- (3) การสร้างศัพท์ใหม่โดยขยายความของคำไทยที่มีอยู่แล้ว (extension)

- (4) การใช้คำยืมหรือคำยืมปนคู่คำไทย
- (5) การสร้างศัพท์เชิงคำจำกัดความ (definition)
- (6) การใช้คำภาษาอังกฤษในวงเล็บเพื่อกำกับคำยืมหรือคำที่สร้างขึ้น
- (7) การสร้างศัพท์ใหม่โดยใช้คำบาลี - สันสกฤต
- (8) การปนรหัส (code mixing)
- (9) การสร้างศัพท์โดยแปลคำยืมแบบตรงตัว (loan translation)

2.1.3 แนวคิดและทฤษฎีการแปลงานกวีนิพนธ์

เนื่องจากหัวข้อศึกษานี้เกี่ยวข้องกับการแปลเพลง โดยที่งานเพลงคืองานกวีนิพนธ์ประเภท “Lyric Poem” ซึ่งมีท่วงทำนองไพเราะอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นเพื่อให้บทแปลสามารถรักษารูปแบบของเพลงซึ่งได้แก่ ทำนองดนตรีได้ตรงตามต้นฉบับ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการแปลงานกวีนิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ส. ศิวรักษ์ (2534: 95 - 97) ระบุว่า ในการแปลคำประพันธ์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยสิ่งแรกที่ต้องทำ คือต้องแปลศัพท์ให้ได้หมด ต้องรู้ความหมายให้ตลอดแล้วแปลถอดออกมาเป็นร้อยแก้ว เวลาถอดเป็นร้อยแก้ว อย่าพะวงกับบรรทัดอันลักลั่น เพราะเป็นการเขียนตามฉันทลักษณ์ผู้แปลควรดูเครื่องหมายวรรคตอนเป็นหลัก ตัวอย่างเช่น

We die. As your hours do, and dry away	ในที่สุดเราก็ตาย เราหายจากไป
Like to the summer's rain;	ดุจฝนในฤดูแล้ง
Or as the pearls of morning's dew,	หรือน้ำค้างบนใบไม้ในยามเช้า
Ne'er to be found again.	ไม่มีอะไรเหลืออยู่เลย

เมื่อถอดความได้เป็นร้อยแก้ว จึงนำไปปรับเป็นบทร้อยกรองต่อไป

สัญญาวิ สายบัว (2542: 47 - 94) ได้จัดบทกวีเป็นงานเขียนประเภทจินตนาสารมีลักษณะเพื่อระบายความรู้สึกและอารมณ์ของผู้เขียน มีศูนย์กลางของเรื่องคือผู้เขียน ดังนั้นส่วนมากมักจะเขียนโดยใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 และไม่กำหนดว่าผู้รับสารเป็นใคร ส่วนลักษณะภาษามักเลือกใช้คำและรูปแบบการเสนอความคิดเป็นลักษณะเฉพาะตัว ทำให้ผู้อ่านหรือผู้แปลต้องใช้ความพยายามมากในการตีความ มีการใช้ภาษาที่ให้ความหมายโดยอุปมา มีทำนองการเขียนเป็นการรำพึงรำพันการพรรณนาความ ตัวอย่างของงานเขียนประเภทจินตนาสาร ได้แก่ จดหมายรัก บทกวีที่แสดงอารมณ์รุนแรง นิราศ บทร้อยแก้วเชิงพรรณนาความต่าง ๆ สัญญาวิ สายบัว ยังระบุว่า โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน รวมถึงบทเพลง ส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายที่จะบรรยายความรู้สึกของผู้เขียนมากกว่าที่จะให้ข้อมูลหรือรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการเขียนชนิดนี้ รูปแบบการเสนอความคิดมีบทบาทสำคัญยิ่งในการ

แสดงความหมายของต้นฉบับ ผู้เขียนมักจะเลือกคำและระเบียบวิธีเรียงคำให้เป็นประโยคอย่างพิถีพิถัน เพื่อจะได้ทำหน้าที่เสนอความหมายอย่างที่ต้องการ และจัดงานเขียนนี้เป็นงานประเภทรจนาสารและลักษณะการแปลจะค่อนข้างเป็นการแปลแบบตรงตัว คือรักษารูปแบบเดิมของต้นฉบับไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้สิ่งที่ผู้แปลควรคำนึงถึงในการแปลบทกวีนิพนธ์ คือรูปแบบของการเสนอความคิดซึ่งมิได้หมายถึงคำและการเรียงคำเข้าเป็นประโยคเท่านั้น แต่รวมไปถึงหน่วยของภาษาที่เล็กลงไปกว่านั้น คือ เสียง และจังหวะ เสียง หมายถึง เสียงพยัญชนะ เสียงสระ ระดับเสียงสูงต่ำ และการออกเสียงหนักเบาของแต่ละพยางค์ จังหวะ หมายถึง ช่วงของความถี่ที่จะใช้เสียงซ้ำ ๆ กัน และช่วงของการหยุดเว้นการออกเสียง ดังนั้นสิ่งที่ผู้แปลต้องทำคือ วิเคราะห์เพื่อจับความหมายและพยายามหาเสียงจังหวะศัพท์ และรูปแบบการเรียงคำที่มีอยู่ในภาษาแปลที่เทียบเคียงกันได้ในด้านความหมายและในด้านอารมณ์นอกจากนี้ สัตยฉวี สายบัว (2542: 89 - 95) ยังได้สรุปกลวิธีการแปลบทกวีนิพนธ์ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไปตามจุดมุ่งหมายของการแปล 4 แบบดังนี้

(1) การแปลแบบกึ่งตรงตัว ซึ่งมีลักษณะ คือหน่วยการแปลเล็กน้อยในระดับคำต่อคำ การเรียบเรียงคำและการจัดลำดับกลุ่มความคิดเหมือนกับในต้นฉบับมาก ใช้รูปแบบของบทกวีนิพนธ์ซึ่งมีใช้ในภาษาแปล จึงทำให้การแปลมีข้อจำกัดอยู่บ้าง ความหมายอาจคลาดเคลื่อนหรือหายไป

(2) การแปลแบบตีความ ซึ่งผู้แปลตีความหมายของฉบับก่อน ความหมายจึงเป็นความหมายของผู้แปลที่ตีความจากต้นฉบับ มีการขยายความและใส่คำอธิบายเพิ่ม หน่วยแปลมักจะอยู่ในระดับกลุ่มคำ หรือวรรคต่อวรรค และใช้รูปแบบของการร้อยกรองของต้นฉบับในการถ่ายทอดลงเป็นฉบับแปล

(3) การแปลแบบถ่ายทอด “ดนตรี” ของบทกวี สัตยฉวี ได้อ้างอิงถึงกลวิธีการแปลบทกวีนิพนธ์ตามที่ระบุโดย มนตรี อุมะวิชนี (อ้างถึงใน สัตยฉวี สายบัว : 2542) ว่าการแปลแบบนี้มีหลักการอยู่ที่ความเชื่อว่าความหมายของบทกวีนั้นมิได้ใช้เสียงเป็นสื่อแต่เพียงอย่างเดียว หากรวมถึงจังหวะของเสียงซึ่งแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของคำ และโครงสร้างทั้งหมดอันรวมถึงระเบียบการพัฒนากาพย์จนในบทกวีนั้นด้วย ดังนั้นคำที่เลือกใช้ในบทกวี นอกจากจะสื่อความหมายตามที่ผู้ประพันธ์ต้องการแล้วยังจะต้องให้เสียงที่เหมาะสมและถูกจัดอยู่ในที่เหมาะสมด้วย นอกจากนี้ ลักษณะความขัดแย้งของภาษาในบทกวีก็เป็นส่วนประกอบในการสื่อความหมายแบบนี้ ทั้งหมดนี้รวมเรียกว่า “ดนตรีแห่งบทกวีนิพนธ์” ดังนั้น “งาน” ของผู้แปลบทกวีก็คือ การจับ “ดนตรี” ของต้นฉบับให้ได้เพื่อให้ได้ความหมายและพยายามสร้าง “ดนตรี” ในฉบับแปลที่เทียบเคียงกับต้นฉบับ ซึ่งหมายถึงการเลือกคำที่มีทั้งความหมายและเสียงที่เทียบเคียงกับต้นฉบับ การเรียงคำให้มีความสัมพันธ์กัน เหมาะเจาะทั้งความหมายและจังหวะของเสียง เพื่อให้บรรลุผลดังที่กล่าวมานี้ มนตรี อุมะวิชนี (อ้างถึงใน สัตยฉวี สายบัว : 2542) ได้แนะนำให้แปลโดยไม่ใช้รูปแบบคำประพันธ์ที่มีใช้ในภาษาแปล แต่จะพยายามรักษารูปแบบเดิมของต้นฉบับไว้โดยหาคำเทียบเคียงในด้านความหมายและเสียง ซึ่งวิธีนี้ มนตรี อุมะวิชนี (อ้างถึงใน สัตยฉวี

สายบัว : 2542) กล่าวว่า ทำให้เกิดลักษณะความขัดแย้งในภาษาแปลซึ่งนับว่าเป็น “ดนตรี” ที่สื่อความหมายได้อย่างหนึ่ง และถ่ายทอดในระดับวรรคต่อวรรค ส่วนภายในวรรค ให้รักษาจำนวนคำและสัมผัสให้เหมือนต้นฉบับมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้เปลี่ยนแปลงเฉพาะที่จำเป็น นอกจากนี้ ผู้แปลควรอ่านบทกวีต้นฉบับหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เสียงและจังหวะของต้นฉบับซึมเข้าไปในตัวผู้แปล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

AND ICE	ไฟกับน้ำแข็ง
Some say the world will end in fire.	บางคนว่าพิภพจบด้วยไฟ
Some say in ice	บางว่าน้ำแข็ง
From what I've tasted of desire	จากที่ฉันเคยรู้รสความใคร่
I hold with those who favor fire.	ฉันเห็นพ้องกับพวกที่ชอบไฟ
But if it had to perish twice,	ถ้าเกิดโลกต้องแตกถึงสองครั้ง
I think I know enough to hate	ฉันคิดว่าฉันรู้สึกถึงความขัง
To say that for destruction ice	จนเห็นการทำลายด้วยน้ำแข็ง
Is also great	ก็ทรงพลัง
And would suffice.	และคงพอแรง
(Robert Frost ประพันธ์, มนตรี อุมะวิชนี (อ้างอิงจาก สัญญวี สายบัว: 2542)แปล)	

(4) การแปลแบบตรงตัว ทฤษฎีของการแปลหรือกรอบแบบนี้ คือความเชื่อที่ว่า ผู้เขียนต้นฉบับได้เลือกสรรคำ ระเบียบวิธีเรียงคำเข้าเป็นประโยค และวิธีการพัฒนาอารมณ์และภาพพจน์อย่างพิถีพิถันเพื่อสื่อความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ ดังนั้นผู้แปลควรจะรักษารูปแบบเดิมนั้นไว้ในฉบับแปลให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ลักษณะเด่นของงานแปลแบบนี้คือ

(4.1) พยายามเลือกคำในภาษาแปลที่มีความหมายอ้างอิงที่ใกล้เคียงกับความหมายของคำในต้นฉบับให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เมื่อเลือกแล้วให้ใช้คำนั้นทุกครั้งไปที่คำในต้นฉบับปรากฏ

(4.2) นำคำที่เลือกแล้วมาเรียงกันเข้าตามรูปแบบที่ใกล้เคียงกับรูปแบบที่ใช้ในต้นฉบับให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ วิธีการเสนอความคิด การเรียงลำดับความคิด เพื่อสร้างบรรยากาศอารมณ์ ความรู้สึกของต้นฉบับจะยังคงไว้ในฉบับเท่าที่ไวยากรณ์ของภาษาแปลจะทำให้

(4.3) ผู้แปลจะไม่เต็มเสริมความคิดของตนเองเข้าไปในบทแปลเป็นอันขาด ไม่ว่าจะมีความมีงมงายที่จะอธิบายความ หรือช่วยให้ความหมายในต้นฉบับชัดเจน

(4.4) หน่วยการแปล เป็นหน่วยที่เล็กมากในระดับคำต่อคำ และวรรคต่อวรรคดังตัวอย่างต่อไปนี้

Forty Four

Fame or self: Which matters more?	ชื่อเสียงกับตนเอง ไหนจะสำคัญกว่า
Self or wealth: Which is more precious?	ตนเองกับสมบัติ ไหนจะมีค่ากว่า
Gain or loss: Which is more painful?	ได้มากกับสูญเสีย ไหนจะปวดร้าวกว่า
He who is attached to things will suffer much.	ผู้ผูกติดกับสิ่งใด จะต้องทุกข์
He who saves will suffer heavy loss.	ผู้เก็บออมไว้ จะต้องสูญเสียมาก
A contented man is never disappointed.	ผู้รู้จักพอ จะไม่ต้องผิดหวัง
He who knows when to stop does not find himself in trouble.	
He will stay forever safe.	จะอยู่ปลอดภัยชั่วนิรันดร์

2.2 กลวิธีการแปล

2.2.1 การแบ่งชนิดการแปลโดยทั่วไป

ดวงตา สุปล (2541 : 12) แบ่งการแปลออกเป็นหลายชนิดแตกต่างกัน เมื่อพูดอย่างกว้าง ๆ แล้วสามารถแบ่งได้เป็น 2 ชนิด ดังนี้

2.2.1.1 การแปลโดยพยัญชนะ (Literal Translation) แยกออกเป็น

1) การแปลคำต่อคำ (Word for Word Translation) วิธีนี้เป็น วิธีการแปลที่นิยมใช้ในการแปลพระคัมภีร์ไบเบิลในระยะแรก ผู้แปลจะรักษาโครงสร้างและความหมายของภาษาต้นฉบับและภาษาแปลอย่างเคร่งครัด ทำให้เนื้อความของภาษาแปล เข้าใจได้ยากมากวิธีนี้ไม่เป็นที่นิยมแล้วในปัจจุบัน

2) การแปลตรงตัว (Literal Translation) เป็นการแปลโดย พยายามคงความหมายท่วงทำนอง รูปแบบ และโครงสร้างของต้นฉบับไว้มากที่สุด มุ่งความถูกต้อง ครบถ้วน และความแม่นยำแน่นอน (Accuracy) ของต้นฉบับเป็นสำคัญ ไม่นิยมการตัดทอนหรือ แต่งเติมคำหรือข้อความใด ๆ ทั้งสิ้น ปัจจุบันนี้การแปลแบบนี้ยังคงใช้อยู่ มักเป็นการแปลเพื่อ จุดประสงค์เฉพาะอย่าง เช่น การแปลคัมภีร์ไบเบิลในปัจจุบัน การแปลกฎหมายสนธิสัญญาระหว่างประเทศ ประกาศของทางราชการ เป็นต้น

2.2.1.2 การแปลโดยอรรถ (Non-literal Translation) คือ การแปลที่ไม่ได้มุ่งรักษาโครงสร้าง ความหมาย ท่วงทำนอง หรือรูปแบบของต้นฉบับอย่างเคร่งครัด มีการโยกย้ายขยายความ

ตัดทอน หรือเปลี่ยนแปลงรูปคำ หรือข้อความทางไวยากรณ์ได้ การแปลโดยอรรถนี้รวมไปถึง การถอดใจความในภาษาเดียวกัน (Paraphrase) ด้วย การแปลแบบนี้ใช้กับเรื่องที่ไม่จำเป็นต้องรักษาความถูกต้องแน่นอนของต้นฉบับ เช่น การแปลนวนิยาย เรื่องสั้น นิทาน เป็นต้น

2.2.2 การแบ่งชนิดการแปลแบบ J.C. Catford (อ้างอิงจาก ดวงตา สุกพล, 2541: 16) แบ่งการแปลออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.2.2.1 แบ่งตามขอบเขต (Extent) แยกออกได้เป็น

- 1) Full Translation คือการแปลทั้งหมด
- 2) Partial Translation คือการแปลเพียงบางส่วน (คือ ละ ต้นฉบับบางส่วนไว้ได้ไม่ต้องแปล)

2.2.2.2 แบ่งตามระดับ (Levels) ของภาษาที่ใช้ในการแปล ได้แก่

- 1) Total Translation คือการแปลทั้งหมด
- 2) Restricted Translation คือการแปลอย่างจำกัด

2.2.2.3 แบ่งตามชั้น (Ranks) ของความหมายเทียบเคียงในการแปล (Translation Equivalence) เช่น เทียบเคียงกันในระดับคำ ระดับกลุ่มคำหรือระดับประโยค ในระดับนี้การแปลยังแยกออกได้เป็น 2 แบบ ได้แก่ แบบ Rank-bound Translation คือการแปลที่ระดับความหมายเทียบเคียงในการแปล เกิดขึ้นได้ระดับเดียว คือระดับคำกับคำเท่านั้น และแบบ Unbounded Translation คือการแปลที่ระดับความหมายเทียบเคียงในการแปลซึ่งมีอยู่หลายระดับ

2.2.3 การแบ่งชนิดการแปลแบบ

พจนีย์ สรรคบุรานุรักษ์ (2529: 22; อ้างอิงจาก วรนาถ วิมลเฉลา, 2520) ได้แบ่งการแปลเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่

2.2.3.1 การแปลแบบตรงตัว (Literal Translation) เป็นการแปลที่เอาทั้งความ เอาทั้งคำเป็นการแปลที่มุ่งถึงความถูกต้องของเนื้อความในต้นฉบับ และรูปแบบท่วงทำนองการเขียนของภาษาต้นฉบับด้วย เป็นวิธีการแปลที่ต้องอาศัยความละเอียด และเน้นความถูกต้องครบถ้วนเป็นสำคัญ เช่น เอกสารทางวิชาการและกฎหมาย เป็นต้น

2.2.3.2 การแปลแบบเสรีหรือแบบเอาความ (Free Translation) คือแปลเอาความ เป็นการแปลพอเข้าใจ หรือแปลที่เก็บรายละเอียดพอสมควร อาจจะมีลักษณะเสริมความด้วยจะมุ่งรักษาใจความหลักของต้นฉบับเอาไว้เท่านั้น แต่อาจจะตัดหรือต่อเติมข้อความที่ไม่สำคัญ เพื่อช่วยความเข้าใจของผู้อ่านที่อ่านฉบับแปลเป็นวิธีการแปลที่ใช้กับการแปลที่ไม่เน้นความถูกต้อง เช่น นวนิยาย การแปลข่าวในหนังสือพิมพ์ หรือจดหมายติดต่

ดวงตา สุกพล (2541: 17; อ้างอิงจาก เขวง จันทระเขตต์, 2529) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า การแปลทั้ง 2 แบบข้างต้น สามารถอธิบายเพิ่มเติมได้ว่า “การแปลแบบเสรีนิยมใช้ในสื่อมวลชนทุก

ประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้รับสารต้องการความบันเทิง หรือข่าวสารข้อเท็จจริงในแง่ที่เกี่ยวข้องกับใจความและสาระสำคัญ ไม่ต้องการความถูกต้องของการใช้ถ้อยคำ คือเพียงแต่ให้รู้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ทำไม อย่างไร ก็เพียงพอ ส่วนการแปลแบบคำต่อคำ หรือแบบแปลตามตัวอักษรนั้น นิยมใช้ในกลุ่มนักศึกษา นักวิชาการ หรือกลุ่มเฉพาะอาชีพ กลุ่มบุคคลดังกล่าวต้องการความถูกต้องของทั้งสาระ ข้อเท็จจริง และการใช้ถ้อยคำ เพื่อจุดประสงค์ในด้านการศึกษาค้นคว้าหรือการนำไปปฏิบัติ

2.2.4 การแบ่งชนิดการแปลของ Mildred M. Larson (1984) ได้แบ่งชนิดของการแปลดังนี้

2.2.4.1 การแปลชนิด very literal ภาษาไทยเรียกว่า การแปลตรงตัว การแปลคำต่อคำ การแปลตามตัวอักษรเกือบจะไม่ให้ความหมายใด ๆ แก่ผู้อ่านบทแปลเลยเนื่องจากมุ่งเน้นการผลิตซ้ำลักษณะทางภาษาของต้นฉบับมากกว่าต้องการสื่อความหมาย ผู้แปลใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ใกล้เคียงกับโครงสร้างในต้นฉบับ ทำให้ภาษาที่ใช้ในบทแปลจะแปลกประหลาดผิดธรรมชาติ ความหมายไม่ชัดเจน ในปัจจุบันการแปลแบบนี้ยังคงใช้อยู่เพื่อจุดประสงค์เฉพาะ เช่น การแปลคัมภีร์ไบเบิล การแปลกฎหมายสนธิสัญญาระหว่างประเทศ และการแปลประกาศทางราชการ เป็นต้น ส่วนการแปลชนิด literal และ modified literal นั้นมีการ เปลี่ยนโครงสร้างทางไวยากรณ์และการใช้คำบ้างในภาษาแปลซึ่งเป็นการเปลี่ยนเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ ภาษาที่แปลกประหลาดผิดธรรมชาติ ลดความเข้มข้นของการแปลรักษาคำและรูปแบบรอง ๆ ลงมาเน้นเอาความหมายมากกว่าแบบ very literal

2.2.4.2 การแปลชนิด idiomatic ถือเป็นเป้าหมายของการแปลที่ดีตามทัศนะของ Larson เพราะสามารถสื่อความหมายอย่างเป็นธรรมชาติแก่ผู้อ่านบทแปลได้มากที่สุด ผู้อ่านแทบไม่รู้สึกว่าอ่านงานแปลเพราะดู เหมือนจะเป็นงานเขียนเสียมากกว่า ส่วนแบบ near idiomatic ก็ใกล้เคียงกับแบบ idiomatic แต่ยักรักษาคำและรูปแบบอยู่บ้าง

2.2.4.3 การแปลชนิด inconsistent mixture เป็นการแปลลักษณะผสมผสานการแปลชนิดต่าง ๆ เข้าด้วยกันผู้แปลอาจใช้ลักษณะ literal เพื่อถ่ายทอดหน่วยไวยากรณ์ และใช้ลักษณะ idiomatic เพื่อถ่ายทอดความหมาย ซึ่งต้องปรับไปตามความเหมาะสม

2.2.4.4 การแปลชนิด unduly free เป็นการแปลที่เรียกว่า แปลแบบอิสระ หรือแปลแบบเสรี เป็นการแปลชนิดจับเอาความคิดหลัก ๆ ในต้นฉบับมาถ่ายทอดโดยนำเนื้อหาามาปรับแต่งใหม่ เช่น ตัดทอนข้อความออก หรือเพิ่มขยายข้อความเข้าไป ยังไม่ค่อยเป็นที่ยอมรับ เพราะเป็นการแปลที่ต่อเติมข้อมูล เปลี่ยนแปลงความหมายของต้นฉบับและบิดเบือนข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม แต่ก่อนการแปลแบบนี้ มักใช้ในการแปลงานในด้านวรรณกรรมหรือบันเทิงคดี เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น นิทาน ซึ่งไม่เน้นในเรื่องการ ตรงตามต้นฉบับ การแปลแบบนี้ไม่เป็นที่ยอมรับ และใช้ไม่ได้ในการแปลเนื้อหาที่ต้องการรักษาความถูกต้องแน่นอนของต้นฉบับ

2.3 เทคนิคการแปล

วัลยา วิวัฒน์ศร (2545: 157) ได้กล่าวถึงวิธีการแปลไว้ 2 ประการ ได้แก่ การแปลโดยรักษาบริบททางวัฒนธรรมในต้นฉบับภาษาเดิมโดยคำนึงถึงผู้อ่านฉบับแปล และการแปลโดยรักษาลีลาของนักประพันธ์ โดยในหัวข้อการแปลโดยรักษาบริบททางวัฒนธรรมในต้นฉบับภาษาเดิมโดย คำนึงถึงผู้อ่านฉบับแปลนั้นได้กล่าวถึงกลวิธีการแปลสิ่งที่มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม ระหว่างภาษาต้นฉบับและภาษาแปลไว้หลายหัวข้อ ได้แก่ การแปลคำราชาศัพท์ การอ้างเหตุการณ์ ในประวัติศาสตร์ และการอ้างชื่อเฉพาะในส่วนของการอ้างชื่อเฉพาะนั้น ผู้เขียนได้นำประสบการณ์ในการแปลวรรณกรรมฝรั่งเศสเรื่อง ชุตประดาน้ำและผีเสื้อ ซึ่งมีผู้นำมาแปลเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทยมาเป็นตัวอย่าง ประกอบในการอธิบายถึงวิธีการแปลหรือเทคนิคการแปลต่าง ๆ ที่ผู้เขียนนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาการแปลไม่ได้หรือแปลได้แต่มีความหมายเทียบเคียงที่ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากวรรณกรรมดังกล่าวมีการอ้างชื่อเฉพาะจำนวนมาก ได้แก่ ชื่อสถานที่จริง ชื่อสถานที่ในตำนาน ชื่อบุคคลในคัมภีร์ไบเบิล ศิลปิน นักการเมือง นักหนังสือพิมพ์ ชื่อตัวการ์ตูน ชื่อภาพยนตร์ ชื่ออาหาร เครื่องดื่ม และพืชผัก ซึ่งพบว่ามีลักษณะคล้ายกับคำที่มีความหมายทางวัฒนธรรมสามารถสรุปเป็นเทคนิคการแปลแบบต่าง ๆ ดังนี้

2.3.1 การแปลแบบอ้างอิงข้อมูลดั้งเดิม (giving reference technique) คือ การแปลโดยกลับไปอ้างอิงข้อมูลเดิม หรือเป็นข้อมูลความจริงที่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป มักจะพบเมื่อผู้ประพันธ์ใช้คำเรียกชื่อเฉพาะต่าง ๆ ตามที่ผู้อ่านในวัฒนธรรมของตนรู้จักแต่ไม่ได้เป็นที่รู้จักในวัฒนธรรมอื่น ผู้แปลจึงต้องกลับไปอ้างอิงข้อมูลเดิมเพื่อให้ผู้อ่านในวัฒนธรรมของตนเข้าใจได้อย่างถูกต้องและตรงกับความเป็นจริง ซึ่งจะปรากฏในการแปลชื่อเฉพาะต่างๆ เช่น ชื่อบุคคล ชื่อสถานที่ เป็นต้น

ยกตัวอย่าง ต้นฉบับของฝรั่งเศสเรื่องชุตประดาน้ำและผีเสื้อ ได้กล่าวถึงชื่อภาพยนตร์เป็นภาษาฝรั่งเศส แต่ภาพยนตร์ที่กล่าวถึงนั้นเป็นภาพยนตร์อเมริกันทั้งสิ้น ฉบับแปลภาษาไทยจึงเลือกที่จะแปลโดยอ้างอิงข้อมูลดั้งเดิม คือกลับไปใช้ชื่อภาษาอังกฤษ แม้ภาพยนตร์เหล่านั้นได้เคยถูกนำมาฉายในประเทศไทย และมีการตั้งชื่อภาษาไทยให้ก็ตาม แต่ก็ไม่ใช่ที่จดจำของผู้ชมภาพยนตร์ ดังนั้นการใช้ชื่อภาษาอังกฤษจะทำให้ผู้อ่านจำภาพยนตร์ได้มากกว่า เป็นต้น

2.3.2 การแปลแบบพอเพียง (Summarizing technique) คือ การละการแปลคำบางคำหรือ ประโยคบางประโยคที่ปรากฏในวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับแต่ไม่มีในวัฒนธรรมของภาษาแปล ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านสงสัยเพราะไม่รู้จักร เช่น การละชื่อเฉพาะ ชื่อบุคคลที่มีชื่อเสียง เฉพาะในวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับ เป็นต้น โดยมักไม่แปลคำดังกล่าวเพราะผู้ประพันธ์ได้อธิบายลักษณะของสิ่ง

เหล่านั้นไว้เห็นภาพพอสมควรแล้ว ผู้แปลจึงไม่ต้องแปลชื่อเฉพาะนั้นแต่แปลเฉพาะคำอธิบายลักษณะดังกล่าวให้เข้าใจและเห็นภาพตามที่ผู้ประพันธ์แต่งเอาไว้

ยกตัวอย่าง ผู้ประพันธ์ได้กล่าวถึงชื่อภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์เรื่องหนึ่งของฝรั่งเศส ที่มีตัวละครหนึ่งเป็นแพทย์ที่มีรูปร่างเตี้ย หัวโต มีนิสัยเย่อหยิ่ง ไม่สนใจคนไข้ ไม่ตรงเวลา คิดว่าเวลาของตนเองมีค่า คนไข้จะต้องเป็นผู้รอเป็นชั่วโมง แต่ได้รับการตรวจเพียงคนละ 45 วินาที ในต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสได้เปรียบเทียบตัวละครนั้นมีลักษณะเหมือนตัวละครที่เป็นนักสืบในเรื่อง Max la Menace เพื่อให้ผู้อ่านชาวฝรั่งเศสสามารถนึกภาพของตัวละคร ได้ดียิ่งขึ้น โดยในฉบับแปลภาษาอังกฤษใช้การแปลแบบพอเพียง คือ ละชื่อ Max la Menace ไป เนื่องจากผู้แปลได้อธิบายลักษณะไว้ครบถ้วนแล้ว ดังนี้ “With a big round head, a short body, and a fidgety manner, he was the very model of the couldn't-care-less doctor: arrogant, brusque, sarcastic – the kind who summons his patients for 8:00 a.m., arrives at 9:00, and departs at 9:05, after giving each of them forty-five seconds of his precious time.” เป็นต้น

2.3.3 การแปลแบบครบความ (complete translation technique) คือ การแปลทุกคำทุกประโยค รวมถึงชื่อเฉพาะต่าง ๆ ด้วย

ยกตัวอย่าง จากตัวอย่างในข้อ 3.2 ฉบับแปลภาษาไทยได้แปลแบบครบความ คือ แปลชื่อภาพยนตร์นั้นด้วย โดยแปลเป็นภาษาไทยว่า มัคซนักสืบใหญ่ มีเนื้อความดังนี้ เขาเป็นตัวอย่างของแพทย์ประเภท “ข้าไม่สน” ที่แสนสูงส่งพร้อมจะแตกหักกับผู้อื่น หยิ่งยโส เวลาพบ คนไข้เขาก็จะนัดเป็นคำขาดให้มาถึงแปดโมงเช้า ตัวเขาเองมาเก้าโมง และกลับออกไปเมื่อเก้าโมงห้านาที หลังจากที่ได้อุทิศเวลาอันมีค่ายิ่งของเขาให้แก่คนไข้คนละสี่สิบห้าวินาที รูปร่างหน้าตาของเขาคล้ายมัคนักสืบใหญ่ หัวกลมโต ร่างเตี้ยไม่ได้ส่วนสัด” เป็นต้น

2.3.4 การแปลแบบขยาย (elaboration technique) คือ การแปลแบบให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากต้นฉบับ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่ผู้ประพันธ์กล่าวถึงได้ดียิ่งขึ้น

ยกตัวอย่าง ต้นฉบับฝรั่งเศสได้กล่าวถึงบุคคลสำคัญท่านหนึ่ง คือ Radovan Karadzic, le leader serbe จะเห็นว่าผู้ประพันธ์ได้อธิบายเพิ่มเติมว่าบุคคลท่านนั้นเป็นผู้นำชาวเซิร์บ ฉบับแปลภาษาอังกฤษได้แปลแบบขยายความ คือได้อธิบายเพิ่มเติมไปอีกว่าบุคคลท่านนั้นเป็นผู้นำชาวเซิร์บในสาธารณรัฐบอสเนียไม่ใช่ชาวเซิร์บในสาธารณรัฐเซอร์เบียแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐยูโกสลาเวีย โดยแปลว่า Radovan Karadzic, leader of the Bosnian Serbs หรืออีกตัวอย่างหนึ่ง บทประพันธ์กล่าวถึงบุคคลจริงในสังคมวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับ คือ โอบามา แต่ฉบับแปลมีการเอ่ยชื่อจริงและอธิบายเพิ่มเติมด้วยว่า “โอบามา ผู้เป็นประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาในขณะนั้น” เป็นต้น

2.3.5 การแปลแบบดัดแปลง (adjustment technique) เป็นการแปลข้ามวัฒนธรรม คือการแปลไปเป็นคำอื่นที่มีในวัฒนธรรมของภาษาแปล แต่ให้ประสิทธิผลตรงกันกับคำที่มีในวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านได้อรรถรสในการอ่าน แต่ต้องไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด หรือคลาดเคลื่อนไปจากสิ่งที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อ

ยกตัวอย่าง ภาษาฝรั่งเศสเปรียบเทียบกับลักษณะของหุ่นตัวหนึ่งว่าเหมือนตัวการ์ตูนชื่อดิซ ซึ่งในตัวการ์ตูนที่มีรูปร่างสูงโปร่งอารมณ์ขัน ในฉบับภาษาอังกฤษใช้การแปลแบบดัดแปลง จึงแปลคำนี้ว่า Big Bird ซึ่งเป็นตัวการ์ตูนของรายการโทรทัศน์อเมริกาชื่อดังที่มีลักษณะเช่นเดียวกัน หรืออีกตัวอย่างหนึ่ง ต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสกล่าวถึงชื่อพืชใต้ดินชนิดหนึ่ง เรียกว่า Salsifis มีลักษณะผอมยาว กว้างเพียงหนึ่งเซนติเมตร มีทั้งประเภทเปลือกดำและขาว รสชาติอร่อยกว่าหัวมันฝรั่ง ฉบับแปลภาษาไทยได้ดัดแปลงให้เข้ากับบริบทของไทย จึงแปลว่า หัวเผือกหัวมัน เป็นต้น

พัชรี โกศาสมฤทธิ (2549: 8) ได้อธิบายลักษณะงานแปลที่ดีจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยทั่วไปไว้ดังนี้

(1) ความถูกต้อง นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดเพราะผู้อ่านงานแปลได้เห็นต้นฉบับเพราะฉะนั้น ข้อมูลที่ได้โดยเฉพาะในการถ่ายทอดเทคโนโลยีจะได้รับการอ่านงานแปล ผู้แปลจะต้องถ่ายทอดความหมายให้สมบูรณ์และถูกต้องโดยต้องไม่ต่อเติม ตัดทอน หรือใส่ความเห็นของตนลงไป และจะต้องแปลให้มีบรรยากาศหรือรสชาติของภาษาเหมือนต้นฉบับด้วย

(2) ความชัดเจน ความชัดเจนเกิดจากเทคนิคการเขียนและเรียบเรียงการเลือกใช้คำตลอดจนการอ่านทบทวนแบบมีระบบ บางครั้งงานแปลที่ถูกต้องอาจอ่านเข้าใจยาก เพราะมีโครงสร้างภาษาสลับซับซ้อน มีการใช้ศัพท์ที่คลุมเครือ ซึ่งอาจเกิดจากการตีความต้นฉบับได้ไม่ชัดเจน

จนทำให้แปลไม่ได้ หรืออาจเกิดจากเทคนิคการเขียนภาษาไทยหรือภาษาแปลที่ไม่ดีพอ ผู้ตรวจงานแปลอาจขอให้ผู้แปลแก้ไขในส่วนที่ไม่ชัดเจนก่อนที่จะนำไปพิมพ์เผยแพร่

(3) ความเป็นธรรมชาติ ความเป็นธรรมชาติของงานแปลอังกฤษเป็นไทยก็คือ เมื่อแปลแล้วต้องเป็นภาษาไทยที่ดี ใช้ศัพท์สำนวนที่คนไทยใช้ เมื่อแปลแล้วไม่ควรรู้ทันทีว่าเป็นเอกสารที่แปลมาเพราะยังมีโครงสร้างประโยคและวิธีเรียงคำเป็นภาษาต้นฉบับอยู่ วิธีแก้ภาษาให้เป็นธรรมชาติ ทำได้โดยการเรียบเรียงและปรับสำนวนแปลร่างที่หนึ่ง ผู้แปลไม่ควรยึดติดอยู่กับรูปแบบ (Form) ของภาษาแต่ควรยึดความหมาย (Meaning) เป็นสำคัญ โดยถ่ายทอดความหมายในรูปแบบภาษาไทย หรือภาษาแปลให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด

สัญญาวิ สายบัว (2553: 14) กล่าวถึงคุณสมบัติของงานแปลที่ดีว่า ต้องสามารถทำให้ผู้อ่านฉบับแปลเกิดผลสนองตอบได้ใกล้เคียงกับผู้ที่อ่านต้นฉบับมีต่อต้นฉบับ ซึ่งนับว่าสำคัญที่สุดในการพิจารณาคุณภาพของงานแปล งานแปลที่ขาดคุณสมบัติข้อนี้ นับว่าเป็นงานแปลที่คุณภาพต่ำ ดังนั้นการแปลที่ดีจะต้องมีความถูกต้องทั้งในด้านเนื้อหาและใจความสำคัญ ความชัดเจนที่สามารถสื่อสารได้และความเป็นธรรมชาติในการแปล

อัจฉรา ไสค์ตระกูล (2555: 20) ได้กล่าวถึงลักษณะของการแปลที่ในหนังสือจุดมุ่งหมาย หลักการ และวิธีแปลไว้ 3 ประการ ดังนี้

- (1) เชื่อถือได้ นำไปใช้ได้ไม่ผิดข้อเท็จจริงไม่ผิดความหมายความครบถ้วน ไม่ตัดต่อดัดแปลงให้ผิดไปจากต้นฉบับ สื่อตรงต่อต้นฉบับ
- (2) ชัดเจนใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่กำกวม ไม่มีร่องรอยของภาษาเดิม
- (3) เป็นธรรมชาติ งานแปลที่ดีภาษาต้องสละสลวย ไม่ฝืนหลักภาษาของผู้อ่าน

2.4 การแปลเพลงภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

จากหลักฐานงานวรรณกรรมแปลเพลง ผู้วิจัยพบว่าการแปลเพลงภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยมีมานานแล้วนับตั้งแต่ยุคเริ่มแรกของวรรณกรรมแปลภาษาอังกฤษ จนถึงการแปลบทเพลงในยุคปัจจุบันที่มีความหลากหลายมากขึ้น สังเกตได้จากการการแปลวรรณกรรมและการแปลเพลงในเว็บไซต์ต่าง ๆ ซึ่งผู้แปลได้เลือกการแปลให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานแปลดังนี้

2.4.1 งานแปลเพลงเพื่อใช้ขับร้อง มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

2.4.1.1 งานแปลเพลงที่ใช้รูปแบบคำประพันธ์ที่มีใช้ในภาษาแปล

วินิตา ดิถียนต์ (2546: 9-10) ระบุว่า ในพระราชนิพนธ์แปลเรื่องตามใจท่านซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแปลจากบทละครของเชกสเปียร์ เรื่อง-As Youlike It ในปี พ.ศ.2461 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพิถีพิถันในการเลือกรูปแบบคำประพันธ์ของไทยให้สอดคล้องกับคำประพันธ์ต้นฉบับซึ่งเชกสเปียร์ใช้คำประพันธ์ทั้งในรูปของร้อยแก้ว (prose)

และกาพย์กลอน (verse) สลับกันไปบางครั้งก็เป็นบทขับร้องคล้ายลำนำสั้น ๆ แทรกอยู่เป็นครั้งคราว เช่น ในบทภาษาอังกฤษเป็นการขับร้องคล้ายลำนำเพลงสั้น ๆ แสดงความรื่นเริงบันเทิงใจ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแปลเป็นไทย ก็ทรงเลือกกาพย์เห่เรือซึ่งเป็นบทขับและมีเสียง “ฮัฮั” ประกอบแสดงความรื่นเริงบันเทิงใจเช่นกัน ตัวอย่างเช่น

It was a lover and his lass.

With a hey and a ho, and a hay nonino.

That o’ver the green com-field did pass.

In the spring time, the only pretty ring time,

When birds do sing, hey ding, ding, ding.

Sweet lovers love the spring.

ทรงแปลเป็นกาพย์เห่เรือ มีใจความตรงกันว่า

ชายหนุ่มกับนารี ที่ร่วมรักสมครสม (ฮัฮั)

เดินพลางทางชวนชม สาลีชุ่มชุ่มสี (ฮัฮั)

แสนงามยามสวันต์ ฮัเป็นยามน่ายินดี (ฮัฮั)

นกร้องก้องพงพี คู่รักชื่นชื่นสวันต์ (ฮัฮั)

2.4.1.2 งานแปลที่คงรูปแบบคำประพันธ์ตามต้นฉบับเพื่อการคงทำนองเพลง เช่นเดียวกับต้นฉบับนักแปลแต่ละท่านใช้กลวิธีการ แปลแตกต่างกันดังต่อไปนี้

ธานี พูนสุวรรณ (อ้างถึงใน wisedsook, 2002: 34 - 82) แปลเนื้อเพลง ประกอบภาพยนตร์ การ์ตูนสำหรับพากย์ไทย โดยใช้รูปแบบคือทำนองเพลงเดิมของต้นฉบับ และใช้การแปลแบบตรงตัวสำหรับวรรคเพลงที่มีความหมายสมบูรณ์ และแบบเอาความสำหรับวรรคเพลงที่มีความหมายไม่สมบูรณ์ โดยนำเอาปัจจัยด้านดนตรี 3 ประการมาร่วมพิจารณาในการแปลคือ ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อร้องกับดนตรี การสัมผัสคล้องจอง และอารมณ์ของเพลง ตัวอย่างเช่น เพลง All I Ever Wanted จากภาพยนตร์การ์ตูนเรื่อง The Prince of Egypt

ต้นฉบับ

บทแปล โดย ธานี พูนสุวรรณ

Gleaming in the moonlight

เปล่งประกายในแสงจันทร์

Cool and clean and all I’ve known

สุขสบายอย่างฉันนั้นเคยเป็นมา

All I ever wanted

หวังไฉนมากไปกว่านี้

กิตติ ศรีเปารยะ (2540: 23; อ้างอิงจาก ประเสริฐ ณ นคร, 2535) ประพันธ์คำร้องไทยสำหรับเพลงพระราชนิพนธ์ Stiton-My- Afind ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงพระราชนิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ โดยประเสริฐใช้การแปลคำร้องภาษาอังกฤษในลักษณะวรรคต่อวรรค และรักษา ความเดิมของคำร้องภาษาอังกฤษ ตัวอย่างเช่น (สำนักงานเอกลักษณ์แห่งชาติ, 2530: 160-161)

ต้นฉบับ Still on My Mind	บทแปล ในดวงใจนิรันดร์
I can't get you off my mind	อยากลืมลืมรักมิลง
However I try.	กลับพะวงหลงเพื่อเงา
The flame kindled in my heart	เปรียบปานเพลิงรักรุ่มสุ่มเศร้า
Keeps burning high.	เปลี่ยวเปล่าร้าวรอน
Though time has the power to quell,	แต่เพียงกาลเวลาอันหม่นเวียน
It really cannot dispel	ฤอาจพลัดเปลี่ยนเปลี่ยนรักคลอน
The magic touch of your hand,	รสรักจากจรสอดสวมกร
So gentle in mine.	ยังถาวรติดเตือน

กิตติ ศรีเปารยะ (2540: 23; อ้างอิงจาก อาจินต์ ปัญจพรรค์, 2535) ประพันธ์คำร้องไทยสำหรับเพลงพระราชนิพนธ์ No Moon ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงพระราชนิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ โดยอาจินต์ใช้การแปลคำร้องภาษาอังกฤษในลักษณะคำต่อคำให้มีความหมายตรงกัน และให้เสียงวรรณยุกต์สอดคล้องกับท่วงทำนองเพลง ตัวอย่างเช่น

ต้นฉบับ เพลง No Moon	บทแปล เพลง ไร้จันทร์
No moon.	ไร้จันทร์
What do I care 'bout moon light,	ฉันไม่นึกห่วงแสงโสมผ่อง
I have your smile, love.	รักยิ้มแสนหวานส่อง
That's shining just as bright.	เปรียบประกายทองของจันทร์
There's nothing I can not do, dear.	มิเคยมีสิ่งใดไกลเกินหวัง
If you love me true, dear.	แม้มั่นใจในรักฉัน
I have nothing to fear.	มิหวั่นภัยใดขวางกั้น
My way is always clear.	ทางรักสุขสันต์สดใส

2.4.2 งานแปลเพลงเพื่อสื่อความหมาย มีลักษณะ เพื่อนำเสนอความหมายเป็นหลัก ผู้แปลถ่ายทอดบทแปลเป็นคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว มักใช้เพื่อการสอนภาษาอังกฤษ จึงมีคำอธิบายเกี่ยวกับไวยากรณ์เพิ่มเติม ดังตัวอย่างต่อไปนี้ ซึ่งแปลโดย ม.ล. เฉลิมกิติ จักรพันธุ์ (2545: 66- 71)

<u>ต้นฉบับ</u> เพลง My Heart Will Go On	<u>ฉบับแปล</u>
Every night in my dreams	ทุกค่ำคืนยามหลับฝัน
I see you, I feel you,	ฉันก็ฝันเห็นคุณ ฉันสัมผัสคุณได้
That is how I know you go on	นั่นคือวิธีเดียวที่ทำให้ฉันรู้ว่าคุณยังคงเหมือนเดิม
Far across the distance	ด้วยระยะทางที่ไกลแสนไกล
And space between us	ที่เป็นเสมือนช่องว่างขวางกั้นเราสองไว้
You have come to show you go on	คุณมาปรากฏกายให้เห็นว่าคุณยังคงเหมือนเดิม

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปล

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยและเอกสารทางวิชาการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแปลในหลายลักษณะ อาทิ การแปลนวนิยาย การแปลเอกสารทางธุรกิจ การแปลชื่อภาพยนตร์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้มีความเข้าใจในแนวคิดและทฤษฎีการแปลมากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 สกุนตลา ผาติธรรมรักษ์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การแปลเพลงประกอบภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อนำแนวคิดและทฤษฎีด้านการแปลงานกวีนิพนธ์มาใช้ในการแปล เพื่อให้ได้บทแปล เพลงที่ถ่ายทอดความหมายและสามารถนำไปขับร้อง ตลอดจนเพื่อศึกษาวิธีการแปลและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการแปล ผู้วิจัยได้คัดเลือกเพลงประกอบภาพยนตร์ 12 เพลงที่มีความแตกต่างด้านอารมณ์เพลงได้แก่ เพลงรักเศร้า เพลงรักสุข เพลงชีวิตจริงจัง เพลงชีวิตสนุกสนาน และเพื่อให้บทแปลสามารถรักษาไว้ซึ่งทั้ง ความหมายและรูปแบบตรงตามต้นฉบับ ผู้วิจัยจัดทำบทแปลในสองลักษณะ คือ บทแปลเพลงแบบตรงตัวเพื่อ ถ่ายทอดความหมายและบทแปลเพลงแบบถ่ายทอดความหมายและสามารถนำไปขับร้อง จากการจัดทำบทแปลเพลงแบบตรงตัว ผู้วิจัยพบว่า ถึงแม้บทแปลจะมุ่งเน้นที่การถ่ายทอด ความหมายจากต้นฉบับให้ได้มากที่สุด บทแปลก็ควรจะเป็นธรรมชาติและสื่อความในภาษาไทย ดังนั้น จึงต้องมี การนำวิธีการแปลในลักษณะอื่น ๆ มาช่วย ได้แก่ การเพิ่มคำขยายความสำหรับชื่อเพลง การทับศัพท์และใช้ เจริญธรรมสำหรับชื่อเฉพาะและคำภาษาต่างประเทศ การปรับใช้คำสรรพนาม คำอุทานและโครงสร้างประโยค ตามลักษณะภาษาไทย การเลือกใช้ภาษาภาพและสำนวนในภาษาไทยที่มีความหมายเทียบเคียงกับต้นฉบับ และ การเลือกใช้คำซ้อน คำภาษาทวิ และคำขยายเพื่อสื่อภาพ เพื่อเพิ่มอรรถรสให้กับบทแปลในการจัดทำบทแปลเพลงให้สามารถนำไปขับร้องได้ ผู้วิจัยนำบทแปลเพลงแบบตรงตัวมาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบอารมณ์เพลงและ

ความตั้งใจของผู้ร้อง และวิเคราะห์หาปัจจัยทางด้านเสียงดนตรี ได้แก่ เสียงสูงต่ำ สันยาวของคำ การเน้นเสียงหนักเบา จำนวนพยางค์ในวรรค สัมผัสระหว่างวรรค รูปแบบของ ท่อนเพลง และการกล่าวซ้ำ ในขั้นตอนของการถ่ายทอดความหมาย ผู้วิจัยใช้การแปลแบบเอาความ แต่ในการ ถ่ายทอดรูปแบบ ผู้วิจัยใช้การแปลแบบตรงตัวเพื่อรักษารูปแบบให้บทแปลมีทำนองเพลงเช่นเดียวกับต้นฉบับ และนำบทแปลที่ได้ให้ผู้มีความรู้ทางดนตรีตรวจสอบ แก้ไข และทดสอบขับร้อง ปรากฏผลว่า บทแปลเพลง 8 เพลงจะสามารถนำไปขับร้องได้เช่นเดียวหรือใกล้เคียงกับต้นฉบับ ปัญหาหลักที่พบ คือ การเปลี่ยนแปลงของ ความหมายไปจากต้นฉบับเดิม ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากการเลือกรักษาระหว่าง รูปแบบเพื่อให้บทแปลมีทำนอง ดนตรีเช่นเดียวกับต้นฉบับ กับความหมายที่ต้องเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องรูปแบบ และปัญหาในเรื่องการวิเคราะห์รูปแบบ ซึ่งแก้ได้ด้วยการทำงาน ร่วมกับผู้มีความรู้ด้านดนตรี และ จะต้องกำหนดขั้นตอนการ ทดสอบบทแปลเพื่อให้บทแปลสามารถนำไปขับร้องได้จริง

2.5.2 ศิริลักษณ์ ทวีกิจรุ่งทวี (2547) ได้ศึกษาเรื่องการแปลสำนวนจากนวนิยายภาษาไทย ของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมชเป็นภาษาอังกฤษ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการ คือ เพื่อ ศึกษา กลวิธีการแปลสำนวนในนวนิยายไทยเป็นภาษาอังกฤษ และเพื่อศึกษาลักษณะทางความหมาย ของรูป ภาษาที่ใช้ในการแปลสำนวนไทย จากสำนวนไทยในนวนิยายของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมชที่ได้รับการ แปลเป็นภาษาอังกฤษจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ 1) สี่แผ่นดิน 2) หลายชีวิต และ 3) ไฟแดง แนวคิดและ ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ทฤษฎีการแปลของนิวมาร์ก ใช้ในการวิเคราะห์ กลวิธีการแปล สำนวน ทฤษฎีการวิเคราะห์อรรถลักษณะใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบทาง ความหมายของสำนวน ไทยและสำนวนภาษาอังกฤษ และใช้ทฤษฎีการจัดกลุ่มทางความหมายใน การจัดกลุ่มทางความหมาย ของสำนวน ผลการศึกษาสรุปได้ว่า กลวิธีการแปลสำนวนไทยเป็น ภาษาอังกฤษมี 4 กลวิธี ได้แก่ 1) กลวิธีการแปลแบบคำต่อคำ 2) กลวิธีการแปลแบบสำนวน 3) กลวิธีการแปลเชิงสื่อสาร และ 4) การแปลโดยการละ ส่วนการจัดกลุ่มทางความหมายของสำนวน สามารถแบ่งเป็นแฉก ความหมายต้นทางและแฉกความหมายปลายทาง พบกลุ่มทางความหมาย 3 กลุ่ม คือ 1) สรรพสิ่ง 2) เหตุการณ์ 3) นามธรรม พบการถ่ายโยงแฉกความหมายของสำนวน ทั้งสิ้น 18 ลักษณะ และสามารถจัดเป็น 4 รูปแบบ คือ 1) แฉกความหมายต้นทางและปลายทาง เป็นแฉกความหมายที่ เหมือนกัน 2) แฉกความหมายต้นทางเป็นแฉกความหมายที่เหมือนกัน แฉกความหมาย ปลายทางแตกต่างกัน 3) แฉกความหมายต้นทางและปลายทางเป็นแฉกความหมายที่แตกต่างกัน แฉกความหมายปลายทางเหมือนแฉกความหมายแฉกใดแฉกหนึ่งของแฉกความหมายต้น ทาง และ 4) แฉกความหมายต้นทางและปลายทางเป็นแฉก ความหมายที่แตกต่างกัน

2.5.3 กนกรัตน์ คุณะสารพันธ์ (2549) ได้ศึกษาเรื่อง การแปลสำนวนในบทภาพยนตร์ จาก ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการ คือ เพื่อศึกษากลวิธีการ แปล

สำนวนจากบทภาพยนตร์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความหมายของ สำนวนภาษาอังกฤษกับบทแปลภาษาไทยจากบทภาพยนตร์ภาษาอังกฤษที่ได้รับรางวัล Academy Awards สาขาบทภาพยนตร์ดั้งเดิมยอดเยี่ยม ค.ศ. 1994-2004 จำนวน 9 เรื่อง โดยใช้แนวคิดและ ทฤษฎีมาใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ทฤษฎีการแปลของนิวมาร์ก ใช้ในการวิเคราะห์กลวิธีการแปล สำนวน และทฤษฎีการวิเคราะห์อรรถลักษณะใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความหมายของสำนวน ภาษาอังกฤษกับบทแปลภาษาไทย ผลการศึกษาสรุปได้ว่า กลวิธีการแปลสำนวนภาษาอังกฤษเป็น ภาษาไทยมี 5 กลวิธี ได้แก่ 1) กลวิธีการแปลแบบคำต่อคำ 2) กลวิธีการแปลแบบสำนวน 3) กลวิธี การแปลแบบเอาความ 4) กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ และ 5) กลวิธีการแปลแบบละความ โดย กลวิธีที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ กลวิธีการแปลแบบเอาความ รองลงมาได้แก่ กลวิธีการแปลแบบสำนวน กลวิธีการแปลแบบคำต่อคำ กลวิธีการแปลแบบละความ และกลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ ตามลำดับ จากการศึกษความหมายของสำนวนภาษาอังกฤษและบทแปลภาษาไทยด้วยการ วิเคราะห์อรรถ ลักษณะพบว่า ผู้แปลแปลโดยนำเอาใจความสำคัญของความหมายของสำนวน ภาษาอังกฤษมาแปลเป็น ภาษาไทยโดยพิจารณาจากอรรถลักษณะที่ตรงกันของสำนวนภาษาอังกฤษ กับบทแปลภาษาไทย ซึ่ง อรรถลักษณะที่ตรงกันนั้นเป็นอรรถลักษณะแสดงความหมายสำคัญของ สำนวนภาษาอังกฤษ แสดงให้ เห็นว่า ผู้แปล ได้แปลโดยที่ยังคงรักษาความหมายที่ต้องการสื่อของ สำนวนภาษาอังกฤษเอาไว้ ซึ่ง สอดคล้องกับแนวทางที่ใช้ในการแปลทั่ว ๆ ไป

2.5.4 สตรีรัตน์ ไกรอ่อน (2556) ได้ศึกษาเรื่องกลวิธีการแปลคำจากภาษาไทยเป็น ภาษาอังกฤษในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ เพื่อศึกษากลวิธีการแปลคำ ทางวัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อศึกษาเทคนิควิธีการแปลที่ผู้แปลนำมาใช้แปลคำ ทางวัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธี การแปลและเทคนิควิธีการแปล โดยศึกษาผ่านนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินต้นฉบับภาษาไทย และฉบับ แปลภาษาอังกฤษโดยตุลจันทร์ ผลการวิจัยในส่วนของกลวิธีการแปลพบว่า มีการใช้กลวิธีการแปล แบบตรงตัวมากที่สุด รองลงมาคือการแปลแบบเอาความ และการทับศัพท์ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบ กลวิธีการ แปลแบบอื่นๆ แบ่งเป็น 2 กลวิธี ได้แก่ การไม่แปลหรือการละคำ และการทับศัพท์ ประกอบการแปล แบบตรงตัว ส่วนการศึกษาเทคนิควิธีการแปล พบว่ามีการใช้เทคนิควิธีการแปล แบบขยายมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การแปลแบบพอเพียง การแปลแบบครบ การแปลแบบดัดแปลง และการแปลแบบ อ้างอิงข้อมูลดั้งเดิม ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบเทคนิควิธีการแปลแบบอื่นๆ ได้แก่ การใช้คำทับ ศัพท์ในประโยคเสมือนคำภาษาอังกฤษโดยไม่มีการขยายความเพิ่มเติม และเมื่อศึกษา และวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลกับเทคนิควิธีการแปลแล้ว พบว่ากลวิธีการแปลแบบ ตรงตัวมี ความสัมพันธ์กับเทคนิควิธีการแปลแบบครบมากที่สุด กลวิธีการแปลแบบเอาความ การทับ ศัพท์ และการทับศัพท์ประกอบการแปลแบบตรงตัวมีความสัมพันธ์กับเทคนิควิธีการแปลเดียวกัน คือ

มีความสัมพันธ์เทคนิควิธีการแปลแบบขยายมากที่สุด ส่วนกลวิธีการไม่แปลหรือการละคำมีความสัมพันธ์กับเทคนิควิธีการแปลแบบพอเพียงมากที่สุด

2.5.5 หนึ่งฤทัย ลาที (2556) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย จากหนังสือเรื่องแอตแลนติก มหาสมุทรข้ามกาลเวลา การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการแปลหนังสือประวัติศาสตร์ ฉบับตีพิมพ์สอง ภาษาจากต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย รวมถึงกลวิธีการในการแปลของสุนันทา วรรณสินธ์ เบล เรื่อง แอตแลนติก มหาสมุทรข้ามกาลเวลา ของ ไซมอน วิสเซสเตอร์ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพจากการศึกษา เทคนิคการแปลที่สุนันทา วรรณสินธ์ เบล เลือกใช้พบทั้งหมด 47 เทคนิค ได้แก่ 1) การแปลแบบตรงตัว 2) การเพิ่มเติมข้อความ 3) การละไว้ไม่แปล 4) การแปลเป็นความหมายที่สอง 5) ความหมายแคบเป็น ความหมายกว้าง 6) ความหมายกว้างเป็นความหมายแคบ 7) ความหมายโจ่งแจ้งเป็นความหมายแฝง 8) ความหมายแฝงเป็นความหมายโจ่งแจ้ง 9) ความหมายคล้ายคลึง 10) แปลเป็นคำตรงข้าม 11) กรรตุวาจก เป็นกรรมวาจก 12) กรรมวาจกเป็นกรรตุวาจก 13) การหาคำมาเทียบเคียง 14) การหาคำมาแทน 15) การใช้สิ่งทดแทนทางวัฒนธรรม 16) การใช้คำที่สนับสนุนกัน 17) คำคู่ 18) ความหมายควบ 19) คำยืมถาวร 20) คำยืมเพื่อสัญลักษณ์ 21) คำยืมชื่อเฉพาะ 22) คำยืมพร้อมลักษณะนาม 23) คำยืมพร้อมคำแสดงหน้าที่ 24) คำยืมพร้อมเชิงอรรถ 25) การแปลศัพท์เทคนิค 26) การแปลเป็นสำนวน 27) แปลสำนวนเป็นสำนวน 28) แปลภาษาธรรมดาเป็นสำนวน 29) แปลสำนวนเป็นภาษาธรรมดา 30) การบิดเบือน 31) คำแสดงอารมณ์ 32) ภาพพจน์ 33) คำย่อ 34) แสลง 35) การแปลคำและหน้าที่ 36) การแปลสรรพนาม 37) บุคลาธิษฐาน 38) อุปมาอุปไมย 39) อุปลักษณ์ 40) อธิพจน์ 41) ภาษาไพเราะ 42) นามนัย 43) อนนามนัย 44) สัพพจน์ 45) การแปลคำแสดงกริยา 46) ลักษณะนาม

2.5.6 ปาสิมา วงศ์ธนนันท์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์กลวิธีการแปลเนื้อเพลง ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และหาค่าความถี่ของแต่ละกลวิธีการแปลที่พบใน เนื้อเพลงซึ่งทำการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยตามกรอบทฤษฎีการแปลของเบเคอร์ (2535) ที่ใช้ในการแปลเนื้อเพลงที่แปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยโดยนักแปลสองคน เนื้อเพลงแปลโดยนัก แปลสองคน ได้แก่ จิระนันท์ พิตรปรีชา นักแปลที่มีชื่อเสียงชาวไทย และ บงกช เกอร์เค ผู้เขียนเว็บไซต์ และนักแปลยอดนิยมชาวไทย กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้ประกอบด้วย 20 เนื้อเพลงที่แปลโดยจิระนันท์ พิตรปรีชา และ 20 เพลงที่แปลโดยบงกช เกอร์เค ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ในการศึกษา วิจัยนี้ได้ใช้ระเบียบการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ระเบียบวิจัยเชิงปริมาณใช้ในการคำนวณหา ค่าความถี่และร้อยละของแต่ละกลวิธีการแปลที่พบในการวิจัย รวมทั้งการคำนวณหาค่าดัชนีความ สอดคล้องระหว่างข้อความถามกับวัตถุประสงค์ ส่วนระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวข้องกับกระบวนการ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์แบบตีความ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้นำมา ทำการวิเคราะห์หากกลวิธีการแปลโดยใช้กรอบทฤษฎีการแปล

ของเบเคอร์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้แปลทั้ง สองได้ใช้กลวิธีการแปลทั้ง 2 ประเภทในระดับคำดังนี้ คือ 1) การแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้าง ขึ้นหรือคำจำกลุ่ม 2) การแปลโดยใช้คำทั่วไปที่แสดงความรู้สึกเป็นกลางแต่มีความหมายใกล้เคียงกับ ต้นฉบับ 3) การแปลโดยแทนที่ทางวัฒนธรรม 4) การแปลโดยใช้คำยืมหรือการทับศัพท์พร้อมคำอธิบาย 5) การแปลโดยใช้คำอธิบายด้วยคำหลายคำ เพื่อถ่ายทอดความหมายของคำคำเดียวในภาษาต้นฉบับ 6) การแปลโดยใช้คำอธิบายด้วยคำหลายคำ เพื่อถ่ายทอดความหมายของคำหลายคำที่ไม่เกี่ยวข้องใน ภาษาต้นฉบับ 7) การแปลโดยการละคำ และ 8) การแปลโดยการแสดงตัวอย่างประกอบ ผลการศึกษา ปรากฏว่าทฤษฎีที่จิระนันท์ พิตรปรีชาใช้ บ่อยที่สุดคือ การแปลโดยใช้คำทั่วไปที่แสดงความรู้สึกเป็น กลางแต่มีความหมายใกล้เคียงกับต้นฉบับ (ร้อยละ 44.44) และทฤษฎีที่บงกช เกอร์เคใช้บ่อยที่สุดคือ การแปลโดยใช้คำอธิบายด้วยคำหลายคำ เพื่อถ่ายทอดความหมายของคำคำเดียวในภาษาต้นฉบับ (ร้อยละ 57.27)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปล มีงานวิจัยหลายเล่มได้ศึกษาการแปล ในหลากหลายรูปแบบเช่น การแปลนวนิยายของ ศิริลักษณ์ ทวีกิจรุ่งทวี การแปลวรรณกรรมเพลง ของสกุณา ชาติธรรมรักษ์ การแปลสำนวนจากวรรณกรรมของสตรีรัตน์ ไกรอ่อน ซึ่งที่กล่าวมานั้น มีการศึกษาการแปลในระดับคำ ระดับประโยคเพื่อนำมาใช้ในการศึกษากลวิธีและเทคนิคเกี่ยวกับการ แปล แต่ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่ศึกษาวรรณกรรมร่วมสมัยที่เกิดขึ้นในระยะเวลา 10 ปีนี้ รวมทั้งยังไม่ พบกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลที่ใช้ในการแปลเพลงที่สามารถนำมาใช้ในการขับร้องได้ โดยเฉพาะการแปลภาพยนตร์การ์ตูนที่มีความทันสมัยและเข้าถึงกลุ่มบุคคลทุกเพศทุกวัยอย่างการ์ตูน ของบริษัท Disney ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ใช้แนวคิดและทฤษฎีที่ได้ศึกษา มาใช้ในการแปลเพลงจาก ภาพยนตร์การ์ตูนที่แปลโดยธานี พูนสุวรรณ เพื่อศึกษากลวิธีและเทคนิคการแปลที่ทำให้เพลงจาก ภาพยนตร์การ์ตูนเหล่านั้นเป็นที่รู้จักและนิยมเป็นวงกว้างในทุกเพศทุกวัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กลวิธีการแปลเพลงภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย : ศึกษาจากภาพยนตร์การ์ตูนที่แปลโดย ธาณี พูนสุวรรณ โดยมีขั้นตอนการศึกษาวิจัย ดังนี้

3.1 แหล่งข้อมูล

3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเนื้อเพลงจากภาพยนตร์การ์ตูน Disney ที่แปลโดยธานี พูนสุวรรณ

3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสารทางวิชาการ และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ที่ได้จากการสืบค้นทางห้องสมุดและอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาเป็นข้อมูล อ้างอิงในการทำวิจัยครั้งนี้

3.2 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้มีขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.2.1 รวบรวมข้อมูลเนื้อเพลงจากภาพยนตร์การ์ตูน Disney ที่แปลโดยธานี พูนสุวรรณ จำนวนทั้งสิ้น 4 เรื่องได้แก่ ราพันเซล เจ้าหญิงผมยาวกับโจรซ่าจอมแสบ (2553) ผจญภัยแดนคำสาปราชินีหิมะ (2556) ผจญภัยตำนานหมู่เกาะทะเลใต้ Moana (2559) วันอลวาลิอุญญานอลเวง (2560)

3.2.2 รวบรวมเก็บข้อมูลที่จะศึกษาออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกที่เป็นกลวิธีการแปลโดยศึกษาการแปลในแต่ละเพลงเป็น 3 ช่วง คือ verse, Pre Chorus และ Chorus รวบรวมจากทั้งหมด 25 บทเพลง ท่อนที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้ 48 ท่อน ส่วนที่สองเป็นเทคนิคการแปล เก็บข้อมูลจากท่อนเพลงที่เป็นปัญหาโดยศึกษาแบบวรรคต่อวรรคพบวรรคที่มีปัญหาทั้งสิ้น 60 วรรคที่สามารถนำมาวิเคราะห์การใช้เทคนิคการแปลได้

3.2.3 วิเคราะห์เนื้อเพลงศึกษากลวิธีการแปลเพื่อให้ตอบจุดประสงค์ข้อที่ 1 จากนั้นวิเคราะห์เนื้อเพลงเพื่อศึกษาเทคนิคการแปลเพื่อตอบจุดประสงค์ข้อที่ 2

3.2.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปล จากนั้นวิเคราะห์ความสัมพันธ์เพื่อตอบจุดประสงค์ข้อที่ 3

3.3 ขั้นตอนการศึกษา

งานวิจัยนี้มีขั้นตอนของการศึกษา ดังนี้

3.3.1 ศึกษาค้นคว้าเรื่องทฤษฎีการแปล กลวิธีการแปล โดยเฉพาะการแปลบทเพลง ชนิดและเทคนิควิธีการแปล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปล

3.3.2 รวบรวมข้อมูลเนื้อเพลงทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย

3.3.3 ศึกษากลวิธีการแปลที่ผู้แปลนำมาใช้ในการแปลเพลงภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทย

3.3.4 ศึกษาเทคนิควิธีการแปลที่ผู้แปลนำมาใช้ในการแปลเพลงภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทย

3.3.5 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลในการแปลเพลงภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทย

3.3.6 นำผลการศึกษาที่ได้มาวิเคราะห์ความถี่โดยหาร้อยละและสรุปลงในตารางเพื่อใช้ในการนำเสนอข้อมูล

3.3.7 สรุปผลการศึกษา

3.4 สรุปกรอบแนวคิด

จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการวิจัย การแปลเพลงภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทยจากการศึกษาทฤษฎีของ Larson (1984) สามารถนำทฤษฎีมาใช้ในการกรอบในการวิจัยกลวิธีการแปลมี 4 กลวิธีดังนี้

- (1) การแปลตรงตัว very literal (Mildred M. Larson (1984))
- (2) การแปลถ่ายทอดความหมาย idiomatic (Mildred M. Larson (1984))
- (3) การแปลอิสระ unduly free (Mildred M. Larson (1984))
- (4) การแปลแบบผสม inconsistent mixture (Mildred M. Larson (1984))

ในส่วนของเทคนิคการแปลผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลของสัญญาวิ สายบัว (2542); สุพรรณิ ปันมณี (2555); อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2547) เพื่อนำมาใช้ในการประกอบการ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์เทคนิคการแปลได้ 6 เทคนิคดังนี้

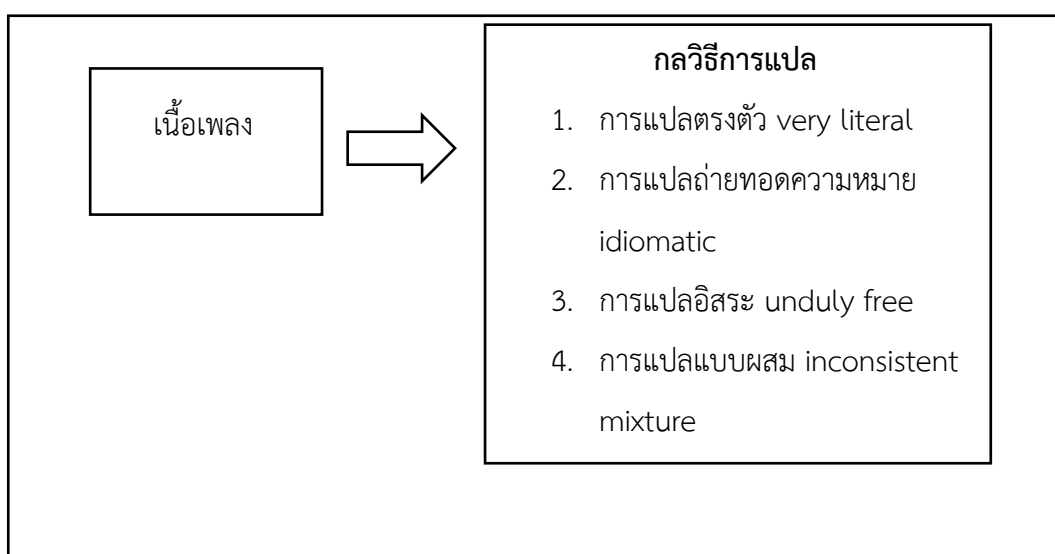
- (1) การแปลโดยเทคนิคการใช้คำทับศัพท์ (สุพรรณิ ปันมณี, 2555)
- (2) การแปลโดยใช้เทคนิคการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤต (สุพรรณิ ปันมณี, 2555)
- (3) การแปลโดยเทคนิคการตัดคำศัพท์ (สัญญาวิ สายบัว, 2542)
- (4) การแปลโดยเทคนิคการเติมคำ (สัญญาวิ สายบัว, 2542)
- (5) การแปลโดยใช้เทคนิคการคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2547)
- (6) การแปลโดยใช้เทคนิคการปรับเปลี่ยน (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2547)

จากทฤษฎีดังกล่าว ผู้วิจัยแยกการศึกษากลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลเพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างของการแปลสองขั้นตอน กล่าวคือการแปลโดยกลวิธีการแปลเป็นการแปลตามทฤษฎีหลักทั่วไป

ผู้ศึกษาจะทราบเพียงแค่การแปลระดับกว้าง โดยในการแปลเพลงจะทราบเพียงว่าผู้แปลใช้กลวิธีใดในการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปยังภาษาหนึ่ง แต่ไม่ทราบถึงกระบวนการการแก้ปัญหาเมื่อแปลมาแล้วไม่สามารถนำไปใช้ในการขับร้อง ในส่วนนี้เทคนิคการแปลจะถูกนำเข้ามาใช้แก้ปัญหาในจุดนี้ถือได้ว่าเป็นการแปลในจุดที่ลึกกว่าและเฉพาะกว่า

ผู้วิจัยจึงได้นำกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลนั้นมาสรุปเป็นกรอบแนวคิด เพื่อนำมาให้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยนำเสนอกรอบความคิดตามวัตถุประสงค์ดังนี้

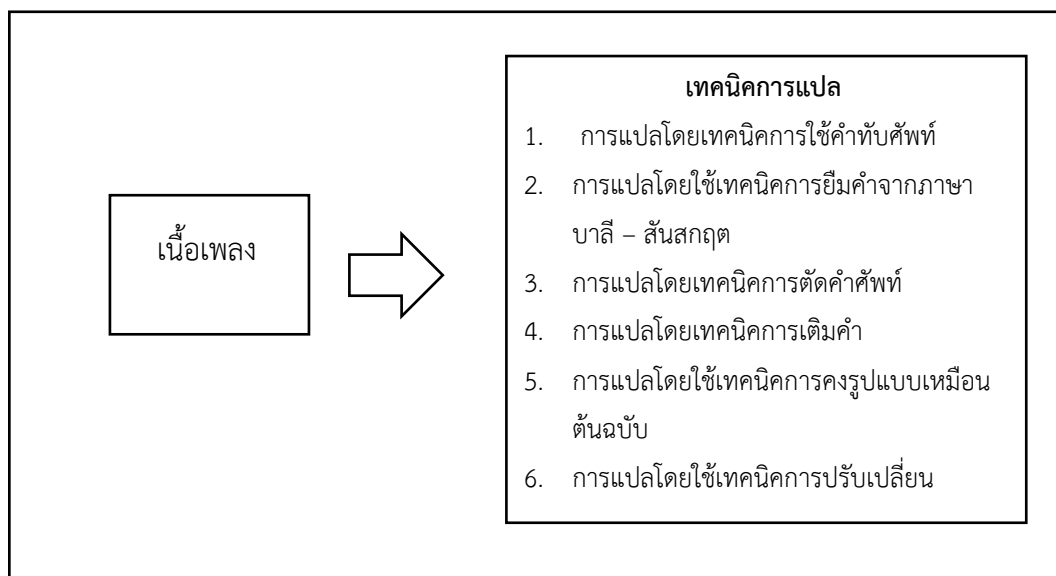
วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษากลวิธีแปลที่ ธาณี พูนสุวรรณ ใช้ในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดจุดประสงค์ที่ 1

กรอบความคิดแรกนั้นเป็นทฤษฎีที่จะนำมาวิเคราะห์การแปลเพลงโดยวิเคราะห์จากกลวิธีการแปลเป็นขั้นแรกเพื่อดูว่าผู้แปลใช้กลวิธีใดในการแปลความหมายจากภาษาหนึ่งมายังอีกภาษาหนึ่ง และในกรอบความคิดที่สอง เป็นการแปลขั้นที่ 2 เมื่อพบว่าผู้แปลพบปัญหาจากการแปลในขั้นแรก เทคนิคการแปลจะถูกนำไปใช้ในการแก้ปัญหาเพลง ๆ นั้น โดยกรอบความคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์เทคนิคการแปลนั้นผู้วิจัยได้ตั้งกรอบความคิดไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาเทคนิคการแปลที่ ธาณี พูนสุวรรณ ใช้ในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดจุดประสงค์ที่ 2

บทที่ 4

กลวิธีในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney

ในบทนี้ผู้วิจัยได้ศึกษากลวิธีการแปลเพลงโดยนำเนื้อเพลงทั้งหมด 25 บทเพลงจากภาพยนตร์ทั้งหมด 4 เรื่องผลการวิจัยพบกลวิธีการแปลทั้งหมด 4 กลวิธีที่ใช้ในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney คือการแปลแบบตรงตัว (very literal), การแปลถ่ายทอดความหมาย (idiomatic), การแปลแบบผสม (inconsistent mixture) และ การแปลอิสระ (unduly free) ดังผลการวิจัย

4.1 การแปลแบบตรงตัว (very literal)

เป็นการแปลโดย พยายามคงความหมายท่วงทำนอง รูปแบบ และโครงสร้างของต้นฉบับไว้มากที่สุด มุ่งความถูกต้อง ครบถ้วน และความแม่นยำแน่นอน (accuracy) ของต้นฉบับเป็นสำคัญ ไม่นิยมการตัดทอนหรือแต่งเติมคำหรือข้อความใด ๆ (Larson, 1984: 15) ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1 เพลงเมื่อไหร่ชีวิตจะเริ่มต้น

ภาษาต้นฉบับ	<u>Seven a.m., the usual morning lineup</u> <u>Start on the chores and sweep 'till the floor's all clean</u> <u>Polish and wax, do laundry, and mop and shine up</u> <u>Sweep again, and by then it's like 7:15</u>
ภาษาแปล	<u>เจ็ดโมงเช้าก็เหมือนเดิม ๆ เราต้องเริ่มงาน</u> <u>ตั้งแต่เช็ดหัวบ้านให้สะอาดเอี่ยมไป</u> <u>ขัดขึ้นเงา ชักผ้า และปัดถูให้สดใส</u> <u>กวาดอีกที แล้วไม่เท่าไรก็เจ็ดโมงสิบห้า</u>

ประโยคและคำที่ขีดเส้นใต้ทั้งในภาษาต้นฉบับและภาษาแปลแสดงให้เห็นถึงกลวิธีการแปลที่เรียกว่าการแปลแบบตรงตัว คือการแปลโดยยึดหลักไวยากรณ์ ความหมายของคำให้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุดกล่าวคือเนื้อเพลงในภาษาต้นฉบับ “Seven a.m., the usual morning lineup Start on the chores and sweep 'till the floor's all clean Polish and wax, do laundry, and mop and shine up Sweep again, and by then it's like 7:15” เมื่อนำมาแปลเป็นภาษาไทยแล้วนั้นมีการเรียงประโยคแบบเดียวกันกับภาษาต้นฉบับโดยเริ่มจากการไล่ลำดับเวลา “เจ็ดโมงเช้าก็

เหมือนเดิม ๆ เราต้องเริ่มงาน” กล่าวถึงกิจกรรม “ตั้งแต่เช็ดตัวบ้านให้สะอาดเอี่ยมไป ชัดขึ้นเงา ชักผ้า และปัดถูให้สดใส” ย้ำการกระทำและเวลาอีกรอบ “กวาดอีกที แล้วไม่เท่าไรก็เจ็ดโมงสิบห้า” นอกจากนั้นยังมีการใช้คำศัพท์แบบตรงความหมายไม่มีการเปลี่ยนแปลงคำศัพท์หรือเพิ่มเติมความหมายขึ้นจากภาษาต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 2 เพลงเมื่อไหร่ชีวิตจะเริ่มต้น (When will live Begin)

ภาษาต้นฉบับ	Then <u>after lunch it's puzzles and darts and baking</u> <u>Paper mache, a bit of ballet and chess</u> <u>Pottery and ventriloquy, candle making</u> Then I'll stretch, maybe sketch, <u>take a climb Sew a dress!</u> And I'll reread the books If I have time to spare I'll <u>paint the walls some more</u> I'm <u>sure there's room somewhere</u> <u>And then I'll brush and brush</u> <u>And brush and brush my hair</u>
ภาษาแปล	<u>บ่ายยังมีเกมปาลูกดอก ทำขนมอบเล่น</u> <u>เปเปอร์มาเช่ แล้วเต้นบัลเล่ต์ และหมากรุก</u> <u>ปั้นหม้อไห พากษ์เสียง แล้วจุ่มเทียนก็หมดมุก</u> ก้มและลุก วาดลวดลาย <u>ปิ่นและป้าย ตัดกระโปรง</u> จะอ่านหนังสือซ้ำอีก ก็ไม่ได้รับได้ร้อน <u>ระบายผนังเพิ่มก่อน</u> <u>คิดว่ายังมีที่เหลือ</u> <u>เสร็จแล้วก็แปร่ง</u> <u>และแปร่งและแปร่งแต่ผมทุกที</u>

ในตัวอย่างที่สองมีการใช้คำศัพท์แบบตรงความหมายไม่มีการเปลี่ยนแปลงคำศัพท์หรือเพิ่มเติมความหมายขึ้นจากภาษาต้นฉบับ เช่น darts (ลูกดอก) , baking (ขนมอบ), Paper mache (เปเปอร์มาเช่), ballet(บัลเล่ต์), chess (หมากรุก), Pottery(ปั้นหม้อ-ไห), ventriloquism(พากษ์เสียง), candle making (จุ่มเทียน) ในส่วนของโครงสร้างที่ใหญ่ขึ้นจากคำ ผู้แปลยังแปลวลีแบบตรงตัวและได้

ใจความเช่นเดียวกับการแปลคำศัพท์เช่น paint the walls some more (ระบายผนังเพิ่มก่อน), sure there's room somewhere (คิดว่ายังมีที่เหลือ), And then I'll brush and brush (เสร็จแล้วก็แปรง), And brush and brush my hair (และแปรงและแปรงแต่ผมทุกที)

กลวิธีการแปลแบบตรงตัวที่แปลมักจะใช้ คือการแปลแบบตามตัวอักษรเกือบจะไม่ให้ความหมายใด ๆ แก่ผู้อ่านภาษาแปลเลยเนื่องจากผู้แปลต้องการจะผลิตซ้ำของชุดคำศัพท์ให้ตรงกับภาษาต้นฉบับมากที่สุดดังตัวอย่างที่ 3

ตัวอย่างที่ 3 เพลงหัวใจน้ำแข็ง (Frozen Heat)

ภาษาต้นฉบับ	Split the ice apart And break the frozen heart <u>Beautiful!</u> <u>Powerful!</u> <u>Dangerous!</u> <u>Cold!</u> Ice has a magic, can't be controlled <u>Stronger than one,</u> <u>stronger than ten</u> <u>Stronger than a hundred men</u>
ภาษาแปล	ผ่านน้ำแข็งเข้าไป ความเยือกเย็นในจิตใจ <u>ช่างงดงาม</u> <u>มีพลัง</u> <u>อันตราย</u> <u>เย็น</u> น้ำแข็งมีเวทย์มนต์เหนือเรา <u>ยิ่งกว่าคนเดียว</u> <u>ยิ่งกว่าสิบคน</u> <u>ยิ่งกว่าคนเป็นร้อยคน</u>

จากคำศัพท์ที่ขีดเส้นใต้ขึ้นบนพบว่าผู้แปลได้แปลความหมายของคำในภาษาต้นฉบับสู่ภาษาแปลโดยไม่ตีความ หรือเพิ่มข้อความใด ๆ เข้าไปในภาษาแปลเลย เช่น Beautiful (ช่างงดงาม), Powerful

(มีพลัง), Dangerous(อันตราย), Cold (เย็น) และถ้าหากเราสังเกตเครื่องหมาย “!” ในภาษาต้นฉบับนั้นก็ถือเป็นเครื่องหมายที่มีความหมายสื่อไปถึงความตกใจและความกลัวของพลังที่เกิดจากน้ำแข็ง แต่ในภาษาแปลกลับไม่ได้ถ่ายทอดความหมายในส่วนนั้นออกมาให้เห็น และอีกหนึ่งรูปแบบที่การแปลแบบตรงตัวมักนำมาใช้คือการแปลบทเพลงที่ดำเนินเรื่องด้วยคำพูด และประโยคหรือคำที่เป็นใจความสำคัญของบทเพลงนั้น ๆ ดังตัวอย่างที่ 4 และ 5

ตัวอย่างที่ 4 เพลงกวางข้างแสนดีดีกว่าผู้คน (Reindeer(s) Are Better Than People)

ภาษาต้นฉบับ	Reindeers are better than people Sven, don't you think that's true? Yeah, people will beat you and curse you and cheat you Every one of them's bad except you Oh, thanks buddy
ภาษาแปล	กวางข้างแสนดียิ่งกว่าผู้คน สเวนแกว่าจริงใช่ไหม ถูกแล้วคนนั้นชอบด่า ชอบโกงและชอบทำร้าย ยกเว้นคนเดียวที่ดีมีแค่นาย โอ้ ! ชอบใจเพื่อน

ในตัวอย่างที่ 4 นั้นบทเพลงเพลงกวางข้างแสนดีดีกว่าผู้คน (Reindeer(s) Are Better Than People) เป็นบทเพลงที่พูดสื่อสารด้วยทำนองเพลง ดังนั้นการแปลจึงนิยมใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวเข้ามาช่วย เนื่องจากต้องการโครงสร้างประโยค ไวยากรณ์ และความหมายที่ชัดเจนในการสื่อสารเช่น ผู้แปลขึ้นต้นเพลงด้วยประโยคที่ว่า “ Reindeers are better than people. Sven, don't you think that's true?” ภาษาในภาษาแปล แปลได้ว่า “กวางข้างแสนดียิ่งกว่าผู้คน สเวนแกว่าจริงใช่ไหม” ซึ่งทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาแปลนั้นมีแปลเจตนาประโยคแบบเดียวกันคือ ประโยคคำถามหรือการลงท้ายวรรคเพลง “Oh, thanks buddy” (โอ้ ! ชอบใจเพื่อน) การลงท้ายวรรคเพลงมีกลวิธีการแปลแบบตรงตัวโดยผู้แปลแปลทั้งคำอุทานและประโยคอย่างครบถ้วน

ตัวอย่างที่ 5 เพลงจำฉันให้ดี “Remember me”

ภาษาต้นฉบับ	<u>Remember me</u> Though I have to say goodbye <u>Remember me</u> Don't let it make you cry
-------------	---

ภาษาแปล

For even if I'm far away I hold you in my heart
 I sing a secret song to you each night we are apart
Remember me
 Though I have to travel far
Remember me
จำฉันให้ดี
 แม้ว่าเราต้องเอย์คำลา
จำฉันให้ดี
 อย่าได้ตรอมตรมอรุรา
 ห่างไกลแคไหนคงเป็นเพียงกาย แต่หัวใจยังเคียงกัน
 ด้วยเพลงของสองเรายังกังวานดังเหมือนเธอแนบข้างฉัน
จำฉันให้ดี
 แม้ปากฟ้าจะกั้นกายเรา
จำฉันให้ดี

ในตัวอย่างที่ 5 นี้ผู้วิจัยจะได้วิเคราะห์ให้เห็นถึงกลวิธีการแปลแบบตรงตัวโดยการแปลคำศัพท์ หรือวลีที่เป็นใจความสำคัญของบทเพลงดังเช่นวลี “Remember me” ถึงแม้จะปรากฏในหลาย ๆ แห่งของเพลง แต่ผู้แปลยังใช้ภาษาแปลวลีเดิมคือ “จำฉันให้ดี” เพื่อเป็นการเน้นย้ำความสำคัญของคำสองคำคือคำว่า Remember และ Me และการแปลแบบตรงตัวนี้ยังทำให้ความหมายของสองคำไม่มีการเปลี่ยนแปลงยังคงความหมายตามเดิมของต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 6 เพลงไม่ต้องห่วง (You're Welcome)

ภาษาต้นฉบับ I can explain every natural phenomenon
The tide the grass the ground
 Oh that was Maui just messing around
 I killed an eel I buried its guts
Sprouted a tree now you've got coconuts

ภาษาแปล	อธิบาย ปรากฏการณ์ ธรรมชาติ เป็นชุด
	ถูกคลื่น ต้นหญ้า พื้นดิน
	ฝีมือ มาวอิ ที่วุ่นวาย ไม่จบสิ้น
	สังหารปลาไหล ควกั๊ส เอาไปฝัง
	งอกมาเป็นต้น คือมะพร้าว อร่อยจัง

กลวิธีการแปลแบบตรงตัวอย่างที่กล่าวมาในตัวอย่างก่อน ๆ นั้นเป็นการแปลแบบตรงตัว โดยอาศัยรูปแบบประโยค แต่ในตัวอย่างนี้จะแสดงให้เห็นถึงการแปลคำศัพท์แบบตรงตัวเฉพาะคำศัพท์สำคัญ และคำศัพท์ในประโยคส่วนมากถูกแปลโดยใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว ถึงแม้บริบทของคำรอบข้างจะมีการปรับเปลี่ยนไปบ้างเล็กน้อย แต่ก็ถือว่าเป็นคำที่ไม่ใช่ใจความหลักเช่น explain every natural phenomenon ,The tide the grass the ground ในประโยคนี้นั้นได้แปลคำว่า explain หมายถึง อธิบาย natural phenomenon หมายถึงปรากฏการณ์ธรรมชาติ tide หมายถึง คลื่น grass หมายถึง ต้นหญ้า และ ground หมายถึง พื้นดิน คำทั้งหมดที่ยกมานั้นได้ใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวทั้งหมด

ในส่วนของการเรียงประโยค หรือการเรียงโครงสร้างไวยากรณ์ก็มีมาเช่นเดียวกัน เช่น killed an eel หมายถึง สังหารปลาไหล มีการวางกริยาก่อนกรรมทั้งในภาษาต้นฉบับและภาษาแปลหรือ Sprouted a tree now you've got coconuts แปลได้ว่า “งอกมา” เป็นต้น คือมะพร้าวก็มีการเรียงประโยคตามภาษาต้นฉบับเช่นเดียวกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเป็นการแปลแบบตรงตัวทั้งในด้านความหมาย และโครงสร้างของประโยค แต่ในกลวิธีการแปลแบบตรงตัวนั้นมักไม่นิยมนำมาใช้ในการแปลบทเพลงมากนัก เนื่องจาก การแปลบทเพลงและการแปลบทเพลงนั้นไม่ได้คำนึงถึงเพียงเรื่องของความหมายเท่านั้น แต่ยังต้องคำนึงถึงเรื่องของทำนองเข้ามาร่วมด้วย จึงทำให้การแปลแบบตรงตัวถูกนำมาใช้แปลในบางประโยค หรือวรรคที่ต้องการคงความหมาย และชุดรูปแบบของความคิดที่ต้องการเน้นย้ำคำสำคัญเพียงเท่านั้น อีกทั้งการแปลแบบตรงตัวนิยมในลำดับต้น ๆ ที่นำมาใช้แปลงานเขียนที่เป็นจังหวะหรือบทเพลง เพราะจะทำให้ผู้รับสารในภาษาปลายทางเข้าใจบริบทของวัฒนธรรมของภาษาต้นทางได้มากยิ่งขึ้น และยังทำให้ผู้รับสารในภาษาปลายทางเกิดการเรียนรู้ภาษาทั้งสองภาษาอย่างเป็นระบบ

4.2 การแปลถ่ายทอดความหมาย (idiomatic)

เป็นเป้าหมายของการแปลที่ดีตามทัศนะของ Larson เพราะสามารถสื่อความหมายอย่างเป็นธรรมชาติแก่ผู้อ่านภาษาแปลได้มากที่สุด ผู้อ่านแทบไม่รู้สึกรู้ว่าอ่านงานแปลเพราะดูเหมือนจะเป็นงานเขียนเสียมากกว่ากลวิธีการแปลในเนื้อเพลง (Larson, 1984: 17)

บทเพลงรักษา (Healing Incantation) นั้นถ้าหากผู้อ่านได้อ่านภาษาแปลจะเหมือนเป็นการอ่านบทประพันธ์ที่แต่งขึ้นมาใหม่ เนื่องจากความสวยงามของภาษาเป็นเรื่องที่สำคัญของการแปล การแปลโดยกลวิธีถ่ายทอดความหมาย (idiomatic) เป็นอีกหนึ่งกลวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุด เนื่องจากการแปลลักษณะนี้ทำให้ผู้อ่านภาษาแปล และภาษาต้นฉบับได้สัมผัสถึงอารมณ์ในเนื้อความ ความไพเราะในตัวภาษาและยังคงรูปแบบของภาษาต้นฉบับไว้ครบถ้วน เพียงแต่มีการเลือกใช้คำที่ใกล้เคียงในการถ่ายทอดความหมายดังเช่นคำที่ขีดเส้นใต้ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 7 เพลงบทเพลงรักษา (Healing Incantation)

ภาษาต้นฉบับ	<u>Flower</u> , gleam and glow Let the <u>power shine</u> Make the <u>clock</u> reverse <u>Bring back what once was mine</u> <u>Heal</u> what has been <u>hurt</u>
ภาษาแปล	บุปผาเรืองแสงส่อง เปล่งฤทธิ์ของเจ้า ช่วยย้อนวันให้เรา คืนสิ่งที่เคยได้ครอง คลายทุกข์ทรมาน

ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “บุปผา” แทนคำว่า “ดอกไม้” ในการแปลภาษาต้นฉบับคำว่า “Flower” เนื่องจากทั้งสองคำนี้มีความแบบเดียวกันแต่คำว่า บุปผา นั้นมีความไพเราะมากกว่าและนิยมนำมาใช้ในการสร้างวรรณศิลป์มากกว่า หรือการแปลคำว่า “Power Shine” ด้วยคำว่า “เปล่งฤทธิ์” แทนคำว่า “เปล่งพลัง/ปล่อยพลัง” ใช้คำว่า “คลายทุกข์” แทนคำว่า “รักษาความเจ็บปวด” ในการแปลภาษาต้นฉบับ “Heal Hurt” และประโยค “Bring back what once was mine” ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “คืนสิ่งที่เคยได้ครอง” ซึ่งทั้งหมดนั้นเป็นการเลือกใช้คำที่สละสลวยในการถ่ายทอดความหมายออกมาในฉบับของภาษาแปล เพื่อให้งานแปลของเนื้อเพลงนี้สวยงามในบริบทของบทเพลงที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ใช้ในการรักษา

การแปลแบบถ่ายทอดความหมายเป็นกลวิธีการแปลที่ผู้แปลต้องอาศัยบริบทของเนื้อเพลงร่วมด้วยและความเข้าใจในสิ่งที่ต้องการจะสื่อของภาษาต้นฉบับดังเช่นที่จะยกตัวอย่างต่อไปนี้

ในภาพยนตร์เรื่องราพันเซล ผู้อ่านบทแปลและผู้แปลต้องมีส่วนร่วมของตัวละครหลักที่รอคอยวันเวลาจะออกจากหอคอยที่แสนจะเปลี่ยวเหงาและรอด้วยความหวัง

ตัวอย่างที่ 8 เพลงเห็นแสงประกาย (I see the light)

ภาษาต้นฉบับ	All those days <u>watching from the windows</u> All <u>those years</u> outside looking in All that time never even knowing Just how blind I've been
ภาษาแปล	ทุกคืนวันคอยจ้องไปจนลืบทา ทุกเวลามองหาอยู่ร่ำไป ไม่รู้เลยมีเรื่องราวอีกมากมาย ที่ไม่เคยได้เห็น

จากเนื้อเพลงในภาษาต้นฉบับ “watching from the windows” หมายถึง การมองออกไปนอกหน้าต่าง ในภาษาแปลมีการขยายความหมายเพื่อให้เห็นถึงจุดประสงค์การร้องของตัวละครที่เฝ้าเหม่อมองจ้องไปจนลืบทา แสดงให้เห็นถึงภาพของการเฝ้ารอคอย หรือประโยค those years outside looking in หากแปลแบบตรงตัวจะได้ความว่า “สิ่งที่อยู่ข้างนอกมองเข้ามาภายใน” แต่ผู้แปลกลับแปลในภาษาต้นฉบับว่า “ทุกเวลามองหาอยู่ร่ำไป” เพื่อเป็นการเน้นย้ำความว่าตัวละครได้รอเวลาในทุก ๆ วินาทีเพื่อรอคอยการออกไปสู่โลกภายนอก และเป็นการเปลี่ยนมุมมองของการรอคอยให้เกิดภาพแห่งการรอที่ชัดเจนและยาวนานยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 9 เพลงปั้นมนุษย์หิมะด้วยกันไหม (Do you want to build a snowman)

ภาษาต้นฉบับ	Please, I know you're in there, People are asking where you've been, They say “have courage” And I'm trying to, I'm right out here for you Just let me in We only have each other It's just you and me What are we gonna do?
-------------	--

ภาษาแปล ฟีอยู่ในนั้นเปื้อไหม
 ใคร ๆ ก็ถามที่พี่หายหน้า
 ฉันรู้ฉันต้องสู้ และเรียนรู้ความกล้า
 จะเคียงข้างทุกเวลา เปิดมาได้ไหม
 เรามีกันอยู่แค่นี้ไง
 พี่กับน้องสองคน
 ต้องทนต้องทำอย่างไร

ตัวอย่างที่ 9 นั้นมีการแปลโดยการถ่ายทอดความหมายอย่างชัดเจนโดยประโยค “Please, I know you’re in there” ถ้าหากแปลแบบตรงตัวจะหมายถึง “ได้โปรด, ฉันรู้ว่าคุณอยู่ในนั้น” แต่ในบทเพลงกลับแปลว่า “ฟีอยู่ในนั้นเปื้อไหม” เพื่อที่จะพยายามสื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของสองพี่น้องในเรื่อง คือ อันนาและเอลซ่า ที่เอลซ่าผู้เป็นพี่เก็บตัวอยู่แต่ในห้องหลังจากเหตุการณ์ที่พ่อและแม่เสียชีวิตขณะเดินทาง เหลือเพียงอันนาคนเดียวที่พยายามทำให้ทุกอย่างกลับมาเป็นปกติเหมือนเดิม ดังนั้น ผู้แปลจึงใช้ประโยคดังกล่าวแทน นอกจากนี้ยังมีประโยค “They say ‘have courage’ And I’m trying to,” ถ้าหากแปลแบบตรงตัวโดยอาศัยไวยากรณ์แบบต้นฉบับ จะแปลเป็นภาษาแปลได้ว่า “พวกเขาพูดว่ากล้าหาญ และฉันก็พยายาม” ซึ่งจะทำให้ประโยคนั้นฟังดูสับสน ผู้แปลจึงถ่ายทอดความหมายของคำว่า “กล้าหาญ” แล้วนำมาเรียงประโยคใหม่เป็น “ฉันรู้ฉันต้องสู้และเรียนรู้ความกล้า” ทำให้ประโยคนั้นเข้าใจง่ายขึ้น

นอกจากนั้นประโยค where you’ve been สามารถแปลได้หลายระดับ หากเรานำประโยคมาวิเคราะห์เราจะสามารถวิเคราะห์ระดับความตื้นลึกของความหมายได้เช่น สามารถแปลได้ว่า ไปไหนมา – หายไปไหน – หายหน้าไปไหน – หายหัวไปไหน ดังนั้นผู้แปลอย่างธานี พูนสุวรรณจึงต้องเลือกใช้ระดับของความหมายที่ไพเราะ และสร้างสรรค์ต่อจินตนาการของผู้รับสารที่เป็นเด็ก จึงเลือกคำว่า “หายหน้า” มาใช้ในการแปลประโยค where you’ve been นอกจากความหมายจะมีความไพเราะแล้วยังคล้องกับคำว่า “กล้า” ในบรรทัดถัดไปอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 10 เพลงเป็นครั้งแรกที่รอมานีนาน (For the First Time in Forever)

ภาษาต้นฉบับ Make one wrong move And everyone will know
 But it's only for today
 [Anna:] It's only for today
 [Elsa:] It's agony to wait

	[Anna:] It's agony to wait
	[Elsa:] Tell the guards to open up the gate!
	[Anna:] The gate!
ภาษาแปล	ถ้าพลาดครั้งเดียวอาจรู้กันทั่วทุกคน
	คงจะมีแต่เพียงวันนี้
อันนา :	คงจะมีแต่เพียงวันนี้
เอลซ่า :	ทนรอเท่าไรไม่รู้
อันนา :	ทนรอเท่าไรไม่รู้
เอลซ่า :	สั่งให้เขาเตรียมพร้อมจะเปิด ประตู
อันนา :	ประตู

ในตัวอย่างนี้เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงการแปลแบบถ่ายทอดความหมายโดยผู้วิจัยจะชี้ให้เห็นถึงการแปลโดยการปรับความหมายของคำให้เกิดความสละสลวยมากยิ่งขึ้นโดยเริ่มจากวรรคแรกคำว่า Make one wrong หมายถึง ทำผิดหนึ่งครั้ง แต่ผู้แปลมีการถ่ายทอดความหมายโดยการนำคำที่สละสลวยมาใช้ในการแปลเปลี่ยนจากคำว่า ผิด เป็นคำว่า พลาด หรือคำว่า It's agony to wait หมายถึง ความทุกข์ทรมานจากการรอคอย แต่ผู้แปลได้เปลี่ยนให้คำว่า “ทุกข์ทรมาน” เป็นคำว่า “ทน” เพื่อทำให้ความหมายนั้นดูเบาลงและมีจำนวนพยางค์ใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับ และคำสุดท้ายผู้แปลมีการแปลโดยการถ่ายทอดความหมายโดยอาศัยบริบทของเพลงคือประโยคที่ว่า “Tell the guards to open up the gate!” คำว่า Guard ในภาษาแปลนั้นหมายถึง “ยาม” แต่ในบทแปลผู้แปลใช้คำว่า “เขา” ซึ่งมีการถ่ายทอดความหมายในรูปแบบที่ไม่เจาะจง โดยอาศัยสรรพนามบุรุษที่ 3 แทนคำนามคำว่า “ยาม” แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญของข้อความนี้ยังอยู่ครบถ้วนและสมบูรณ์รวมถึงภาษาในบทแปลก็เป็นภาษาที่สละสลวยและสวยงาม

ตัวอย่างที่ 11 เพลงห่างเพียงใด (How far I'll go)

ภาษาต้นฉบับ	I've been staring at the <u>edge of the water</u>
	Long as I can <u>remember</u>
	Never really knowing why
	I wish I could be the <u>perfect daughter</u>
	But I come back to the water

ภาษาแปล	No matter how hard I try เฝ้าแต่มองที่เส้นขอบน้ำจนสุดโพ้นฝั่ง ทำอย่างนี้ตั้งแต่จำความ แม่มารู้เลยว่าทำไม ถึงอยากเป็นลูกสาวที่ดีและเชื่อฟัง ใจก็ยังพามาที่สายน้ำ จะพยายามห้ามเพียงใด
---------	---

เพลงท่างเพียงใด มีการใช้กลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมาย (idiomatic) ที่ยังคงการแปลโดยคงใจความสำคัญของทุกคำไว้แต่มีการเพิ่มเติมและมีการสรรคำที่มีความไพเราะมาใช้ในภาษาแปล ดังเช่น edge of the water ความหมายโดยตรงหมายถึง “ริมฝั่งน้ำ” แต่ผู้แปลใช้คำว่า “เส้นขอบน้ำสุดโพ้นฝั่ง” เพื่อเป็นการถ่ายทอดความหมายของการมองท้องทะเลอันไกลโพ้น หรือคำว่า “Remember” ที่หมายถึงความจำ ผู้แปลใช้คำว่า “จำความ” เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงกิจวัตรประจำวันของตัวละครที่ให้เป็นประจำตั้งแต่เริ่มจำความได้ ทำให้ความชัดเจนในความหมายและภาพที่เกิดขึ้นเมื่อฟังเพลงฉบับแปลนั้นมีเพิ่มขึ้นด้วย

ในการแปลโดยถ่ายทอดความหมายยังมีการเพิ่มวัฒนธรรมของภาษาแปลเข้ามาด้วยดังเช่น คำว่า perfect daughter ในการแปลแบบตรงตัวหมายถึง ลูกสาวที่สมบูรณ์แบบ แต่ผู้แปลกลับใส่ วัฒนธรรมของภาษาแปลเข้าไป คือ ลูกสาวที่ดีและเชื่อฟัง เพราะวัฒนธรรมไทยนั้นการที่ลูกเชื่อฟัง พ่อ แม่ หรือผู้อาวุโส นับเป็นสิ่งที่ดีในวัฒนธรรมด้วย ในการแปลบทเพลง การถ่ายทอดความหมายทางวัฒนธรรมนั้นจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง

ตัวอย่างที่ 12 เพลงเธอคือใคร (Know who you are)

ภาษาต้นฉบับ	I <u>have crossed</u> the horizon to find you I know your name They have <u>stolen</u> the heart from inside you But this does not <u>define</u> you This is not who you are You know who you are
ภาษาแปล	ฉันข้ามฟ้าข้ามทะเลเพื่อให้ได้เจอ ชื่อเธอฉันรู้ เธอถูกเขาดึงเอาใจพรากจากออกไป

เธอไม่อาจเปลี่ยนตัวตนเธอ
เธอไม่ใช่ที่เห็นอยู่
เธอรู้เธอคือใคร

ในตัวอย่างนี้นั้นได้ใช้กลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมายภายในประโยคหลายแห่ง โดยเริ่มจากรวดแรก I have crossed the horizon to find you ประโยคไม่มีคำว่าทะเลในประโยค แต่ผู้แปลได้เติมคำว่า “ข้ามทะเล” ลงในภาษาแปลเพื่อสื่อให้เห็นถึงการเดินทางที่ยากลำบากโดยการเติมคำขยายลงไปให้กลายเป็นข้ามฟ้าข้ามทะเล และในภาษาแปลผู้แปลใช้คำว่า “ถูกเขาดึงเอาใจพรวดจากออกไป” ในการแปลประโยค They have stolen the heart from inside you เพื่อให้คำ Stolen นั้นเด่นชัดขึ้นคือทำให้เห็นตัวละครถูกขโมยสิ่งที่สำคัญที่สุดไปคือหัวใจนั่นเอง และในประโยคสุดท้ายที่จะนำเสนอคือ But this does not define you คำว่า Define หมายถึงกำหนด ในภาษาแปลใช้คำว่า “ไม่อาจเปลี่ยนตัวเธอ” นั่นก็หมายถึงไม่มีใครมากำหนด หรือนิยามตัวตนของเธอได้นั่นเอง

ในการแปลคำว่า stolen เล่นก็เป็นอีกหนึ่งทางที่ผู้แปลอย่างธานี พูนสุวรรณใช้การวิเคราะห์ความหมายของคำ (Intensification of Meaning) เพื่อให้เกิดความหมายที่สมบูรณ์แบบมากที่สุด ในภาษาปลายทาง ซึ่งผู้แปลไม่ไปคำว่า stolen เล่นเป็นการขโมย แต่แปลมาเป็น ดึงพรวดจากออกไป เพื่อให้ผู้รับสารในภาษาปลายทางเข้าถึงอารมณ์

4.3 การแปลอิสระ (unduly free) หรือแปลแบบเสรี

เป็นการแปล ชนิดจับเอาความคิดหลัก ๆ ในต้นฉบับมาถ่ายทอดโดยนำเนื้อหาามาปรับแต่งใหม่ เช่น ตัดทอนข้อความออก หรือเพิ่มขยายข้อความเข้าไป

ตัวอย่างที่ 13 เพลงฉันมีความฝัน (I've got a dream)

ภาษาต้นฉบับ i'm malicious mean and scary

My sneer could curdle dairy

And violence-wise my hands are not the cleanest

ภาษาแปล ฉันทั้งเหี้ยมทั้งโหดและก็บ้าระห่ำ

แค่หัวเราะน้ำก็แห้งเหือด

สองมือชอบฉะชอบเชือดไม่เคยที่จะพอ

ในตัวอย่างที่ 13 เพลงฉันมีความฝัน (I've got a dream) นั้น ผู้แต่งใช้กลวิธีการแปลแบบอิสระเป็นหลักในการแปลคือในภาษาต้นฉบับกล่าวถึงกลุ่มตัวละครที่มีความฝันแตกต่างกันไป และเนื้อเพลงใช้การซ้ำท่อนเพลงเดิม ๆ “I've got a dream I've got a dream” เพื่อเป็นการบ่งบอกใจความหลัก คือ ฉันมีความฝันและการแปลบทเพลงนี้นั้นก็แปลออกมาและเล่าเรื่องราวของคนที่มีความฝันแตกต่างกันไปตามใจความหลักของเพลงต้นฉบับ แต่การเรียงคำและโครงสร้างประโยคนั้นกลับไม่เป็นตามเพลงต้นฉบับเพราะผู้วิจัยพบใจความสำคัญของเพลงในเพลงต้นฉบับปรากฏอยู่คนละที่ของภาษาที่แปลออกมาเช่น

ในภาษาต้นฉบับคำว่า “scary” ซึ่งในความหมายตรงหมายถึง “ความน่ากลัว” แต่ในภาษาแปลกลับแปลเป็น “บ้ำระห่ำ” ซึ่งในภาษาต้นฉบับคำที่ใกล้เคียงกับคำว่า “บ้ำระห่ำ” คือคำว่า “violence-wise” ซึ่งการเรียงคำนั้นไม่ได้อยู่ในโครงสร้างประโยคเดียวกัน อีกทั้งคำว่า “sneer could” ซึ่งหมายถึงการเยาะเย้ยในภาษาแปลกลับแปลเป็น หัวเราะ ซึ่งทั้งคำและความหมายนั้นไม่ได้เป็นไปในรูปแบบเดียวกันทำให้การแปลในรูปนี้ไม่เป็นที่ยอมรับในการแปลงานทางวิชาการ แต่ในการแปลเพลงหรือนวนิยายกลับได้รับความนิยมเพราะการแปลโดยการใช้องค์วิธีการแปลแบบอิสระไม่ใช้การแปลแต่เป็นการปรับเพื่อให้เกิดความใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับมากที่สุด รูปแบบการแปลแบบอิสระไม่ได้ปรากฏเพียงที่เดียวในบทเพลง แต่ในเพลงนี้ยังพบได้อีกหลายแห่ง

ตัวอย่างที่ 14 เพลงฉันมีความฝัน (I've got a dream)

ภาษาต้นฉบับ	Gunther does interior design Ulf is into mime attila's cupcakes are sublime Bruiser knits killer sews fang does little puppet shows And vladimir collects ceramic <u>unicorns</u>
ภาษาแปล	กุนเธอร์ชอบแต่งบ้านงานพวกดีไซด์ อูร์ฟชอบละครใบ้ อัตติลาทำคัพเค้กได้ใจ ทอและถัก เย็บและปัก แฟงก็วุ่นชอบเชิดแต่หุ่น <u>วลาดีเมียซื้ออันเล่นตุ๊กตายุนิคอร์น</u>

ในตัวอย่างนี้ก็แสดงให้เห็นถึงกลวิธีการแปลแบบอิสระโดยไม่คำนึงถึงรูปแบบของโครงสร้างประโยคสักเท่าไรเพราะผู้แปลได้มีการตัดคำบางคำออกไปแต่ยังคงความหมายหลักของเนื้อเพลงหรือประโยค เช่น vladimir collects ceramic unicorns ถ้าหากแปลแบบตรงตัวจะแปลได้ว่า วลาดีเมียสะสมตุ๊กตายุนิคอร์นเซรามิก แต่ในเนื้อเพลงกลับตัดถอนคำว่า collects ceramic ออกไปเหลือไว้เพียงแค่คำว่า unicorns ซึ่งเป็นใจความหลัก

ตัวอย่างที่ 15 เพลงโลกนี้คือครอบครัวของฉัน (The World Es Mi Familia)

ภาษาต้นฉบับ Señoras y señores, buenas tardes,
buenas noches Buenas tardes,
buenas noches,

señoritas y señores

To be here with you tonight

Brings me joy que alegria

For this music is my language

And the world es mi familia

For this music is my language

And the world es mi familia

For this music is my language

And the world es mi familia

ภาษาแปล คุณผู้หญิงและคุณผู้ชาย

อยู่พร้อมมากมายคงเพราะโชคพา

นี้แหละวันที่ได้พบหน้า

เชิญทุกท่านมาฟังผมบ้างสิ

ในคืนนี้ได้พบพวกท่าน

ปลาบปลื้มเกินคาดฝันมันแสนดี

ก็ภาษาผมนั่นมันคือดนตรี

และเหมือนโลกนี้คือครอบครัว

ก็ภาษาผมนั่นมันคือดนตรี

และเหมือนโลกนี้คือครอบครัว

ก็ภาษาผมนั่นมันคือดนตรี

และเหมือนโลกนี้คือครอบครัว

ตัวอย่างที่ 15 เพลงโลกนี้คือครอบครัวของฉัน (The World Es Mi Familia) เป็นเพลงจากภาพยนตร์เรื่องวันอลวน วิญญาณอลเวง เป็นการนำเสนอเรื่องราวของครอบครัวชาวสเปน ที่เกี่ยวข้องกับดนตรี ดังนั้นภาษาต้นฉบับจึงมีภาษาสเปนผสมอยู่ แต่รูปแบบและลักษณะของการแปลมีความลักลั่น กล่าวคือในหนึ่งวรรคเพลงนั้นมีทั้งการแปลแบบตรงตัว การแปลแบบถ่ายทอดความหมาย และการแปลแบบอิสระแต่ถ้าหากนำมาวิเคราะห์แล้วจะพบว่า ผู้แปลใช้การแปลแบบ

อิสระเนื่องจากในบางประโยคเช่น “Buenas noches Buenas tardes” ถ้าหากแปลแบบตรงตัวจะหมายถึง “สวัสดีตอนบ่าย” และประโยค “Buenas noches” เมื่ออยู่เพียงประโยคเดียวจะหมายถึง “ราตรีสวัสดิ์” แต่ในภาษาแปลนั้นกลับไม่ได้แปลตามภาษาต้นฉบับ แต่เป็นการปรับเนื้อร้องให้เข้ากับบริบทในเพลงคือ “อยู่พร้อมมากมายคงเพราะโชคพา นี่แหละวันที่ได้พบหน้า” ซึ่งเราพบว่าการใช้ผู้แปลมีการปรับเนื้อเพลงหรือที่เราเรียกกันว่ากลวิธีการแปลแบบอิสระ (unduly free) ก็เพื่อให้เข้ากับบริบทของเนื้อเพลงที่ตัวละครทุกตัวอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันในครอบครัว จึงมีการปรับเปลี่ยนจากการที่ตัวละครจะออกมากล่าวทักทายผู้คนในเวลาต่าง ๆ กลายเป็นการอธิบายฉากในละครว่ามีผู้คนอยู่พร้อมหน้าพร้อมตาแทน แต่เนื้อเพลงทั้งหมดนั้นยังคงใจความหลักดังที่ผู้วิจัยได้ทำตัวหนาในตารางคือ “For this music is my language And the world es mi familia” ในภาษาแปลหมายถึง “ก็ภาษาผมนั่นมันคือดนตรี และเหมือนโลกนี่คือครอบครัว” ซึ่งเนื้อเพลงทั้งหมดนั้นมุ่งนำเสนอให้เห็นว่าโลกของดนตรีเป็นดังครอบครัวของเขา

ตัวอย่างที่ 16 เพลงเป็นครั้งแรกที่รอมานี้นาน (For the First Time in Forever)

ภาษาต้นฉบับ	The window is open, so's that door I didn't know they did that anymore Who knew we owned 8000 salad plates? For years I've roamed these empty halls Why have a ballroom with no balls? Finally, they're opening up the gates There'll be actual, real live people
ภาษาแปล	ประตูและหน้าต่างเปิดเต็มบาน รู้ว่าเขาไม่ได้เปิดมานาน เห็นว่าเรามีจานสลัดพันใบ ก็ปี๋ที่มองห้องโถงเว้งว่าง มีห้องเต้นรำแล้วปล่อยให้ว่าง แล้วสุดท้ายเปิดให้ผู้คนหลังไหล จะได้เจอผู้คนเป็น ๆ บ้าง

กลวิธีการแปลแบบอิสระในตัวอย่างนี้นั้นเป็นการเลือกใช้กลวิธีการแปลให้เข้ากับบริบทของบทเพลง ซึ่งในเนื้อหาในเพลงนี้นั้นเป็นการแสดงออกถึงความตื่นเต้นที่ตัวละครต่างรอเวลาที่จะเปิดประตูเมือง ในภาษาต้นฉบับนั้นมีหลายคำที่มีการปรับบทแปลต่างออกไปเมื่ออยู่ในภาษาแปล

เช่น “Who knew we owned 8000 salad plates” จำนวนของจานสลัดที่เปลี่ยนจากแปดพัน ในบทแปลกลับแปลเป็นแค่พันใบ หรือประโยค “For years I've roamed these empty halls” ถ้าหากเป็นประโยคในภาษาต้นฉบับประโยคนี้จะเป็นประโยคบอกเล่า แต่ในภาษาแปลกลับกลายเป็น ประโยคคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบโดยมีการปรับเปลี่ยนคำว่า For years (หลายปี) เป็น “กี่ปี” แทน

ตัวอย่างที่ 17 เพลงรักมาเปิดโลกสดใส (Love Is Open The Door)

ภาษาต้นฉบับ [Anna:] All my life has been a series of doors in my face And then suddenly I bump into you

[Hans:] I was thinking the same thing! 'Cause like I've been searching my whole life to find my own place And maybe it's the party talking or the chocolate fondue

[Anna:] But with you

[Hans:] But with you

ภาษาแปล
 อันนา : ฉันได้เจอประตูที่กั้นปิดหัวใจฉันเรื่อยมา แล้วได้มาพบเธอยังไม่วาง
 ฮานส์ : ฉันก็คิดเหมือนกับเธอเลย แบบว่าเฝ้าค้นหาที่ไหนควรคู่กับฉัน
 อยู่ทุกคราก็อาจจะเพราะปาร์ตี้มากไปหรือช็อกโกแลตฟองดูว์
 อันนา : แค่ว่าเจอเธอ
 ฮานส์ : แค่ว่าเจอเธอ

ในตัวอย่างนี้นั้นผู้วิจัยจะได้นำเสนอและวิเคราะห์การแปลแบบอิสระโดยนำตัวอย่างจากบทเพลง รักเปิดโลกสดใส ซึ่งในบทเพลงนี้นั้นมีการปรับบทแปลจำนวนมากในประโยค การแปลในบทเพลงนี้นั้น ไม่ได้ยึดความหมายของคำ หรือโครงสร้างไวยากรณ์ของเนื้อเพลงในภาษาต้นฉบับ แต่จะยึดเอา ความคิดหลัก หรือใจความหลักในเพลงมาใช้ในการแปล โดยเนื้อเพลงข้างต้นนั้นมีการแปลโดยใจความหลักของคำศัพท์บางตัวเท่านั้นเช่น “All my life has been a series of doors in my face And then suddenly I bump into you” ผู้แปลมุ่งนำเสนอคำว่า Door ซึ่งทำหน้าที่เหมือนประตูที่ปิดกั้น บางอย่างไว้ หรือประโยค “I bump in to you” ซึ่งหมายถึง ฉันได้พ่วงชนกับเธอ ผู้แปลก็ปรับบทแปล อย่างอิสระเป็น “ได้มาพบเธอ”

นอกจากนั้นแล้วการใช้คำเชื่อมในบทแปลนี้ยังถูกปรับเปลี่ยนไปอย่างอิสระโดยในภาษาต้นฉบับ ใช้คำว่า But หมายถึง แต่ แต่ในภาษาแปลกลับใช้คำว่า “แค่” ในการแปล ดังนั้นเราจึงสามารถรู้ได้ว่า ในบทเพลงนี้ผู้แปลไม่ได้คำนึงถึงหน้าที่ของคำ ความหมายของคำ หรือรูปแบบประโยคใด ๆ ผู้แปล

มุ่งถ่ายทอดความหมายของบทเพลงเพื่อให้เกิดความไพเราะและตรงกับจังหวะของดนตรีเพียงเท่านั้น ซึ่งการแปลแบบอิสระนี้เป็นการแปลในรูปแบบหนึ่งที่ไม่เป็นที่ยอมรับมากนัก เป็นการแปลชนิดจะเอาความคิดหลักในต้นฉบับมาถ่ายทอด โดยนำเนื้อหามาปรับแต่งใหม่เช่น ตัดทอนข้อความออกหรือเพิ่มขยายข้อความเข้าไป ผลงานแปลที่ออกมาแม้จะใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติอ่านเข้าใจง่าย แต่การสื่อความหมายจะต่างจากต้นฉบับเลยทีเดียว แต่ก่อนการแปลแบบนี้มักใช้ในการแปลงานด้านวรรณกรรมหรือบันเทิงคดีเช่นนวนิยาย เรื่องสั้น นิทาน ซึ่งยังคงการแปลตรงตามต้นฉบับ การแปลแบบนี้ไม่เป็นที่ยอมรับและใช้ไม่ได้ ในการแปลเนื้อหาที่ต้องการรักษาความถูกต้องแน่นอนของต้นฉบับโดยเฉพาะปัจจุบันซึ่งมีเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์เข้ามาเกี่ยวข้องตามสัญญาสิทธิประโยชน์อย่างชัดเจนว่าในการแปลห้ามตัดต่อหรือเติมเปลี่ยน (อัจฉรา ไกล่ศัตรูไกล : 2555 หน้า 18)

4.4 การแปลแบบผสม (inconsistent mixture)

เป็นการแปลลักษณะผสมผสานการแปลชนิดต่าง ๆ เข้าด้วยกันผู้แปลอาจใช้ลักษณะ literal เพื่อถ่ายทอดหน่วยไวยากรณ์ และใช้ลักษณะ idiomatic เพื่อถ่ายทอดความหมาย หรืออาจจะใช้การแปลแบบ unduly free ในการปรับบทแปลใหม่ ซึ่งต้องปรับไปตามความเหมาะสมดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 18 เพลงแม่รู้ว่าใคร (Mother Knows Best)

ภาษาต้นฉบับ	You want to go outside? Why, Rapunzel. <u>Look at you, as fragile as a flower</u> <u>Still a little sapling Just a sprout</u> <u>You know why we stay up in this tower</u>
ภาษาแปล	ลูกอยากออกไปข้างนอกหรือจ๊ะ โธ่ ราพันเซล <u>ดูซิลูกบอบบางอย่างกับบุปผา</u> <u>แต่ยังเป็นแค่ต้นกล้าอ่อนเต๋มที่</u> <u>เหตุผลลูกรู้ดีต้องอยู่บนหอนี้</u>

ในตัวอย่างที่ 18 เป็นเพลงที่แสดงถึงกลวิธีการแปลแบบผสม (inconsistent mixture) ได้เด่นชัดเพราะจากเนื้อเพลงในเพลงนี้มีการสลับรูปแบบการแปลไปมาโดยอาศัยทั้งการแปลแบบตรงตัว และการแปลแบบถ่ายทอดความหมาย กล่าวคือในบางประโยคมีการแปลโดยอิงหลักไวยากรณ์

และคำนึงถึงความหมายของคำที่ลงตัวแต่ในบางประโยคนั้นใช้การแปลโดยการถ่ายทอดความคิดหลักของภาษาต้นฉบับเท่านั้น เช่นประโยคและคำที่ขีดเส้นใต้นั้นมีการเรียงโครงสร้างประโยคตามแบบภาษาต้นฉบับและแปลความหมายของคำตรงตามต้นฉบับ Look at you, as fragile as a flower (ดูสิลูกบอบบางอย่างกับบุปผา) ผู้แปลเรียงลำดับของประโยคโดยเริ่มจากการมอง และเปรียบเทียบราพันเซลบอบบางเหมือนกับดอกไม้, Still a little sapling Just a sprout (แต่ยังเป็นแค่ต้นกล้าอ่อนเต็มที) , You know why we stay up in this tower (เหตุผลลูกรู้ดีต้องอยู่บนหอนี้)

ในขณะเดียวกันนั้นก็มีการแปลโดยการถ่ายทอดความหมายร่วมด้วย โดยจะถ่ายทอดความหมายในด้านของคำศัพท์คือคำว่า “Flower” ผู้แปลไม่ใช่คำว่า “ดอกไม้” แต่ใช้คำว่า “บุปผา” แทนเพื่อให้คำนั้นมีความไพเราะแต่ก็ยังคงความหมายเดิมอยู่ นอกจากนั้นแล้วยังมีการแปลแบบผสมอยู่อีกหลายแห่งในบทเพลงนี้ดังตัวอย่างที่ 19

ตัวอย่างที่ 19 เพลงแม่รู้ว่าใคร (Mother Knows Best)

ภาษาต้นฉบับ

Listen to your mother

It's a scary world out there

Mother knows best

One way or another

Something will go wrong, I swear!

Ruffians! Thugs!

Poison ivy! Quicksand!

Cannibals and snakes!

The Plague!

ภาษาแปล

ฟังที่แม่ได้บอกชัด

โลกนี้ข้งร้ายกาจ น่ากลัว

แม่สิรู้ดีฟังแค่นี้ก็ปวดหัว

อันตรายรอบตัวมากมาย

ทั้งพวกโรคจิต

เถาวัลย์พิษและทรายดูด

คนกินคนและงูกัด

อ้อ โรคร้าย

“Listen to your mother” ถ้าหากประโยคนี้แปลโดยใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวจะแปลได้ว่า “ฟังแม่” แต่ผู้แปลได้ถ่ายทอดความหมายให้ชัดเจนขึ้นโดยแปลว่า “ฟังที่แม่ได้บอกชัด” โดยผู้แปลมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของประโยคโดยเติมคำเชื่อมคำว่า “ที่” เติมคำขยายคำว่า “ชัด” เพื่อเป็นการเน้นใจความว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ อีกทั้งคำศัพท์ในภาษาต้นฉบับก็ถูกแปลออกมาอย่างตรงตัวในภาษาแปล เช่น Poison (เอวรัลย์พิษ) Quicksand (ทรายดูด) Cannibals (คนกินคน) snakes (งู) Plague (โรคร้าย) และ Men with pointy teeth (คนมีเขี้ยว) ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว(very literal) ในส่วนของการแปลแบบถ่ายทอดความหมายนั้นในเนื้อเพลงบทนี้มีให้เห็นอยู่จำนวนมากโดยผู้แปลได้แปลออกมาอย่างสวยงามทั้งด้านโครงสร้างไวยากรณ์ คำศัพท์ที่สละสลวย เช่น

ตัวอย่างที่ 20 คำศัพท์ในบทเพลง แม่รู้ว่าใคร (Mother Knows Best)

ภาษาต้นฉบับ Ruffians, hugs, large bugs, won't survive,
Immature, Clumsy, Gullible, Naïve

Ruffians, hugs, large bugs, won't survive, Immature, Clumsy, Gullible, Naïve คำศัพท์เหล่านั้นนั้น ถ้าหากแปลแบบตรงตัวจะได้ว่า นักเลง อ้นธพาล แผลงยักษ์ เอาชีวิตไม่รอด ไม่บรรลุนิติภาวะ ชุ่มซำม ใจง่าย ไร้เดียงสา ตามลำดับแต่ผู้แปลเลือกใช้วิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมายเพื่อให้ได้คำที่สละสลวยและครบถ้วน อีกทั้งยังไม่ทำให้จำนวนของพยางค์แตกต่างไปจากภาษาต้นฉบับมากนักคือ Ruffians และ hugs แปลเป็น พวกโรคจิตแสดงให้เห็นถึงด้านลบของนิสัยมนุษย์, large bugs แปลเป็น แมงมุมยักษ์ เป็นการสร้างภาพให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น, won't survive แปลเป็น จอด สื่อความหมายถึงเอาชีวิตไม่รอดโดยใช้คำน้อยแต่กินความมาก, Immature และ Clumsy แปลเป็น ท่าจ๋อง ๆ หย่องกรอด แสดงให้เห็นภาพและบุคลิกของตัวละครที่นิสัยชุ่มซำมและตัวเล็กไม่โต, Gullible และ Naïve แปลเป็น ไม่ทันคน แสดงให้เห็นถึงลักษณะนิสัยที่เชื่อใจคนง่ายและไร้เดียงสา

ในเนื้อเพลง ปล่อยมันไป (Let it go) นั้นมีการใช้กลวิธีการแปลแบบผสม (inconsistent mixture) เนื่องจากเพลงนี้ถือได้ว่าเป็นเพลงหลักของเรื่อง คำสาปราชินีหิมะ (Frozen) การแปลต้องถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ของเพลงในภาษาต้นฉบับและยังต้องมีความไพเราะให้ได้ความหมายที่ครบถ้วน ผู้แปลจึงได้นำการแปลแบบผสมเข้ามาใช้ในการแปลเพลงนี้กล่าวคือผู้แปลนั้นยังมีการแปลแบบตรงตัว แปลความหมายของคำศัพท์ตรงตัว เรียงประโยคตามรูปแบบของภาษาต้นฉบับ แต่ในขณะเดียวกันก็มีการตัดบางคำออกและหาคำที่สามารถสื่อความหมายจากภาษาต้นฉบับเดิมที่สวยงามกว่าการแปลแบบตรงตัวแทรกอยู่ในระหว่างประโยคด้วยดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 21 เพลงปล่อยมันไป Let it go

ภาษาต้นฉบับ The snow glows white on the mountain tonight

ภาษาแปล หิมะสีขาวเป็นประกายในราตรี

ผู้แปลยังคงแปลคำศัพท์คำว่า “Snow”, “White”, “tonight” ไว้เหมือนเดิมและได้มีการตัดคำว่า “Mountain” ออกแต่ความหมายและใจความของประโยคก็ไม่ได้เปลี่ยนตามเนื่องจากในภาพยนตร์นั้นระหว่างการร้องเพลงนี้ฉากภายในละครเป็นภูเขากลับมาที่ปกคลุมไปด้วยหิมะ

ตัวอย่างที่ 22 เพลงปล่อยมันไป Let it go

ภาษาต้นฉบับ Not a footprint to be seen

A kingdom of isolation

And it looks like I'm the Queen

ภาษาแปล ไม่มีรอยเท้ายามที่มอง

ในดินแดนอ้างว้างร้างผู้คน

มีเพียงเรานี้ที่ครอบครอง

ในเนื้อเพลงวรรคนี้นั้นมีการผสมระหว่างการแปลแบบตรงตัวและการแปลแบบถ่ายทอดความหมายกล่าวคือประโยค “Not a footprint to be seen” นั้น เมื่อแปลเป็นไทยเป็นการแปลแบบตรงตัว ส่วนประโยค “And it looks like I'm the Queen” ถ้าหากแปลแบบตรงตัวจะหมายถึง “และดูเหมือนว่าฉันเป็นราชินี” แต่ผู้แปลใช้การถ่ายทอดความหมาย “มีเพียงเรานี้ที่ครอบครอง” คำว่า “ครอบครอง” ถูกนำมาใช้แทนคำว่า “ราชินี” แต่ถึงอย่างไรความหมายของบทเพลงก็ไม่เปลี่ยนเพราะทั้งสองคำนั้นเมื่อมองในแง่ของการถ่ายทอดความหมายก็หมายถึงผู้ครองดินแดนน้ำแข็ง

การแปลแบบผสมนั้นยังสื่อให้เห็นถึงความยืดหยุ่นในการแปลแม้กระทั่งประโยคหรือวลีเดียวกันนั้นก็สามารรถแปลได้ทั้งแบบตรงตัวและถ่ายทอดความดังเช่นประโยคหลักของบทเพลงนี้คือ “Let it go” ถ้าหากเป็นการแปลแบบตรงตัวแล้วจะหมาย “ปล่อยมันไป” แต่ในเพลงนี้นั้นถูกแปลในหลากหลายรูปแบบและหลากหลายประโยคไม่ว่าจะเป็น อย่างที่เป็น, ปล่อยออกมา, เลิกซ่อนเร้น ซึ่งทั้งหมดนั้นถูกแปลออกมาจากประโยคเดียวกันคือ Let it go แต่ถึงอย่างไรก็ตามในประโยคนี้นั้นก่อนที่จะแปลแบบถ่ายทอดความหมาย ผู้แปลจะแปลแบบตรงตัวก่อนทุกครั้งเพื่อให้ทราบถึงความหมายแบบตรงตัวดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 23 เพลงปล่อยมันไป Let it go

ภาษาต้นฉบับ Let it go, let it go

Can't hold it back anymore

Let it go, let it go

ภาษาแปล ปล่อยมันไป อย่างที่เป็น

ไม่อาจจะเก็บอีกต่อไป

ปล่อยออกมา เลิกซ่อนเร้น

ผู้แปลได้แปลโดยอาศัยการแปลแบบตรงตัวก่อน โดยในประโยคแรก Let it go ตามความหมายตรงตัวจะหมายถึง ปล่อยมันไป หลังจากนั้นผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมายเพื่อให้เกิดความไพเราะขึ้นในบทเพลง และเพื่อไม่ให้เกิดความจำเจ ประโยคถัดมาจึงแปลเป็น อย่างที่เป็น, ปล่อยออกมา, เลิกซ่อนเร้น

ตัวอย่างที่ 24 เพลงปั้นมนุษย์หิมะด้วยกันไหม (Do you want to build a snowman)

ภาษาต้นฉบับ Do you want to build a snowman?

Come on let's go and play

I never see you anymore Come out the door.

It's like you've gone away

ภาษาแปล ปั้นมนุษย์หิมะด้วยกันไหม

ไปเล่นด้วยกันรับมา

ทำไมหนูนี้ไม่ได้พบหน้า มาเล่นดีกว่า

คล้าย ๆ ว่าพี่จากไกล

ในตัวอย่างนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอลักษณะของการถ่ายทอดไวยากรณ์โดยการแปลแบบตรงตัวและการแปลแบบอิสระ กล่าวคือในวรรคแรกของเพลงตัวอย่างนั้นภาษาต้นฉบับมีการใช้ประธานคำว่า You และประโยคเป็นประโยคคำถามเช่นเดียวกับภาษาแปลยังคงแปลออกมาได้เป็นประโยคคำถามเช่นเดียวกันและยังคงความหมายเช่นเดียวถึงแม้ในภาษาแปลจะมีการละประธานแต่การเรียงไวยากรณ์ยังคงแบบเดียวกันกับต้นฉบับคือ ประธาน กริยา กรรม ในส่วนของความหมายนั้นมีการตัดทอนและเพิ่มเติมเข้าไปในหลายส่วนเช่น ประโยค “I never see you anymore Come out the door” ถ้าหากเป็นการแปลโดยใช้ภาษาแบบตรงตัวจะหมายถึง “ฉันไม่เห็นคุณออกมาที่ประตูอีก

แล้ว” แต่ในภาษาแปลกลับใช้ประโยค “ทำไมหนูนี้ไม่ได้พบหน้า” และเติมประโยคขยายคำว่า “มาเล่นดีกว่า” เข้าไปด้วยเพื่อแสดงให้เห็นถึงไม่ค่อยพบเจอกันเลย เมื่อพบเจอกันแล้วก็อยากให้กลับมาเป็นเหมือนเดิม ซึ่งการแปลแบบอิสระนั้นยังคงใจความสำคัญของการไม่ได้พบกันไว้ดังเดิม

ตัวอย่างที่ 25 เพลงอยู่ที่นี้ (Where yor are)

ภาษาต้นฉบับ	I wanna see Don't walk away Moana stay on the ground now Our people will need a chief and there you are There comes a day When you're gonna look around
ภาษาแปล	อยากดูนั่นไง ไม่ต้องเดินหนี โมอาน่าอยู่ตรงนี้เรื่อยไป เราต้องมีหัวหน้านี้ไงเธออยู่ที่นี้ สักวันต้องมี ที่เธอมองออกไปรอบกาย

ตัวอย่างที่ 25 นี้เป็นเนื้อเพลงจากเรื่อง Moana และเพลงอยู่ที่นี้เป็นเพลงที่มีการแปลแบบผสมคือการแปลโดยยึดหลักไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับเช่น I wanna see หมายถึงฉันอยากเห็น ในภาษาแปลได้แปลโดยยึดความหมายของคำว่า wanna และ See ไว้อย่างครบถ้วน หรือประโยค “Moana stay on the ground now” มีการเรียงประโยคคือ ประธาน คือคำว่า โมอานา กริยา คือคำว่าอยู่ และส่วนเติมเต็มคำกริยาคือคำว่า พื้นดิน ซึ่งการแปลแบบผสมในตัวอย่างนี้คือการแปลโดยยึดการเรียงไวยากรณ์เหมือนกับภาษาต้นฉบับหรือที่เราเรียกว่าการแปลแบบตรงตัว และการถ่ายทอดความหมายจากคำบางคำให้ชัดเจนและไพเราะยิ่งขึ้นหรือที่เราเรียกว่าการแปลโดยการถ่ายทอดความหมาย

ตัวอย่างที่ 26 เพลงห่างเพียงใด (How far I'll go)

ภาษาต้นฉบับ	See the <u>light</u> where it <u>shines</u> on the <u>sea</u> It's blinding But no one knows
-------------	--

	How deep it goes
	And it seems like it's calling out to me
	So come find me
ภาษาแปล	มองดูแสงที่สะท้อนบนผืนน้ำ
	ช่างวิบตา
	จะส่องแสงไป
	ให้ลึกเท่าไร
	และดูเหมือนมันจะเรียกให้ไปตาม
	ก็จงรีบมา

ในตัวอย่างนี้มีการใช้กลวิธีการแปลแบบผสม (inconsistent mixture) โดยการผสมระหว่าง กลวิธีการแปลแบบตรงตัว และการแปลแบบถ่ายทอดความหมาย และการแปลอิสระ โดยสังเกตจากการแปลคำศัพท์ในประโยคเดียวกัน หรือในวรรคเดียวกันนั้นมีการแปลสองอย่างที่ใช้สลับไปมา เช่น คำว่า light และ shines โดยคำแรกใช้การแปลแบบตรงตัวคือ แสง แต่คำที่สองกลับมาใช้การแปลแบบถ่ายทอดความหมายโดยใช้คำว่า สะท้อน แทนคำว่า แวววาม แจ่มใส ซึ่งการถ่ายทอดความหมายเช่นนี้นั้นก็เพื่อแสดงให้เห็นภาพของท้องทะเลที่สะท้อนแสงของดวงอาทิตย์แล้วทำให้เกิดภาพแวววามและระยิบระยับ ซึ่งคำว่า สะท้อนจึงเป็นคำที่นำมาถ่ายทอดความหมายได้โดยไม่ติดขัด รวมทั้งประโยค It's blinding ซึ่งหมายถึง มองไม่เห็น หรือทำให้ไม่เห็นแต่ผู้แปลกลับเลือกใช้คำว่า วิบตา เพื่อแสดงให้เห็นถึงแสงสะท้อนวิบวับที่สะท้อนเข้าตาเราในบางช่วงที่อาจทำให้มองไม่เห็นได้เช่นกัน

ส่วนการแปลอิสระที่เข้ามาประสมในวรรคเพลงนี้นั้นก็ยังคงใจความเดิมโดยอาศัยบริบทรอบข้างได้อย่างแนบเนียนคือ But no one knows ซึ่งถ้าแปลแบบตรงตัวจะหมายถึง แต่ไม่มีใครรู้ แต่ในภาษาแปลกลับได้รับการปรับบทแปลใหม่จนไม่เหลือเค้าความหมายเดิมคือ “จะส่องแสงไป” แต่กลับอิงความหมายในบริบทรอบข้างที่กำลังกล่าวถึงการส่งแสงที่ตกกระทบพื้นน้ำเป็นประกายวิบวาว

ตัวอย่างที่ 27 เพลงนี้ฉันโมอาน่า (I am Moana)

ภาษาต้นฉบับ	I know a girl from an island
	She <u>stands apart</u> from the crowd
	She loves the sea and her people
	She makes her whole <u>family</u> proud

ภาษาแปล	รู้เรื่องเด็กสาวที่เป็นชาวเกาะ เด่นล้ำกว่าใคร ๆ โดยแท้ รักทะเลและพวกพ้องของเธอ สร้างความภูมิใจให้พ่อแม่
---------	--

การแปลแบบตรงตัวและการแปลถ่ายทอดความหมายในบทเพลงนี้ฉันเฝ้ามานานนั้นเป็นการแปลที่ผสมผสานกันอย่างลงตัวโดยมีการเรียบเรียงคำที่สละสลวย มีการเติมคำและตัดคำที่ไม่จำเป็นออกไปในประโยค และยังใช้คำน้อยที่กินความมากคือ ในวรรคแรก I know a girl from an island ใช้การแปลแบบตรงตัวแต่ในวรรคที่สองมีการแปลแบบถ่ายทอดความหมายของคำว่า stands apart ซึ่งหมายถึงการยืนห่างออกไป หรือยืนอยู่อย่างแตกต่าง แต่ผู้แปลใช้คำว่าเด่นล้ำกว่าใคร ๆ ซึ่งหมายถึงการมีชีวิตอยู่อย่างแตกต่างและดีงามกว่าคนทั่วไป และในวรรคที่ 3 และ 4 กลับมาใช้ในการแปลแบบตรงตัวอีกรอบคือมีการเรียงไวยากรณ์เช่นเดียวกับภาษาต้นฉบับและแปลคำศัพท์สำคัญได้แบบตรงตัวเช่น คำว่า makes her whole family proud คือสร้างความภูมิใจให้พ่อแม่ อีกทั้งผู้แปลยังใช้คำว่า พ่อ แม่ แทนคำว่าครอบครัวอีกด้วย

จากการศึกษากลวิธีการแปลผู้วิจัยได้พบความถี่ของการใช้กลวิธีในรูปแบบต่าง ๆ โดยจะนำเสนอในรูปแบบของตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ความถี่ของกลวิธีวิธีการแปลที่พบในเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney

ลำดับ	กลวิธีการแปล	ความถี่ (ร้อยละ)
1	กลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมาย	35.41
2	กลวิธีการแปลแบบตรงตัว	31.25
3	กลวิธีการแปลแบบผสม	20.83
4	กลวิธีการแปลแบบอิสระ	12.5

จากตารางข้างต้นพบว่า กลวิธีการแปลในงานของธานีพูนสุวรรณพบการแปลแบบถ่ายทอดความหมายมากที่สุดเพราะการแปลโดยการถ่ายทอดความหมายเป็นกลวิธีการแปลที่มุ่งเน้นให้เห็นถึงความสวยงามของภาษามากที่สุด อีกทั้งยังไม่ทิ้งรูปแบบของคำ โครงสร้างไวยากรณ์ กลวิธีการแปลรองลงมาคือกลวิธีการแปลแบบตรงตัวเพราะในเพลงประกอบภาพยนตร์การ์ตูนสิ่งที่สำคัญที่สุดคือผู้ฟัง ซึ่งโดยส่วนมากเป็นเด็ก ผู้แปลยังจำเป็นต้องคงรูปแบบการแปลแบบตรงตัวเพื่อรักษาความถูกต้องของลำดับเนื้อความ คำศัพท์และไวยากรณ์ กลวิธีการแปลลำดับถัดมาที่เลือกใช้คือกลวิธีการแปลการแปล

แบบผสมและใช้น้อยที่สุดคือการแปลแบบอิสระเนื่องจากเป็นกลวิธีการแปลที่ไม่นิยมใช้ในบทแปล เพราะจะทำให้เนื้อความและรายละเอียดส่วนมากของภาษาต้นฉบับหายไป

บทที่ 5

เทคนิคการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษากลวิธีการแปล ขั้นตอนในลำดับถัดไปคือการศึกษาเทคนิคการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney คือการแก้ปัญหาที่นำมาใช้ในการแปล เมื่อพบปัญหาแปลไม่ได้หรือแปลได้แต่ความหมายเทียบเคียงนั้นไม่สมบูรณ์จนไม่สามารถนำไปใช้ในการขับร้องได้อย่างไพเราะและเหมาะสม ผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิคการแปลเพลงโดยนำเนื้อเพลงทั้งหมด 25 บทเพลงจากภาพยนตร์ทั้งหมด 4 เรื่องผลการวิจัยพบเทคนิคการแปลทั้งหมด 6 เทคนิคที่ใช้ในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney คือ การแปลโดยเทคนิคการใช้คำทับศัพท์, การแปลโดยใช้เทคนิคการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤต, การแปลโดยเทคนิคการตัดคำศัพท์, การแปลโดยเทคนิคการเติมคำ, การแปลโดยใช้เทคนิคการคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ, การแปลโดยใช้เทคนิคการปรับเปลี่ยนดังผลการวิจัย

5.1 เทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์

เป็นเทคนิคการแก้ปัญหการแปลไม่ได้ หรือแปลออกมาแล้วไม่ได้ความหมายตามที่ต้องการเนื่องจากในภาษาแปลไม่มีคำที่ใช้แทนคำในภาษาต้นฉบับได้ ผู้แปลจึงต้องใช้เทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์เพื่อให้ได้ความหมายแบบเดียวกัน หรือใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับมากที่สุด

ผู้แปลใช้คำทับศัพท์ นั่นคือการใช้คำภาษาอังกฤษ แต่เขียนเป็นภาษาไทย เนื่องจากไม่มีคำที่ใช้แทนกันได้เลยในภาษา ฉบับ แปล และ/หรือ ใช้ถ้อยคำ หรือข้อความอธิบายหรือ ขยายเพิ่มเติมทำให้ความหมายของคำนั้นอ้างอิงถึงชัดเจนมากขึ้น (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2547: 14)

ตัวอย่างที่ 1 เพลงเมื่อไหร่ชีวิตจะเริ่มต้น (When will live Begin)

ภาษาต้นฉบับ	And so I'll read a book Or maybe two or three
	I'll add a few new paintings to my <u>gallery</u>
	I'll play <u>guitar and knit</u> And cook and basically
	Just wonder when will my life begin?
	Then after lunch it's puzzles and darts and baking
	<u>Paper mache</u> , a bit of <u>ballet</u> and chess
	Pottery and ventriloquy, candle making

ภาษาแปล	ฉันก็คิดเหมือนกับเธอเลย แบบว่า เฝ้าค้นหาที่ไหนควรอยู่กับฉันอยู่ทุกครา ก็อาจจะเป็นเพราะ <u>ปาร์ตี้</u> มากเกินไป หรือ <u>ช็อกโกแลต</u> ฟองดูว์
---------	--

ในตัวอย่างที่ 2 และ 3 นั้นใช้คำทับศัพท์ในชื่อเฉพาะทั้งที่เป็นชื่อคน เช่น กุนเธอร์, อูร์ฟ, อิตติลา, แฟง, วลาดิเมีย และชื่อเฉพาะที่เป็นสิ่งของคือคัพเค้ก, ช็อกโกแลตฟองดูว์ นั้นเป็นเพราะชื่อเฉพาะเป็นคำศัพท์ที่ควรจะต้องคงรูปแบบการออกเสียงเดิมไว้และไม่สามารถเปลี่ยนหรือแปลความหมายของชื่อเฉพาะให้กลายเป็นความหมายอื่นโดยเฉพาะชื่อคน แต่ยังมีการใช้คำทับศัพท์อื่นนอกเหนือจากชื่อเฉพาะคือคำทับศัพท์ที่สามารถหาคำไทยมาใช้แทนได้แต่ก็ไม่เลือกใช้คำไทยแทนเพราะจะทำให้ธรรมชาติของคำและเนื้อเพลงเปลี่ยนไป นอกจากนั้นแล้วเพลงประกอบภาพยนตร์การ์ตูนเป็นภาพยนตร์ที่เข้าถึงวัยเด็กมากกว่าวัยอื่น ๆ การเรียนรู้คำศัพท์จึงเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝัง อีกทั้งถ้าหากผู้แปลใช้คำในภาษาไทยมาใช้ในการแปลก็อาจจะเป็นคำศัพท์ที่ยากต่อการเข้าใจของผู้ฟังเช่นคำว่า ปาร์ตี้ ถ้าหากใช้คำไทยแทนจะใช้คำว่า “งานเลี้ยงสังสรรค์” หรือคำว่าดีไซด์ หมายถึง “นักออกแบบ” คำศัพท์เหล่านี้เป็นคำศัพท์ทางวิชาการจนเกินไปผู้แปลจึงใช้เทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์

ยังมีเทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์ที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งคือ การแปลโดยที่ภาษาต้นฉบับมีความหมายแบบเดียวกับที่ภาษาแปลมีคำยืมที่เป็นคำทับศัพท์มาใช้ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 4 เพลงในหน้าร้อน (In Summer)

ภาษาต้นฉบับ	But put me in summer and I'll be a happy snowman When life gets rough I like to hold onto my dreams Of <u>relaxing</u> in the summer sun, just letting off steam Oh, the sky will be blue,
ภาษาแปล	แต่ถ้าฉันเจอหน้าร้อนแล้วฉันจะต้องร่าเริงที่สุด เวลาปัญหาทวนใจจะผ่นถึงภาพฉันเอง ได้นั่ง <u>ชิลล์</u> ท่ามกลางตะวันร้อนแรง มันคงสุดเจ๋ง โอ้ ท้องฟ้าต้องสดใส

ตัวอย่างที่ 5 เพลงวับวาว (shiny)

ภาษาต้นฉบับ	Well <u>Tamatoa</u> hasn't always been this glam I was a drab little crab once Now I know I can be happy as a clam Because I'm <u>beautiful</u> baby
ภาษาแปล	ก็ <u>ทามาเทา</u> ไม่ได้ดูหรูตั้งแต่เริ่ม เมื่อก่อนยังเพอะและดูเกรอะกรัง แต่ตอนนี้ฉันรู้สึกความมั่นใจเพิ่ม ก็เรามันเป๊ะปังอลัง <u>เวอร์</u>

ตัวอย่างที่ 6 เพลงไม่ต้องห่วง (You're Welcome)

ภาษาต้นฉบับ	Look where I've been I make everything happen Look at that <u>Mini Maui</u> just tippity tappin' Ha ha ha ha ha ha hey
ภาษาแปล	มองไปที่ไหน ก็ทำให้ ทุกอย่างบังเกิด ดูดิ <u>มาวอิไซส์มินิ</u> มาเต้นกันให้มันระเบิด เฮ เฮ เฮ เฮ เฮ เฮ เฮ!

ในตัวอย่างที่ 4 ภาษาต้นฉบับคำว่า relaxing มีความหมายในภาษาไทยคือ ผ่อนคลาย ในภาษาแปลนั้นไม่ได้แปลโดยใช้คำทับศัพท์คำว่า รีแลก หรือแปลโดยใช้คำไทยแทน แต่ใช้คำยืมคำทับศัพท์ที่ภาษาไทยยืมมาใช้คือคำว่า ซิลล์ ซึ่งหมายถึง ผ่อนคลายเช่นเดียวกัน หรือตัวอย่างที่ 5 ภาษาต้นฉบับใช้คำว่า beautiful ในภาษาแปลมีความหมาย สวยงาม แต่ผู้แปลไม่เลือกใช้ความหมายตรงมาใช้ในการแปล แต่กลับแปลโดยการนำคำทับศัพท์คำว่า เวอร์ มาใช้แทนเพื่อขยายความและเน้นย้ำความเป๊ะปังและความอลังการของตัวละคร

ในตัวอย่างที่ 6 ภาษาต้นฉบับใช้คำว่า Mini Maui แต่ในภาษาแปลมีการขยายความหมายเพิ่มเติมโดยคือ มาวอิไซส์มินิ ซึ่งเป็นการขยายคำว่ามินิเพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบว่ากำลังกล่าวถึงขนานตัวของมาวอิ เทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์ที่ยืมมาจากภาษาอังกฤษและการขยายความหมายของคำทับศัพท์โดยใช้คำทับศัพท์มาขยายอีกรอบเป็นการสร้างความเข้าใจให้กับผู้ฟังและผู้อ่านได้เป็นอย่างดี อีกทั้งไม่ทำให้ความหมายหรืออารมณ์ของคำนั้นสูญหายไป

เทคนิคการแปลโดยการใช้คำทับศัพท์รูปแบบสุดท้ายที่ผู้วิจัยจะได้นำเสนอคือการแปลโดยใช้คำทับศัพท์จากภาษาดั้งเดิมกล่าวคือ ในภาษาต้นฉบับก็ไม่ได้มีการแปลภาษาดังกล่าวออกมาเนื่องจากเป็นภาษาชนเผ่าหรือภาษาชนกลุ่มน้อยดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 7 เพลงจำทางขึ้นใจ (We know the way)

ภาษาต้นฉบับ	Tatou o tagata folau e vala auina
	E le atua o le sami tele e o mai
	la ava e le lu itau e lelei
	Tapenapena
	Aue aue
	Nuku l mua
	Te manulele e tataki e
	Aue aue
	Te fenua te māl̄ lie
	Nae ko hakilia mo kaiga e
ภาษาแปล	ทาโท ทางาโท โฟเล้า เวละอา อูยนา
	เลโท โอเลซามี เท...เล เอโอเมย
	อูละวา เอ ลู เทา เอ เล...
	ทาเปนา เปนา
	อะเว อะเว
	นุกคุ อี อูมา
	เต มานูเล เล่ เอ ทาทา อี เอ
	อะเว อะเว
	เทะ เฟนู เทะ มาลีเอ...
	นาเอ โก อะกิลีอะ กาจืออา เอ

ในตัวอย่างที่ 7 เป็นเทคนิคการแปลโดยการใช้คำทับศัพท์ที่ภาษาต้นฉบับไม่ได้แปลมาก่อน เนื่องจากภาษาที่ใช้ในบทเพลงเป็นภาษาซามัว (Independent State of Samoa) เป็นประเทศที่ประกอบด้วยหมู่เกาะอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนใต้ ชื่อในอดีตคือ เยอรมันซามัว (Climate guides : ออนไลน์) เป็นภาษาในหมู่เกาะ ภาษาต้นฉบับได้ยืมภาษาซามัวมาใช้ในการแต่งบทเพลงและคงเอกลักษณ์การ

ออกเสียง ท่วงทำนอง และเนื้อความของภาษาไว้ ในภาษาแปลยังคงยึดเสียงและท่วงทำนองของภาษา
 ซามัวไว้เช่นเดียวกับภาษาต้นฉบับเพราะจะทำให้บทเพลงที่นำมาใช้ในการขับร้องนั้นเกิดความไพเราะ
 ตรงจังหวะดนตรีและยังคงเอกลักษณ์ที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อได้ดังเดิม

เทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์นั้นเป็นเทคนิคการแปลเบื้องต้นที่ใช้ในการแก้ปัญหาการแปลที่
 เกิดจากการสรรหาคำมาใช้ในการแปลไม่ได้ หรือถ้าหากสรรหาคำมาได้อาจจะทำให้ความหมายและ
 อารมณ์ของบทเพลงเปลี่ยนแปลงไป การแปลโดยใช้เทคนิคคำทับศัพท์จึงเป็นตัวเลือกแรกของผู้แปล
 นำมาใช้ เพราะนอกจากจะทำให้ได้ความหมายตรงตามต้องการแล้วที่สำคัญที่สุดคือ ผู้ฟังและผู้อ่าน
 บทเพลงจะได้คลั่งคำศัพท์ที่เป็นคำศัพท์เฉพาะ ได้ทราบถึงวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับอย่างถ่องแท้
 และยังเกิดความคิดต่อยอดต่อไปว่าในภาษาต้นฉบับและภาษาแปลนั้นยังมีวัฒนธรรมบางอย่าง
 คาบเกี่ยวกันโดยเฉพาะการปรากฏคำยืมที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมการกินเช่น ช็อกโกแลต สลัด
 หรือวัฒนธรรมทางด้านดนตรีที่ปรากฏเช่น กีตาร์ เปียโน บัลเลต์ ซึ่งทำให้เราทราบว่าโดยแท้จริงแล้ว
 การแปลโดยใช้คำทับศัพท์นั้นเป็นการแปลข้ามวัฒนธรรมที่ทั้งสองภาษาได้ใช้และแบ่งปัน
 วัฒนธรรมร่วมกันอีกด้วย

5.2 เทคนิคการแปลโดยการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤต

การแปลโดยนำคำภาษาบาลี-สันสกฤตมาให้แทนคำไทยที่มีอยู่แล้วในภาษาแปล โดยคำที่นำมาใช้
 นั้นเป็นคำที่ภาษาไทยยืมมาใช้มาก่อนแล้วและเป็นคำไวพจน์ที่รู้จักกันดีในภาษาไทย เทคนิคการแปลที่
 ผู้แปลใช้ในการแปลเพลงจากภาพยนตร์การ์ตูนนั้นมีความหลากหลายในการนำมาใช้เนื่องจากภาษา
 แปลคือภาษาไทยนอกจากจะมีคลังคำที่มากแล้ว ยังต้องคำนึงถึงบริบทที่นำมาใช้ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 8 เพลงบทเพลงรักษา (Healing Incantation)

ภาษาต้นฉบับ	Flower, gleam and glow
	Let the <u>power</u> shine
	Make the clock reverse
	Bring back what once was mine
	Heal what has been <u>hurt</u>
	Change the fate's design
	Save what has been lost
	Bring back what once was mine
	What once what mine

ภาษาแปล	บุปผาเรืองแสงส่อง
	เปล่งฤทธิ์ของเจ้า
	ช่วยยื้อวันให้เรา
	คืนสิ่งที่เคยได้ครอง
	คลายทุกข์ทรมาน
	เปลี่ยนชะตาให้ที่
	แก้เรื่องร้ายให้ดี
	คืนสิ่งที่เคยได้ครอง
	ที่เคยได้ครอง

ในตัวอย่างที่ 8 ผู้วิจัยพบเทคนิคการแปลเพื่อให้ได้คำและความหมายที่ลึกซึ้ง ชัดเจนและเกิดความไพเราะเช่นเดียวกับต้นฉบับ โดยผู้แปลได้นำคำศัพท์จากภาษาแปลคือภาษาไทยเข้ามาใช้ในการแปลเพื่อให้เกิดภาพที่ชัดเจนขึ้นเช่นคำว่า Flower ในภาษาแปลมีความหมายว่า ดอกไม้ แต่ผู้แปลหลีกเลี่ยงการใช้คำว่าดอกไม้และใช้คำว่า “บุปผา” ซึ่งเป็นคำจากภาษาบาลีเข้ามาแทนเพื่อให้ผู้ฟังและผู้อ่านภาษาในภาษาแปลเกิดภาพและเสียงที่ไพเราะขึ้น หรือจะเป็นคำว่า Power ที่ในภาษาไทยมีคำแปลคือคำว่า พลัง แต่ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “ฤทธิ์” และคำว่า Hurt ที่หมายถึง เจ็บปวด แต่ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “ทุกข์” เข้ามาใช้ในการแปลแทนทั้งหมดนั้นก็เพื่อให้บทเพลงเกิดกลวิธีการเขียนแบบพรรณนาโวหาร และคำที่นำมาใช้เหล่านี้มักพบมากในบทกลอน ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบว่าการแปลในลักษณะนี้นั้น ทำให้ความหมายและภาพของบทเพลงชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 9 เพลงปล่อยมันไป (Let it go)

ภาษาต้นฉบับ	The snow glows white on the mountain <u>tonight</u> Not a footprint to be seen A kingdom of isolation And it looks like I'm the queen
ภาษาแปล	หิมะสีขาวเป็นประกายในราตรี ไม่มีรอยเท้ายามที่มอง ในดินแดนอ้างว้างร้างผู้คน มีเพียงเรานี่ที่ครอบครอง

ในตัวอย่างที่ 9 พบเทคนิคการแปลโดยการยืมคำจากภาษาสันสกฤต คือคำว่า tonight หมายถึง กลางคืน แต่ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “ราตรี” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากคำว่า “ราตรี” ในภาษาสันสกฤต (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน : 2554 หน้า 998) นั่นเป็นเพราะคำว่าราตรีมีความหมายที่เป็น คำไวพจน์คือมีความหมายเดียวกับคำว่ากลางคืน และคำว่าราตรียังทำให้ภาพของบทเพลงนี้เด่นชัดขึ้น เพราะบริบทของบทเพลงกล่าวถึงหิมะสีขาวที่ปกคลุมเต็มพื้นดินในยามค่ำคืน การเลือกใช้คำที่มีความ งาม และภาษาเชิงพรรณนาทำให้ภาพของฉากในบทเพลงนั้นชัดขึ้นหากไม่ได้รับชมภาพยนตร์ เพียงแค่ ฟังเพลงอย่างเดียวก็ทำให้เกิดจินตนาการให้กับผู้ฟัง

ตัวอย่างที่ 10 ฉันมีความฝัน (I've Got a Dream)

ภาษาต้นฉบับ	I've got scars and lumps and bruises Plus something here that oozes And let's not even mention my <u>complexion</u> But despite my extra toes And my goiter And my nose
ภาษาแปล	หัวตัวฉันฟกช้ำล้นเป็นแผล แถมตรงนี้เห็นมันบวมฉี่ นี่ยังไม่ต้องพูดถึงผิวพรรณอันหยาบกร้าน อาจมีนิ้วเท้าเกินไปหน่อย อีกคอหอยพอกงมูกบาน

ในตัวอย่างที่ 10 เป็นการแปลโดยใช้เทคนิคการยืมคำจากภาษาสันสกฤต โดยการใช้คำซ้อนที่มี อยู่แล้วกล่าวคือว่า complexion หมายถึงผิว แต่ในบทเพลงได้เติมคำว่า พรรณ เข้ามากลายเป็น “ผิวพรรณ” ทำให้กลายเป็นซ้อน คำว่า “พรรณ” นั้นมาจากคำว่า “วรรณ” หมายถึง สีของผิว ทำให้ การเติมคำว่าพรรณเพื่อให้ผิวกลายเป็นคำซ้อนนั้นจะช่วยขยายความและอธิบายลักษณะของสีผิวได้ ชัดเจนขึ้น เนื่องจากในบริบทข้างต้นดังกล่าวนั้นบทเพลงกำลังกล่าวถึงผิวพรรณอันหยาบกร้าน ของกลุ่มโจร ทำให้การยืมคำจากภาษาสันสกฤตเข้ามาใช้ในการแปลเกิดความสวยงามของภาษาขึ้น ด้วย

นอกจากการเติมคำยืมให้คำกลายเป็นคำซ้อนแล้ว ยังมีเทคนิคการแปลการยืมคำจากภาษา สันสกฤตอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้วิจัยจะได้นำเสนอคือการแปลโดยการทำให้ความหมายของคำในหนึ่ง ประโยคถูกถ่ายทอดออกมาในคำยืมเพียงคำเดียวดังตัวอย่างที่ 11

ตัวอย่างที่ 11 ฉันมีความฝัน (I've Got a Dream)

ภาษาต้นฉบับ	And I know one day romance will reign supreme Though my <u>face leaves people screaming</u> There's a child behind it dreaming Like everybody else, I've got a dream
ภาษาแปล	และในใจเชื่อมั่นว่ารักต้องมาเยี่ยมเยือน ก็ภายใต้หน้าหน้า <u>สยองขวัญ</u> มีเด็กน้อยคอยฝันมีเคยเลื่อน ก็เหมือน ๆ พวกเพื่อน ๆ ฉันมีความฝัน

ในตัวอย่างนี้มีการแปลโดยใช้เทคนิคการแปลคำโดยใช้คำยืมจากภาษาบาลีและสันสกฤตโดยการแปลประโยคให้กลายเป็นเพียงคำเดียวคือประโยค face leaves people screaming หมายถึงใบหน้าคนกรีดร้อง แต่ผู้แปลเลือกใช้คำว่าหน้าหน้าสยองขวัญเพราะต้องการให้เกิดการใช้คำน้อยแต่กินความมาก คำว่าสยองขวัญถือเป็นคำยืมที่นำมาใช้แล้วทำให้ใจความข้างต้นนั้นสมบูรณ์แบบและเกิดความหมายที่ชัดเจน

อนึ่งจากประโยค face leaves people screaming ในวัฒนธรรมภาษาต้นฉบับอาจหมายถึงใบหน้าของตัวละครจากหน้าสยองขวัญที่ชื่อว่า scream เป็นหนึ่งแนวมาตกรรมต่อเนื่องวัยรุ่น ออกฉายในปลายปี ค.ศ. 1996 ที่ตัวละครหลักของเรื่องนั้นสวมหน้ากาก scream ซึ่งถือว่าภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นวัฒนธรรมพื้นผิวดังที่ สุพรรณิ ปิ่นมณี (2562 : 15) ได้กล่าวไว้ในหนังสือภาษาวัฒนธรรมกับการแปลไทย – อังกฤษว่า วัฒนธรรมพื้นผิวคือสิ่งต่าง ๆ ทางวัฒนธรรมที่สามารถสัมผัสได้ มองเห็น ได้ยิน ได้ฟัง ได้กลิ่น เช่นอาหารการกิน เทศกาล เสื้อผ้า แฟชั่น ดนตรี กีฬา หนังสือ การละเล่น ฯลฯ ดังนั้นหากผู้แปลคงความหมายของประโยคที่หากแปลออกมาจะได้คำว่า “ใบหน้ากรีดร้อง” ผู้ฟังและผู้อ่านในภาษาแปลจะไม่สามารถเข้าใจกับวัฒนธรรมดังกล่าวได้ การเลือกใช้การแปลโดยใช้คำว่า “ใบหน้าสยองขวัญ” แทนเพื่อทำให้ผู้ฟังในภาษาแปลเข้าใจได้ง่ายขึ้น

5.3 เทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์

การตัดคำเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะสามารถนำมาใช้ในการแปลเพราะคำเหล่านั้นอาจเป็นคำที่ไม่ใช่ความหมายที่สำคัญในตัวบทมากนักของต้นฉบับ เมื่อการละคำหรือข้อความนั้นซึ่งแม้ข้อความจะถูกตัดออกไปก็ไม่ทำให้บรรยากาศ อรรถรส และสาระสำคัญของต้นฉบับเสียไป (สฤณี สายบัว 2550:69) ดังตัวอย่าง คำที่ขีดเส้นใต้นั้นเมื่อถูกตัดไปก็ไม่ทำให้ใจความของเพลงเสียไป อีกทั้งยังทำให้จำนวนพยางค์และจังหวะของบทเพลงตรงตามต้นฉบับสามารถนำมาใช้ในการขับร้องได้

ตัวอย่างที่ 12 เพลง จำทางขึ้นใจ (We know the way)

ภาษาต้นฉบับ At night we name every star

We know where we are

ภาษาแปล เราตั้งชื่อดาวบนเวหา

ให้ช่วยชี้ทางไป

ในตัวอย่างที่ 12 คำที่ขีดเส้นใต้ขึ้นมีการพูดซ้ำ ติดต่อกันในหลาย ๆ ที่เพื่อการสื่อความหมายเพียงอย่างเดียวจึงต้องตัดคำเหล่านั้นออกไป เพราะการคงอยู่ของคำที่ซ้ำ ๆ กันนั้นไม่ได้ทำให้ใจความของเพลงเด่นชัดขึ้น หรือถ้าหากแปลคำซ้ำจะส่งผลให้การลงจังหวะและจำนวนพยางค์ของคำในเพลงนั้นไม่ตรงกับต้นฉบับอาจจะส่งผลให้ไม่สามารถนำไปใช้ในการขับร้องได้ และการตัดคำก็ไม่ได้ทำให้เกิดความเสียหายหรือใจความเปลี่ยนไป ดังตัวอย่างคำว่า “At Night” หมายถึงยามค่ำคืน ผู้แปลตัดคำนี้ทิ้งเพราะมีคำว่า “Star” ทำหน้าที่ควบคุมความหมายและบริบทอยู่ ถึงแม้จะตัดคำว่า “At Night” ทิ้งในฉบับแปลก็ยังเข้าใจตามบริบทได้ว่าคำว่าดวงดาวต้องขึ้นยามค่ำคืนอยู่แล้ว ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องแปลคำว่ายามค่ำคืนเพิ่มเข้าอีก

ตัวอย่างที่ 13 เพลง เธอคือใคร (Know who you are)

ภาษาต้นฉบับ I know a girl from an island

She stands apart from the crowd

She loves the sea and her people

She makes her whole family proud

ภาษาแปล รู้เรื่องเด็กสาวที่เป็นชาวเกาะ

เด่นล้ำกว่าใคร ๆ โดยแท้

รักทะเลและพวกพ้องของเธอ

สร้างความภูมิใจให้พ่อแม่

ในตัวอย่างที่ 13 คำที่ถูกตัดไปโดยไม่แปลคือว่า She เนื่องจากในวรรคแรกของเพลง I know a girl from an island แปลได้ว่า รู้เรื่องเด็กสาวที่เป็นชาวเกาะ แสดงให้เห็นถึงเพศสภาพคำว่า “เด็กสาว” อยู่แล้วดังนั้นการตัดคำว่า She ออกไปไม่แปลก็ไม่ทำให้บริบทของเพลงเปลี่ยนไป และผู้ฟังยังเข้าใจได้ว่าเพลงได้กล่าวถึงเด็กสาวในวรรคต่อไป

ตัวอย่างที่ 14 เพลง นี่ฉันโมอานา (I am Moana)

ภาษาต้นฉบับ	The people you love will change <u>you</u> The things you have learned will guide <u>you</u> And nothing on earth can silence The quiet voice <u>still</u> inside <u>you</u>
ภาษาแปล	ผู้ที่เธอรักพาให้ <u>เปลี่ยน</u> สิ่งที่ได้เรียนรู้พาให้ไป และไม่มีสิ่งใดที่จะ <u>กลบ</u> จะ <u>ลบ</u> จะเลือนเสียงข้างใน

ในตัวอย่างที่ 14 นั้นการละคำในประโยค ถือเป็นกลวิธีที่ต้องใช้บริบทในประโยคหรือเนื้อเพลงวรรคอื่นเพิ่มเติมและต่างจากการตัดคำศัพท์ กล่าวคือ การตัดคำศัพท์นั้นเป็นการตัดคำออกไปโดยไม่นำมาแปลซึ่งคำศัพท์ที่ตัดออกไปนั้นไม่มีความสำคัญหรือทำให้ใจความความหมายในบทเพลงเปลี่ยนไป แต่ในส่วนของ การละคำในประโยคนั้นต้องอาศัยบริบทของประโยคอื่นร่วมด้วยดังเช่นคำว่า “you” ที่มีความหมายว่าเธอ ผู้แปลได้แปลในประโยคแรกไปแล้วดังนั้นในประโยคต่อมาจึงละการแปลคำว่า “you” ซ้ำอีกรอบเพราะสามารถใช้คำว่า “you” ในวรรคแรกมาอ้างอิงความหมายและทำให้เข้าใจได้เช่นกัน

คำว่า Still เป็นอีกหนึ่งคำที่ผู้แปลเองเลือกใช้กลวิธีการตัดหรือการละคำโดยไม่แปลเป็นเพราะความตั้งใจของผู้แปลเองที่ต้องการให้เกิดคำคล้องจองภายในวรรคและจำนวนพยางค์ไม่เกินหรือต่างไปจากภาษาต้นฉบับ

5.4 เทคนิคการแปลโดยการเติมคำ

เป็นวิธีการเติมคำลงในตัวบทนั้นทำได้ดีกว่าแทรกลงไปในเชิงอรรถ ยังเป็นการแปลที่เป็นบทเพลงแล้วด้วยนั้นการใช้เชิงอรรถจะทำได้ แต่การแปลโดยเติมคำอธิบายจะต้องยังคงความหมายและจังหวะของบทเพลงที่จะแปลให้ได้ใจความเหมือนเดิม ดังตัวอย่าง

5.4.1 การเติมคำลักษณะนามการเติมคำลักษณะนาม เนื่องจากภาษาในต้นฉบับนั้นไม่มีคำลักษณะนามแต่ใจความเพลงต้องการระบุจำนวน เมื่อนำมาแปลเป็นภาษาไทยจะต้องเติมลักษณะนามให้กับคำนามด้วยเพื่อให้เข้าใจความหมายได้ชัดเจน

ตัวอย่างที่ 15 จากเพลง ไม่ต้องห่วง

ภาษาต้นฉบับ Cause I'm gonna need that boat

ภาษาแปล แค่อยากจะได้เรือสักลำ

ในตัวอย่างที่ 15 คำว่า boat ในเพลงต้นฉบับนั้นเป็นภาษาอังกฤษไม่ได้มีการระบุลักษณะนามหรือการบอกจำนวนคำนาม แต่เมื่อผู้แปลนำมาแปลเป็นภาษาไทยแล้วได้ใส่ลักษณะนามเข้าไปเพื่อให้เห็นว่าคำว่า “เรือสักลำ” ในภาษาไทยนั้นมีการระบุจำนวนเข้าไปด้วย และการระบุจำนวนลงไปทำให้จำนวนพยางค์ไม่ได้ขาดหรือเกินจากต้นฉบับจึงไม่ส่งผลกระทบต่อการขับร้องแต่อย่างใด แต่กลับทำให้เกิดผลดีต่อการแปลเพราะผู้ฟังในภาษาไทยจะได้มีความเข้าใจมากขึ้น

5.4.2 การเติมคำสรรพนาม การเติมคำสรรพนามต่อท้ายคำนาม ใช้ในกรณีที่คำคำนั้นไม่มีคำเทียบเคียงในภาษาไทย หรือเป็นชื่อเฉพาะ ผู้แปลจึงตัดสินใจนำคำในภาษาต้นฉบับมาใช้ในฉบับแปล คำสรรพนามที่เติมลงไปในนั้นจึงไปอธิบายความหมายของคำนามว่าเป็นสิ่งใดดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 16 จากเพลง วิวาเว

ภาษาต้นฉบับ Little Maui's having trouble with his look

ภาษาแปล ดูมาวอวิเขามีปัญหาเกี่ยวกับรูปลักษณ์

5.4.2 การเติมคำเชื่อม การเติมตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มความคิดต่าง ๆ ภาษาบางภาษาโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ มีการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิด(ประโยค หรือวลี) ด้วยโครงสร้างของประโยคที่ไม่ใช้ในภาษาไทย ในกรณีเช่นนี้วิธีที่จะแสดงความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มความคิดเหล่านี้คือ การใช้คำเชื่อมเป็นการเชื่อมโยงความคิด ดังตัวอย่างที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับจะไม่ปรากฏคำเชื่อม แต่ในฉบับแปลผู้แปลได้เติมคำเชื่อมเข้าให้เพื่อแสดงความสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้ง ความเป็นเหตุเป็นผล ความสอดคล้อง ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 17 เพลง ห่วงเพียงใด

ภาษาต้นฉบับ If I go there's just no telling how far I'll go

ภาษาแปล สุดจะคาดและเดาว่าเราต้องไปไกลเพียงใด

ตัวอย่างที่ 18 เพลง วิวาว

ภาษาต้นฉบับ I was a drab little crab once
Now I know I can be happy as a clam

ฉบับแปล เมื่อก่อนยังเพอะและดูเกรอะกรัง
แต่ตอนนี้ฉันรู้สึกความมั่นใจเพิ่ม

ตัวอย่างที่ 19 เพลง อยู่ที่นี่

ภาษาต้นฉบับ My home my people beside me

ภาษาแปล ทั้งบ้านทั้งผู้คนที่เคียงข้าง

ในตัวอย่างที่ 17 – 19 นั้นพบว่ากลวิธีการเติมคำเชื่อมโยงความคิดจากทั้งสองกลุ่มความหมายทำให้เนื้อความของเพลงชัดเจนและง่ายต่อการเข้าใจมากขึ้นดังตัวอย่างที่ 6 มีการเติมคำเชื่อมว่า “และ” ตัวอย่างที่ 7 มีการเติมคำเชื่อมคำว่า “แต่” และตัวอย่างที่ 8 มีการเติมคำเชื่อมคำว่า “ทั้ง” จากคำเชื่อมที่เติมลงไปนั้นทำให้การแปลในฉบับแปลแตกต่างจากต้นฉบับและในบริบทของสังคมไทย คำเชื่อมยังเป็นส่วนที่ทำให้ความหมายของบทเพลงชัดเจนขึ้นเพราะทำให้เห็นกลุ่มความคิดที่ถูกเชื่อมได้ชัดเจนขึ้น

5.5 เทคนิคการการแปลโดยการคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ

เป็นการแปลที่คงรูปแบบการแต่ง ฉันทลักษณ์ ประโยค คำคล้องจองและการออกเสียงให้เหมือนกับต้นฉบับมากที่สุด เพื่อคงอารมณ์และความรู้สึก (Feeling) ของบทประพันธ์ต้นฉบับให้มากที่สุด

5.5.1 การแปลระดับเสียง

ตัวอย่างที่ 20 เพลง จำทางขึ้นใจ

ภาษาต้นฉบับ At night we name every star

ภาษาแปล เราตั้งชื่อดาวบนเวหา

ในตัวอย่างที่ 20 พบว่าในการร้องเพลงต้นฉบับร้องคำว่า Star (สะ-ตา) ถ้าหากเทียบกับเสียงวรรณยุกต์ไทยจะเป็นเสียงสามัญ แต่เมื่อนำไปใช้ในการขับร้องจะขึ้นเสียงสูงเป็นเสียงจัตวา และ

ในฉบับแปลลงท้ายด้วยคำว่า “เวหา” คำสุดท้ายจึงเป็นเสียงจัตวาเช่นกัน กลวิธีการปรับระดับเสียงให้มีเสียงวรรณยุกต์ที่เท่ากันนั้นจึงเป็นวิธีที่ทำให้การแปลบทเพลงสามารถนำมาขับร้องได้และไม่เสียจังหวะทำนอง

ตัวอย่างที่ 21 เพลง ท่างเพียงใด

ภาษาต้นฉบับ	I can lead with pride I can make us <u>strong</u> I'll be satisfied if I play <u>along</u> But the voice inside sings a different <u>song</u>
ภาษาแปล	เป็นผู้นำพี่น้อง ไปสู่ความ <u>ดงาม</u> เกินจะสุขใจปอง ก็แค่เราทำ <u>ตาม</u> ทั้งที่ใจเรียกร้องได้แต่คอยเฝ้า <u>ถาม</u>

ในตัวอย่างที่ 21 นั้น คำที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับมีการเล่นเสียงสัมผัสกันทั้งหมด 3 วรรค ในส่วนของฉบับแปลก็มีการเล่นเสียงสัมผัสทั้ง 3 วรรคเช่นเดียวกันทำให้เราทราบว่าผู้แปลนั้นมีจุดประสงค์ในการเล่นสัมผัสให้เหมือนกับต้นฉบับเพื่อรักษาทำนองและจังหวะของเพลงไว้

ตัวอย่างที่ 22 เพลงเมื่อไหร่ชีวิตจะเริ่มต้น (When will live Begin)

ภาษาต้นฉบับ	I'll add a few new paintings to my <u>gallery</u> I'll play <u>guitar</u> and knit And cook and <u>basically</u>
ภาษาแปล	จะแต่งเติมสีสวยงามไว้โชว์ใน <u>แกลเลอรี</u> จะเล่น <u>กีตาร์</u> นิตติ้ง เข้าครัวและ <u>เพื่อทุกที</u>

ในตัวอย่างที่ 22 คำที่ขึ้นเส้นใต้นั้นมีการคงรูปแบบการแปลในส่วนของคำคล้องจองระหว่างบรรทัด หรือที่เราเรียกกันว่าการเล่นสัมผัส ซึ่งในตัวอย่างนี้มีการเล่นสัมผัสนอกและสัมผัสในทั้งในภาษาแปล และภาษาต้นฉบับ โดยสังเกตจากภาษาต้นฉบับเลือกใช้คำนามคำว่า gallery และ guitar เพื่อให้เกิดความคล้องจองกัน นอกจากนั้นแล้วยังมีการสัมผัสระหว่างวรรค คือคำว่า gallery และ basically

ตัวอย่างที่ 23 เพลงฉันมีความฝัน (I've got a dream)

ภาษาต้นฉบับ I have dreams like you, no really

Just much less touchy-feely

ภาษาแปล ก็มีฝันเหมือนท่าน เอนิดหน่อย

แต่ไม่ค่อยละเอียดอ่อนนัก

ในส่วนของภาษาแปลก็มีการคงรูปแบบการสัมผัสในระบบเดียวกันคือ สัมผัสคำเดียวกันกับภาษาต้นฉบับหากสังเกตการสัมผัสคำเดียวกันนั้นเป็นการใช้คำทับศัพท์ของภาษาต้นฉบับคือคำว่า แกเลอรี่ และ กีตาร์ ส่วนการสัมผัสระหว่างวรรคนั้นก็คงอยู่ในรูปแบบเดียวกันคือคำว่า แกเลอรี่ และ ที่

ในตัวอย่างที่ 23 มีการเลือกใช้คำสัมผัสท้ายประโยคทั้งสองภาษา ทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาแปล จากการที่ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตจะพบว่าการคงรูปแบบสัมผัสของตัวอย่างนี้นั้นเกิดขึ้นเพื่อให้คำท้ายประโยคนั้นง่ายต่อการนำมาใช้ในการขับร้องและง่ายต่อการจดจำ ถ้าหากจะแปลประโยคของภาษาต้นฉบับแบบตรงตัวโดยไม่มีการปรับแล้วประโยค I have dreams like you, no really. Just much less touchy-feely นั้นจะหมายถึง “ฉันมีความฝันเหมือนคุณจริง ๆ ความฝันฉัน มันเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่ใช่สิ่งที่สวยงามมากนัก” แต่เมื่อนำมาใช้ในภาษาแปลนั้นยังคงต้องการรูปแบบการคล้องจองเหมือนภาษาต้นฉบับคือ really สัมผัสกับคำว่า feely จึงเลือกใช้การเรียงประโยคและปรับประโยคให้มีคำสัมผัสในท้ายวรรคโดยใช้คำว่า น้อย และนัก มาสัมผัสกัน จึงยังทำให้คงรูปแบบการสัมผัสอยู่เช่นเดิม แต่เปลี่ยนจากการสัมผัสสระเป็นสัมผัสพยัญชนะแทน

ตัวอย่างที่ 24 เพลงหัวใจน้ำแข็ง (Frozen Heart)

ภาษาต้นฉบับ So cut through the heart, cold and clear

Strike for love and strike for fear

See the beauty, sharp and sheer

ภาษาแปล เจาะลงตรงหัวใจใสและเย็น

ความรักความหวานไหวไม่เย็น

งามดั่งแก้วส่องแววชัดเด่น

ในตัวอย่างที่ 24 นั้นจะพบว่าการคงรูปแบบเสียงสัมผัสท้ายวรรคทั้ง 3 วรรคเพื่อให้เกิดความไพเราะของบทเพลงวิเคราะห์จากการแปลซึ่งถ้าหากแปลตรงตรงตัวแล้วในวรรคแรกคำว่า cold

and clear เมื่อแปลแล้วผู้แปลจะต้องแปลให้ความหมายของคำว่าเย็นอยู่ก่อนคำว่าใส(คำว่าใสในบริบทนี้ถูกนำมาใช้แทนคำว่าชัดเจน เพราะในเนื้อเพลงต้องการเปรียบเทียบหัวใจที่เป็นน้ำแข็งนั้นทั้งเย็นและใส) แต่ผู้แปลเลือกใช้คำว่าเย็นวางไว้ในตอนท้ายของวรรคเพื่อให้เกิดการสัมผัสกับคำว่า เว้นและเด่น ดังเช่นในภาษาต้นฉบับที่คำว่า clear มีเสียงสัมผัสกับคำว่า fear และ sheer

ตัวอย่างที่ 25 เพลงรักมาเปิดโลกสดใส (Love is open the door)

ภาษาต้นฉบับ We don't have to feel it anymore!

Love is an open door!

Love is an open door!

Life can be so much more!

ภาษาแปล จำเป็นต้องเก็บไว้
รักมาเปิดโลกสดใส
รักมาเปิดโลกสดใส
ภาพในชีวิตเปลี่ยนไป

ในตัวอย่างที่ 25 ยังคงเป็นการคงรูปแบบเสียงและรูปแบบการสัมผัส เนื่องจากตัวบทที่นำมาวิเคราะห์นั้นเป็นตัวอย่างเกี่ยวกับเพลงประกอบภาพยนตร์การ์ตูนจึงต้องให้ความสำคัญกับความงามทางภาษาเป็นอย่างมาก การสัมผัสในตัวอย่างนี้เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างที่ทำให้เห็นว่าการเลือกใช้คำสัมผัสทั้งในภาษาต้นฉบับคือคำว่า anymore – door-door-more ในท้ายประโยคและภาษาแปลใช้คำว่า ไว้-ใส-ใส-ไป ซึ่งเป็นการปรับบทแปลให้ความงามทางด้านภาษานั้นคือการเล่นสัมผัสนั่นเอง

การใช้เทคนิคการแปลโดยคงรูปแบบทางด้านเสียงให้เหมือนกับต้นฉบับนั้นเป็นเทคนิคการแปลหนึ่งที่ธานี พูนสุวรรณเลือกใช้เป็นจำนวนมาก ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นว่าการแปลระดับเสียงหากคงรูปแบบการแปลระดับเสียงไว้ได้มากเพียงใด จะทำให้งานแปลนั้นมีอรรถรสในการฟัง และมีความง่ายที่จะนำมาขับร้อง โดยเฉพาะเพลงของ Disney นั้นเป็นเพลงที่ใช้ในภาพยนตร์การ์ตูนซึ่งผู้ชมส่วนมากเป็นเด็ก การคำนึงถึงเสียง จังหวะ และรูปแบบการร้องให้เหมือนกับภาษาต้นฉบับนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง

5.5.2 การแปลประโยคกรตุวากและกรรมวาก ในการแปลจากภาษาต้นฉบับเป็นภาษาไทยนั้นมีปัญหาในด้านของโครงสร้างภาษา กล่าวคือภาษาไทย(ภาษาแปล) มีการเรียงประโยคที่แตกต่างจากภาษาต้นฉบับดังนั้นการแปลประโยคกรตุวาก (Active Voice) และประโยคกรรมวาก (Passive Voice) จึงเป็นเรื่องที่ต้องคำนึงถึงดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 26 เพลง เธอคือใคร

ภาษาต้นฉบับ I have crossed the horizon to find you

ภาษาแปล ฉันข้ามฟ้าข้ามทะเลเพื่อให้ได้เจอ

ตัวอย่างที่ 27 เพลง นี่ฉันโมอาน่า

ภาษาต้นฉบับ I am a girl who loves my island

I'm the girl who loves the sea

ภาษาแปล คือคนที่รักในเกาะเป็นบ้านเกิด

และก็รักทะเลดังใจ

ตัวอย่างที่ 28 เพลง เธอคือใคร

ภาษาต้นฉบับ They have stolen the heart from inside you

ภาษาแปล เธอถูกเขาชิงเอาใจพรากจากออกไป

ในตัวอย่างที่ 26 – 27 นั้นมีความแตกต่างกันในด้านของการแปลประโยคสองรูปแบบคือ ในตัวอย่างที่ 26 และ 27 นั้นเป็นการแปลประโยคในรูป กรรตุวาจก (Active Voice) คือประธานเป็นผู้กระทำกล่าวคือ ในฉบับแปลและต้นฉบับยังคงแปลตามรูปแบบของประโยคเดิมหากสังเกตการแปล โดยเฉพาะคำกริยาคำว่า *crossed* และคำว่า *loves* นั้นเป็นคำกริยาที่แสดงการกระทำที่ผ่านมาแล้วถือว่าเป็น Active Voice ของ Present Perfect Tense แต่ในภาษาไทย กริยาคำว่า *ข้าม* และคำว่า *รัก* นั้นเป็นการแสดงออกถึงเหตุการณ์ปัจจุบันที่กำลังดำเนินอยู่

ในตัวอย่างที่ 28 นั้นเป็นการแปลประโยคในรูป กรรมวาจก (Passive Voice) คือประธานเป็นผู้ถูกกระทำในต้นฉบับและฉบับแปลที่ว่า “เธอถูกเขาชิงเอาใจพรากจากออกไป” คำว่า “เธอ” ทำหน้าที่เป็นประธานในประโยค แต่ประธานถูกคำว่า “เขา” ซึ่งแสดงกริยา “ชิง” ออกจากออกไปทำให้เห็นว่าประธานในประโยคถูกกระทำ ถึงแม้จะมีการแปลจากต้นฉบับมาแล้วแต่ผู้แปลยังคงรูปแบบประโยคไว้เช่นเดิม

5.6 เทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยน (Transposition)

5.6.1 เปลี่ยนการเรียงคำหรือวลี (reordering) เป็นเทคนิคการแปลที่ผู้แปลต้องใช้ในการแปลเนื่องจากในภาษาต้นฉบับนั้นอาจจะมีการเรียงประโยคคนละแบบซึ่งรวมทั้งการนำเสนอว่าความคิดใดมาก่อนมาหลังดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 29 เพลง อยู่ที่นี่

ภาษาต้นฉบับ We make our nets from the fibers

ภาษาแปล เส้นใยถักเป็นแหเพื่อหาปลา

ในตัวอย่างที่ 29 นั้นมีวิธีการเรียงคำและประโยคที่ต่างต้นฉบับ กล่าวคือต้นฉบับมีการเรียงคำในประโยคและเสนอแนวคิดที่ว่า “We make our nets” นั้นมาก่อนแล้วตามด้วย “from the fibers” ตามมาทีหลังคือกล่าวถึงการสร้างตาข่ายก่อนแล้วค่อยบอกที่มาว่าตาข่ายดักปลานั้นมาจากไหน ส่วนในฉบับแปลนั้นมีการนำเสนอแนวคิดที่ว่า “เส้นใยถักทอ” เป็นแนวคิดที่มาก่อน และตามด้วย “เป็นแหเพื่อหาปลา” เป็นแนวคิดที่ตามมาทีหลัง ทำให้เห็นถึงกลวิธีการจัดเรียงลำดับที่มีการปรับให้การเรียงคำนั้นต่างไปจากต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 30 เพลงหัวใจน้ำแข็ง (Frozen Heart)

ภาษาต้นฉบับ So cut through the heart, cold and clear

Strike for love and strike for fear

See the beauty, sharp and sheer

ภาษาแปล เจาะลงตรงหัวใจใสและเย็น

ความรักความหวั่นไหวไม่เว้น

งามดั่งแก้วส่องแววชัดเจน

ในตัวอย่างที่ 30 การเรียงคำในภาษาต้นฉบับนั้นมีการเรียงคำว่า cold ก่อนคำว่า clear แต่ในภาษาแปลนั้นกลับมีการเรียงคำที่ต่างจากภาษาแปลเนื่องจากต้องการให้เกิดการสัมผัสในวรรคถัดไป ดังนั้นในภาษาแปลคำว่า ใส จึงถูกวางไว้ก่อนคำว่า เย็น เพื่อให้คำว่าเย็นสัมผัสกับคำว่า เว้น และเด่น

ตัวอย่างที่ 31 เพลงหัวใจน้ำแข็ง (Frozen Heat)

ภาษาต้นฉบับ Born of cold and winter air

ภาษาแปล ก่อกำเนิดในลมหนาวเย็น

จากประโยคในตัวอย่างที่ 31 มีการเรียงลำดับของคำในประโยคที่แตกต่างจากภาษาต้นฉบับกล่าวคือ ในภาษาต้นฉบับมีการวางคำว่า cold ก่อนคำว่า winter air เพื่ออธิบายการเกิดว่าเกิดจากความเย็นและลมหนาว แต่ในภาษาแปลได้วางคำว่าลมหนาวก่อนคำว่าเย็น เนื่องจากในบริบทของพื้นที่จากภาพยนตร์นั้นเป็นฉากกลุ่มคนที่รวมตัวกันในธารน้ำแข็งและกำลังอธิบายการเกิดของชนเผ่า แต่ในบริบททางวัฒนธรรมของคนไทยนั้นไม่มีภาพของธารน้ำแข็ง และเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจของผู้ฟังซึ่งเป็นคนไทย ผู้แปลจึงต้องเลือกใช้คำแปลข้ามวัฒนธรรม (cultural substitution) โดยใช้คำว่าลมหนาวเย็นเพื่ออธิบายความรู้สึกของลมหนาวว่ามีความเย็น เพราะในวัฒนธรรมของไทยนั้นลมหนาวอาจจะไม่มีความเย็นเท่าลมหนาวในภาษาต้นฉบับซึ่งเป็นลมจากหิมะ และการใช้คำว่า “ลมหนาวเย็น” ทำให้ผู้อ่านในวัฒนธรรมภาษาแปลเข้าใจและรู้สึกได้ทันที

ตัวอย่างที่ 32 เพลงป๊อปหิมะด้วยกันใหม่ (Do you want to build a snowman)

ภาษาต้นฉบับ Come on let's go and play

ภาษาแปล ไปเล่นด้วยกันริบมา

ในตัวอย่างที่ 32 มีความเด่นชัดทางด้านการเรียงลำดับของคำและสอดคล้องกับวัฒนธรรมในภาษาแปล เนื่องจากคนไทยนั้นเป็นคนที่มีน้ำใจ การแปลของธานี พูนสุวรรณจึงเป็นการแสดงวัฒนธรรมอันดีงามของคนไทยลงไปในบทเพลงด้วย โดยการแปลนั้นมีการสลับตำแหน่งความสำคัญของประโยคโดยมีการชวนให้ “ไปเล่นด้วยกัน” ก่อนจะมีการเร่งโดยใช้คำว่า “ริบมา” ต่างจากภาษาต้นฉบับที่มีการเร่งให้ “ริบมา” (Come on) ก่อนชวน “ไปเล่นด้วยกัน” (let's and play) ซึ่งการเรียงประโยคที่ต่างกันสะท้อนภาพวัฒนธรรมของทั้งสองภาษาอย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 33 เพลงเป็นครั้งแรกที่รอมานั่นนาน

ภาษาต้นฉบับ There'll be music, there'll be light

ภาษาแปล มีประดับไฟ มีดนตรี

เทคนิคการแปลโดยการเรียงคำใหม่ในตัวอย่างที่ 33 นั้นเป็นอีกหนึ่งเทคนิคที่นำมาใช้เพื่อให้เกิดความลื่นไหลและตรงจังหวะในการร้องเพลง ในภาษาต้นฉบับจะมีการแบ่งวรรคการร้องเป็น 4-3 คือ There'll be music ออกเสียงร้องทั้งหมด 4 พยางค์ และ there'll be light ออกเสียงร้องทั้งหมด 3 พยางค์ ดังนั้นผู้แปลจึงต้องมีการเรียงลำดับโดยการนำความหมายของประโยค there'll be light ซึ่งในภาษาไทยแปลเป็น “มีประดับไฟ” มีทั้งหมด 4 พยางค์ และนำความหมายของประโยค

There'll be music ซึ่งในภาษาแปลคือ “มีดนตรี” มีทั้งหมด 3 พยางค์นำมาไว้ด้านหลังแทน เพื่อให้การออกเสียงร้องนั้นตรงจังหวะและทำนองเดียวกันกับภาษาต้นฉบับ

การแปลโดยใช้เทคนิคการเปลี่ยนการเรียงคำหรือวลีใหม่นั้นทำให้ภาษาต้นฉบับและภาษาแปลมีความสอดคล้องกันมากขึ้น ทั้งในด้านการร้อง ทำนอง จังหวะ จินนาการและความหมายของคำ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ฟังเพลงและอ่านเนื้อเพลงเข้าใจและได้รับอารมณ์ในทั้งสองภาษา

5.6.2 การเปลี่ยนโครงสร้างจากคำให้เป็นวลี (substitution) โครงสร้างของคำแต่ละภาษา มีทั้งเหมือนและแตกต่างกันและอาจเป็นปัญหาในการแปลคือเรื่องแรกความแตกต่างด้านคุณสมบัติสองความแตกต่างในด้านการประกอบคำด้วยหน่วยเสียงหรือหน่วยการเติมพิเศษที่บอกความหมายเพิ่มเติมในด้านเพศ พจน์ กาล และความหมายอื่น ๆ ดังนั้นเมื่อผู้แปลถ่ายทอดความหมายของคำในต้นฉบับเป็นคำในภาษาฉบับและผู้แปลจะเปลี่ยนโครงสร้างของคำเสียใหม่ก็ได้โดยยึดหลักว่าให้เหมาะสมและถูกกับไวยากรณ์ของภาษาแปลดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 34 เพลง นี่ฉันโมอาน่า

ภาษาต้นฉบับ She loves the sea and her people

ภาษาแปล รักทะเลและพวกพ้องของเธอ

ตัวอย่างที่ 35 เพลง วับวาว

ภาษาต้นฉบับ Watch me dazzle like a diamond in the rough

ภาษาแปล ดูเด่นราวเพชรเงาประกายที่ไร้คู่แข่ง

ในตัวอย่างที่ 34 - 35 นั้นจะเห็นได้ว่าคำที่ขีดเส้นใต้ในต้นฉบับนั้นทำหน้าที่เป็นคำ แต่เมื่อมีการแปลและนำมาใช้ในการขับร้องในฉบับแปลแล้วนั้นจะกลายเป็นวลี ในความหมายที่ปรากฏโดยรวมก็ยังคงความหมายเดิมอยู่และเป็นเรื่องที่สามารถยอมรับกันได้ในการแปลเพลง

ตัวอย่างที่ 36 เพลงฉันมีความฝัน (I've Got a Dream)

ภาษาต้นฉบับ Yep, I'd rather be called deadly

for my killer show-tune medley

'Cause way down deep inside I've got a dream

He's got a dream

He's got a dream

ภาษาแปล ไซ่ อียากได้ขึ้นชื่อนิ้วพิฆาต
 ตอนที่วาดลวดลายคอนแซโต้
 ก็เพราะลึกลับอยากไซ่ ฉันมีความฝัน
 ก็เขามีฝัน
ฝันอันยิ่งใหญ่

ตัวอย่างที่ 37 เพลงฉันมีความฝัน (I've Got a Dream)

ภาษาต้นฉบับ And my goiter And my nose
 I really want to make a love connection
 Can't you see me with a special little lady
 Rowing in a rowboat down a stream
 Though I'm one disgusting blighter

ภาษาแปล อีกคอออยพอกจมูกบาน
 ฝันฉันแสนหวานอยากพบสักคนที่รักกัน
 เธอลองนึกภาพฉันคู่ขวัญคนงามทราชมสไส
 พายเรือไปบนสายธารอันชื่นชู
 ถึงรูปชั่วตัวดำด้อยต่ำนัก

ผู้แปลนำเทคนิคการแปลโดยการเปลี่ยนโครงสร้างคำให้กลายเป็นวลีในตัวอย่างที่ 36 เพื่อทำให้เกิดความชัดเจนในความในในความหมาย คือ คำว่า deadly นั้นมีความหมายเทียบเคียงกับภาษาไทยหมายถึง มฤตยู ร้ายแรง ร้ายกาจ พิฆาต ซึ่งคำเหล่านั้นนั้นเป็นคำที่เข้าใจได้ยากสำหรับเด็ก การเปลี่ยนคำ ให้กลายเป็นวลีคำโดยเติมคำขยายคำว่า นิ้ว เข้าไปในคำว่าพิฆาต กลายเป็น นิ้วพิฆาต ทำให้เกิดความหมายที่ชัดเจนและเห็นภาพมากขึ้นจึงเป็นเทคนิคที่ผู้แปลนำมาใช้ นอกจากนั้นผู้แปลหลีกเลี่ยงการแปลซ้ำกับประโยคเดิมในประโยค He's got a dream คำว่า dream หมายถึงความฝัน หากแปลคำว่าความฝันซ้ำกันสองรอบจะทำให้ความน่าสนใจของบทเพลงลดน้อยลง ผู้แปลจึงเปลี่ยนคำว่า ความฝัน ในภาษาแปลให้กลายเป็นวลี ฝันอันยิ่งใหญ่ เพื่อความไพเราะของบทเพลง

ในตัวอย่างที่ 37 เป็นการใช้เทคนิคการแปลโดยการเปลี่ยนคำให้กลายเป็นวลีอย่างชัดเจนในด้านโครงสร้างโดยในภาษาต้นฉบับนั้นคำว่า nose หมายถึง จมูก แต่ในฉบับแปลนั้นได้เติมคำว่า บานเข้าไปหลังจมูก เพื่ออธิบายให้เกิดความชัดเจนทำให้ฉบับแปลดูเป็นธรรมชาติ สละสลวยมากขึ้น

ส่วนคำว่า disgusting blighter นั้นเป็นคำที่แสดงถึงด้านลบของบุคคลทั้งในด้านนิสัย ลักษณะส่วนตัว การที่จะทำให้คำสองคำนี้แสดงถึงลักษณะตัวบุคคลในคำเดียวอาจจะเป็นเรื่องที่ยาก ดังนั้นการเปลี่ยนให้คำกลายเป็นวลีที่เด็กคุ้นเคย หรือให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของภาษาแปลดังที่

สุพรรณ ปิ่นมณี (2562) ได้กล่าวไว้ว่าการหาความเทียบเท่าโดยการแปลคำต่อคำ เรียกว่า calque หรือ substitution นั้นผู้แปลต้องมีการนำสำนวน หรืออาจปรับโครงสร้างและไวยากรณ์เล็กน้อย เพื่อให้ผู้อ่านภาษาปลายทางอ่านได้เข้าใจ วิธีการนี้แสดงลักษณะการใช้ภาษาของภาษาต้นทางได้มากที่สุด ดังนั้นทางผู้แปลจึงเลือกใช้สำนวนที่คุ้นเคยคือ “รูปชั่วตัวดำ” เพื่อปรับให้คำจากภาษาต้นฉบับเมื่อแปลเป็นภาษาแปลแล้วเกิดความสวยงามและผู้อ่านอ่านได้เข้าใจมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 38 เพลงของต้องซ่อมต่อ (Fix Upper)

ภาษาต้นฉบับ Are you holding back your fondness

Due to his unmanly blondness?

ภาษาแปล ห่องน้ำไม่เข้าแต่เขาชอบเล่นปล่อยตามต้นไม้

เธอน่ะคงจะแอบคลั่งไคล้ที่เขาผมทองสลวยเกินชายสี

เทคนิคการแปลโดยการเปลี่ยนคำเป็นวลีนั้นในตัวอย่างที่ 38 นั้นถือเป็นอีกหนึ่งตัวอย่างที่ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงการถ่ายทอดความคิดของคนในภาษาต้นฉบับและภาษาแปล ภาษาต้นฉบับนั้นใช้คำว่า blondness หมายถึงบุคคลที่มีผมสีทอง แต่ผู้แปลได้เติมคำว่า ยาวสลวย เพิ่มเข้ามาเพื่อแสดงความคิดของภาษาแปลว่า เป็นกลุ่มบุคคลที่เจ้าบทเจ้ากลอน และเป็นภาษาที่มีคำขยายที่หลากหลาย อีกทั้งหากเติมคำขยายเข้าไปจะทำให้ภาพของผมสีทองนั้นมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เทคนิคการแปลโดยการเปลี่ยนคำให้กลายเป็นวลีถือได้ว่าเป็นอีกหนึ่งเอกลักษณ์ที่ใช้ในการแปลเพลงจากภาษาต้นฉบับเป็นเพลงในภาษาไทย เนื่องจากวัฒนธรรมในไทยและภาษาที่ใช้มีความหลากหลาย การเพิ่มคำให้กลายเป็นวลีจะให้ความหมายของคำนั้นชัดเจนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งไม่ทำให้สูญเสียความหมายของภาษาต้นฉบับ เทคนิคการแปลชนิดนี้จึงเป็นที่นิยมในหมู่นักแปล โดยเฉพาะนักแปลเพลงเพราะจะทำให้เนื้อเพลงสามารถสื่อสารได้ตรงตามบริบท

5.6.3 การแปลโดยอ้างความหมายเทียบเท่า(equivalence) ใช้ในกรณีที่ต้นฉบับนั้นมีความหมายอ้างอิงถึงสิ่งหรือกิจกรรมที่ภาษาแปลไม่สามารถอธิบายความให้ชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย โดยเฉพาะการแปลบทเพลงที่ต้องใช้ภาษาให้กระชับและตรงตามจังหวะเนื้อร้อง ผู้แปลจึงเลือกใช้คำที่บุคคลในภาษาแปลฟังแล้วสามารถมองเห็นภาพได้ชัดเจน

ตัวอย่างที่ 39 เพลง นีฉันโมอาน่า

ภาษาต้นฉบับ	I's like the <u>tide</u>
	Always falling and rising
ภาษาแปล	ดัง <u>คลื่น</u> ทะเล
	ยังคงขึ้นลงเรื่อยไป

ในตัวอย่างที่ 39 คำว่า “tide” หมายถึงน้ำขึ้นน้ำลง ซึ่งในภาษาแปลผู้คนไม่คุ้นเคยกับปรากฏการณ์นี้นักจึงเลือกใช้คำว่าคลื่นเพื่อมาอธิบายคลื่นมีลักษณะซัดขึ้นลง และประโยคต่อไปยังอธิบายต่อไปว่าคลื่นทะเลก็มีการขึ้นลงอยู่เหมือนกัน การอธิบายโดยใช้คำว่า “คลื่น” นั้นจึงสามารถให้ความหมายที่ชัดและเข้าใจมากกว่า

ตัวอย่างที่ 40 เพลงไม่ต้องห่วง

ภาษาต้นฉบับ	And the <u>tapestry</u> here in my skin
ภาษาแปล	แล้ว <u>ร่องรอย</u> บนผิวกาย ที่ปรากฏ

ในตัวอย่างที่ 40 นั้นคำว่า “tapestry” พรหมหนังที่ประดับลวดลายสามารถนำไปแขวนในบ้านหรือผนังบ้านเป็นงานศิลปะของชาวตะวันตก แต่เมื่อนำมาใช้ในบทแปลประกอบเข้ากับเนื้อเรื่องที่กล่าวถึงตัวละคร มาวอวิ ที่มีลวดลายจากการต่อสู้และบาดแผลเต็มตัว ผู้แปลจึงใช้คำว่า “ร่องรอย” ที่ปรากฏบนผิวกายแทน เพื่อให้ได้ภาพของรอยสักและร่องรอยการต่อสู้ที่ปรากฏบนผิวหนังของมาวอวิซึ่งวิธีนี้เป็นการอ้างถึงสิ่งที่ชัดเจนและเฉพาะเจาะจงกว่า นั่นก็คือร่องรอยบาดแผลบนตัวมาวอวิไม่ใช่ พรหมหนังประดับลายที่ใช้แขวนผนังบ้าน

ตัวอย่างที่ 41 เพลงหัวใจน้ำแข็ง (Frozen Heart)

ภาษาต้นฉบับ	This icy force both foul and fair
	Has a <u>frozen</u> heart worth mining
ภาษาแปล	จากฝนเป็นก้อนน้ำแข็งหนา
	<u>ความหนาวเหน็บ</u> อันผลิตเพลิน

ในตัวอย่างที่ 41 ผู้แปลได้นำคำที่มีความเฉพาะเจาะจงและเข้าใจในมุมมองวัฒนธรรมของภาษาแปลเข้ามาใช้ในการแปลคือคำว่า Frozen หมายถึง ผลึกน้ำแข็ง เยือกแข็ง การแช่แข็ง แต่ในภาษาแปลเลือกใช้คำว่า ความหนาวเหน็บ เข้ามาใช้แทน เพื่อให้ผู้ที่ฟังหรืออ่านเพลงนี้เข้าใจและเห็นภาพชัดเจน เนื่องจากเทคนิคการแปลนี้จะช่วยให้ความเข้าใจภาพของสิ่งที่ไม่เคยปรากฏในภาษาแปลชัดเจนยิ่งขึ้น ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนความหมายของคำให้แตกต่างจากภาษาต้นฉบับ แต่เมื่อนำความหมายใหม่เข้ามาเทียบเท่า (equivalence) ก็ยังคงความเข้าใจได้เช่นเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 42 เพลงในหน้าร้อน (In Summer)

ภาษาต้นฉบับ	Bees'll buzz, kids'll blow <u>dandelion</u> fuzz
	And I'll be doing whatever snow doesIn summer
ภาษาแปล	ผึ้งบินว่อน เด็กน้อยวิ่งเล่นและเป่า <u>เกสร</u> และฉันต้องเป็นเหมือนหิมะที่เจอหน้าร้อนสักครั้ง

ในตัวอย่างที่ 42 คำว่า dandelion นั้นหมายถึงดอกแดนดิไลออน ซึ่งเป็นคำเฉพาะมากจนเกินไป หากผู้อ่านหรือผู้ฟังไม่เคยเห็นดอกไม้ชนิดนี้มาก่อน ก็ไม่อาจจินตนาการภาพของดอกไม้ชนิดนี้ได้ ดังนั้นการนำคำว่า เกสร เข้ามาใช้แทนจึงเป็นการใช้คำกว้าง ๆ แทนคำเฉพาะเจาะจงเนื่องจาก สิ่งที่แปลนั้นมีความเฉพาะเป็นอย่างมาก แต่ไม่มีสิ่งใดที่จะหยาบยกขึ้นมาเพื่อแปลโดยเสริมข้อมูลอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจ จึงเลือกใช้การแปลโดยใช้คำกว้าง ๆ ผู้อ่านก็พอจะเข้าใจได้ หากแปลละเอียด เสริมข้อมูล ขยายความอาจทำให้เกิดการแปลผิดประเด็นได้ ดังตัวอย่าง ดอกแดนดิไลออนเป็นวัชพืชที่ขึ้นได้ทั่วไป เป็นไม้ล้มลุกขนาดเล็กต้นสูงประมาณ 6-10 นิ้ว ขึ้นได้ตลอดปี แต่เป็นพืชเมืองหนาว พบได้ทั้งในยุโรป เอเชีย และอเมริกาเหนือ แต่ไม่พบในเมืองไทย ลำต้นของแดนดิไลออนสั้นมีใบออกจากโคนลำต้นเป็นกระจุก แต่ละใบเว้าเป็นแฉกแหลม มีดอกสีเหลือง เมื่อดอกกร่วงจะกลายเป็นเมล็ดติดอยู่ที่ฐานดอกเป็นปุยสีขาวกลม ๆ ซึ่งในภาษาแปลไม่สามารถหาความหมายใด หรือดอกไม้ชนิดใดมาเทียบเคียง จำเป็นต้องใช้คำว่าเกสร ซึ่งเป็นความหมายโดยกว้างแทน

เทคนิคการแปลโดยใช้คำเทียบเท่าเป็นเทคนิคที่ผู้แปลเลือกใช้อย่างกว้างขวาง เนื่องจาก การแปลในแต่ละชนิด ไม่ว่าจะเป็น นวนิยาย เพลง หรือกวีนิพนธ์ มีข้อจำกัดในด้านการถ่ายทอด วัฒนธรรมของภาษา เนื่องจากแต่ละประเทศไม่ได้มีวัฒนธรรมร่วมกันทั้งหมด ดังนั้นการหาคำมาเทียบเคียงในภาษาแปลจึงเป็นสิ่งที่ง่ายและทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจตัวบทได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจะได้นำเสนอความถี่ของเทคนิคการแปลที่ใช้ในงานแปลเป็นตารางเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้นดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ความถี่ของเทคนิคการแปลที่พบในเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney

ลำดับ	กลวิธีการแปล	ความถี่ (ร้อยละ)
1	เทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยน	25
2	เทคนิคการแปลโดยการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤต	20
3	เทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์	18.33
4	เทคนิคการแปลโดยการคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ	16.66
5	เทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์	11.66
6	เทคนิคการแปลโดยการเติมคำ	8.33

จากตารางข้างต้น เทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยนที่เลือกใช้มากที่สุดเพราะเทคนิคนี้ทำให้การแปลนั้นสามารถแก้ปัญหาวัฒนธรรมภาษาต้นฉบับไม่ตรงกับภาษาแปลได้ดีที่สุดอีกทั้งเทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยนสามารถปรับได้ทั้งระดับคำและระดับประโยคเพื่อให้ประโยคของภาษาแปลออกมามีความสวยงามและสามารถนำไปใช้ในการขับร้องได้ตรงกับภาษาต้นฉบับมากที่สุด รองลงมาจะเป็นเทคนิคการแปลโดยการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤตเพราะการยืมคำนั้นจะทำให้เกิดความหลากหลายทางด้านคำศัพท์และผู้แปลสามารถเลือกคำที่ไพเราะนำมาแปลในบทเพลงได้ เรื่องมาถึงเทคนิคการตัดศัพท์ที่ช่วยในการแก้ปัญหาคำศัพท์ที่เกินมาโดยไม่จำเป็นในภาษาแปล เทคนิคการแปลโดยการคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ การแปลโดยการทับศัพท์เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของคำในภาษาต้นฉบับและให้ผู้อ่านได้เรียนรู้วัฒนธรรม เสียง และความหมายที่เหมือนกับระหว่างสองภาษาท้ายที่สุดคือเทคนิคการแปลโดยการเติมคำศัพท์ถูกนำมาใช้น้อยที่สุด เนื่องจากการเติมคำศัพท์นั้นไม่นิยมนำมาแก้ปัญหาเพราะการเติมคำศัพท์จะทำให้จำนวนคำของบทแปลเพิ่มขึ้นโดยเปล่าประโยชน์และยาก

บทที่ 6

ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปล

ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาจากบทที่ 4 คือกลวิธีการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney และผลการศึกษาจากบทที่ 5 คือ เทคนิคการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney และนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลที่ปรากฏในการศึกษาเพลงประกอบภาพยนตร์ของดิสนีย์ที่แปลโดยธานี พูนสุวรรณ พบความสัมพันธ์ดังตาราง

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปล

ลำดับ	กลวิธีการแปล	เทคนิคการแปลที่ปรากฏ
1	กลวิธีการแปลแบบตรงตัว	เทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์
		เทคนิคการแปลแบบคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ
2	กลวิธีการแปลถ่ายทอดความหมาย (idiomatic)	เทคนิคการแปลโดยการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤต
		เทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์
		เทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยน
3	กลวิธีการแปลแบบผสม	เทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์
4	กลวิธีการแปลแบบอิสระ	การแปลโดยใช้เทคนิคการเติมคำ
		เทคนิคการแปลโดยอ้างความหมายเทียบเท่า (equivalence)

จากตารางข้างต้น พบความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปล ทั้งสิ้น 8 ความสัมพันธ์ความสัมพันธ์แรกคือกลวิธีการแปลแบบตรงตัวจะพบการใช้เทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์และเทคนิคการแปลแบบคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับเท่านั้น เนื่องจากกลวิธีนี้เป็นการคงรูปแบบการแปลให้เหมือนกับภาษาต้นฉบับมากที่สุด ดังนั้นผู้แปลจะไม่สามารถแต่งเติมศิลปะการแปลลงไปได้มากนักอีกทั้งยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาการแปลได้ด้วยรูปแบบอื่นการใช้เทคนิคการแปลทั้งสองนั้นจึงเป็นเทคนิคที่ถูกนำมาใช้ในการแก้ปัญหา

กลวิธีถัดมาคือกลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมาย เป็นกลวิธีที่มุ่งเน้นถึงความงามของตัวบทในภาษาแปล ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านในภาษาแปลเกิดความทราบบ้างในบทเพลง และเกิดจินตนาการที่กว้างไกลที่เกิดจากการใช้ภาษาที่สละสลวย เทคนิคการแปลโดยการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤต เทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์และเทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยนจึงถูกนำมาใช้แก้ปัญหาการแปล เพราะทั้ง 3 เทคนิคนี้เป็นเทคนิคที่ล้วนแล้วสามารถสร้างคำ หรือนำคำที่มีความไพเราะเข้ามาใช้ในภาษาแปลได้

กลวิธีที่สามคือกลวิธีการแปลแบบผสมที่มีความสัมพันธ์กับเทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์ ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้เกิดขึ้นเพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพราะกลวิธีการแปลแบบผสมนั้นพบได้น้อยมากในการแปลเพลงภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยอีกทั้งการแปลแบบผสมนั้นใช้กลวิธีการมากกว่า 1 กลวิธี การแก้ปัญหาการแปลจึงเกิดขึ้นในขั้นตอนของกลวิธีการแปลแล้ว จะเหลือเพียงเล็กน้อยที่เป็นปัญหาในการแปลและต้องใช้เทคนิคการแปลเข้ามาช่วย ดังนั้นกลวิธีนี้จึงปรากฏเพียงเทคนิคเดียวเท่านั้น

ความสัมพันธ์รูปแบบสุดท้ายคือกลวิธีการแปลแบบอิสระกับเทคนิคการแปลแบบอื่น ๆ กลวิธีการแปลแบบอิสระนั้นเป็นกลวิธีที่ไม่ยึดติดกับโครงสร้าง รูปแบบ และความหมายของคำในภาษาต้นฉบับมากนัก ในภาษาแปลผู้แปลจะถ่ายทอดเพียงใจความสำคัญออกมาเพียงเท่านั้นและเทคนิคการแปลที่มีความสัมพันธ์กับกลวิธีนี้ได้แก่ การแปลโดยใช้เทคนิคการเติมคำและเทคนิคการแปลโดยอ้างความหมายเทียบเท่า เพราะทั้งสองเทคนิคนี้จะสามารถแก้ไขปัญหาในการแปลโดยใช้กลวิธีการแปลแบบอิสระได้โดยผู้วิจัยจะได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบตรงตัว (very literal) กับเทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์

ความสัมพันธ์นี้เป็นความสัมพันธ์การแปลที่สอดคล้องกันในด้านความหมายใจความของเพลง เนื่องจากกลวิธีการแปลนี้เป็นกลวิธีการแปลที่ต้องมุ่งมั่นถึงความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ทั้งในด้านของคำ เนื้อหาและความแม่นยำของต้นฉบับ ไม่นิยมตัดทอน หรือแต่งเติมข้อความใด ๆ ลงไป ดังนั้นหากภาษาต้นฉบับถูกนำมาใช้ซ้ำร้องอย่างไร ภาษาฉบับแปลก็นำมาซ้ำร้องในแบบเดียวกัน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1 เพลงเมื่อไหร่ชีวิตจะเริ่มต้น

ภาษาต้นฉบับ Seven a.m., the usual morning lineup

Start on the chores and sweep 'till the floor's all clean

ภาษาแปล

Polish and wax, do laundry, and mop and shine up

Sweep again, and by then it's like 7:15

And so I'll read a book Or maybe two or three

I'll add a few new paintings to my galleryI'll play guitar and knit And cook and basically

Just wonder when will my life begin?

Then after lunch it's puzzles and darts and baking

Paper mache, a bit of ballet and chess

Pottery and ventriloquy, candle making

เจ็ดโมงเช้าก็เหมือนเดิม ๆ เราต้องเริ่มงาน

ตั้งแต่เช็ดท้วบ้านให้สะอาดเอี่ยมไป

ขัดขึ้นเงา ซักผ้า และปัดถูให้สดใส

กวาดอีกที แล้วไม่เท่าไรก็เจ็ดโมงสิบห้า

จะอ่านหนังสือซักเล่มแล้วก็มีต่อสองสาม

จะแต่งเติมสี่สวยงามไว้โชว์ในแกลเลอรีจะเล่นกีตาร์ นิตติ้ง เข้าครัวและเพื่อทุกที่

ว่าชีวิตเรานี้จะเริ่มเมื่อไหร่

บ่ายยังมีเกมปาลูกดอก ทำขนมอบเล่น

เปเปอร์มาเช่ แล้วเต้นบัลเล่ต์ และหมากรุก

ปั้นหม้อไห พากษ์เสียง แล้วจุ่มเทียนก็หมดมุก

ในตัวอย่างที่ 1 ผู้วิจัยพบกลวิธีการแปลแบบตรงตัวจากประโยคที่ทำตัวหนาคือ Seven a.m., the usual morning lineup. Start on the chores and sweep 'till the floor's all clean. Polish and wax, do laundry, and mop and shine up มีการเรียงลำดับของเวลาอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่เวลาเริ่มงานบ้าน ที่ทำตั้งแต่เวลาแบบเดียวกันทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาแปล ทั้งนี้เพื่อเป็นการคงรูปแบบและกลวิธีการแปลแบบตรงตัว ในขณะที่เดียวกันเพื่อให้การแปลแบบตรงตัวมีความชัดเจนขึ้น ผู้แปลต้องอาศัยการคงรูปแบบของความหมายคำ และการออกเสียงคำให้ชัดเจนมากที่สุด จึงปรากฏเทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์หลายที่ในบทเพลงเช่น gallery (แกลเลอรี), guitar (กีตาร์), papermache (เปเปอร์มาเช่), ballet (บัลเล่ต์) ซึ่งคำทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบของกลวิธีและเทคนิคที่ใช้ในการแปล

ตัวอย่างที่ 2 เพลงจำทางขึ้นใจ

ภาษาต้นฉบับ	Tatou o tagata folau e vala auina
	E le atua o le sami tele e o mai
	la ava e le lu itau e lelei
	Tapenapena
	Aue aue
	Nuku I mua
	Te manulele e tataki e
	Aue aue
	Te fenua te mā lie
	Nae ko hakilia mo kaiga e
ภาษาแปล	ทาโท ทางาโท โฟเล้า เวละอา อูยนา
	เลโท โอเลซามี เท...เล เอโอเมย
	อูละวา เอ ลู เทา เอ เล...
	ทาเปนา เปนา
	อะเว อะเว
	นุกคุ อี อูมา
	เต มานูเล เล่ เอ ทาทา อี เอ
	อะเว อะเว
	เทะ เฟนู เทะ มาลีเอ...
	นาเอ โก อะกิลีอะ กาจืออา เอ

ภาษาพื้นเมืองของประเทศซามัวที่ปรากฏในตัวอย่างนี้เป็นกลวิธีและเทคนิคการแปลที่ผู้แปลเลือกใช้ในเพลงจำทางขึ้นใจ ผู้แปลเลือกนำภาษาพื้นเมืองมาร้องโดยถ่ายทอดเสียงและความหมายให้คงอยู่ในรูปแบบของภาษาต้นฉบับ เพื่อสื่อให้เห็นถึงจังหวะ น้ำเสียง และวัฒนธรรมของการใช้ภาษาพื้นเมืองของชาวซามัว ในฉบับของภาพยนตร์การ์ตูนนั้นถูกนำมาร้องในตอนที่ออกเดินเรือ เพื่อเร่งจังหวะและให้ความฮึกเหิมก่อนออกเดินทาง ผู้แปลตัดสินใจใช้คำทับศัพท์ใช้คำทับศัพท์ในการร้องเพลงก่อนจะแปลเป็นภาษาแปลในท่อนถัดไป จึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตและพบถึงความตั้งใจในการใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว โดยใช้เทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์เข้ามาช่วยเพื่อให้ผู้ที่ฟังเพลงนี้ได้เห็นถึงวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับอย่างแท้จริง

ความสัมพันธ์ของกลวิธีการแปลแบบตรงตัวและเทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์นี้เป็นความสัมพันธ์ที่ลงตัวและทำให้งานแปลมีอรรถรสคงเดิม ถึงแม้ว่าในบางคำผู้ฟังอาจจะไม่ทราบความหมายของภาษาต้นฉบับ แต่ก็ถือได้ว่าเป็นเรื่องที่สามารถมองข้ามได้ เพราะผู้แปลต้องการให้เห็นถึงเสียงและคำศัพท์เฉพาะที่หาคำในภาษาแปลมาใช้ได้ยาก และหากความสัมพันธ์นี้ถูกนำมาใช้ในบทเพลงเพื่อใช้ในการขับร้องจะยิ่งเป็นเรื่องที่ดี เพราะจะทำให้จังหวะ ท่วงทำนองและเนื้อหาของเพลงนั้นไม่เปลี่ยนไป อีกทั้งยังเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้อ่านและฟังภาษาแปลมีคลังคำศัพท์ในภาษาต้นฉบับเพิ่มมากขึ้นด้วย

6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบตรงตัว (very literal) กับเทคนิคการแปลแบบคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ

หากจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ของกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลนี้ จะต้องมีการใช้กลวิธีและเทคนิคการแปลนี้เสมอ เพราะหากใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว เทคนิคการแปลแบบคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับก็ต้องถูกนำมาใช้ร่วมด้วย เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากที่สุดในการแปลภาษาต้นฉบับออกมาเป็นภาษาแปล ไม่ว่าจะเป็นการคงรูปแบบระดับเสียง การคงรูปแบบระดับประโยค ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 3 เพลงเมื่อไหร่ชีวิตจะเริ่มต้น (When will live Begin)

ภาษาต้นฉบับ	I'll add a few new paintings to my gallery
	I'll play guitar and knit And cook and basically
ภาษาแปล	จะแต่งเติมสีสวยงามไว้โชว์ในแกลเลอรี
	จะเล่นกีตาร์ นิตติ้ง เข้าครัวและเพื่อทุกที่

จากตัวอย่างที่ 3 มีการใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว คือมีการเรียงลำดับเหตุการณ์แบบเดียวกันทั้งสองภาษา และคำที่ขึ้นเส้นใต้นั้นมีการคงรูปแบบการแปลในส่วนของคำคล้องจองระหว่างบรรทัด หรือที่เราเรียกกันว่าการเล่นสัมผัส ซึ่งในตัวอย่างนี้มีการเล่นสัมผัสนอกและสัมผัสในทั้งในภาษาต้นฉบับแปล และภาษาต้นฉบับ โดยสังเกตจากภาษาต้นฉบับเลือกใช้คำนามคำว่า gallery และ guitar เพื่อให้เกิดความคล้องจองกัน นอกจากนั้นแล้วยังมีการสัมผัสระหว่างวรรค คือคำว่า gallery และ basically

ตัวอย่างที่ 4 เพลงไม่ต้องห่วง (You're Welcome)

ภาษาต้นฉบับ	I can <u>explain</u> every <u>natural phenomenon</u> <u>The tide the grass the ground</u> Oh that was Maui just messing around I <u>killed an eel</u> I <u>buried</u> its <u>guts</u> <u>Sprouted</u> a tree now you've got <u>coconuts</u>
ภาษาแปล	อธิบาย ปรากฏการณ์ ธรรมชาติ เป็นชุด ลูกคลื่น ต้นหญ้า พื้นดิน ฝีมือ มาวี ที่วุ่นวาย ไม่จบสิ้น สังหารปลาไหล ควกั๊ส เอาไปฝัง งอกมาเป็นต้น คือมะพร้าว อร่อยจัง

ในตัวอย่างที่ 4 มีการใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวจะแสดงให้เห็นถึงการแปลคำศัพท์แบบตรงตัว เฉพาะคำศัพท์สำคัญ และคำศัพท์ในประโยคส่วนมากถูกแปลโดยใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว

ในส่วนขอเทคนิคการแปลที่พบมีการเรียงประโยค หรือการเรียงโครงสร้างไวยากรณ์ก็มีมา เช่นเดียวกันเช่น killed an eel หมายถึง สังหารปลาไหล มีการวางกริยาก่อนกรรมทั้งในภาษาต้นฉบับ และภาษาแปลหรือSprouted a tree now you've got coconuts แปลได้ว่า งอกมาเป็นต้น คือ มะพร้าวก็มีการเรียงประโยคตามภาษาต้นฉบับเช่นเดียวกัน ทำให้เห็นว่าความสัมพันธ์นี้ต้องพึงพาอาศัยกันโดยตลอดเพื่อให้ความหมาย ใจความ และรูปแบบของการแปลสมบูรณ์และคล้ายคลึงกันมากที่สุด

6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลถ่ายทอดความหมาย (idiomatic) กับเทคนิคการแปล โดยการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤต

ความสัมพันธ์นี้เป็นความสัมพันธ์ที่ต้องใช้เพื่อให้ได้ใจความใกล้เคียง สวยงามและเป็นธรรมชาติ แก่ผู้อ่านมากที่สุด เนื่องจากกลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมายนั้น เป็นกลวิธีที่ถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับอย่างมีวรรณศิลป์ การเลือกใช้คำในภาษาแปลต้องมีความสละสลวยจนผู้อ่านรู้สึกว่าเป็นงานเขียนชิ้นใหม่ ไม่ใช่งานที่แปลมา ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 5 เพลงบทเพลงรักษา (Healing Incantation)

ภาษาต้นฉบับ Flower, gleam and glow
 Let the power shine
 Make the clock reverse
 Bring back what once was mine
Heal what has been hurt
 Change the fate's design
 Save what has been lost
 Bring back what once was mine
 What once what mine

ภาษาแปล บุบผาเรื่องแสงส่อง
เปล่งฤทธิ์ของเจ้า
 ช่วยย้อนวันให้เรา
 คืนสิ่งที่เคยได้ครอง
 คลายทุกข์ทรมาน
 เปลี่ยนชะตาให้ที
 แก้เรื่องร้ายให้ดี
 คืนสิ่งที่เคยได้ครอง
 ที่เคยได้ครอง

ในตัวอย่างที่ 5 ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมายและเลือกใช้เทคนิคการแปลโดยยืมคำจากภาษาบาลี - สันสกฤต เข้ามาช่วยในการปรับบทแปล ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “บุบผา” แทนคำว่า “ดอกไม้” ในการแปลภาษาต้นฉบับคำว่า “Flower” เนื่องจากทั้งสองคำนี้มีความหมายแบบเดียวกัน แต่คำว่าบุบผานั้นมีความไพเราะมากกว่าและนิยมนำมาใช้ในการสร้างวรรณศิลป์มากกว่า หรือการแปลคำว่า “Power Shine” ด้วยคำว่า “เปล่งฤทธิ์” แทนคำว่า “เปล่งพลัง/ปล่อยพลัง” ใช้คำว่า “คลายทุกข์” แทนคำว่า “รักษาความเจ็บปวด” ในการแปลภาษาต้นฉบับคำว่า “Heal Hurt”

คำที่นำมาใช้ในการถ่ายทอดความหมายไม่ว่าจะเป็นคำว่า บุบผา ฤทธิ์ ทุกข์ ล้วนเป็นคำยืมที่มาจากภาษาบาลี - สันสกฤตทั้งหมด ซึ่งทั้งหมดนั้นเป็นการเลือกใช้คำที่สละสลวยในการถ่ายทอด

ความหมายออกมาเป็นภาษาฉบับแปล เพื่อให้งานแปลของเนื้อเพลงนี้สวยงามในบริบทของบทเพลงที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ใช้ในการรักษาความเจ็บปวด

ตัวอย่างที่ 6 เพลงปล่อยมันไป

ภาษาต้นฉบับ	The snow glows white on the mountain tonight Not a footprint to be seen A kingdom of isolation And it looks like I'm the queen
ภาษาแปล	หิมะสีขาวเป็นประกายในราตรี ไม่มีรอยเท้ายามที่มอง ในดินแดนอ้างว้างร้างผู้คน มีเพียงเรานี้ที่ครอบครอง

ในตัวอย่างที่ 6 เป็นกลวิธีการแปลโดยการถ่ายทอดความหมาย กลวิธีนี้เป็นการนำใจความสำคัญของเพลงเป็นภาษาต้นฉบับอย่างสวยงามและเข้าใจง่าย โดยเฉพาะประโยค And it looks like I'm the queen ที่สามารถแปลได้ว่า “ฉันดูเหมือนกับราชินี” แต่ผู้แปลเลือกใช้ประโยค มีเพียงเรานี้ที่ครอบครอง เป็นการถ่ายทอดความหมายความยิ่งใหญ่ของราชินีโดยทำให้ผู้ฟังและผู้อ่านได้เห็นถึงการครอบครองดินแดนหิมะของราชินีเอลซ่า

ในขณะเดียวกันผู้แปลได้ใส่เทคนิคการแปลโดยการยืมคำจากภาษาสันสกฤต คือคำว่า tonight หมายถึง กลางคืน แต่ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “ราตรี” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากคำว่า “ราตรี” ในภาษาสันสกฤต (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน : 2554) เพราะคำว่าราตรีมีความหมายที่เป็นคำไวพจน์ของคำว่ากลางคืน และคำว่าราตรียังทำให้เห็นภาพของบทเพลงนี้ชัดเจนขึ้นเพราะบริบทของเพลงกล่าวถึงหิมะสีขาวที่ปกคลุมเต็มพื้นดินในยามค่ำคืน

ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมายและเทคนิคการแปลโดยใช้คำยืมจากภาษาบาลี - สันสกฤต ทำให้การเลือกใช้คำมีความงาม และภาษาเชิงพรรณนาทำให้ภาพของฉากในบทเพลงนั้นชัดขึ้นหากไม่ได้รับชมภาพยนตร์เพียงแค่ฟังเพลงอย่างเดียวก็ทำให้เกิดจินตนาการและเห็นภาพได้อย่างชัดเจน

6.4 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการถ่ายทอดความหมายและเทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์

ความสัมพันธ์ของกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลนี้ผู้วิจัยได้ทราบถึงความสัมพันธ์ที่ทำให้บทแปลนั้นเกิดความสวยงาม และเกิดจังหวะที่ตรงกันทั้งสองภาษาเพราะการตัดคำเป็นเทคนิคที่เลือกใช้

เมื่อคำในภาษาแปลมีจำนวนคำไม่ตรงกับภาษาต้นฉบับ ผู้แปลจะต้องเลือกตัดคำที่ไม่สำคัญออกเพื่อให้ภาษาแปลมีจำนวนคำตรงกันกับภาษาต้นฉบับ ทำให้ง่ายต่อการนำไปขับร้อง ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 7 จำทางขึ้นใจ (We know the way)

ภาษาต้นฉบับ	<u>At night</u> we name every star
	We know where we are
ภาษาแปล	เราตั้งชื่อดาวบนเวหา
	ให้ช่วยชี้ทางไป

ในตัวอย่างที่ 7 ผู้แปลต้องการถ่ายทอดความหมายของดวงดาวที่ขึ้นในท้องฟ้ายามค่ำคืน จากภาษาต้นฉบับจะเห็นว่ามีความเกี่ยวข้องกับความหมายดังกล่าวทั้งหมด 2 คำคือคำว่า night และ star การตัดคำก็ไม่ได้ทำให้เกิดความเสียหายหรือใจความเปลี่ยนไป ดังตัวอย่างคำว่า “At Night” หมายถึง ยามค่ำคืน ผู้แปลตัดคำนี้ทิ้งเพราะมีคำว่า “Star” ทำหน้าที่ควบคุมความหมายและบริบทอยู่ ถึงแม้จะตัดคำว่า “At Night” ทิ้งในฉบับแปลก็ยังเข้าใจตามบริบทได้ว่าคำว่าดวงดาวต้องขึ้นยามค่ำคืนอยู่แล้ว ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องแปลคำว่ายามค่ำคืนเพิ่มเข้าอีก

ตัวอย่างที่ 8 เพลงเธอคือใคร (Know who you are)

ภาษาต้นฉบับ	I know a girl from an island
	She stands apart from the crowd
	She loves the sea and her people
	She makes her whole family proud
ภาษาแปล	รู้เรื่องเด็กสาวที่เป็นชาวเกาะ
	เด่นล้ำกว่าใคร ๆ โดยแท้
	รักทะเลและพวกพ้องของเธอ
	สร้างความภูมิใจให้พ่อแม่

ในตัวอย่างที่ 8 คำที่ถูกตัดไปโดยไม่แปลคือว่า She เนื่องจากในวรรคแรกของเพลง I know a girl from an island แปลได้ว่า รู้เรื่องเด็กสาวที่เป็นชาวเกาะ แสดงให้เห็นถึงเพศสภาพคำว่า “เด็กสาว” อยู่แล้วดังนั้นการตัดคำว่า She ออกไปไม่แปลก็ไม่ทำให้บริบทของเพลงเปลี่ยนไป และผู้ฟังยัง

เข้าใจได้ว่าเพลงได้กล่าวถึงเด็กสาวในวรรคต่อไป และการตัดคำว่า She นั้นก็ไม่ได้ทำให้ความหมายของเพลงนี้ หรือเพลงในวรรคนี้เปลี่ยนแปลงหรือเสียใจความไป

ความสัมพันธ์ของกลวิธีและเทคนิคการแปลนี้พบได้น้อยในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์การ์ตูนของ Disney เนื่องจากกลวิธีการถ่ายทอดความหมายนั้นไม่นิยมตัดคำเพราะการตัดคำมากเกินไปอาจทำให้การถ่ายทอดความหมายไม่ครบถ้วน แต่เทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์จะนำมาใช้เมื่อถ่ายทอดความหมายไปแล้วเกิดจำนวนคำศัพท์เกิน ผู้แปลจึงจะเลือกตัดคำที่ไม่สำคัญและไม่ส่งผลต่อความหมายโดยรวมออก

6.5 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการถ่ายทอดความหมายและเทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยน

ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีและเทคนิคการแปลนี้เกิดขึ้นจะทำให้ภาษาฉบับแปลมีทั้งความสวยงามและสิ้นเปลือง เพราะกลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมายนั้นทำให้งานแปลมีความสวยงามทางด้านคำศัพท์และเทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยนทำให้เกิดความสวยงามทางด้านโครงสร้างของคำและวลีดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 9 เพลงอยู่ที่นี้

ภาษาต้นฉบับ	We make our nets from the fibers
ภาษาแปล	เส้นใยถักเป็นแหเพื่อหาปลา

ในตัวอย่างที่ 9 นั้นมีวิธีการเรียงคำและประโยคที่ต่างต้นฉบับ กล่าวคือต้นฉบับมีการเรียงคำในประโยคและเสนอแนวคิดที่ว่า “We make our nets” นั้นมาก่อนแล้วตามด้วย “from the fibers” ตามมาทีหลังคือกล่าวถึงการสร้างตาข่ายก่อนแล้วค่อยบอกที่มาว่าตาข่ายดังกล่าวมานั้นมาจากไหน ส่วนในฉบับแปลนั้นมีการนำเสนอแนวคิดที่ว่า “เส้นใยถักทอ” เป็นแนวคิดที่มาก่อน และตามด้วย “เป็นแหเพื่อหาปลา” เป็นแนวคิดที่ตามมาทีหลัง ทำให้เห็นถึงเทคนิคการจัดเรียงลำดับที่มีการปรับให้การเรียงคำนั้นต่างไปจากต้นฉบับ อีกทั้งกลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมายยังช่วยทำให้ความสวยงามของคำเช่นคำว่า make เมื่อแปลเป็นไทยผู้แปลเลือกใช้คำว่า ถักทอ เพื่อให้เกิดความสละสลวยทางด้านคำ

ตัวอย่างที่ 10 เพลงหัวใจน้ำแข็ง (Frozen Heat)

ภาษาต้นฉบับ Born of cold and winter air

ฉบับแปล ก่อกำเนิดในลมหนาวเย็น

ในตัวอย่างที่ 10 พบกลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมายให้คำว่า Born ซึ่งหมายถึงเกิด แต่ในภาษาแปลผู้แปลเลือกใช้คำว่า ก่อกำเนิดเพื่อให้มีจำนวนในวรรคคำเท่ากับภาษาต้นฉบับและสัมพันธ์กับเทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยนการเรียงลำดับของคำในประโยคที่แตกต่างจากภาษาต้นฉบับ กล่าวคือ ในภาษาต้นฉบับมีการวางคำว่า cold ก่อนคำว่า winter air เพื่ออธิบายการเกิดว่าเกิดจากความเย็นและลมหนาว แต่ในภาษาฉบับแปลได้วางคำว่าลมหนาวก่อนคำว่าเย็น เนื่องจากในบริบทของพื้นที่จากภาพยนตร์นั้นเป็นฉากกลุ่มคนที่รวมตัวกันในธารน้ำแข็งและกำลังอธิบายการเกิดของชนเผ่า แต่ในบริบททางวัฒนธรรมของคนไทยนั้นไม่มีภาพของธารน้ำแข็ง และเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจของผู้ฟังซึ่งเป็นคนไทย ผู้แปลจึงต้องเลือกใช้คำแปลข้ามวัฒนธรรม (cultural substitution) โดยใช้คำว่าลมหนาวเย็นเพื่ออธิบายความรู้สึกของลมหนาวว่ามีความเย็น เพราะในวัฒนธรรมของไทยนั้นลมหนาวอาจจะไม่มีความเย็นเท่าลมหนาวในภาษาต้นฉบับซึ่งเป็นลมจากหิมะ และการใช้คำว่า “ลมหนาวเย็น” ทำให้ผู้อ่านในวัฒนธรรมภาษาแปลเข้าใจและรู้สึกได้ทันที

6.6 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบผสมกับเทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์

ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบผสมกับเทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์เป็นความสัมพันธ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของผู้แปลกล่าวคือในการแปลแบบผสมนั้นต้องใช้กลวิธีการแปลหลากหลายรูปแบบเพื่อแก้ปัญหาการแปลแล้วไม่ได้ใจความ หรือได้ใจความแล้วแต่ไม่สามารถนำมาใช้ในการขับร้องได้ จึงต้องเลือกใช้เทคนิคการแปลการตัดคำศัพท์มาใช้ในการแก้ปัญหาดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 11 เพลงปล่อยมันไป Let it go

ภาษาต้นฉบับ The snow glows white on the mountain tonight

ภาษาแปล หิมะสีขาวเป็นประกายในราตรี

ในเนื้อเพลง ปล่อยมันไป (Let it go) นั้นมีการใช้กลวิธีการแปลแบบผสม (inconsistent mixture) เนื่องจากเพลงนี้ถือได้ว่าเป็นเพลงหลักของเรื่อง คำสาปราชินีหิมะ (Forzen) การแปลต้องถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ของเพลงในภาษาต้นฉบับและยังต้องมีความไพเราะให้ได้ความหมายที่

ครบถ้วน ผู้แปลจึงได้นำการแปลแบบผสมเข้ามาใช้ในการแปลเพลงนี้ กล่าวคือผู้แปลนั้นยังมีการแปลแบบตรงตัว แปลความหมายของคำศัพท์ตรงตัว เรียงประโยคตามรูปแบบของภาษาต้นฉบับ แต่ในขณะเดียวกันก็มีการตัดบางคำออกและหาคำที่สามารถสื่อความหมายจากภาษาต้นฉบับเดิมที่สวยงามกว่าการแปลแบบตรงตัวแทรกอยู่ในระหว่างประโยคด้วยผู้แปลยังคงแปลคำศัพท์คำว่า “Snow”, “White”, “tonight” ไว้เหมือนเดิมและได้มีการตัดคำว่า “Mountain” ออกแต่ความหมายและใจความของประโยคก็ไม่ได้เปลี่ยนตามเนื่องจากในภาพยนตร์นั้นระหว่างการร้องเพลงนี้ฉากภายในละครเป็นภูเขาที่ปกคลุมไปด้วยหิมะ

ตัวอย่างที่ 12 เพลง นี่ฉันโมอาน่า (I am Moana)

ภาษาต้นฉบับ	The people you love will change you The things you have learned will guide you And nothing on earth can silence The quiet voice still inside you
ภาษาแปล	ผู้คนที่เธอรักพาให้เปลี่ยน สิ่งที่ได้เรียนรู้พาให้ไป และไม่มีสิ่งใดที่จะกลบ จะลบจะเลือนเสียงข้างใน

ในตัวอย่างที่ 12 นั้นใช้กลวิธีการแปลแบบผสมคือการแปลแบบตรงตัวโดยการเรียงลำดับความคิดของวรรคแรก The people you love will change you มีการเรียงและแปลคำศัพท์แบบตรงตัว และกลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมายในประโยค The quiet voice still inside you ที่ถ่ายทอดความหมายของคำว่า quiet voice เป็น ลบเลือนเสียง ซึ่งให้ความรู้สึกถึงความแผ่วเบาของเสียง ในขณะเดียวกันก็ใช้เทคนิคการแปลโดยการละคำและตัดคำศัพท์ในการแปลนี้ด้วย การตัดคำศัพท์นั้นเป็นการตัดคำออกไปโดยไม่นำมาแปลซึ่งคำศัพท์ที่ตัดออกไปนั้นไม่มีความสำคัญหรือทำให้ใจความความหมายในบทเพลงเปลี่ยนไป แต่ในส่วนของการละคำในประโยคนั้นต้องอาศัยบริบทของประโยคอื่นร่วมด้วยดังเช่นคำว่า “you” ที่มีความหมายว่าเธอ ผู้แปลได้แปลในประโยคแรกไปแล้ว ดังนั้นในประโยคต่อมาจึงละการแปลคำว่า “you” ซ้ำอีกรอบเพราะสามารถใช้คำว่า “you” ในวรรคแรกมาอ้างอิงความหมายและทำให้เข้าใจได้เช่นกัน

คำว่า Still เป็นอีกหนึ่งคำที่ผู้แปลเองเลือกใช้กลวิธีการตัดหรือการละคำโดยไม่แปลเป็นเพราะความตั้งใจของผู้แปลเองที่ต้องการให้เกิดคำคล้องจองภายในวรรคและจำนวนพยางค์ไม่เกินหรือต่างไปจากภาษาต้นฉบับ

6.7 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแบบอิสระกับการแปลโดยใช้เทคนิคการเติมคำ

จากผลการวิจัยพบความสัมพันธ์ของเทคนิคการแปลแบบอิสระกับเทคนิคการแปลแบบเติมคำนั้น เกิดขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงกระบวนการเปลี่ยนภาษาแปลเพื่อให้เกิดความเข้าใจแบบรวบยอดถูกใช้ เมื่อภาษาต้นฉบับมีความซับซ้อนและแปลมาเป็นภาษาแปลแล้วไม่สามารถนำไปใช้ซ้ำร้องได้ การแปลแบบอิสระและเทคนิคการแปลโดยการเติมคำนั้นจะทำให้ผู้แปลเลือกใช้ถ้อยคำ หรือคำศัพท์ใดก็ได้ เพื่อให้ภาษาแปลมีใจความเดียวกันกับภาษาต้นฉบับ ถึงแม้การเติมคำไม่นำคำจากภาษาต้นฉบับมาแปลก็ตามแต่ถ้าหากได้ใจความเดียวกันก็สามารถเติมคำได้โดยอาศัยกลวิธีการแปลแบบอิสระดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 13 เพลงโลกนี้คือครอบครัวของฉัน (The World Es Mi Familia)

ภาษาต้นฉบับ	Señoras y señores, buenas tardes, buenas noches Buenas tardes, buenas noches, señoritas y señores To be here with you tonight Brings me joy que allegria For this music is my language And the world es mi familia
ภาษาแปล	คุณผู้หญิงและคุณผู้ชาย อยู่พร้อมมากมายคงเพราะโชคพา นี่แหละวันที่ได้พบหน้า เชิญทุกท่านมาฟังผมบ้างสิ ในคืนนี้ได้พบพวกท่าน ปลาบปลื้มเกินคาดฝันมันแสนดี ก็ภาษาผมนั่นมันคือดนตรี และเหมือนโลกนี้คือครอบครัว

ในตัวอย่างที่ 13 ถ้าหากนำมาวิเคราะห์แล้วจะพบว่าผู้แปลใช้การแปลแบบอิสระเนื่องจากในบางประโยคเช่น “Buenas noches Buenas tardes” ถ้าหากแปลแบบตรงตัวจะหมายถึง “สวัสดีตอนบ่าย” และประโยค “Buenas noches” เมื่ออยู่เพียงประโยคเดียวจะหมายถึง “ราตรีสวัสดิ์” แต่ในภาษาฉบับแปลนั้นกลับไม่ได้แปลตามภาษาต้นฉบับ แต่เป็นการปรับเนื้อร้องให้เข้ากับบริบทในเพลงคือ

“อยู่พร้อมมากมายคงเพราะโชคพา นี่แหละวันที่ได้พบหน้า” ซึ่งเราพบว่าคนที่ผู้แปลมีการปรับเนื้อเพลงหรือที่เราเรียกกันว่ากลวิธีการแปลแบบอิสระ (unduly free) โดยข้อความทั้งหมดในภาษาแปลใช้เทคนิคการแปลแบบเติมคำเติมเข้ามาเพื่อให้เข้ากับบริบทของเนื้อเพลงที่ตัวละครทุกตัวอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันในครอบครัว

นอกจากนั้นในภาษาแปลยังมีการเติมคำสรรพนามแทนผู้พูดเข้ามาคือว่า “ผม” เพื่อให้ผู้ที่ได้ฟังบทเพลงทราบถึงเพศสภาพของตัวละครที่ร้องเพลง ถึงแม้ว่าในภาษาต้นฉบับนั้นจะไม่ได้บอกไว้ก็ตาม

ตัวอย่างที่ 14 เพลง วับบาว

ภาษาต้นฉบับ	I was a drab little crab once Now I know I can be happy as a clam
ภาษาแปล	เมื่อก่อนยังเพอะและดูเกรอะกรัง แต่ตอนนี้ฉันรู้สึกความมั่นใจเพิ่ม

ในตัวอย่างที่ 14 ก็มีการแปลโดยใช้กลวิธีการแปลแบบอิสระดูได้จากการเปลี่ยนประโยค I was a drab little crab once ถ้าหากแปลตรงตัวจะได้ว่า “ครั้งหนึ่งฉันเคยเป็นปูน้อยน่าเบื่อ” แต่ผู้แปลเลือกนำใจความสำคัญของเพลงนี้ที่กล่าวถึงปูที่ครั้งก่อนไม่ได้ดูดีเหมือนกับทุกวันนี้ และนำมาถ่ายทอดเป็นฉบับแปลว่า “เมื่อก่อนยังเพอะและดูเกรอะกรัง” ซึ่งทำให้เห็นว่าปูตัวนี้ครั้งก่อนนั้นยังเป็นปูที่ไร้ความสวยงามเหมือนเด็กที่ยังไม่โตเต็มที่

ในขณะที่เดียวกันผู้แปลได้เลือกใช้เทคนิคการเติมคำเข้ามาร่วมด้วยโดยการเติมคำเชื่อมคำว่า “แต่” ในประโยคภาษาฉบับแปล แต่ในภาษาต้นฉบับไม่มีที่เป็นดั่งนั้นเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความขัดแย้งของประโยคก่อนหน้าคือ “เมื่อก่อนยังเพอะและดูเกรอะกรัง” หมายถึงเจ้าปูเมื่อครั้งก่อนยังไม่สวยงาม ประโยคถัดมาที่มีการเติมคำเชื่อม “แต่ตอนนี้ฉันรู้สึกความมั่นใจเพิ่ม” ทำให้เห็นพัฒนาการด้านดีของตัวละครขึ้นมา

การแปลโดยใช้กลวิธีการแปลแบบอิสระและเทคนิคการแปลแบบเติมคำควบคู่กันนั้นทำให้ภาษาในฉบับแปลเกิดความเป็นธรรมชาติมากที่สุด และเกิดบทแปลที่สร้างขึ้นใหม่แต่ยังคงความหมายใจความสำคัญเดิมของต้นฉบับ อีกทั้งยังทำให้งานแปลเป็นอิสระต่อระบบโครงสร้างไวยากรณ์ และโครงสร้างระดับคำ แต่ถึงกระนั้นนักแปลไม่นิยมใช้การแปลชนิดนี้ในงานเขียนที่เป็นวรรณกรรมร้อยแก้ว แต่ในวรรณกรรมเพลงนั้นสามารถทำได้หากทำให้การขับร้องนั้นมีความไพเราะขึ้น

6.8 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแบบอิสระกับเทคนิคการแปลโดยอ้างความหมายเทียบเท่า (equivalence)

ตัวอย่างที่ 15 เพลงไม่ต้องห่วง

ภาษาต้นฉบับ	And the <u>tapestry</u> here in my skin
ภาษาแปล	แล้ว <u>ร่องรอย</u> บนผิวกาย ที่ปรากฏ

ในตัวอย่างที่ 15 กลวิธีการแปลแบบอิสระถูกนำมาใช้เพื่อแสดงให้เห็นถึงใจความสำคัญของบทเพลงที่ต้องการเน้นให้เห็นถึงร่องรอยของการวาดภาพลงพื้นพรหม นั่นคือว่า “tapestry” พรหมหนังที่ประดับลวดลายสามารถนำไปแขวนในบ้านหรือผนังบ้านเป็นงานศิลปะของชาวตะวันตก แต่เมื่อนำมาใช้ในบทแปลประกอบเข้ากับเนื้อเรื่องที่กล่าวถึงตัวละคร มาวอวิ ที่มีลวดลายจากการต่อสู้และบาดแผลเต็มตัว ผู้แปลจึงใช้คำว่า “ร่องรอย” ที่ปรากฏบนผิวกายแทน เพื่อให้ได้ภาพของรอยสักและร่องรอยการต่อสู้ที่ปรากฏบนผิวหนังของมาวอวิซึ่งวิธีนี้เป็นเทคนิคการอ้างถึงสิ่งที่ชัดเจนและเฉพาะเจาะจงกว่า นั่นก็คือร่องรอยบาดแผลบนตัวมาวอวิไม่ใช่ พรหมหนังประดับลายที่ใช้แขวนผนังบ้าน

ตัวอย่างที่ 16 เพลงหัวใจน้ำแข็ง (Frozen Heart)

ภาษาต้นฉบับ	This icy force both foul and fair Has a <u>frozen</u> heart worth mining
ภาษาแปล	จากฝนเป็นก้อนน้ำแข็งหนา <u>ความหนาวเหน็บ</u> อันผลิตเพลิน

ในตัวอย่างที่ 16 เกิดความสัมพันธ์การแปลอิสระที่คงใจความสำคัญของประโยค This icy force both foul and fair. Has a frozen heart worth mining ซึ่งต้องการกล่าวถึงใจความสำคัญของพลังน้ำแข็ง ที่ทรงพลังและมีคุณค่าแต่ผู้แปลไม่สามารถแปลแบบตรงตัวได้จึงต้องใช้กลวิธีการแปลแบบอิสระโดยยังคงใจความสำคัญ รวมทั้งผู้แปลได้ใช้เทคนิคการแปลโดยนำคำที่มีความเฉพาะเจาะจงและเข้าใจในมุมมองวัฒนธรรมของภาษาแปลเข้ามาใช้ในการแปลคือคำว่า Frozen หมายถึง ผลึกน้ำแข็งเยือกแข็ง การแช่แข็ง แต่ในภาษาแปลเลือกใช้คำว่า ความหนาวเหน็บ เข้ามาใช้แทน เพื่อให้ผู้ที่ฟังหรืออ่านเพลงนี้เข้าใจและเห็นภาพชัดเจน เนื่องจากเทคนิคการแปลนี้จะช่วยให้ความเข้าใจภาพของสิ่งที่ไม่เคยปรากฏในภาษาแปลชัดเจนยิ่งขึ้น ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนความหมายของคำให้แตกต่างจาก

ภาษาต้นฉบับ แต่เมื่อนำความหมายใหม่เข้ามาเทียบเท่า (equivalence) ก็ยังคงความเข้าใจได้เช่นเดียวกัน

สรุปได้ว่าความสัมพันธ์การแปลโดยใช้กลวิธีการแปลแบบอิสระและเทคนิคการแปลโดยอ้างอิงความหมายเทียบเท่า(equivalence) ทำให้ภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลเกิดความเข้าใจกันในด้านของวัฒนธรรมด้านภาษา ถ้าหากมีการเทียบเท่าความหมายของคำศัพท์ จะทำให้คำศัพท์นั้นมีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่ายในภาษาแปล เพราะได้ผ่านกระบวนการแปลทั้งสองระบบมาแล้ว

จากความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลนั้นผู้วิจัยพบว่าในบางความสัมพันธ์ของกลวิธีการแปลไม่พบเทคนิคการแปลร่วมด้วยเนื่องจากในบางเทคนิคไม่สามารถนำมาใช้ร่วมกันกับกลวิธีการแปลได้ แต่ในบางกลวิธีการแปลกลับมีเทคนิคการแปลที่หลากหลายแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่สนับสนุนกันและกันเพื่อให้ได้ภาษาฉบับแปลที่สมบูรณ์ที่สุด ผู้วิจัยจะได้นำเสนอความสัมพันธ์ของกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลที่ปรากฏเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้นดังตาราง

บทที่ 7

สรุปและอภิปรายผล

วิทยานิพนธ์นี้ได้ศึกษากลวิธีในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney และเทคนิคการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney ผู้วิจัยพบกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปล ซึ่งจะได้สรุปผลการศึกษาไว้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

7.1 สรุปผลการวิจัย

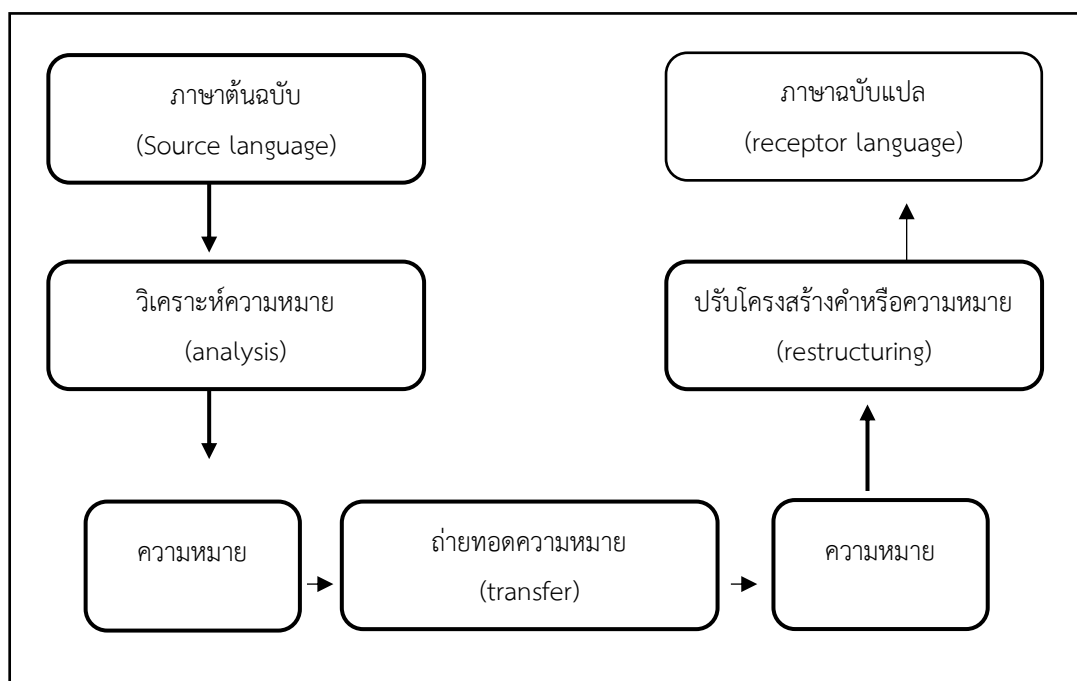
7.1.1 กลวิธีการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney

จากการศึกษากลวิธีในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney ของธานี พุนสุวรรณ นั้นเป็นการแปลเพื่อนำมาใช้ในการขับร้อง จังหวะ ความหมาย และใจความของเนื้อเพลงจึงต้องกระชับ ได้ใจความและยังคงความหมายเดิมของต้นฉบับไว้ เนื้อหาอื่นใดที่สิ่งที่สำคัญที่ยังคงรักษาคุณสมบัติที่กล่าวมาข้างต้นไว้ได้คือกลวิธีการแปลซึ่งกลวิธีการแปลที่ธานี พุนสุวรรณใช้นั้น ผู้วิจัยพบทั้งสิ้น 4 กลวิธีคือ กลวิธีการแปลแบบตรงตัว (very literal), กลวิธีการแปลถ่ายทอดความหมาย (idiomatic), กลวิธีการแปลอิสระ (unduly free) และกลวิธีการแปลแบบผสม (inconsistent mixture) จะขออภิปรายตามประเด็นดังนี้

7.1.1.1 กลวิธีการแปลแบบตรงตัว (very literal) เป็นการแปลโดย พยายามคงความหมายทั่วทั้งทำนอง รูปแบบ และโครงสร้างของต้นฉบับไว้มากที่สุด มุ่งความถูกต้อง ครบถ้วน และความแม่นยำแน่นอน (Accuracy) ของต้นฉบับเป็นสำคัญ ไม่นิยมการตัดทอนหรือ แต่งเติมคำหรือข้อความใด ๆ นิยมใช้เมื่อต้องการคำต่อคำ (word – for – word) ซึ่งถือได้ว่าใช้กลวิธีนี้ในการรักษาคำและรูปแบบประโยค ให้เห็นกลไกทางภาษาของต้นฉบับ รวมทั้งระบบความคิดของภาษา เช่น Seven a.m., the usual morning lineup Start on the chores and sweep 'till the floor's all clean ที่แสดงให้เห็นลำดับเหตุการณ์ว่าเริ่มจากที่ใดและสิ้นสุดที่ใด อีกทั้งยังแปลความหมายอย่างตรงตัวในคำศัพท์แต่ละคำ

7.1.1.2 การแปลถ่ายทอดความหมาย (idiomatic) เป็นการแปลที่มีใจความและความสวยงาม เพราะสามารถสื่อความหมายอย่างเป็นธรรมชาติแก่ผู้อ่านภาษาแปลได้มากที่สุด ผู้อ่านแทบไม่รู้สึกรู้ว่าอ่านงานแปลเพราะดูเหมือนจะเป็นงานเขียนเสียมากกว่ากลวิธีการแปลในเนื้อเพลงแบบถ่ายทอดความหมายจะนำมาใช้เมื่อผู้แปลต้องการความไพเราะและต้องการความหมายที่เข้าใจได้ใน

ภาษาของผู้อ่านภาษาแปล มุ่งเอาใจความมากกว่ามุ่งเก็บโครงสร้างหรือคำของภาษาต้นฉบับ ในกลวิธีการแปลนี้ผู้แปลจะได้สรุปเป็นแผนภูมิให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายมาขึ้นดังนี้

ภาพที่ 5 แผนภูมิแสดงกลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมาย

จากแผนภูมิข้างต้นหากผู้แปลต้องการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับคำว่า Flower เป็นภาษาแปลซึ่งเป็นภาษาไทย และต้องการให้ภาษาแปลนั้นมีความสวยงามทั้งด้านเสียงและความหมายของคำ ผู้แปลจะต้องวิเคราะห์ความหมายของคำว่า Flower ให้เป็นความหมายที่เข้าใจได้ก่อนคือ พืชชนิดหนึ่งที่มีสีสวยงาม มีกลิ่นหอม หลังจากที่ได้ความหมายแล้วจะต้องถ่ายทอดความหมายที่ผู้ฟังในภาษาแปลเข้าใจได้ง่ายโดยการเลือกคำในภาษาแปลมาใช้ อาจจะเป็นคำว่า ดอกไม้, บุปผา, ผกา หลังจากนั้นผู้แปลต้องปรับโครงสร้างและเลือกคำที่ตอบโจทย์การแปลมากที่สุด ผู้แปลอาจจะเลือกคำใดก็ได้นำมาใช้ในภาษาแปลโดยต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการสื่อ

7.1.1.3 กลวิธีการแปลแบบอิสระ (unduly free) เป็นรูปแบบการแปลที่ไม่มีการยึดติดในด้านของภาษา รูปแบบ หรือโครงสร้างของระบบไวยากรณ์ การแปลในรูปแบบนี้ ยึดเพียงแค่ว่าใจความสำคัญของเนื้อหาเท่านั้น กลวิธีการแปลนี้ ผู้แปลจะเรียบเรียงคำพูดในภาษาฉบับแปลขึ้นมาและถ่ายทอดใหม่ในรูปแบบของตนเอง ถือเป็นกลวิธีการแปลที่เลือกใช้มากที่สุดและง่ายที่สุดในการแปลกวีนิพนธ์หรือบทเพลง

7.1.1.4 กลวิธีการแปลแบบผสม (inconsistent mixture) เป็นการแปลลักษณะผสมผสานการแปลชนิดต่าง ๆ เข้าด้วยกันผู้แปลอาจใช้ลักษณะ literal เพื่อถ่ายทอดหน่วยไวยากรณ์ และใช้ลักษณะ idiomatic เพื่อถ่ายทอดความหมาย หรืออาจจะใช้การแปลแบบ unduly free ในการปรับบทแปลใหม่ การแปลในรูปนี้เป็นการแปลที่ต้องการความหลากหลายในหนึ่งบทเพลง หรือในหนึ่งท่อน แต่ไม่นิยมนำมาใช้ในการแปลบทเพลงหรือกวีนิพนธ์มากนัก เพราะจะทำให้เกิดความสับสนในรูปแบบ หากผู้ฟังหรือผู้อ่านไม่มีความรู้มากเพียงพอจะให้เกิดความสับสนได้ ดังนั้นจึงเลือกใช้กลวิธีการแปลรูปแบบนี้ก็ต่อเมื่อตัวบทนั้นยากต่อการเลือกรูปแบบการแปลรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งไม่ได้เท่านั้น

ในด้านของกลวิธีการแปลในงานของธานีพูนสุวรรณพบการแปลแบบถ่ายทอดความหมายมากที่สุดเพราะการแปลโดยการถ่ายทอดความหมายเป็นกลวิธีการแปลที่มุ่งเน้นให้เห็นถึงความสวยงามของภาษามากที่สุด อีกทั้งยังไม่ทิ้งรูปแบบของคำ โครงสร้างไวยากรณ์ กลวิธีการแปลรองลงมาคือกลวิธีการแปลแบบตรงตัวเพราะในเพลงประกอบภาพยนตร์การ์ตูนสิ่งที่สำคัญที่สุดคือผู้ฟังซึ่งโดยส่วนมากเป็นเด็ก ผู้แปลยังจำเป็นต้องคงรูปแบบการแปลแบบตรงตัวเพื่อรักษาความถูกต้องของลำดับเนื้อความ คำศัพท์และไวยากรณ์ กลวิธีการแปลลำดับถัดมาที่เลือกใช้คือกลวิธีการแปลการแปลแบบผสมและใช้น้อยที่สุดคือการแปลแบบอิสระเนื่องจากเป็นกลวิธีการแปลที่ไม่นิยมใช้ในบทแปลเพราะจะทำให้เนื้อความละรายละเอียดส่วนมากของภาษาต้นฉบับหายไป

7.1.2 เทคนิคการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney

จากการศึกษาเทคนิคการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney พบเทคนิคการแปลทั้งสิ้น 6 เทคนิคคือ การแปลโดยเทคนิคการใช้คำทับศัพท์ การแปลโดยใช้เทคนิคการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤต การแปลโดยเทคนิคการตัดคำศัพท์ การแปลโดยเทคนิคการเติมคำ การแปลโดยใช้เทคนิคการคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ การแปลโดยใช้เทคนิคการปรับเปลี่ยน โดยผู้วิจัยจะได้สรุปไว้ดังนี้

7.1.2.1 การแปลโดยเทคนิคการใช้คำทับศัพท์ เป็นเทคนิคการแปลที่ผู้แปลไม่สามารถค้นหาความหมายคำ หรือปรับบทแปลให้เป็นภาษาแปลได้ จึงต้องเลือกใช้การทับศัพท์ของภาษาต้นฉบับเข้ามาช่วยในงานแปล เพื่อให้งานแปลนั้นยังคงความหมายเดิม จังหวะเดิม จำนวนคำเท่าเดิม และยังเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับไปให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังในภาษาฉบับแปลได้เรียนรู้วัฒนธรรมร่วมด้วย

7.1.2.2 การแปลโดยใช้เทคนิคการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤต เป็นเทคนิคการยืมคำที่มีใช้ในภาษาฉบับแปล (ภาษาไทย) เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่มีการยืมคำจากภาษาต่างประเทศมาใช้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะภาษาบาลี – สันสกฤต ที่ถูกยืมมาใช้ให้วรรณกรรมชนิดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นบทกวี บทเพลง และกวีนิพนธ์ อีกทั้งการเลือกใช้คำภาษาบาลีมาให้งานแปลนั้น ทำให้งานแปลเกิดความสละสลวย น่าค้นหา และมีคำที่หลากหลายให้เลือกใช้ เช่นหากเราจะ

แปลคำว่า กลางคืน ให้มีความสละสลวยทางภาษาอาจใช้คำว่า ราตรีแทน หรือใช้คำว่า เวหา แทน ท้องฟ้า ซึ่งทั้งหมดนั้นล้วนเป็นเทคนิคการยืมคำจากภาษาบาลี - สันสกฤตมาใช้

7.1.2.3 การแปลโดยเทคนิคการตัดคำศัพท์ ไม่ว่าจะเป็นการละคำในประโยค หรือการตัดคำศัพท์ทิ้งไปโดยไม่เปลี่ยน เป็นกลวิธีที่ทำให้จำนวนพยางค์ และจังหวะ ท่วงทำนองของเพลงที่เปลี่ยนตรงกับต้นฉบับมากที่สุด และการตัดคำนั้นเป็นการแก้ปัญหาในการแปลข้ามบริบททางวัฒนธรรมถ้าหากว่าคำที่นำมาแปลไม่ตรงกับภาษาที่แปลอาจจะทำให้ความหมายในการแปลคลาดเคลื่อนไปได้ อีกประการหนึ่งที่ผู้แปลเลือกใช้วิธีการตัดคำคือการกำจัดคำที่มีความหมายเดิมซ้ำซ้อน หรือแปลมาแล้วคำนั้นไม่ได้ทำให้ใจความของการแปลมีอรรถรส หรือสุนทรีย์ะ เพิ่มขึ้นการตัดคำจึงเป็นกลวิธีหนึ่งที่ผู้แปลสามารถเลือกใช้ได้

7.1.2.4 การแปลโดยเทคนิคการเติมคำ เทคนิคการเปลี่ยนนี้ส่งผลทำให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังฉบับแปลมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น นั่นเป็นเพราะการเติมคำบางอย่างเข้ามาไม่จะเป็นการเติมคำลักษณะนาม หรือการเติมตัวเชื่อมนั้นเป็นการเน้นย้ำให้เห็นความแตกต่างทางด้านภาษา และวัฒนธรรมว่า ถ้าหากต้นฉบับไม่มี ฉบับแปลก็ต้องเติมหรือใส่เข้าไปเพื่อทำให้ความหมายและความเข้าใจในตัวบทนั้นเข้าถึงผู้เสพในวัฒนธรรมภาษาของฉบับแปลได้ โดยเฉพาะการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนั้นมีความแตกต่างทั้งในด้านของพจน์ กาล และเวลาต่าง ๆ เมื่อฉบับแปลเป็นภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับการเติมคำขยายจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการเติมคำศัพท์เพิ่มขึ้นมา

7.1.2.5 การแปลโดยใช้เทคนิคการคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ การแปลโดยคงรูปแบบการแปลดั้งเดิมไว้นั้นถือว่าเป็นการถ่ายทอดความหมายที่ใกล้เคียงกับต้นฉบับที่สุดดังที่ สกฤตลา ผาติธรรมรักษ์.(2547) ได้กล่าวไว้ว่า การแปลโดยถ่ายทอดความหมายนั้นใช้คำเรียบง่ายและมีรูปแบบเหมือนต้นฉบับมากที่สุดเป็นเพราะความแตกต่างทางวัฒนธรรมบางอย่าง ซึ่งผู้แปลไม่สามารถคาดเดาได้จากบริบท ยากที่จะตีความ นอกจากนั้นยังมีปัญหาในการเลือกใช้คำมาแทนให้ตรงตามแนวอรรถรสเดิมจึงจำเป็นต้องแปลและคงรูปแบบการแปลให้เหมือนเช่นเดียวกับต้นฉบับไว้

7.1.2.6 การแปลโดยใช้เทคนิคการปรับเปลี่ยน ในการแปลโดยการปรับเปลี่ยนนั้นพบว่าเป็นเทคนิคการแปลที่พบมากที่สุด เนื่องจากภาษาแต่ละภาษามีจำนวนคำที่จะสื่อไม่เท่ากัน ทั้งนี้แล้วแต่ความจำเป็นในการใช้ตามลักษณะของสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษานั้น ๆ สิ่งที่น่าสนใจ พูนสุวรรณได้ทำคือการปรับใช้คำและรูปแบบให้ตรงกับบริบทและวัฒนธรรมของไทยให้มากที่สุด นั้นเป็นเพราะเพลงที่ใช้ในการขับร้องในภาพยนตร์ของ Disney นั้น เป็นภาพยนตร์ที่กลุ่มเป้าหมายหลักเป็นเด็ก การแปลโดยการปรับการเรียงประโยค หรือการเลือกใช้คำที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถจินตนาการได้อย่างเต็มที่จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ผู้แปลเลือกใช้วิธีการปรับบทแปลให้ใกล้เคียงวัฒนธรรมไทยมากที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้แปลคือธานี พูนสุวรรณ ยังคงรักษาทั้งความหมายของภาษาในต้นฉบับ รักษาท่วงทำนอง จังหวะ และความหมายไว้ได้อย่างดีนั้นเป็นเพราะการแปลบทเพลงที่นำมาใช้ในการขับร้องต้องคำนึงถึงเรื่องของจังหวะและดนตรีเป็นสำคัญที่สุด แต่ผู้แปลก็ไม่ได้ละเลยที่จะปรับความหมาย หรือความเข้าใจในบทเพลงฉบับที่แปลมาแล้วนั้น ให้เข้ากับบริบทของสังคมไทย เมื่อเพลงถูกนำมาใช้และเผยแพร่ในภาพยนตร์ ผู้ฟังจะได้เข้าถึงอารมณ์ และความรู้สึกร่วมในบทเพลงไม่ต่างจากภาษาต้นฉบับอย่างแน่นอน

สรุปได้ว่าเทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยนเลือกใช้คำมากที่สุดเพราะเทคนิคนี้ทำให้การแปลนั้นสามารถแก้ปัญหาวัฒนธรรมภาษาต้นฉบับไม่ตรงกับภาษาแปลได้ดีที่สุดอีกทั้งเทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยนสามารถปรับได้ทั้งระดับคำและระดับประโยคเพื่อให้ประโยคของภาษาแปลออกมามีความสวยงามและสามารถนำไปใช้ในการขับร้องได้ตรงกับภาษาต้นฉบับมากที่สุด รองลงมาจะเป็นเทคนิคการแปลโดยการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤตเพราะการยืมคำนั้นจะทำให้เกิดความหลากหลายทางด้านคำศัพท์และผู้แปลสามารถเลือกคำที่ไพเราะนำมาแปลในบทเพลงได้ เรื่องมาถึงเทคนิคการตัดคำศัพท์ที่ช่วยในการแก้ปัญหาคำศัพท์ที่เกินมาโดยไม่จำเป็นในภาษาแปล เทคนิคการแปลโดยการคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ การแปลโดยการทับศัพท์เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของคำในภาษาต้นฉบับ

7.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลในเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney ที่แปลโดยธานี พูนสุวรรณ พบความสัมพันธ์ทั้งสิ้น 8 ความสัมพันธ์คือ ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบตรงตัว (very literal) กับเทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์, ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบตรงตัว (very literal) กับเทคนิคการแปลแบบคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ, ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลถ่ายทอดความหมาย (idiomatic) กับเทคนิคการแปลโดยการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤต, ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการถ่ายทอดความหมายและเทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์, ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการถ่ายทอดความหมายและเทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยน, ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบผสมกับเทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์, ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแบบอิสระกับการแปลโดยใช้เทคนิคการเติมคำ, ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแบบอิสระกับเทคนิคการแปลโดยอ้างความหมายเทียบเท่า (equivalence) โดยผู้วิจัยสรุปไว้ดังนี้

7.1.3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบตรงตัว (very literal) กับเทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์ ความสัมพันธ์นี้เป็นความสัมพันธ์การแปลที่สอดคล้องกันในด้านความหมายใจความของเพลง เนื่องจากกลวิธีการแปลนี้เป็นกลวิธีการแปลที่ต้องมุ่งมั่นถึงความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งในด้านของคำ เนื้อหาและความแม่นยำของต้นฉบับ ไม่นิยมตัดทอน หรือแต่งเติมข้อความใด ๆ ลงไป ดังนั้นหากภาษาต้นฉบับถูกนำมาใช้ขับร้องอย่างไร ภาษาฉบับแปลก็นำมาขับร้อง

ในแบบเดียวกัน และเทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์จะช่วยให้รูปแบบของภาษาต้นฉบับเมื่อแปลเป็นภาษาฉบับแปลแล้วยังมีเสียงและพยางค์เหมือนเดิมทำให้สามารถนำไปขับร้องได้

7.1.3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบตรงตัว (very literal) กับเทคนิคการแปลแบบคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับ ความสัมพันธ์ของกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลนี้ จะต้องมีการใช้กลวิธีและเทคนิคการแปลนี้เสมอ เพราะหากใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว เทคนิคการแปลแบบคงรูปแบบเหมือนต้นฉบับก็ต้องถูกนำมาใช้ร่วมด้วย เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากที่สุดในการแปลภาษาต้นฉบับออกมาเป็นภาษาแปล ไม่ว่าจะเป็นการคงรูปแบบระดับเสียง การคงรูปแบบระดับประโยค

7.1.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลถ่ายทอดความหมาย (idiomatic) กับเทคนิคการแปลโดยการยืมคำจากภาษาบาลี – สันสกฤต ความสัมพันธ์นี้เป็นความสัมพันธ์ที่ต้องใช้เพื่อให้ได้ใจความใกล้เคียง สวยงามและเป็นธรรมชาติแก่ผู้อ่านมากที่สุด เนื่องจากกลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมายนั้น เป็นกลวิธีที่ถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับอย่างมีวรรณศิลป์ การเลือกใช้คำในภาษาแปลต้องมีความสละสลวยจนผู้อ่านรู้สึกว่าเป็นงานเขียนชิ้นใหม่ ไม่ใช่งานที่แปลมา

7.1.3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการถ่ายทอดความหมายและเทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์ ความสัมพันธ์ของกลวิธีและเทคนิคการแปลนี้พบได้น้อยในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์การ์ตูนของ Disney เนื่องจากกลวิธีการถ่ายทอดความหมายนั้นไม่นิยมตัดคำเพราะการตัดคำมากจนเกินไปอาจทำให้การถ่ายทอดความหมายไม่ครบถ้วน แต่เทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์จะนำมาใช้เมื่อถ่ายทอดความหมายไปแล้วเกิดจำนวนคำศัพท์เกิน ผู้แปลจึงจะเลือกตัดคำที่ไม่สำคัญและไม่ส่งผลต่อความหมายโดยรวมออก

7.1.3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการถ่ายทอดความหมายและเทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยน ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีและเทคนิคการแปลนี้เกิดขึ้นจะทำให้ภาษาฉบับแปลมีความสวยงามและลื่นไหล เพราะกลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมายนั้นทำให้งานแปลมีความสวยงามทางด้านคำศัพท์และเทคนิคการแปลโดยการปรับเปลี่ยนทำให้เกิดความสวยงามทางด้านโครงสร้างของคำและวลี

7.1.3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบผสมกับเทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์ ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบผสมกับเทคนิคการแปลโดยการตัดคำศัพท์เป็นความสัมพันธ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของผู้แปลกล่าวคือในการแปลแบบผสมนั้นต้องใช้กลวิธีการแปลหลากหลายรูปแบบเพื่อแก้ปัญหาการแปลแล้วไม่ได้ใจความ หรือได้ใจความแล้วแต่ไม่สามารถนำมาใช้ในการขับร้องได้ จึงต้องเลือกใช้เทคนิคการแปลการตัดคำศัพท์มาใช้ในการแก้ปัญหา

7.1.3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลแบบอิสระกับการแปลโดยใช้เทคนิคการเติมคำการแปลโดยใช้กลวิธีการแปลแบบอิสระและเทคนิคการแปลแบบเติมคำควบคู่กันนั้นทำให้ภาษาในฉบับแปลเกิดความเป็นธรรมชาติมากที่สุด และเกิดบทแปลที่สร้างขึ้นใหม่แต่ยังคงความหมายใจความ

สำคัญเดิมของต้นฉบับ อีกทั้งยังทำให้งานแปลเป็นอิสระต่อระบบโครงสร้างไวยากรณ์ และโครงสร้างระดับคำ แต่ถึงกระนั้นนักแปลไม่นิยมใช้การแปลชนิดนี้ในงานเขียนที่เป็นวรรณกรรมร้อยแก้ว แต่ในวรรณกรรมเพลงนั้นสามารถทำได้หากทำให้การขับร้องนั้นมีความไพเราะขึ้น

7.1.3.8 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแบบอิสระกับเทคนิคการแปลโดยอ้างความหมายเทียบเท่า(equivalence) ทำให้ภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลเกิดความเข้าใจกันในด้านของวัฒนธรรมด้านภาษา ถ้าหากมีการเทียบเท่าความหมายของคำศัพท์ จะทำให้คำศัพท์นั้นมีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่ายในภาษาแปล เพราะได้ผ่านกระบวนการแปลทั้งสองระบบมาแล้ว

ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลนั้นผู้วิจัยจะได้นำเสนอให้ผู้อ่านทราบพบความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลที่สอดคล้องกันเช่น กลวิธีการแปลแบบตรงตัวและเทคนิคการแปลโดยใช้คำทับศัพท์เป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องและไปในทางเดียวกัน เพราะการแปลตรงตัวต้องใช้คำทับศัพท์เพื่อให้คำศัพท์นั้นเหมือนเดิม หากต้องการความหมายที่สวยงาม และสื่อความให้เด็กหรือผู้อ่านได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ผู้แปลจะเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบถ่ายทอดความหมายกับเทคนิคการแปลต่าง ๆ เช่นการตัดคำที่ไม่ต้องการและไม่สื่อความออกไป หรือการยืมคำจากภาษาบาลี - สันสกฤต เพื่อให้มีคำศัพท์ที่หลากหลายและไพเราะขึ้น แต่ถ้าหากผู้แปลต้องการบทแปลที่เน้นสื่อใจความสำคัญโดยไม่คำนึงถึงรูปแบบ กลวิธีของภาษาต้นฉบับผู้แปลจะเลือกใช้กลวิธีการแปลแบบอิสระ ควบคู่กับเทคนิคการแปลโดยการอ้างความหมายเทียบเท่า หรือเติมคำลงไปเพื่อให้ได้ใจความตามที่ต้องการ ความสัมพันธ์ทั้งหมดนั้นเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ และส่งผลให้บทแปลถูกแปลออกมาได้ตรงความหมายและสามารถนำไปใช้ในการขับร้องได้จริง

7.2 อภิปรายผล

งานแปลไม่ใช่ว่าการเปลี่ยนภาษาใหม่ แต่คือการนำความหมายของภาษาต้นฉบับไปสู่ผู้อ่านในฉบับแปล โดยใช้ภาษาเป็นส่วนหนึ่งในการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่อกันไปเป็นรุ่น ๆ เรียนรู้เปลี่ยนแปลงได้ เพราะภาษาที่มีความเป็นพลวัต เมื่อมีการเผยแพร่เรื่องราวบางอย่างไปสู่อีกวัฒนธรรมหนึ่งการแปลจึงเป็นสื่อกลางส่งต่อเรื่องราวไปสู่คนในภาษาอื่น ๆ นักแปลจึงไม่สามารถเปลี่ยนเพียงคำพูดหรือคำศัพท์ แต่ต้องส่งต่อวัฒนธรรมไปสู่ภาษาปลายทางด้วย สอดคล้องกับ Nida and Taber(1969) และ Newmark (1981) ว่าการแปลต้องมีความใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุด โดยต้องถ่ายทอดความคิดของผู้เขียนจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งให้มีความใกล้เคียงและเข้าใจกันมากที่สุด

ความเป็นเพลงในวิจัยเล่มนี้นั้นมีความแตกต่างจากการแปลของท่านอื่น ๆ เนื่องจากความเป็นเพลงประกอบภาพยนตร์ของดิสนีย์ ทำนอง ดนตรี มีผลต่อการเลือกกลวิธีและเทคนิคการแปล เนื่องจากความเป็นเพลงของภาพยนตร์ดิสนีย์ มีบริบทภายนอกเข้ามาบังคับการเลือกกลวิธีและเทคนิคการแปลคือ เนื้อเรื่องของภาพยนตร์ เนื่องจากเป็นภาพยนตร์ที่มุ่งเน้นให้เด็กเป็นผู้รับสาร อีก

ทั้งยังต้องอาศัยเนื้อเพลงเข้าไปใช้ในการดำเนินเรื่อง ดังนั้นเพลงจึงต้องใช้กลวิธีการแปลที่รัดกุม และทำให้เด็กเข้าใจง่ายรวมทั้งไม่เสียเนื้อเรื่องของภาพยนตร์ที่ต้องนำเสนอ นอกจากนั้นยังมีบริบทภายในเข้ามาบังคับอีกด้วยคือ ความหมายจากตอนแรกที่ต้องส่งต่อไปในวรรคถัดไป สัมผัสของเนื้อเพลงที่ยังคงไว้เพื่อให้เกิดความไพเราะ เสียงของวรรณยุกต์ เสียงของสละที่สอดคล้องกันระหว่างท่อน ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นผู้แปลอย่างธานี พูนสุวรรณ ต้องใช้ความสามารถในการแปลขั้นสูง เพื่อให้คงความหมาย อารมณ์เพลงและอรรถรสของเพลงไว้ จึงทำให้วิจัยเล่มนี้พบ กลวิธีการแปลเพียง 4 กลวิธีและเทคนิคการแปล 6 เทคนิค ซึ่งสอดคล้องกับ ปาติมา วงคะนันท์ (2559) ที่ศึกษาการแปลเพลงภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่พบเทคนิคการแปลเพียง 8 เทคนิคเพราะเป็นการแปลเพลงที่ต้องอาศัยทั้งบริบทภายในและบริบทภายนอกพร้อมด้วยดั่งการแปลของธานี พูนสุวรรณ

จากการศึกษากลวิธีในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ของ Disney ผลการวิจัยทำให้เห็นว่า ธานี พูนสุวรรณ ใช้กลวิธีการแปลที่ปรากฏในผลงานวิจัยเพื่อถ่ายทอดความหมายและแฝงวัตถุประสงค์ให้ผู้ฟังหรือผู้รับสารจากบทเพลงเกิดการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้รับสารที่เป็นเยาวชน และเด็กนั้นจะได้เรียนรู้ ชิมซับความงามภาษา บริบททางวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาต้นฉบับ และภาษาแปล ขั้นตอนการแปลเหล่านั้นนั้นดูเหมือนจะเป็นเรื่องง่าย ทุกอย่างในภาษาแปลล้วนแปลได้ แต่ในความจริง ภาษาและวัฒนธรรมเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง ดังที่สุพรรณิ ปิ่นมณี (2562) ได้กล่าวไว้ว่าภาษาและวัฒนธรรมล้วนมีวัฒนธรรมแฝงเป็นเงาอยู่เบื้องหลัง ซึ่งแน่นอนว่าแต่ละวัฒนธรรมนั้นย่อมมีความเฉพาะตัวของตัวเอง การแปลข้ามภาษาและวัฒนธรรมจึงต้องอาศัยกลวิธีที่แพรวพราว เพื่อให้บทแปลมีความเป็นธรรมชาติและน่าฟัง

ถึงแม้ว่าในปัจจุบัน งานแปลจะเกิดขึ้นอย่างหลากหลาย แต่การแปลยังไม่สามารถเผยแพร่เข้าถึงผู้เสพได้อย่างกว้างขวาง เพราะงานแปลโดยส่วนมากนั้นเกิดปัญหาอุปสรรคอันเป็นข้อจำกัดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นมิติทางภาษา หรือด้านกระบวนการ การส่งสารที่รับต่อกันมาเป็นทอด ๆ เริ่มตั้งแต่ผู้ส่งสาร ผู้แปลรับสารจากผู้เขียน ซึ่งผ่านกระบวนการตีความโดยผู้แปล ส่งต่อให้ผู้อ่านที่รับสารโดยผ่านผู้แปลอีกครั้งหนึ่ง ความซับซ้อนทั้งหมดนั้น ทำให้เกิดปัญหาและคำถามว่า “ผู้อ่านรับสารได้ตรงกับความคิดผู้เขียนมากน้อยเพียงใด” แต่ในงานวิจัยสามารถตอบคำถามนี้ได้ว่าการจะแปลเพลง ๆ หนึ่งหรือวรรณกรรมเรื่องหนึ่ง ๆ จะต้องอาศัยทั้งกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลควบคู่กันด้วยเพื่อให้เกิดความเข้าใจและถ่ายทอดความคิดของภาษาต้นฉบับได้มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สกุนตลา ผาติธรรมรักษ์ (2547) ว่าถึงแม้บทแปลจะมุ่งเน้นที่การถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับให้ได้มากที่สุด บทแปลก็ควรจะเป็นธรรมชาติและสื่อความในภาษาไทย ดังนั้นจึงต้องมีการนำกลวิธีการแปลในลักษณะอื่น ๆ เข้ามาช่วย

ผลการวิจัยกลวิธีการแปลเพลงเป็นภาษาไทย: กรณีศึกษาในบทเพลงจากภาพยนตร์การ์ตูนที่แปลโดย ธาณี พูนสุวรรณ มีความแตกต่างจากการแปลของบุคคลอื่น เพราะเป็นการแปลเพลงที่ต้องนำมาใช้ในการขับร้องนั้นผู้แปลไม่สามารถเลือกใช้กลวิธีและเทคนิคการแปลอย่างหลากหลายเพราะต้องคำนึงถึงจังหวะและท่วงทำนอง แตกต่างกับการแปลในรูปแบบต่าง ๆ ใช้กลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลที่แตกต่างกันไปมาก-น้อยล้วนขึ้นอยู่กับประเภทของงานเขียนที่จะแปล เช่นนวนิยายมีการแปลที่อาศัยกลวิธีการแปลจำนวนมาก หนึ่งฤทัย ลาที (2556) ผู้วิจัยพบว่ารวมถึงกลวิธีในการแปลของสุนันทา วรรณสินธ์ เบล เรื่อง แอตแลนติก มหาสมุทรข้ามกาลเวลา ของ ไชมอน วิสเชสเตอร์โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพจากการศึกษา เทคนิคการแปลที่สุนันทา วรรณสินธ์ เบล เลือกใช้พบทั้งหมด 47 เทคนิค ส่วนการแปลบทเพลงนั้นใช้กลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลน้อยกว่ามากดังที่ปาลิมา วงศ์ธนานันท์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์กลวิธีการแปลเนื้อเพลงภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ผลการวิจัยพบกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลเพียง 8 ประเภทเท่านั้น

มีสิ่งหนึ่งที่ค้นพบจากงานวิจัยในเล่มนี้คือ ข้อเท็จจริงที่ว่า ไม่ใช่วัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับจะถูกถ่ายทอดได้อย่างสมบูรณ์หมดจดในภาษาแปล อย่างน้อย ๆ หากไม่สามารถแปลได้อย่างสมบูรณ์อาจมีวัฒนธรรมแฝงเข้ามาในงานแปลด้วย ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิต การประพาดิตน ความเชื่อตลอดทั้งบรรยากาศที่ผู้คนในสังคมนั้น ๆ รับรู้และเข้าใจกันอย่างเป็นปกติ ผู้แปลจึงไม่สร้างมโนภาพใหม่ในงานแปลของตน ดังเช่นในงานวิจัยนี้ ธาณี พูนสุวรรณ ไม่ได้สร้างมโนภาพ เติมประสบการณ์ หรือยึดยึดระบบความคิดของตนเองเข้ามาในเพลงประกอบภาพยนตร์การ์ตูนของ Disney เลยแม้แต่น้อย เพราะการแปลเพลงของ Disney นั้นเป็นเรื่องละเอียดอ่อนสำหรับเด็ก ด้วยเหตุที่กล่าวมานั้น อาจทำให้นักแปลไม่สามารถทำได้ถึงที่สุดในเรื่องราวบางอย่าง สอดคล้องกับที่สัญญาวิ สายบัว (2542) ได้กล่าวไว้ว่าการแปลที่มีข้อจำกัดเรื่องเพศ อายุ และวัฒนธรรม มักมีข้อจำกัดทางด้านความคิดและประสบการณ์ของผู้เสพงานแปล ผู้แปลจึงไม่อาจแปลได้ตามใจปรารถนาเนื่องด้วยข้อบ่งคับในด้านจรรยาบรรณของการแปล

ในวิจัยฉบับนี้พบการเทคนิคและกลวิธีพิเศษที่ธาณี พูนสุวรรณใช้แตกต่างจากนักแปลท่านอื่นนั้นคือการใช้วิธีการพิเศษที่เรียกว่า Intensified of Meaning คือการแปลที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดอารมณ์เพลงและความหมายของเพลงรวมทั้งการถ่ายทอดอารมณ์ของภาพยนตร์ เพราะคำในภาษาต้นฉบับนั้นเมื่อนำมาแปลเป็นภาษาไทยสามารถแปลได้หลากหลายความหมาย ดังนั้นผู้แปลจึงต้องคำนึงถึงการถ่ายทอดความหมายที่มีบริบทบังคับหลายบริบท ไม่ว่าจะเป็นเนื้อเพลง เนื้อเรื่องของภาพยนตร์ วัฒนธรรมเด็กที่ต้องใช้ความละเอียดอ่อนในการถ่ายทอด และวัฒนธรรมของภาษาปลายทางที่ต้องคำนึงถึง เนื่องจากผู้แปลได้ทำหน้าที่เพียงการถ่ายทอดความหมายของเพลงเท่านั้นแต่กลวิธีและเทคนิคที่นำมาใช้นั้นแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการรักษาความหมายและประสบการณ์ทางอารมณ์และยัง

ช่วยให้ผู้ฟังและภาพยนตร์ได้เข้าถึงอรรถรส อารมณ์ และประสบการณ์ของตัวละครในภาพยนตร์ของ ดีสนีย์

ถึงอย่างไรก็ตามการแปลโดยใช้กลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลอาจมีความหลากหลายต่างกันไป แต่ในงานวิจัยเล่มนี้เป็นการแปลที่ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดหลากหลายด้าน ทั้งผู้เสพผลงานที่เป็นเด็กและเยาวชน จังหวะ ทำนองของบทเพลง หรือแม้กระทั่งการแปลแล้วต้องนำไปขับร้องให้เกิดความไพเราะ รวมทั้งอิทธิพลของบริบทภายในนั้นคือความเป็นร้อยกรอง และบริบทภายนอกนั้นคือวัฒนธรรมเด็กที่เป็นผู้รับสาร วัฒนธรรมใหญ่ของภาษาปลายทาง และความเป็นภาพยนตร์ที่ต้องถ่ายทอดเนื้อเรื่องเป็นสำคัญ ผู้แปลอย่างธานี พุนสุรรรถ ได้ทำหน้าที่ผู้แปลอย่างเต็มความสามารถและมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยการเลือกกลวิธีและเทคนิคการแปลมาใช้เป็นกลไกในการถ่ายทอดส่งผ่านความหมายและประสบการณ์ทางด้านอารมณ์ข้ามวัฒนธรรม เพื่อให้ผลงานแปลในภาษาไทยเป็นที่ยอมรับ สื่อสารเข้าใจง่าย เมื่อผลงานแปลนั้นถูกบันทึกเป็นเพลง และถูกนำไปฉายในโรงภาพยนตร์ส่งต่อไปยังผู้ที่เข้าชม บทเพลงที่แปลนั้นจะปลูกฝังทัศนคติที่ดี กล่อมเกลาจิตใจของผู้ฟังและที่สำคัญที่สุดผู้ฟังได้รับทราบถึงความหลากหลายของวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลง ทั้งหมดนี้จะช่วยยกระดับวงการแปลในประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับและเข้าถึงคนในสังคมได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น

7.3 ข้อเสนอแนะ

กลวิธีการแปลเพลงเป็นภาษาไทย : กรณีศึกษาในบทเพลงจากภาพยนตร์การ์ตูนที่แปลโดย ธานี พุนสุรรรถยังมีประเด็นอื่น ๆ ที่สามารถศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับกลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลเช่น

7.3.1 สามารถศึกษาเพลงแปลของ Disney ในช่องทางอื่น ๆ เช่น Disney+ อาจจะได้เห็นกลวิธีการแปลที่หลากหลายมากขึ้นเนื่องจากเป็นรายการที่เจาะจงสร้างขึ้นเฉพาะถิ่น

7.3.2 สามารถศึกษา กลวิธีการแปลและเทคนิคการแปลเพลงจากภาพยนตร์ของ Disney ในเรื่องอื่น ๆ เช่น ภาพยนตร์ Live Action, ภาพยนตร์ละครเวที เพื่อค้นหามุมมองด้านอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- กนกรัตน์ คุณะสารพันธ์. การแปลสำนวนในบทภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.
- กิตติ ศรีเปารยะ. เพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
กรณีศึกษา: วิเคราะห์ทำนอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- จิระนันท์ พิตรปรีชา. “บทแปลเพลง A Love Before Time”, นิตยสารเอนเตอร์เทน. 11(585):
62; มกราคม - มิถุนายน, 2544.
- เฉลิมกิติ จักรพันธ์, ม.ล. และ กรุณา มงคลรัตน์. ร้องเพลงรักให้ดังไปก้องโลก. กรุงเทพฯ: ดอก
หญ้ากรู๊ป, 2545.
- เฉลิมศรี จันทรสัท. การแปลเบื้องต้น ทฤษฎีและแบบฝึกหัด. ภาควิชาภาษาอังกฤษคณะอักษร
ศาสตร์: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2528.
- ดวงตา สุพล. ทฤษฎีและกลวิธีการแปล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2541. ประเทือง ทินรัตน์. การแปลเชิงปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.
- ปาลิมา วงศ์นันทน์. การวิเคราะห์กลวิธีการแปลเนื้อเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2559.
- ปราณี บานชื่น. การแปลขั้นสูง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- มนตรี อุมะวิชนี. สี่กวีเอกอเมริกัน. กรุงเทพฯ: แพร่วิทยา, 2520.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์, 2546.
- วนิดา ดิถียนต์. เอกสารประกอบการเรียนวิชา วสพ 534 พัฒนาการของการแปลในประเทศไทย: การศึกษาเชิงภาษาและวัฒนธรรม ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2546.
สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา สถาบันวิจัยภาษาและ
วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท: มหาวิทยาลัยมหิดล. 2546.
- วัลยา วิวัฒน์ศร. การแปลวรรณกรรม. กรุงเทพฯ: โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2545.
- วรรณภา แสงอร่ามเรือง. ทฤษฎีและหลักการแปล. กรุงเทพฯ: โครงการตำราอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- พัชนี ศรีศุภานุกรณ์. การแปลภาษาอังกฤษเป็นไทย. ภาควิชาภาษาอังกฤษ: คณะอักษรศาสตร์: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529.
- พัชร โกศาสมฤทธิ์. การแปลอังกฤษเป็นไทย: ทฤษฎีและเทคนิค. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2549.
- ศิริลักษณ์ ทวีกรุงทวี. การแปลสำนวนจากนวนิยายภาษาไทยของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมชเป็นภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.
- สกุลตลา ผาติธรรมรักษ์. การแปลเพลงประกอบภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหิดล, 2547.
- สตรีรัตน์ ไกรอ่อน. กลวิธีการแปลคำทางวัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.
- สัญญา สายบัว. หลักการแปล. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- _____. หลักการแปล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.
- สุพรรณ ปิ่นมณี. การแปลขั้นสูง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- _____. แปลผิด แปลถูก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555.
- ส. ศิวรักษ์. ศิลปะแห่งการแปล. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร, 2534.
- หนึ่งฤทัย ลาที. การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจากหนังสือเรื่องแอตแลนติก มหาสมุทรข้ามกาลเวลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต: สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์, 2555.
- อัจฉรา ไส้ตุ๋นไกล. จุดมุ่งหมาย หลักการ และวิธีแปล. ใน เอกสารประกอบการสอน รายวิชา EN 322. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555.
- _____. จุดมุ่งหมาย หลักการ และวิธีแปล. ในเอกสารประกอบการสอน รายวิชา EN 322. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555; อ้างอิงจาก Larson, M.L. Meaning-Based Translation: A Guide to CrossLanguageEquivalence. Maryland: University Press of America, 1984.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. “วิวัฒนาการ ของการยืมคำและการบัญญัติศัพท์ในสังคมไทย”, **วารสารอักษรศาสตร์ ฉบับภาษาเทศในภาษาไทย**. 33(1): 97 – 104; มกราคม-มิถุนายน, 2547.

Annas, Pamela J. and Rosen, Robert C. **Literature and Society: Fiction, Poetry, Drama and Non-fiction**. New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1990.

Larson, M.L. **Meaning-Based Translation: A Guide to CrossLanguageEquivalence**. Maryland: University Press of America, 1998.

Newmark, Peter. **Approaches to Translation**. London: Oxford University Press, 1982.

Nida, E. A., & Taber, C. R. **The theory and practice of translation**. Leiden: Published for the United Bible Societies by E.J. Brill. London: Oxford University Press, 1974.

Wisedsook Sirirat. **Translation Techniques of Song Lyrics in Animation Films for ThaiVersions as Translated by Tanee Poonsuwan**. Master’s Thesis: Mahidol University, 2020.

ภาคผนวก

เพลงเมื่อไหร่ชีวิตจะเริ่มต้น (When will live Begin)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Seven a.m., the usual morning lineup Start on the chores and sweep 'till the floor's all clean Polish and wax, do laundry, and mop and shine up Sweep again, and by then it's like 7:15 And so I'll read a book Or maybe two or three I'll add a few new paintings to my gallery I'll play guitar and knit And cook and basically Just wonder when will my life begin? Then after lunch it's puzzles and darts and baking Paper mache, a bit of ballet and chess Pottery and ventriloquy, candle making Then I'll stretch, maybe sketch, take a climb Sew a dress! And I'll reread the books If I have time to spare I'll paint the walls some more I'm sure there's room somewhere And then I'll brush and brush And brush and brush my hair Stuck in the same place I've always been And I'll keep wanderin' and wanderin' And wanderin' and wonderin' When will my life begin? And tomorrow night The lights will appear Just like they do on my birthday each year What is it like Out there where they glow? Now that I'm older Mother might just Let me go	เจ็ดโมงเช้าก็เหมือนเดิม ๆ เราต้องเริ่มงาน ตั้งแต่เช็ดตัวบ้านให้สะอาดเอี่ยมไป ขัดชั้นเงา ชักผ้า และปัดถูให้สดใส กวาดอีกที แล้วไม่เท่าไรก็เจ็ดโมงสิบห้า จะอ่านหนังสือซักเล่มแล้วก็มีต่อสองสาม จะแต่งเติมสีสวามไวโซวในแกลลอรี่ จะเล่นกีตาร์ นิตติ้ง เข้าครัวและแพ้อูททุกที ว่าชีวิตเรานี้จะเริ่มเมื่อไหร่ บ่ายยังมีเกมปาลูกดอก ทำขนมอบเล่น เปเปอร์มาเช่ แล้วเดินบัลเล่ต์ และหมากรุก ปั้นหม้อโห พากษ์เสียง แล้วจุ่มเทียนก็หมดมุก กัมและลูก วาดลวดลาย ปั่นและป้าย ตัดกระโปรง จะอ่านหนังสือซ้ำอีก ก็ไม่ได้รับได้ร้อน ระบายผนังเพิ่มก่อน คิดว่ายังมีที่เหลือ เสร็จแล้วก็แปรง และแปรงและแปรงแต่ผมทุกที ติดอยู่ข้างในน้ำมันสนน่าเบื่อ ไม่รู้ชีวิตเรา ชีวิตเรา ชีวิตเราไม่รู้ชีวิตเราจะเริ่มเมื่อไหร่ และคืนพรุ่งนี้จะมีแสงล่องลอย อย่างที่เราคอยทุกวันเกิดฉันทันใจ กลางแสงวิบวาม จะงามสักเท่าใด วันนี้แหละแม่ง ยอมให้เราไปเห็นกับตา

เพลง บทเพลงรักษา (Healing Incantation)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Flower, gleam and glow	บุบผาเรืองแสงส่อง
Let the power shine	เปล่งฤทธิ์ของเจ้า
Make the clock reverse	ช่วยย้อนวันให้เรา
Bring back what once was mine	คืนสิ่งที่เคยได้ครอง
Heal what has been hurt	คลายทุกข์ทรมาน
Change the fate's design	เปลี่ยนชะตาให้ที
Save what has been lost	แก้เรื่องร้ายให้ที
Bring back what once was mine	คืนสิ่งที่เคยได้ครอง
What once what mine	ที่เคยได้ครอง

เพลง ฉันมีความใน (I've Got a Dream)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
I'm malicious, mean and scary	ฉันทั้งเหี้ยมทั้งโหดและก็บ้าระห่ำ
My sneer could curdle dairy	แค่หัวเราะน้ำก็แข็งเหือด
And violence-wise my hands are not the cleanest	สองมือชอบฉาบเลือดไม่เคยที่จะพอ
But despite my evil look	แต่ภายนอกไม่น่าพรันพริ้งชอบบูดบัง
and my temper and my hook	และมือหงิกงอ
I've always yearned to be a concert pianist	ใจฉันขอแค่ได้เล่นคอนเสิร์ตสักวัน
Can't you see me on the stage performing Mozart	เธอลองนึกภาพฉันได้ขึ้นเวทีบรรเลงฟร้าว
Tickling the ivories till they gleam	บรรจงพรมนิ้ววนคีย์เปียโน
Yep, I'd rather be called deadly	ใช่ อยากได้ชื่อนี้ว่าพิฆาต
for my killer show-tune medley	ตอนที่วาดลวดลายคอนแซโต้
'Cause way down deep inside I've got a dream	ก็เพราะลึกๆอยากโชว์ ฉันมีความฝัน
He's got a dream	ก็เขามีฝัน
He's got a dream	ฝันอันยิ่งใหญ่
See, I ain't as cruel and vicious as I seem	อยากให้รู้ว่าไม่ได้ร้ายเหมือนที่ใครเห็น
Though I do like breaking femurs,	อาจจะจริงถึงฉันชอบมีเรื่อง
you can count me with the dreamers	ฉันก็ชอบฝันเพื่องทุกเช้าเย็น
Like everybody else, I've got a dream	ก็เหมือนเหมือนที่เขาเป็น ฉันมีความฝัน
I've got scars and lumps and bruises	ทั่วตัวฉันพกข้าวล้นแผลเป็น
Plus something here that oozes	แถมตรงนี้เห็นมันบวมอึ้ง
And let's not even mention my complexion	นี่ยังไม่ต้องพูดถึงผิวพรรณอันหยาบก้าน
But despite my extra toes	อาจมีนิ้วเท้าเกินไปหน่อย
And my goiter And my nose	อีกคอหอยพอกงมูกบาน
I really want to make a love connection	ฝันฉันแสนหวานอยากพบสักคนที่รักกัน
Can't you see me with a special little lady	เธอลองนึกภาพฉันคู่ขวัญคนงามทราบดี
Rowing in a rowboat down a stream	พายเรือไปบนสายธารอันชื่นชู
Though I'm one disgusting blighter	ถึงรูปชั่วตัวดำต้อยต่ำนัก
I'm a lover, not a fighter	ฉันคือนักรักไม่ใช่ นักสู้
'Cause way down deep inside I've got a dream	ส่วนลึกฉันรู้ข้างใน ฉันมีความฝัน
I've got a dream	ก็ฉันมีฝัน

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
He's got a dream	(ก็เขามีฝัน)
I've got a dream	ฝันอันยิ่งใหญ่
He's got a dream	(ฝันอันยิ่งใหญ่)
And I know one day romance will reign supreme	และในใจเชื่อมั่นว่ารักต้องมาเยี่ยมเยือน
Though my face leaves people screaming	ก็ภายใต้หน้ากากของขวัญ
There's a child behind it dreaming	มีเด็กน้อยคอยฝันมีเคยเลื่อน
Like everybody else, I've got a dream	ก็เหมือนเหมือนพวกเพื่อนเพื่อนฉันมีความฝัน
Toll would like to quit and be a florist	ทอลล์นั้นนะใฝ่ฝันเป็นนักจัดดอกไม้
Gunter does interior design	กุนเธอร์ชอบแต่งบ้านงานพวกดีไซน์ต์
Urf is into mime	อูร์ฟชอบละครใบ้
Attila's cupcakes are sublime	อัททิล่าทำเค้กได้ใจ
Bruiser knits Killer sews	ทอและถัก เย็บและปัก
Ven does little puppet shows	แฟงก็เล่นชอบเชิดหุ่น
And Vladimir collects ceramic unicorns	วลาดีเมียร์ชอบเล่นตุ๊กตายุนิคอร์น
I have dreams like you, no really	ก็มีฝันเหมือนท่าน เออนิดหน่อย
Just much less touchy-feely	แต่ไม่ค่อยละเอียดอ่อนนัก
They mainly happen somewhere warm and sunny	ที่ใดที่ใจสุขรักสายลมแสงแดดฉาย
On an island that I own	เกาะเล็ก ๆ ที่ฉันครอบครอง
Tan and rested and alone	เป็นเจ้าของอยู่สุขสบาย
Surrounded by enormous piles of money	รอบกายเงินทองมากมายนับร้อยหมื่นแสนพัน
I've got a dream She's got a dream	ฉันมีความฝัน (เธอเองก็ฝัน)
I've got a dream She's got a dream	ฝันอันยิ่งใหญ่ (ฝันอันยิ่งใหญ่)
I just want to see the floating lanterns gleam	อยากจะไปเห็นแสงที่ลอยบนฟากฟ้า
And with every passing hour	ยิ่งผ่านวันเวลามาเท่าไร
I'm so glad I left my tower	ยิ่งดีใจที่ได้หนีออกมา
Like all you lovely folks, I've got a dream	ก็เหมือนทุกท่านแหละหนา ฉันมีความฝัน
She's got a dream	เธอมีความฝัน
She's got a dream	และเขามีฝัน
They got a dream	ใครใครก็ฝัน
We've got a dream	เราเองก็ฝัน
So our differences ain't really that extreme	แตกต่างกันแค่ไหนก็ไม่เห็นต้องหวาดเสียว
We're one big team	เราพวกเดียวกัน
Call us brutal Sick Sadistic	ว่าเราทารุณและโหดร้าย
And grotesquely optimistic	ไร้ยางอายเราก็ไม่ไหวหวั่น
'Cause way down deep inside we've got a dream	ก็เพราะลึกๆข้างในพวกเราฝัน
I've got a dream	พวกเราฝัน
I've got a dream	พวกเราฝัน
I've got a dream	พวกเราฝัน
I've got a dream	พวกเราฝัน
I've got a dream	พวกเราฝัน
I've got a dream	พวกเราฝัน
I've got a dream	พวกเราฝัน
Yes, way down deep inside, I've got a dream	ลึกลงใจเรานั้นมีฝันแสนหวาน

เพลง เห็นแสงประกาย (I see the light)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
All those days watching from the windows	ทุกคืนวันคอยจ้องไปจนลึบตา
All those years outside looking in	ทุกเวลามองหาอยู่ร่ำไป
All that time never even knowing	ไม่รู้เลยมีเรื่องราวอีกมากมาย
Just how blind I've been	ที่ไม่เคยได้เห็น
Now I'm here	ได้มาเจอ
blinking in the starlight	หวั่นไหวที่ได้แสงดาว
Now I'm here suddenly I see	เห็นเรื่องราวอย่างที่ควรจะเป็น
Standing here it's all so clear	ภาพที่มองช่างชัดและเด่น
I'm where I'm meant to be	ตรงนี้ที่ฝันอยากมา
And at last I see the light	ได้เจอแสงประกายสดใส
And it's like the fog has lifted	หมอกและควันก็หายลับสายตา
And at last I see the light	ได้มาพบความจริงที่หา
And it's like the sky is new	เปลี่ยนท้องฟ้าให้งามพร่างพราย
And it's warm and real and bright	โอบด้วยแสงอบอุ่นรอบกาย
And the world has somehow shifted	ตั้งโลกนี้ลบลือนคล้อยเคลื่อนไป
All at once everything looks different	แล้วทันใดสิ่งทั้งหลายไม่เหมือนเดิม
Now that I see you	เมื่อเริ่มมองจ้องเธอ
All those days chasing down a daydream	ทุกคืนวันตามฝันไม่เคยเลิกลา
All those years living in a blur	ทุกเวลาในโลกอันพร่าเลือน
All that time never truly seeing	ภาพที่มองมันช่างดูบิดเบือน
Things, the way they were	ไม่เหมือนเรื่องจริงที่เป็น
Now she's here shining in the starlight	เมื่อมีเธอสดใสที่ได้แสงดาว
Now she's here suddenly I know	เมื่อมีเธอเราก็ได้มองเห็น
If she's here it's crystal clear	แค่เธออยู่ก็รู้ชัดเจน
I'm where I'm meant to go	ตรงนี้ที่ใจเฝ้ารอ
And at last I see the light	ได้เจอแสงประกายสดใส
And it's like the fog has lifted	หมอกและควันก็หายลับสายตา
And at last I see the light	ได้มาพบความจริงที่หา
And it's like the sky is new	เปลี่ยนท้องฟ้าให้งามพร่างพราย
And it's warm and real and bright	โอบด้วยแสงอบอุ่นรอบกาย
And the world has somehow shifted	ตั้งว่าโลกได้เปลี่ยนเวียนผ่านไป
All at once	แล้วทันใด
everything is different	สิ่งทั้งหลายไม่เหมือนเดิม
Now that I see you	เมื่อเริ่มมองจ้องเธอ
Now that I see you	เมื่อเริ่มมองดูเธอ

เพลง บทเพลงรักษา (Healing Incantation)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Flower, gleam and glow Let your power shine Make the clock reverse Bring back what once was mine Heal what has been hurt Change the Fate's design Save what has been lost Bring back what once was mine What once was mine	บุปผาเรืองแสงส่อง เปล่งฤทธิ์ของเจ้า ช่วยย้อนวันให้เรา คืนสิ่งที่เคยได้ครอง คลายทุกข์ทรมาน เปลี่ยนชะตาให้ที แก้เรื่องร้ายให้ดี คืนสิ่งที่เคยได้ครอง ที่เคยได้ครอง

เพลง หัวใจน้ำแข็ง (Frozen Heart)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Born of cold and winter air And mountain rain combining This icy force both foul and fair Has a frozen heart worth mining So cut through the heart, cold and clear Strike for love and strike for fear See the beauty, sharp and sheer Split the ice apart And break the frozen heart Beautiful! Powerful! Dangerous! Cold! Ice has a magic, can't be controlled Stronger than one, stronger than ten Stronger than a hundred men! Born of cold and winter air And mountain rain combining This icy force both foul and fair Has a frozen heart worth mining Cut through the heart, cold and clear Strike for love and strike for fear There's beauty and there's danger here Split the ice apart Beware the frozen heart.	ก่อกำเนิดในลมหนาวเย็น จากฝนเป็นก้อนน้ำแข็งหนา ความหนาวเหน็บอันเพลิดเพล็น พริ้มพลันสร้างเป็นหัวใจให้เรา เจาะลงตรงหัวใจใสและเย็น ความรักความหวั่นไหวไม่เว้น งามดั่งแก้วสองแนวชัดเด่น ผ้าน้ำแข็งเข้าไป ความเยือกเย็นในจิตใจ ช่างงดงาม มีพลัง อันตราย เย็น! น้ำแข็งมีเวทย์มนต์เหนือเรา ยิ่งกว่าคนเดียว ยิ่งกว่าสิบคน ยิ่งกว่าคนเป็นร้อยคน ก่อกำเนิดในลมหนาวเย็น จากฝนเป็นก้อนน้ำแข็งหนา ความหนาวเหน็บอันเพลิดเพล็น พริ้มพลันสร้างเป็นหัวใจให้เรา เจาะลงตรงหัวใจ ใสและเย็น ความรักความหวั่นไหวไม่เว้น งามดั่งแก้วสองแนวชัดเด่น ผ้าน้ำแข็งเข้าไป ความเยือกเย็นในจิตใจ

เพลง ปั่นหิมะด้วยกันไหม (Do you want to build a snowman)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Do you want to build a snowman?	ปั่นมนุษย์หิมะด้วยกันไหม
Come on let's go and play	ไปเล่นด้วยกันรับมา
I never see you anymore Come out the door,	ทำไมหนูนี้ไม่ได้พบหน้า มาเล่นดีกว่า
It's like you've gone away	คล้าย ๆ ว่าพี่จากไกล
We used to be best buddies And now we're not	เราเคยเป็นเพื่อนที่แสนดี วันนั้นก็เปลี่ยน
I wish you would tell me why	อยากขอพี่บอกให้เข้าใจ
Do you want to build a snowman?	ปั่นมนุษย์หิมะด้วยกันไหม
It doesn't have to be a Snowman	ไม่ชอบก็เล่นอย่างอื่นก็ยังได้
Go away, Anna	(ไปเหอะน่า อันนา)
Okay, bye	จ้ะไม่กวน
Do you want to build a snowman	ปั่นมนุษย์หิมะด้วยกันไหม
or ride our bike around the halls?	หรือไม่ก็เล่นขี่รถรับมา
I think some company is overdue	สงสัยฉันเหงาแบบนี้นานแล้วสิทำ
I've started talking to	ดูเหมือนฉันเริ่มพูดจา
The pictures on the walls	เพื่อเจอกับรูปทั้งหลาย
(Hang in there, Joan!)	(สู้ต่อไปนะ จอห์น)
It gets a little lonely, All these empty rooms,	ทนไปในห้องที่ว่างเปล่า นั่งเฝ้านาฬิกา
Just watching the hours tick by	สงสัยดังยิ่งฟังใจหาย
(tick-tock tick-tock tick-tock tick-tock)	(ติ๊กตอก ติ๊กตอก ติ๊กตอก ติ๊กตอก)
Elsa?	(เอลซ่า)
Please, I know you're in there,	พ้อยู่ในนั้นเบ๊โหม
People are asking where you've been,	ใคร ๆ ก็ถามที่พี่หายหน้า
They say "have courage"; And I'm trying to,	ฉันรู้ฉันต้องสู้ และเรียนรู้ความกล้า
I'm right out here for you Just let me in	จะเคียงข้างทุกเวลา เปิดมาได้ไหม
We only have each other	เรามีกันอยู่แค่นี้
It's just you and me	พี่กับน้องสองคน
What are we gonna do?	ต้องทนต้องทำอะไร
Do you want to build a snowman?	ปั่นมนุษย์หิมะด้วยกันไหม

เพลง รักมาเปิดโลกสดใส (Love Is Open The Door)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
[Anna:] All my life has been a series of doors in my face And then suddenly I bump into you [Hans:] I was thinking the same thing! 'Cause like I've been searching my whole life to find my own place And maybe it's the party talking or the chocolate fondue [Anna:] But with you... [Hans:] But with you [Hans:] I found my place... [Anna:] I see your face... [Both:] And it's nothing like I've ever known before! Love is an open door! Love is an open door! [Anna:] Love is an open door! With you! [Hans:] With you! [Anna:] With you! [Hans:] With you! [Both:] Love is an open door... [Hans:] I mean it's crazy... [Anna:] What? [Hans:] We finish each other's- [Anna:] Sandwiches! [Hans:] That's what I was gonna say! [Anna:] I've never met someone- [Both:] Who thinks so much like me! Jinx! Jinx again! Our mental synchronization Can have but one explanation [Hans:] You- [Anna:] And I- [Both:] Were- Just- Meant to be! [Anna:] Say goodbye... [Hans:] Say goodbye... [Both:] To the pain of the past We don't have to feel it anymore! Love is an open door! Love is an open door! Life can be so much more! [Anna:] With you! [Hans:] With you! [Anna:] With you! [Hans:] With you! [Both:] Love is an open door	อันนา : ฉันได้เจอประตูที่กั้นปิดหัวใจฉันเรื่อยมา แล้วได้มา พบเธอยังไม่รู้ ฮานส์ : ฉันก็คิดเหมือนกับเธอเลย แบบว่า เผื่อค้นหาที่ไหนควรคู่กับฉันอยู่ทุกครา ก็อาจจะเป็นเพราะบาร์ตี้มากไป หรือช็อกโกแลตฟองดูว์ อันนา : แคเธอ ฮานส์ : แคเธอ ฮานส์ : แคเธอเหมือนเจอคูใจ อันนา : แคได้เห็นหน้า ทั้งคู่ : ก็ได้พบอะไร ที่ไม่เคยเจอ ที่ไหน รักมาเปิดโลกสดใส รักมาเปิดโลกสดใส อันนา : รักมาเปิดโลกสดใส ด้วยเธอ ฮานส์ : ด้วยเธอ อันนา : ด้วยเธอ ฮานส์ : ด้วยเธอ ทั้งคู่ : รักมาเปิดโลกยิ่งใหญ่ ฮานส์ : ตกดินะ อันนา : ฮะ? ฮานส์ : ที่เราพูดจาเหมือน อันนา : รู้ทันกัน ฮานส์ : ก็กำลังจะพูดอยู่แล้ว อันนา : ไม่เคยเจอใคร ทั้งคู่ : ที่คิดอย่างใจคิดอยู่ บิง! บิงอีกแล้ว! ทั้งคู่ : และเหตุที่ใจเรามาบิงกัน ก็มีคำตอบอยู่ข้อเดียวกัน ฮานส์ : เธอ อันนา : และฉัน ทั้งคู่ : สร้างมาให้เป็นคู่ อันนา : จะบอกลา ฮานส์ : จะบอกลา ทั้งคู่ : เรื่องเจ็บช้ำที่ผ่านผ่าน สนิมมันไปไม่จำเป็นต้องเก็บไว้ รักมาเปิดโลกสดใส รักมาเปิดโลกสดใส ภาพในชีวิตเปลี่ยนไป อันนา : ด้วยเธอ ฮานส์ : ด้วยเธอ อันนา : ด้วยเธอ ฮานส์ : ด้วยเธอ ทั้งคู่ : เรามาเปิดโลกสดใส อ๊ะ อ่า

เพลง กวางข้างแสนดีกว่าผู้คน (Reindeer(s) Are Better Than People)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Reindeers are better than people Sven, don't you think that's true? Yeah, people will beat you and curse you and cheat you Every one of them's bad except you Oh, thanks buddy But people smell better than reindeers Sven, don't you think that I'm right? That's once again true, for all except you You got me, let's call it a night Good night Don't let the frostbite bite	กวางข้างแสนดียิ่งกว่าผู้คน สเวนแก่ว่าจริงใช่ไหม ถูกแล้วคนนั้นชอบด่า ชอบโกงและชอบทำร้าย ยกเว้นคนเดียวที่ดีมีแค่นาย โอ้ ! ชอบใจเพื่อน แต่คนนะชนะกวางก็แค่เรื่องกลิ่น สเวนแกจะคิดอย่างไร ก็พูดถูกต้องอยู่ ทุกคนยกเว้นนาย ตกลงนะ ไปนอนได้เลยไป ราตรีสวัสดิ์ ระวังหิมะมันกัด

เพลง ในหน้าร้อน In Summer

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Bees'll buzz, kids'll blow dandelion fuzz And I'll be doing whatever snow does in summer A drink in my hand, my snow up against the burning sand Probably getting gorgeously tanned in summer I'll finally see a summer breeze blow away a winter storm And find out what happens to solid water when it gets warm And I can't wait to see what my buddies all think of me Just imagine how much cooler I'll be in summer The hot and the cold are both so intense Put 'em together, it just makes sense Winter's a good time to stay in and cuddle But put me in summer and I'll be a happy snowman When life gets rough I like to hold onto my dreams Of relaxing in the summer sun, just letting off steam Oh, the sky will be blue, and you guys'll be there too When I finally do what frozen things do in summer In summer!	ผึ้งบินว่อน เด็กน้อยวิ่งเล่นและเป่าเกสร และฉันต้องเป็นเหมือนหิมะที่เจอหน้าร้อนสักครั้ง จิบน้ำให้สบาย ให้หิมะในตัวไปพบกับทราย ทำผิวแทนอบตัวด้วยแสงแดดหน้าร้อนบ้าง ได้เห็นสักทีเมื่อลมหน้าร้อน พัดเอาความหนาวเหน็บไปไกล น้ำแข็งเมื่อมันเจอความอบอุ่นวันนั้น มันจะเกิดอะไรอะไรไม่ไหว ฉันอยากรู้ เพื่อน ๆ ฉันคิดยังไงไปตุ ว่าตัวฉันต้องเท่กว่าใครเมื่อได้อยู่หน้าร้อนบ้าง ทั้งร้อนและหนาวเหมือนคู่คนละขั้ว จับมารวมกันมันต้องแหล่ล่ขั้ว ๆ หน้าหนาวมันดีที่ได้ใกล้ชิดอุ่นสบาย แต่ถ้าฉันเจอหน้าร้อนแล้วฉันจะต้องร่าเริงที่สุด เวลาปัญหาความใจจะฝืนถึงภาพตัวเอง ได้นั่งชิลล์ท่ามกลางตะวันร้อนแรง มันคงสุดเจ๋ง โอ้ ท้องฟ้าต้องสดใส พวกเขาก็ต้องเคียงข้างไป เวลาได้พบอะไร อย่างน้ำแข็งพบในหน้าร้อนบ้าง ในหน้าร้อน

เพลงเป็นครั้งแรกที่รอมานาน (For the First Time in Forever)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
[Anna:] The window is open, so's that door I didn't know they did that anymore Who knew we owned 8000 salad plates? For years I've roamed these empty halls Why have a ballroom with no balls? Finally, they're opening up the gates There'll be actual, real live people It'll be totally strange But wow am I so ready for this change! 'Cause for the first time in forever There'll be music, there'll be light For the first time in forever I'll be dancing through the night Don't know if I'm elated or gassy But I'm somewhere in that zone 'Cause for the first time in forever I won't be alone Tonight, imagine me gown and all Fetchingly draped against the wall The picture of sophisticated grace I suddenly see him standing there A beautiful stranger tall and fair I wanna stuff some chocolate in my face But then we laugh and talk all evening Which is totally bizarre Nothing like the life I've led so far For the first time in forever There'll be magic, there'll be fun For the first time in forever I could be noticed by someone And I know it is totally crazy To dream I'd find romance But for the first time in forever At least I've got a chance [Elsa:] Don't let them in Don't let them see Be the good girl you always have to be Conceal Don't feel Put on a show Make one wrong move And everyone will know But it's only for today [Anna:] It's only for today [Elsa:] It's agony to wait [Anna:] It's agony to wait [Elsa:] Tell the guards to open up the gate!	อันนา : ประตูและหน้าต่างเปิดเต็มบาน รู้ว่าเขาไม่ได้เปิดมานาน เห็นว่าเรามีจานสลัดพันใบ ก็ปีที่มองห้องโถงเว้งว่าง มีห้องเต้นรำแล้วปล่อยให้ว่าง แล้วสุดท้ายเปิดให้ผู้คนหลังไหล จะได้เจอผู้คนเป็น ๆ บ้าง มันก็ยังเกินจะเข้าใจ แต่ฉันก็พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ นี่เป็นครั้งแรกที่รอมานาน มีประดับไฟ มีดนตรี เป็นครั้งแรกที่รอมานาน จะได้เต้นทั้งคืนสักที ทำไมเพื่อหรือเพี้ยนขนาดนั้น ก็ใจมันพองโตเหลือหลาย นี่เป็นครั้งแรกที่รอมานาน ฉันไม่ต้องเดียวดาย เวลาเราเดินในกระโปรงฟูพอง หรือวีระบายชายเด่นผ่าห้อง เป็นภาพที่ชวนจ้องมองสุดหรรษา ทันใดก็ได้เห็นเป็นภาพของเขา หนุ่มน้อยรูปร่างสง่าไม่เบา หยิบจ้วงหยิบเอาแต่ช็อคโกแลตใส่หน้า จะได้หัวเราะพูดคุยกันทั้งคืน คงสดชื่นไม่เหมือนที่เคย ทำสิ่งที่ชีวิตไม่ได้ทำเลย เป็นครั้งแรกที่รอมานาน คงสนุกกันกว่าเคยเป็น เป็นครั้งแรกที่รอมานาน มีใครสักคนที่ยังมองเห็น ก็รู้ดีว่าออกจะเพ้อเจ้อ ว่าอาจได้เจอรักแท้ แต่เป็นครั้งแรกที่รอมานาน และฉันก็ยังไม่วาง เอลซ่า : อย่าเปิดใจไป อย่าให้เขาเห็น ต้องเป็นคนตัวอย่างที่เขาสอนให้เป็น อย่าคิด ปิดไว้ ซ่อนมันให้พ้น ถ้าพลาดครั้งเดียวอาจรู้กันทั่วทุกคน คงจะมีแค่เพียงวันนี้ อันนา : คงจะมีแค่เพียงวันนี้ เอลซ่า : ทนรอเท่าไรไม่รู้ อันนา : ทนรอเท่าไรไม่รู้ เอลซ่า : สั่งให้เขาเตรียมพร้อมจะเปิด ประตู

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
[Anna:] The gate! For the first time in forever [Elsa:] Don't let them in Don't let them see [Anna:] I'm getting what I'm dreaming of [Elsa:] Be the good girl you always have to be [Anna:] A chance to change my lonely world [Elsa:] Conceal [Anna:] A chance to find true love [Elsa:] Conceal, don't feel Don't let them know [Anna:] I know it all ends tomorrow So it has to be today 'Cause for the first time in forever For the first time in forever Nothing's in my way!	อันนา : ประตู เป็นครั้งแรกที่รอมานีนนาน เอลซ่า : อย่าเปิดใจไป อย่าให้เขารู้ อันนา : ที่จะได้สิ่งที่คอยฝันหา เอลซ่า : ต้องเป็นคนดีอย่างที่เขาสอนให้เป็น อันนา : โอกาสเปลี่ยนแปลงโลกอันเงียบเหงา เอลซ่า : อย่าคิด อันนา : ให้รักแท้จริงเข้ามา เอลซ่า : ปกปิดในใจอย่าให้เขารู้ อันนา : คงสิ้นสุดจบที่พรุ่งนี้ ในวันเดียวต้องตามพบเขา นี่เป็นครั้งแรกที่รอมานีนนาน เป็นครั้งแรกที่รอแสนนีนนาน ไม่มีใคร หยุดเรา

เพลง ปล่อยมันไป (Let it go)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
The snow glows white on the mountain tonight Not a footprint to be seen A kingdom of isolation And it looks like I'm the queen The wind is howling like this swirling storm inside Couldn't keep it in, heaven knows I've tried Don't let them in, don't let them see Be the good girl you always have to be Conceal, don't feel, don't let them know Well, now they know Let it go, let it go Can't hold it back anymore Let it go, let it go Turn away and slam the door I don't care what they're going to say Let the storm rage on The cold never bothered me anyway It's funny how some distance Makes everything seem small And the fears that once controlled me Can't get to me at all It's time to see what I can do To test the limits and break through No right no wrong no rules for me ... Let it go let it go	หิมะสีขาวเป็นประกายในราตรี ไม่มีรอยเท้ายามที่มอง ในดินแดนอ้างว้างร้างผู้คน มีเพียงเรานี้ที่ครอบครอง ตั้งมีพายุซ่อนอยู่ภายใน หมุนวนเวียนว่า ถึงด้านทานเท่าไร ฉันก็ห้ามไม่ได้ อย่าเปิดใจไป อย่าให้เขาเห็น ต้องเป็นคนดี อย่างที่เขาสอนให้เป็น ปกปิดในใจ อย่าให้เขารู้ สุดท้ายก็รู้ ปล่อยมันไป อย่างที่เป็น ไม่อาจจะเก็บอีกต่อไป ปล่อยออกมา เลิกซ่อนเร้น เดินกลับหลัง หมดสิ้นเยื่อใย ฉันไม่กลัว ปล่อยให้เขาพูดไป พัดให้โหมกระหน่ำ ความหนาวไม่ทำให้เดือดร้อนสักเท่าไร มองอะไรยามไกลห่าง กลับเห็นเล็กลงไปเลย ความหวั่นไหวที่คอยเข้าครอบงำ กลับทำไม่ได้ดังเคย สิ่งใหม่ยังรอ ให้ลองให้รู้ จะไปสุดทาง ให้ใครได้ดู ฉีกกฎข้า ๆ เลือกทำสิ่งใด ... ปล่อยมันไป อย่างที่เป็น

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
I am one with the wind and sky Let it go let it go You'll never see me cry Here I stand And here I'll stay Let the storm rage on My power flurries through the air into the ground My soul is spiraling in frozen fractals all around And one thought crystallizes like an icy blast I'm never going back the past is in the past Let it go let it go And I'll rise like the break of dawn Let it go let it go That perfect girl is gone Here I stand In the light of day Let the storm rage on The cold never bothered me anyway	เชื่อมโยง ไปกับลมและฟ้า ปล่อยออกมา เลิกซ่อนเร้น เผชิญมันด้วยความกล้า ฉันจะยืน ตรงนี้เรื่อยไป พัดให้โหมกระหน่ำ พลังในกายล่องลมลอยฟ้าลงมาสู่ดิน พลังในใจแทรกในเกล็ดน้ำแข็งล้อมรอบกายไม่สิ้น ผลึกความคิดผุดเป็นเกล็ดใสไร้ความกังขา ไม่ขอคิดทวนคืนไป ความหลังไม่อาจคืนมา เป็นตัวเรา อย่างที่เป็น ขอทะยานยังตะวันส่องฟ้า ปล่อยออกมา เลิกซ่อนเร้น เด็กดีไม่เห็นมีค่า ฉันจะยืน เค้นในแสงแรงกล้า พัดกระหน่ำเข้าไป ความหนาวไม่ทำให้เดือดร้อนสักเท่าไร

เพลง ของต้องซ่อมต่อ (Fix Upper)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
it the clumpy way he walks? Or the grumpy way he talks? Or the pear-shaped, square-shaped weirdness of his feet? And though we know he washes well, he always ends up sorta smelly But you'll never meet a fella who's as sensitive and sweet So he's a bit of a fixer upper So he's got a few flaws His peculiar brain, dear, his thing for the reindeer That's outside a few of nature's laws So he's a bit of a fixer upper, but this we're certain of You can fix this fixer upper with a little bit of love Is it the way that he runs scared? Or that he's socially impaired? Or that he only likes to tinkle in the woods? Are you holding back your fondness Due to his unmanly blondness? Or the way he covers up that he's the honest goods? He's just a bit of a fixer upper He's got a couple of bugs His isolation is confirmation	ละมันเป็นการเดินงุ่มง่ามของเขา หรือว่าเรื่องพูดจางี่เงา หรือรูปเท้าประหลาดหงิกงอไม่เข้ากับใคร ทั้งฟอกทั้งถูสะอาดแค่ไหนมัก ยังมีกลิ่นไม่น่าชื่นใจนัก แต่ก็ไม่ค่อยมีคนไหนที่ทั้งอ่อนหวาน และยังอ่อนไหว เขาก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ มีอาการที่ต้องแก้ ต้องตรวจสอบมองมันดูบ้างนะวันวืกับเจ้ากวางนะ มันดูผิดจากกฎธรรมชาติแหง ๆ เขาก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ แต่เชื่อพวกเราเถอะหนอถ้าจะซ่อมไอ้ของต้องซ่อมอย่างหนักซ่อม ด้วยรักสักนิดก็พอ เพราะเขาชอบทำท่าทางตื่นเต้น เพราะเขาสังคมกับใครไม่เป็น ห้องน้ำไม่เข้าแต่เขาชอบเล่นปล่อยตามต้นไม้ เธอนะคงจะแอบคลั่งไคล้ที่เขาหมองสลายเกินชายสิ เป็นที่เขากลับเกลียดดวงใจที่ใสและซื่อเอาไว้ เขาก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ ยังมีจุดอ่อนต้องกำจัด ยังเมินยังหนียังเป็นตัวซี้ ไอ้ของที่เขาสังเกตเห็นมันแปลก เขาก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Of his desperation for healing hugs So he's a bit of a fixer upper But we know what to do The way to fix this fixer upper Is to fix him up with you So she's a bit of a fixer upper That's a minor thing This quote engagement is a flex arrangement And by the way I don't see no ring So she's a bit of a fixer upper Her brain's a bit betwixt Get the fiance out of the way And the whole thing will be fixed We aren't saying you can change him 'Cause people don't really change We're only saying that love's a force that's powerful and strange People make bad choices if they're mad or scared or stressed But throw a little love their way, and you'll bring out their best True love brings out the best Everyone's a bit of a fixer upper That's what it's all about Father, sister, brother We need each other To raise us up and round us out Everyone's a bit of a fixer upper But when push comes to shove The only fixer upper fixer That can fix a fixer upper is True True True True Love	แต่เราจะขอเสนอ จะซ่อมไอ้ของต้องซ่อมก็รู้ ว่าต้องจับคู่ให้เขาและเธอ เธอก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ เรื่องเล็ก ๆ แค่นั้น ที่ว่าคู่นั้นไม่คิดว่าเธอจะมั่นใจ แล้วคู่นี้ ที่นี้ไม่มีแหวน เธอก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ สมองสับสนอ่อนล้า แคจัดการคู่นั้นเอาไปให้ไกล ก็ซ่อมเสร็จสิ้นปัญหา ไม่ได้บอกให้เปลี่ยนเขานี้ ไม่มีทางได้หรอกจริงไหม บอกได้แค่ว่ารักนะเป็นพลังที่ ขลังจนหน้าแปลกใจ คนดี ๆ ก็เลือกผิดยามความคิดไหวหวั่นหวาดกลัว แคเราลองโยนความรักเข้าไปเราลองโยนความรักเข้าไปจะดีโดยไม่ รู้ตัว รักช่วยโดยไม่รู้ตัว ใครๆ ก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ มันเป็นความจริงแน่นอน ทั้งพ่อ พี่สาว น้องชาย ต้องมีกันและกัน ช่วยผลักดันเมื่อยามทุกข์ร้อน ใครๆ ก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ แต่ถ้ามันเริ่มจะยาก ถ้าหากจะซ่อมไอ้ของต้องซ่อม ต้องเอาตัวซ่อมชั้นยอดมาซ่อมนั่นคือ รัก รัก รัก รัก รักแท้

เพลง อยู่ที่นี่ (Where you are)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Moana make way make way	โมอาน่า หลีกทาง หลีกทาง
More nights time you knew	โมอาน่าฟังพอให้ดี
The village of Motonui is all you need	มีเพียงหมู่บ้านโมทูนูอิที่เธอต้องการ
The dancers are practicing	ดุสิดูเขาเต้นระบำ
They dance to an ancient song	ลำนํ้าเพลงดั้งเดิมยิ่งใหญ่
Who needs a new song	(มันคืออยู่แล้วมีให้ใหม่ไม่เห็นต้องการ)
This old one's all we need	สิ่งตกทอดให้เราทุกคนสืบสาน
This tradition is our mission	โมอาน่านั่นหน้าที่จริงจัง
And Moana there's so much to do	เวลาเดินระว่างนี้แหละที่เธอต้องการ
Don't trip on the terra root that's all you need	เราทำเราก็ได้แบ่งปัน
We share everything we make	แต่ข้าฉันมันสานตะกร้าไป
We joke and we weave our baskets	ดุสิดูหาปลาได้กลับมาแล้ว
The fishermen come back from the sea	อยากดูนั่นไง
I wanna see	ไม่ต้องเดินหนี
Don't walk away	โมอาน่าอยู่ตรงนี้เรื่อยไป
Moana stay on the ground now	เราต้องมีหัวหน้านี่ไงเธออยู่ที่นี่
Our people will need a chief and there you are	สักวันต้องมี
There comes a day	ที่เธอมองออกไปรอบกาย
When you're gonna look around	และเธอจะเข้าใจความสุขนั้นอยู่ที่นี่
And realize happiness is where you are	จงดูมะพร้าวให้ดี ๆ (อะไรนะ)
Consider the coconut The what	มากมีประโยชน์ล้วน
Consider it's tree	ใช้ให้ครบหมดทุกส่วนนี่สิที่เราต้องการ
We use each part of the coconut that's all we need	เส้นใยถักเป็นแหเพื่อหาปลา
We make our nets from the fibers	และน้ำก็ขึ้นฉ่ำหวานลิ้น
The water's sweet inside	กึ่งใบจุดไฟได้ความร้อนมา
We use the leave to build fires	ส่วนเนื้อมันก็หอมชวนกิน
We cook up the meat inside	จงดูมะพร้าวให้ดี ๆ
Consider the coconuts	กึ่งก้าน ตัน และใบ
The trunks and the leaves	ที่นี่ครบแล้วที่ใจต้องการ
The island gives us what we need	อยู่กันเรื่อยไป
And no one leaves	จะอยู่ตรงนี้
That's right we stay	ให้รอดพ้นจากภัยที่ตามติด
Were safe and were well provided	จะมอบความหวานชีวิตวันหน้า
And when we look to the future	อยู่ที่นี่
There you are	จะเข้าใจดี
You'll be okay	อย่างที่พอเคยเจอไม่มีผิด
In time you'll learn just as I did	มีความสุขเมื่อคิดดูยอมอยู่ที่นี่
You must find happiness right where you are	ฉันชอบร่ายรำไปกับทะเล
I like to dance with the water	มีขึ้นลงไวรู้จักกลิ้ง
The undertow and the waves	ฉันชอบที่ลึกลับล้ำเกินหยั่ง
The waters mischievous ha	และคาดหวังไม่ได้จริง ๆ
I like how it misbehaves	แม้ว่าใครจะคิดว่าฉันบ้า
The village may think I'm crazy	

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Or say that I drift too far But once you know what you like well there you are You are your fathers daughter Stubbornness and pride Mind what he says but remember You may hear a voice inside And if the voice starts to whisper To follow the farthest star Moana that voice inside is who you are We make our nets from the fibers The water's sweet inside We use the leave to build fires We cook up the meat inside The village believes in us The village believes The island gives us what we need And no one leaves So here I'll stay My home my people beside me And when I think of tomorrow There we are I'll lead the way I'll have my people to guide me We'll build our future together Where we are Cause every path leads you back to Where you are You can find happiness right Where you are Where you are	คงหาว่าฉันดูลึ แคค้นพบตัวตนของเราว่าอยู่ที่นี้ เธอคือลูกสาวของพ่อเธอ ทั้งดื้อรั้นมั่นใจ เขาพูดจapingคำไปนะเธอ แต่คงเจอกับเสียงข้างใน ถ้าแม้ว่าเสียงนั้นกระซิบหา ให้ตามดาวที่ไกลเต็มที โมอาน่าตัวตนของเธอก็คือเสียงนี้ เส้นใยถักเป็นแหเพื่อหาปลา และน้ำรสเลิศล้ำลิ้น ได้มีเพลงนี้ให้ขับขานมา และลูกหลานก็ย่อมต้องกิน และชาวบ้านก็เชื่อเรื่องราว(ใช่แล้ว) แต่ฝากฝังเอาไว้ ที่นี้ครบที่ใจต้องการ ไม่ต้องไปไหน จะอยู่ตรงนี้ ทั้งบ้านทั้งผู้คนที่เคยข้าง คิดถึงพรุ่งนี้เรากียังอยู่ อยู่ที่นี่ จะนำสิ่งดี ให้เพื่อนพี่น้องเราช่วยนำทาง จะสร้างวันหน้าด้วยพลังที่ อยู่ที่นี่ เส้นทางที่ค้นพบมาหยุดให้ อยู่ที่นี่ และความสุขใจในที่สุด อยู่ที่นี่ อยู่ที่นี่

เพลง ห่างเพียงใด (How far I'll go)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
I've been staring at the edge of the water Long as I can remember Never really knowing why I wish I could be the perfect daughter But I come back to the water No matter how hard I try Every turn I take every trail I track Every path I make every road leads back To the place I know where I cannot go Where I long to be See the line where the sky meets the sea It calls me And no one knows How far it goes If the wind in my sail on the sea stays behind me One day I'll know If I go there's just no telling how far I'll go I know everybody on this island seems so happy on this island Everything is by design I know everybody on this island has a role on this island So maybe I can roll with mine I can lead with pride I can make us strong I'll be satisfied if I play along But the voice inside sings a different song What is wrong with me See the light where it shines on the sea It's blinding But no one knows How deep it goes And it seems like it's calling out to me So come find me And let me know What's beyond that line will I cross that line See the line where the sky meets the sea It calls me And no one knows How far it goes If the wind in my sail on the sea stays behind me One day I'll know How far I'll go	เฝ้าแต่มองที่เส้นขอบน้ำจนสุดโหน่ง ทำอย่างนี้ตั้งแต่จำความ แม้ไม่รู้เลยว่าทำไม ถึงอยากเป็นลูกสาวที่ดีและเชื่อฟัง ใจก็ยังพามาที่สายน้ำ จะพยายามห้ามเพียงใด ทุกเส้นทางที่ค้น ทุกแห่งหนที่หา จะก้าวเดินค้นค้น ทุกถนนวนมา ที่ที่ใจฝันเพื่อ เฝ้าแต่คอยชะเง้อ ปรารถนาได้ไป มองดูเส้นที่ขอบฟ้าจรดแผ่นน้ำ มันเรียกเรา และจะต้องไป อีกไกลเท่าไร แค่เพียงลมที่มันโหม บนแผ่นน้ำยังคอยช่วยเรา ก็คงเข้าใจ สุดจะคาดและเดาว่าเราต้องไปไกลเพียงใด ก็รู้ ใครต่อใครอาศัยอยู่ทั่วเกาะ แสนสุขสันต์ด้วยกันอย่างที่เราเห็น ทุกๆ เรื่องราบรื่นดังใจ รู้ดีทุกคน ล้วนแต่มีสิ่งที่เหมาะสม อย่างทีแต่ละคนเป็น และฉันก็มีหน้าที่ทำไป เป็นผู้นำพี่น้อง ไปสู่ความดีงาม เกินจะสุขใจปอง ก็แค่เราทำตาม ทั้งที่ใจเรียกร้องได้แต่คอยเฝ้าถาม ก็ไม่รู้ทำไม มองดูแสงที่สะท้อนบนแผ่นน้ำ ช่างวับตา จะส่องแสงไป ให้ลึกเท่าไร และดูเหมือนมันจะเรียกให้ไปตาม ก็จรับมา ฉันเข้าใจ ถ้าข้ามเลยไปจะได้พบอะไร เมื่อเส้นที่ขอบฟ้าจรดแผ่นน้ำ มันเรียกเรา และจะต้องไป อีกไกลเท่าไร แค่เพียงลมที่มันโหม บนแผ่นน้ำยังคอยช่วยเรา ก็คงเข้าใจ ว่าห่างเพียงใด

เพลง จำทางขึ้นใจ (We know the way)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Tatou o tagata folau e vala auina	ทาโท ทาغاتา โฟเล้า เวละอา อูยนา
E le atua o le sami tele e o mai	เลโท โอเลซามี เท...เล เอโอเมย
Ia ava e le lu itau e lelei	อูละวา เอ ลู เทา เอ เล...
Tapenapena	ทาเปนา เปนา
Aue aue	อะเว อะเว
Nuku l mua	นุกคุ อี อูมา
Te manulele e tataki e	เต มานูเล เล่ เอ ทาทา อี เอ
Aue aue	อะเว อะเว
Te fenua te mā lie	เท เฟนู เท มาลีเอ...
Nae ko hakilia mo kaiga e	นาเอ โก อะกิลีอะ กาจิดา เอ...
We read the wind and the sky	เรามองและจ้องลมกับฟ้า
when the sun is high	เพื่อมุ่งหน้าลอยลำ
We sail the length of the seas	เราขึ้นและล่องสุดแผ่นดิน
on the ocean breeze	ทั่วทุกท้องธรรา
At night we name every star	เราตั้งชื่อดาวบนเวหา
We know where we are	ให้ช่วยชี้ทางไป
We know who we are who we are	เรารู้จักตัวเราว่าเป็นใคร
Aue aue	อะเว อะเว
We set a course to find	ค้นหาไปตามเส้นทาง
A brand new island everywhere we roam	ดินแดนเพื่อตั้งรกรากทุกถิ่นที่ไป
Aue aue	อะเว อะเว
We keep our island in our mind	แม้บ้านยังมีในใจไม่ห่าง
And when it's time to find home	ในยามที่ทวนย้อนขึ้นฝั่ง
We know the way	จำทางขึ้นใจ
Aue aue	อะเว อะเว
We are explorers reading every sign	น้องพีรักสำรวจมุ่งออกตรวจเส้นทาง
We tell the stories of our elders in a	เราเล่าเรื่องราวจากครั้งปู่ย่าตาทวดสืบมา
never ending chain	ไม่รู้จบสิ้น
Aue aue	อะเว อะเว
Te fenua te mā lie	เท เฟนู เท มาลีเอ...
Nā heko hakilia	นาเอ โก อะกิลีอะ กาจิดา เอ...
We know the way	จำทางขึ้นใจ

เพลง ไม่ต้องห่วง You're Welcome

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
I see what's happening here	เห็นอยู่ว่าเป็น ยังไงบ้าง
You're face-to-face with greatness and it's strange	เจออะจอม พลังจิง ๆ ก็คงวังเววน
You don't even know how you feel it's adorable	อาจยังไม่รู้ตัว เลยด้วยซ้ำ ก็น่ารักอะนะ
Well it's nice to see that humans never change	แต่หนูก็ดีที่เห็นมนุษย์นั้นไม่เคยเปลี่ยน
Open your eyes let's begin	แค่เปิดสายตา มาด้วยกัน
Yes it's really me it's Maui breathe it in	บอกเลยจริง ๆ เรานี้ มาวอ ออย่าเพิ่งสั้น
I know it's a lot the hair the bod	ดู ๆ ก็เยอะเกิน ทรงผม หุ่นบึก
When you're staring at a demigod	ใครเจอ ลูกครึ่งเทพ ก็ต้องสะอึก
What can I say except you're welcome	คงจะบอกได้ แค่เพียง ไม่ต้องห่วง
For the tides the sun the sky	กระแสน้ำ ตะวัน ฟ้าคราม
Hey it's okay it's okay you're welcome	เรื่องมันง่ายตาย ไม่วุ่นวาย ไม่ต้องห่วง
I'm just an ordinary demi-guy	ก็แค่ ลูกครึ่งมนุษย์ คงไม่ต้องถาม
Hey what has two thumbs and pulled up the sky	เฮ้มีนิ้วโป้งสอง ต้องดึง เพื่อเปิดฟ้า
When you were waddling yay high	เมื่อเธอยังเดิน ตัวมเตี้ยมมา
This guy	เขาละ
When the nights	ในเวลากลางคืน
got cold who stole you fire from down below	ใครคนไหนเล่า ขโมยกองไฟ
You're looking at him yo	เธอมองเขา อยู่นี่ไง
Oh also I lasso'd the sun	โอ้ และเอาเชือกล่าม ดวงตะวัน
You're welcome	ไม่ต้องห่วง
To stretch your days and bring you fun	ให้มีเวลา มารำเร่กัน
Also I harnessed the breeze	และก็ลากจูง ลมบนโลก
You're welcome	ไม่ต้องห่วง
To fill your sails and shake your trees	ให้ต้นใบเรือ และต้นไม้โยก
So what can I say except you're welcome	ก็คงจะบอกได้ แค่เพียง ไม่ต้องห่วง
For the islands I pulled from the sea	กับเรื่องเกาะ ที่เราถม ขึ้นจากน้ำ
There's no need to pray it's okay you're welcome	ก็ไม่ต้องกราบไหว้ ให้มากมาย ไม่ต้องห่วง
I guess it's just my way of being me	เรื่องธรรมดา ซิล ๆ ไม่ได้เลิกล้ำ
You're welcome you're welcome	ไม่ต้องห่วง ไม่ต้องห่วง
Well come to think of it	เออ ลองมาคิดอีกที
Kid honestly I can go on and on	ก็ เราสาธยาย จนไม่อาจจะหยุด
I can explain every natural phenomenon	อธิบาย ปรากฏการณ์ ธรรมชาติ เป็นชุด
The tide the grass the ground	ลูกคลื่น ต้นหญ้า พื้นดิน
Oh that was Maui just messing around	ฝีมือ มาวอ ที่วุ่นวาย ไม่จบสิ้น
I killed an eel I buried its guts	สังหารปลาไหล ครวักไส้ เอาไปฝัง
Sprouted a tree now you've got coconuts	งอกมาเป็นต้น คือมะพร้าว อร่อยจิง
What's the lesson what is the takeaway	งั้นละยู เป็นใคร ก็ต้องดู ไม่ยาก
Don't mess with Maui when he's on the breakaway	ลองดีกับ มาวอ ตูสิ แล้วจะต้องลำบาก
And the tapestry here in my skin	แล้วร่องรอย บนผิวหนัง ที่ปรากฏ
Is a map of the victories I win	คือแผนที่ ชัยชนะ ร่วมทั้งหมด
Look where I've been I make everything happen	มองไปที่ไหน ก็ทำให้
Look at that	ทุกอย่างบังเกิด
Mini Maui just tippity tappin'	คูตี มาวอ ไซสมีมาเต้นกันเต็มระเบด

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Ha ha ha ha ha hey Well anyway let me say you're welcome For the wonderful world you know Hey it's okay it's okay you're welcome Well come to think of it I gotta go Hey it's your day to say you're welcome 'Cause I'm gonna need that boat I'm sailing away away you're welcome 'Cause Maui can do anything but float You're welcome you're welcome And thank you	เฮ เฮ เฮ เฮ เฮ เฮ! ก็ไม่อยากขาย ให้มากมาย ไม่ต้องห่วง เรื่องพวกนี้ ที่เราสร้าง ต้นแบบ เรื่องมันง่ายตาย ไม่วุ่นวาย ไม่ต้องห่วง แต่คิด ๆ แล้ว ก็คิดว่า คงต้องแวน เธอก็ดูคล้าย พุดได้ ไม่ต้องห่วง แค่อยาก จะได้เรือ สักลำ จะไปถึงจุดหมาย บ้ายบาย ไม่ต้องห่วง เราเป๊ะทุกเรื่อง ยกเว้น ไว้แต่ลอยน้ำ ไม่ต้องห่วง ไม่ต้องห่วง ขอบคุณนะ

เพลง วิวาว (shiny)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Well Tamatoa hasn't always been this glam I was a drab little crab once Now I know I can be happy as a clam Because I'm beautiful baby Did your granny say listen to your heart Be who you are on the inside I need three words to tear her argument apart Your granny lied I'd rather be shiny Like a treasure from a sunken pirate wreck Scrub the deck and make it look Shiny I will sparkle like a wealthy woman's neck Just a sec Don't you know Fish are dumb dumb dumb They chase anything that glitters Beginners Oh and here they come come come To the brightest thing that glitters Mmm fish dinners I just love free food And you look like seafood Well well well Little Maui's having trouble with his look You little semi demi mini God Ouch What a terrible performance Get the hook Get it You don't swing it like you used to man I feel have to give you credit for my start And your tattoos on the outside	ก็ทามาเทาไม่ได้ดูหรูตั้งแต่เริ่ม เมื่อก่อนยังเพอะและดูเกรอะกรัง แต่ตอนนี้ฉันรู้สึกความมันใจมันเพิ่ม ก็เรานั้นเป๊ะปังอลังเวอร์! คุณย่าเล่าให้ฟัง เสียงข้างในหัวใจ ตัวตนห้วนโหวไม่ได้หักเห ต้องการคำพูดที่จะหักล้างไม่มากเท่าไร โกหกทั้งเพ จะเลือกก็เลือก...วิวาว อย่างกับเป็นขุมทรัพย์จากเรือของโจรสลัด เอามาขัดและขัดให้มัน วิวาว เอาให้แว้งเหมือนคอกผู้หญิงที่ร่ำรวยจัด ดูให้ชัด ฟังให้ดี ปลา มัน บื้อ บื้อ บื้อ มันชอบไล่อะไรที่แวบๆ สมัครเล่น โอ้ว ดูว้ายกัน ทื่อ ทื่อ ทื่อ มุ่งลงเข้าหาเป้าที่แวบๆ อาหารเย็น ให้เราได้ปลากิน และเธอก็ นั้่นนากิน (ช่างนากิน) แหม แหม แหม ดูมาอูวีเขามีปัญหาเกี่ยวกับรูปลักษณ์ โธ่ๆ เจ้าลูกครึ่งเทพครึ่งคนเอ๊ย เฮ้ย มันเกะกะ ครึ่งๆ กลางๆ ท่าทางจะหนัก ไม่ค่อยจะวาดลวดลายอย่างที่เคยเป็น ฉันก็ขอชื่นชมเธอที่กล้าที่จะเปลี่ยน ก็แค่เพียงเพราะลายสักสุดเจิด

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
For just like you I made myself a work of art I'll never hide I can't I'm too Shiny Watch me dazzle like a diamond in the rough Strut my stuff my stuff is so Shiny Send your armies but they'll never be enough My shell's too tough Maui man You could try try try But you can't expect a demigod To beat a decapod You will die die die Now it's time for me to take apart Your aching heart Far from the ones who abandoned you Chasing the love of These humans who made you feel wanted You try to be tough But your armour's just not hard enough Maui Now it's time to kick your hiney Ever seen someone so Shiny Soak it in cause it's the last you'll ever see C'est la vie mon ami I'm so Shiny Now I'll eat you so prepare your final please Just for me You'll never be quite as shiny You wish you were nice and shiny	ไม่ต่างอะไรที่สร้างรอยเป็นศิลปะ ทำไมต้องหลบ มีแล้วต้องโชว์ วับวาว ดูเด่นราวเพชรเงาประกายที่ไร้คู่แข่ง เล่นกับแสงตกแต่งประดับ วับวาว ยกขบวนทัพมาเท่าไรก็คงหมดแรง เกราะอันแข็งแกร่ง นายมาอวี ลองดู ได้ ได้ ได้ ก็อย่าหวังว่าคนครึ่งเทพจะจอก จะสู้สับเท้าได้หรือ (รู้ไว้ซะ!) คงต้อง ตาย ตาย ตาย นี่ก็เป็นเวลาที่ควักหัวใจ เอามาให้ไว หนีไปให้ไกลห่าง มนุษย์ใจทวน ไขว่คว้า รักของพวกผู้คน เพื่อให้ตัวคนมีค่า ทำทำเป็นกล้าหาญ แต่ว่าเสือเกราะกลับเปราะเกินต้านทาน มาอวี! ได้เวลาส่ง นาย ไปนับดาว เคยเจอใครบ้างไหมที่ วับวาว! จ้องเอาไว้ภาพสุดท้ายที่จะได้ดู แล้วจะรู้แหละเจ้าหนูว่าฉัน วับวาว! อยากจะอ่อนน้อมกันก่อนตายไม่มีทางสู้ ยอดแห่งปู แกล้งไม่เทียมทันความ วับวาว แกล้งไม่มีวันได้.. แวววาว

เพลง นีอันโมอาน่า (I am Moana)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
I know a girl from an island	รู้เรื่องเด็กสาวที่เป็นชาวเกาะ
She stands apart from the crowd	เด่นล้ำกว่าใคร ๆ โดยแท้
She loves the sea and her people	รักทะเลและพวกพ้องของเธอ
She makes her whole family proud	สร้างความภูมิใจให้พ่อแม่
Sometimes the world seems against you	เมื่อโลกต่อต้านไม่ยอมเข้าใจ
The journey may leave a scar	และทั้งบาดแผลไว้ให้เห็น
But scars can heal and reveal just	แต่แผลต้องหายเผยให้พบทาง
Where you are	อย่างที่เป็น
The people you love will change you	ผู้ที่เธอรักพาให้เปลี่ยน
The things you have learned will guide you	สิ่งที่ได้เรียนรู้พาให้ไป
And nothing on earth can silence	และไม่มีสิ่งใดที่จะกลบ
The quiet voice still inside you	จะลบบจะเลือนเสียงข้างใน
And when that voice starts to whisper	และเมื่อเสียงนั้นเริ่มจะกระซิบ
Moana you've come so far	โมอาน่า เธอมาแสนไกล
Moana listen	โมอาน่าฟังสิ
Do you know who you are	เธอคือผู้ใดรู้ไหม
Who am I	เราคือใคร
I am a girl who loves my island	คือคนที่รักในเกาะเป็นบ้านเกิด
I'm the girl who loves the sea	และก็รักทะเลตั้งใจ
It calls me	มันเรียกเรา
I am the daughter of the village chief	และเป็นลูกสาวของหัวหน้าเผ่าเรานี้
We are descended from voyagers	มีต้นตระกูลเป็นพวกนักเดินทาง
Who found their way across the world	พวกเขาท่องเที่ยวผ่านโลกเรื่อยไป
They call me	ต่างเรียกเรา
I've delivered us to where we are	ฉันได้ช่วยให้เรามาอยู่ที่นี่
I have journeyed farther	ได้เดินทางมาแสนนาน
I am everything I've learned and more	ที่ได้พบได้พานเก็บอยู่ภายใน
Still it calls me	ยังคงเรียกเรา
And the call isn't out there at all	และก็เสียงไม่ได้ดังจากที่ไหน
It's inside me	มันอยู่ข้างใน
It's like the tide	ดังคลื่นทะเล
Always falling and rising	ยังคงขึ้นลงเรื่อยไป
I will carry you here in my heart	จะรักษาเก็บเอาไว้ให้คอยเตือน
You'll remind me	อยู่ที่ข้างใจ
That come what may	จะร้ายหรือดี
I know the way	จะต้องมีทาง
I am Moana	นี่ฉันโมอาน่า

เพลง เธอคือใคร (Know who you are)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
I have crossed the horizon to find you	ฉันข้ามฟ้าข้ามทะเลเพื่อให้ได้เจอ
I know your name	ชื่อเธอฉันรู้
They have stolen the heart from inside you	เธอถูกเขาชิงเอาใจพรากจากออกไป
But this does not define you	เธอไม่อาจเปลี่ยนตัวตนเธอ
This is not who you are	เธอไม่ใช่ที่เห็นอยู่
You know who you are	เธอรู้เธอคือใคร

เพลง จำฉันให้ดี (Remember me)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Remember me	จำฉันให้ดี
Though I have to say goodbye	แม้ว่าเราต้องแยกคำลา
Remember me	จำฉันให้ดี
Don't let it make you cry	อย่าได้ตรอมตรมอูรา
For even if I'm far away I hold you in my heart	ห่างไกลแค่ไหนคงเป็นเพียงกาย แต่หัวใจยังเคียงกัน
I sing a secret song to you each night we are apart	ด้วยเพลงของสองเรายังกังวานดังเหมือนเธอแนบข้างฉัน
Remember me	จำฉันให้ดี
Though I have to travel far	แม้ฟ้ากฟฟ้าจะกั้นกายเรา
Remember me	จำฉันให้ดี
Each time you hear a sad guitar	ยามได้ยินเสียงกีตาร์เปลี่ยวเหงา
Know that I'm with you the only way that I can be	อยากให้รู้เราคงมีกันได้เท่าที่เรามี
Until you're in my arms again	จนวันที่เราได้เจออีกครั้ง
Remember me	จำฉันให้ดี

เพลงชื่อเธอใครก็รู้ว่าจวนิตา (Everyone knows Juanita)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Well, everyone knows Juanita	ชื่อเธอใครก็รู้ว่าจวนิตา
Her eyes each a different color	ที่ตาข้างละสีไม่ซ้ำกัน
Her teeth stick out and her chin goes in	และฟันยื่นล้ำแล้วก็คางอย่างสั้น
And her...knuckles, they drag on the floor	อีกข้อนิ้วนั้นลากพื้นไปทุกที่
Her hair is like a brier	เส้นผมก็ยุ่งอย่างเถาวัลย์
She stands in a bow-legged stance	และขาโก่งดังคันศรโค้งรี
And if I weren't so ugly	ถ้าฉันไม่หน้าตาอย่างกับผี
She'd possibly give me a chance	อาจมีทางได้โอกาสสักครั้ง

เพลงหัวหมุนต๊วๆ (Un Poco Loco)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
What color is the sky	ทำไมฟ้ามันดูพรา
Ay, mi amor! Ay, mi amor!	โอ้ใจเอ๋ย โอ้ใจเอ๋ย
You tell me that it's red	เธอบอกสีมันแดงจ้ะ
Ay, mi amor! Ay, mi amor!	โอ้ใจเอ๋ย โอ้ใจเอ๋ย
Where should I put my shoes	แล้วรองเท้าไว้ไหนดี
Ay, mi amor! Ay, mi amor!	โอ้ใจเอ๋ย โอ้ใจเอ๋ย
You say put them on your head	เธอบอกเอาไว้บนหัวสิ
Ay, mi amor! Ay, mi amor!	โอ้ใจเอ๋ย โอ้ใจเอ๋ย
You make me Un poco loco	และเธอทำให้ฉันมันหัวหมุน
Un poquitito loco	แค่ต๊ิด ๆ ก็ต้องว้าวุ่นไป
The way you keep me guessing	อาการที่เธอให้เตาใจ
I'm nodding and I'm yessing	เห็นที่ไรฉันก็ต้องอ่อน
I'll count it as a blessing	คิดว่าเบื่องบนท่านให้พร
That I'm only Un poco loco	ที่ต้องหัวหมุนต๊ิด ๆ เข้าแล้วเรา
The loco that you make me	อาการที่เธอทำให้หัวหมุน
It is just un poco crazy	ลั่นทุกวันไปไม่เคยได้เจอ
The sense that you're not making	จะทำแบบนี้ก็ได้หรือ
The liberties you're taking	ต้องตามใจเธอทุก ๆ อย่าง
Leaves my cabeza shaking	ฉันเหมือนมันศีรษะลอยคว้าง
You are just Un poco loco	แค่หัวหมุนต๊ิด ๆ เข้าแล้วเรา
Un poquititi-ti-ti-ti-ti-ti-ti-ti-to loco!	แค่หัวหมุนต๊ิด ๆ ต๊ิด ๆ ต๊ิด ๆ ต๊ิด ๆ ต๊ิด ๆ เข้าแล้วเรา

เพลง โลกนี้คือครอบครัวของฉัน (The World Es Mia Familia)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Señoras y señores	คุณผู้หญิงและคุณผู้ชาย
Buenas tardes, buenas noches	อยู่พร้อมมากมายคงเพราะโชคพา
Buenas tardes, buenas noches	นี่แหละวันที่ได้พบหน้า
Señoritas y señores	เชิญทุกท่านมาฟังผมบ้างสิ
To be here with you tonight	โนคืนนี้ได้พบพวกท่าน
Brings me joy, que alegría	ปลาบปลื้มเกินคาดฝันมันแสนดี
For this music is my language	ก็ภาษาผมนั่นมันคือดนตรี
And the world es mi familia	และเหมือนโลกนี้คือครอบครัว
For this music is my language	ก็ภาษาผมนั่นมันคือดนตรี
And the world es mi familia	และเหมือนโลกนี้คือครอบครัว
For this music is my language	ก็ภาษาผมนั่นมันคือดนตรี
And the world es mi familia	และเหมือนโลกนี้คือครอบครัว
For this music is my language	ก็ภาษาผมนั่นมันคือ-

เพลง เชื้อมันไม่สิ้นคลอน (Proud Corazón)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Say that I'm crazy Or call me a fool	บอกชื่อว่าฉันบ้าหรือว่าฉันนั้นเชอ
But last night it seemed That I dreamed about you	แต่เมื่อคืนดั่งว่าในความฝันฉันเห็นเธอ
When I opened my mouth	เมื่อปากฉันเปิดอ้า
What came out was a song	ก็มีเปิดเพลงกังวานก้อง
And you knew every word And we all sang along	คำที่เธอนั้นจำมันและพวกเราพากันร้อง
To a melody played on the strings of our souls	ท่วงทำนองของน้องพิจิตวิญญาณที่มีให้
And a rhythm that rattled us down to the bone	ด้วยลีลาเร่ร่ำลึกลงในตัวตนเรานั้น
Our love for each other will live on forever	และรักแท้แห่งพวกเราจะยืนยาวชั่วนิรันดร์
In every beat of my proud corazón	ตราตรึงจิตใจที่เชื่อมั่นไม่สิ้นคลอน
Our love for each other will live on forever	และรักแท้แห่งพวกเราจะยืนยาวชั่วนิรันดร์
In every beat of my proud corazón	ตราตรึงจิตใจที่เชื่อมั่นไม่สิ้นคลอน
Ay mi familia, oiga mi gente	พี่น้องร่วมบ้านเกิดพึงเกิดฟังด้วยใจ
Canten a coro, let it be known	ประสานเสียงก้องไปร้องให้ลือลั่น
Our love for each other will live on forever	ว่ารักแท้แห่งพวกเราจะยืนยาวชั่วนิรันดร์
In every beat of my proud corazón	ตราตรึงจิตใจที่เชื่อมั่นไม่สิ้นคลอน
Ay mi familia, oiga mi gente	พี่น้องร่วมบ้านเกิดพึงเกิดฟังด้วยใจ
Canten a coro, let it be known	ประสานเสียงก้องไปร้องให้ลือลั่น
Our love for each other will live on forever	ว่ารักแท้แห่งพวกเราจะยืนยาวชั่วนิรันดร์
In every beat of my proud corazón	ตราตรึงจิตใจที่เชื่อมั่นไม่สิ้นคลอน

ภาคผนวก

เพลงเมื่อไหร่ชีวิตจะเริ่มต้น (When will live Begin)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Seven a.m., the usual morning lineup Start on the chores and sweep 'till the floor's all clean Polish and wax, do laundry, and mop and shine up Sweep again, and by then it's like 7:15 And so I'll read a book Or maybe two or three I'll add a few new paintings to my gallery I'll play guitar and knit And cook and basically Just wonder when will my life begin? Then after lunch it's puzzles and darts and baking Paper mache, a bit of ballet and chess Pottery and ventriloquy, candle making Then I'll stretch, maybe sketch, take a climb Sew a dress! And I'll reread the books If I have time to spare I'll paint the walls some more I'm sure there's room somewhere And then I'll brush and brush And brush and brush my hair Stuck in the same place I've always been And I'll keep wanderin' and wanderin' And wanderin' and wonderin' When will my life begin? And tomorrow night The lights will appear Just like they do on my birthday each year What is it like Out there where they glow? Now that I'm older Mother might just Let me go	เจ็ดโมงเช้าก็เหมือนเดิม ๆ เราต้องเริ่มงาน ตั้งแต่เช็ดหัวบ้านให้สะอาดเอี่ยมไป ขัดชั้นเงา ชักผ้า และขัดถูให้สดใส กวาดอีกที แล้วไม่เท่าไรก็เจ็ดโมงสิบห้า จะอ่านหนังสือซักเล่มแล้วก็มีต่อสองสาม จะแต่งเติมสืสวายงามไว้โชว์ในแกลอรี่ จะเล่นกีตาร์ นิตติ้ง เข้าครัวและเพื่อทุกที ว่าชีวิตเรานี้จะเริ่มเมื่อไหร่ บ่ายยังมีเกมปาลูกดอก ทำขนมอบเล่น เปเปอร์มาเช่ แล้วเต้นบัลเล่ต์ และหมากรุก ปั้นหม้อไห พากษ์เสียง แล้วจุ่มเทียนก็หมดมุก กัมและลูก วาดลวดลาย ปีนและป้าย ตัดกระโปรง จะอ่านหนังสือซ้ำอีก ก็ไม่ได้รับได้ร้อน ระบายผนังเพิ่มก่อน คิดว่ายังมีที่เหลือ เสร็จแล้วก็แปรง และแปรงและแปรงแต่ผมทุกที ติดอยู่ข้างโน้นมันแสนน่าเบื่อ ไม่รู้ชีวิตเรา ชีวิตเรา ชีวิตเราไม่รู้ชีวิตเราจะเริ่มเมื่อไหร่ และคืนพรุ่งนี้จะมีแสงล่องลอย อย่างที่เฝ้าคอยทุกวันเกิดฉันนั่นไง กลางแสงวิบวาม จะงามสักเท่าใด วันนี้แหละแม่คง ยอมให้เราไปเห็นกับตา

เพลง บทเพลงรักษา (Healing Incantation)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Flower, gleam and glow	บุปผาเรืองแสงส่อง
Let the power shine	เปล่งฤทธิ์ของเจ้า
Make the clock reverse	ช่วยย้อนวันให้เรา
Bring back what once was mine	คืนสิ่งที่เคยได้ครอง
Heal what has been hurt	คลายทุกข์ทรมาน
Change the fate's design	เปลี่ยนชะตาให้ที
Save what has been lost	แก้เรื่องร้ายให้ดี
Bring back what once was mine	คืนสิ่งที่เคยได้ครอง
What once what mine	ที่เคยได้ครอง

เพลง ฉันมีความฝัน (I've Got a Dream)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
I'm malicious, mean and scary	ฉันทั้งเหี้ยมทั้งโหดและก็บ้าระห่ำ
My sneer could curdle dairy	แค่หัวเราะน้ำก็แข็งเหือด
And violence-wise my hands are not the cleanest	สองมือชอบฉาบเลือดไม่เคยที่จะพอ
But despite my evil look	แต่ภายนอกไม่น่าพรันพริงชอบบูดบัง
and my temper and my hook	และมือหงิกงอ
I've always yearned to be a concert pianist	ใจฉันขอแค่ได้เล่นคอนเซอโต้สักวัน
Can't you see me on the stage performing Mozart	เธอลองนึกภาพฉันได้ขึ้นเวทีบรรเลงพริ้ว
Tickling the ivories till they gleam	บรรจงพรมนิ้วบนคีย์เปียโน
Yep, I'd rather be called deadly	ใช่ อยากได้ชื่อนี้พิฆาต
for my killer show-tune medley	ตอนที่วาดลวดลายคอนแซโต้
'Cause way down deep inside I've got a dream	ก็เพราะลึกๆอยากโชว์ ฉันมีความฝัน
He's got a dream	ก็เขามีฝัน
He's got a dream	ฝันอันยิ่งใหญ่
See, I ain't as cruel and vicious as I seem	อยากให้รู้ว่าไม่ได้ร้ายเหมือนที่ใครเห็น
Though I do like breaking femurs,	อาจจะจริงถึงฉันชอบมีเรื่อง
you can count me with the dreamers	ฉันก็ชอบฝันเพื่องทุกเช้าเย็น
Like everybody else, I've got a dream	ก็เหมือนเหมือนที่เขาเป็น ฉันมีความฝัน
I've got scars and lumps and bruises	ทั่วตัวฉันพกข้าล้วนแผลเป็น
Plus something here that oozes	แถมตรงนี้เห็นมันบวมถึง
And let's not even mention my complexion	นี่ยังไม่ต้องพูดถึงผิวพรรณอันหยาบกร้าน
But despite my extra toes	อาจมีนิ้วเท้าเกินไปหน่อย
And my goiter And my nose	อีกคอหอยพอกงมูกบาน
I really want to make a love connection	ฝันฉันแสนหวานอยากพบสักคนที่รักกัน
Can't you see me with a special little lady	เธอลองนึกภาพฉันคู่ขวัญคนงามทรมานสดใส
Rowing in a rowboat down a stream	พายเรือไปบนสายธารอันชื่นชู
Though I'm one disgusting blighter	ถึงรูปชั่วตัวดำต้อยต่ำนัก
I'm a lover, not a fighter	ฉันคือรักไม่ใช่คนสู้
'Cause way down deep inside I've got a dream	ส่วนลึกฉันรั้งข้างใน ฉันมีความฝัน
I've got a dream	ก็ฉันมีฝัน

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
He's got a dream	(ก็เขามีฝัน)
I've got a dream	ฝันอันยิ่งใหญ่
He's got a dream	(ฝันอันยิ่งใหญ่)
And I know one day romance will reign supreme	และในใจเชื่อมั่นว่ารักต้องมาเยี่ยมเยือน
Though my face leaves people screaming	ก็ภายใต้หน้ากากของขวัญ
There's a child behind it dreaming	มีเด็กน้อยคอยฝันมีเคเลือน
Like everybody else, I've got a dream	ก็เหมือนเหมือนพวกเพื่อนเพื่อนฉันมีความฝัน
Toll would like to quit and be a florist	ทอลล์นั้นนะใฝ่ฝันเป็นนักจัดดอกไม้
Gunter does interior design	กุนเธอร์ชอบแต่งบ้านงานพวกดีไซด์
Urf is into mime	อูร์ฟชอบละครใบ้
Attila's cupcakes are sublime	อัททิล่าทำเค้กได้ใจ
Bruiser knits Killer sews	ทอและถัก เย็บและปัก
Ven does little puppet shows	แฟงก็เล่นชอบเชิดหุ่น
And Vladimir collects ceramic unicorns	วลาดิเมียซื้อเล่นตุ๊กตายูนีคอร์น
I have dreams like you, no really	ก็มีฝันเหมือนท่าน เออนิดหน่อย
Just much less touchy-feely	แต่ไม่ค่อยละเอียดอ่อนนัก
They mainly happen somewhere warm and sunny	ที่ใดที่ใจสุขรักสายลมแสงแดดฉาย
On an island that I own	เกาะเล็ก ๆ ที่ฉันครอบครอง
Tan and rested and alone	เป็นเจ้าของอยู่สุขสบาย
Surrounded by enormous piles of money	รอบกายเงินทองมากมายนับร้อยหมื่นแสนพัน
I've got a dream She's got a dream	ฉันมีความฝัน (เธอเองก็ฝัน)
I've got a dream She's got a dream	ฝันอันยิ่งใหญ่ (ฝันอันยิ่งใหญ่)
I just want to see the floating lanterns gleam	อยากจะไปเห็นแสงที่ลอยลอยบนฟากฟ้า
And with every passing hour	ยิ่งผ่านวันเวลามาเท่าไร
I'm so glad I left my tower	ยิ่งดีใจที่ได้หนีแหม่มมา
Like all you lovely folks, I've got a dream	ก็เหมือนทุกท่านแหละหนา ฉันมีความฝัน
She's got a dream	เธอมีความฝัน
She's got a dream	และเขามีฝัน
They got a dream	ใครใครก็ฝัน
We've got a dream	เราเองก็ฝัน
So our differences ain't really that extreme	แตกต่างกันแคไหนก็ไม่เห็นต้องหวาดเสียว
We're one big team	เราพวกเดียวกัน
Call us brutal Sick Sadistic	ว่าเราทารุณและโหดร้าย
And grotesquely optimistic	ไร้ยางอายเราก็ไม่ไหวหวั่น
'Cause way down deep inside we've got a dream	ก็เพราะลึกๆข้างในพวกเรามีฝัน
I've got a dream	พวกเรามีฝัน
I've got a dream	พวกเรามีฝัน
I've got a dream	พวกเรามีฝัน
I've got a dream	พวกเรามีฝัน
I've got a dream	พวกเรามีฝัน
I've got a dream	พวกเรามีฝัน
Yes, way down deep inside, I've got a dream	ลึกลงในใจเรานั้นมีฝันแสนหวาน

เพลง เห็นแสงประกาย (I see the light)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
All those days watching from the windows	ทุกคืนวันคอยจ้องไปจนลืบทา
All those years outside looking in	ทุกเวลามองหาอยู่ร่ำไป
All that time never even knowing	ไม่รู้เลยมีเรื่องราวอีกมากมาย
Just how blind I've been	ที่ไม่เคยได้เห็น
Now I'm here	ได้มาเจอ
blinking in the starlight	หวั่นไหวที่ได้แสงดาว
Now I'm here suddenly I see	เห็นเรื่องราวอย่างที่ควรจะเป็น
Standing here it's all so clear	ภาพที่มองช่างชัดและเด่น
I'm where I'm meant to be	ตรงนี้ที่ฝันอยากมา
And at last I see the light	ได้เจอแสงประกายสดใส
And it's like the fog has lifted	หมอกและควันก็หายลับสายตา
And at last I see the light	ได้มาพบความจริงที่หา
And it's like the sky is new	เปลี่ยนท้องฟ้าให้งามพร่างพราย
And it's warm and real and bright	อบอุ่นด้วยแสงอบอุ่นรอบกาย
And the world has somehow shifted	ตั้งโลกนี้กลับเคลื่อนคล้อยเคลื่อนไป
All at once everything looks different	แล้วทันใดสิ่งทั้งหลายไม่เหมือนเดิม
Now that I see you	เมื่อเริ่มมองจ้องเธอ
All those days chasing down a daydream	ทุกคืนวันตามฝันไม่เคยเลิกลา
All those years living in a blur	ทุกเวลาในโลกอันพร่าเลือน
All that time never truly seeing	ภาพที่มองมันช่างดูบิดเบือน
Things, the way they were	ไม่เหมือนเรื่องจริงที่เป็น
Now she's here shining in the starlight	เมื่อมีเธอสดใสที่ได้แสงดาว
Now she's here suddenly I know	เมื่อมีเธอก็ได้มองเห็น
If she's here it's crystal clear	แค่เธออยู่ก็รู้ชัดเจน
I'm where I'm meant to go	ตรงนี้ที่ใจเฝ้ารอ
And at last I see the light	ได้เจอแสงประกายสดใส
And it's like the fog has lifted	หมอกและควันก็หายลับสายตา
And at last I see the light	ได้มาพบความจริงที่หา
And it's like the sky is new	เปลี่ยนท้องฟ้าให้งามพร่างพราย
And it's warm and real and bright	อบอุ่นด้วยแสงอบอุ่นรอบกาย
And the world has somehow shifted	ตั้งว่าโลกได้เปลี่ยนเวียนผ่านไป
All at once	แล้วทันใด
everything is different	สิ่งทั้งหลายไม่เหมือนเดิม
Now that I see you	เมื่อเริ่มมองจ้องเธอ
Now that I see you	เมื่อเริ่มมองดูเธอ

เพลง บทเพลงรักษา (Healing Incantation)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Flower, gleam and glow Let your power shine Make the clock reverse Bring back what once was mine Heal what has been hurt Change the Fate's design Save what has been lost Bring back what once was mine What once was mine	บุปผาเรืองแสงส่อง เปล่งฤทธิ์ของเจ้า ช่วยย้อนวันให้เรา คืนสิ่งที่เคยได้ครอง คลายทุกข์ทรมาน เปลี่ยนชะตาให้ที แก้เรื่องร้ายให้ดี คืนสิ่งที่เคยได้ครอง ที่เคยได้ครอง

เพลง หัวใจน้ำแข็ง (Frozen Heart)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Born of cold and winter air And mountain rain combining This icy force both foul and fair Has a frozen heart worth mining So cut through the heart, cold and clear Strike for love and strike for fear See the beauty, sharp and sheer Split the ice apart And break the frozen heart Beautiful! Powerful! Dangerous! Cold! Ice has a magic, can't be controlled Stronger than one, stronger than ten Stronger than a hundred men! Born of cold and winter air And mountain rain combining This icy force both foul and fair Has a frozen heart worth mining Cut through the heart, cold and clear Strike for love and strike for fear There's beauty and there's danger here Split the ice apart Beware the frozen heart.	ก่อกำเนิดในลมหนาวเย็น จากฝนเป็นก้อนน้ำแข็งหนา ความหนาวเหน็บอันเพลิดเพลีน พริ้มพลันสร้างเป็นหัวใจให้เรามา เจาะลงตรงหัวใจใสและเย็น ความรักความหวานไหวไม่เว้น งามดั่งแก้วส่องแววชัดเจน ผ่านน้ำแข็งเข้าไป ความเยือกเย็นในจิตใจ ช่างงดงาม มีพลัง อันตราย เย็น! น้ำแข็งมีเวทย์มนต์เหนือเรา ยิ่งกว่าคนเดียว ยิ่งกว่าสิบคน ยิ่งกว่าคนเป็นร้อยคน ก่อกำเนิดในลมหนาวเย็น จากฝนเป็นก้อนน้ำแข็งหนา ความหนาวเหน็บอันเพลิดเพลีน พริ้มพลันสร้างเป็นหัวใจให้เรามา เจาะลงตรงหัวใจ ใสและเย็น ความรักความหวานไหวไม่เว้น งามดั่งแก้วส่องแววชัดเจน ผ่านน้ำแข็งเข้าไป ความเยือกเย็นในจิตใจ

เพลง ปั่นหิมะด้วยกันไหม (Do you want to build a snowman)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Do you want to build a snowman?	ปั่นมนุษย์หิมะด้วยกันไหม
Come on let's go and play	ไปเล่นด้วยกันรับมา
I never see you anymore Come out the door,	ทำไมหนูนี้ไม่ได้พบหน้า มาเล่นดีกว่า
It's like you've gone away	คล้าย ๆ ว่าพี่จากไกล
We used to be best buddies And now we're not	เราเคยเป็นเพื่อนที่แสนดี วันนี้ก็เปลี่ยน
I wish you would tell me why	อยากขอพี่บอกให้เข้าใจ
Do you want to build a snowman?	ปั่นมนุษย์หิมะด้วยกันไหม
It doesn't have to be a Snowman	ไม่ชอบก็เล่นอย่างอื่นก็ยังได้
Go away, Anna	(ไปเหอะน่า อันนา)
Okay, bye	จ้ะไม่กาน
Do you want to build a snowman	ปั่นมนุษย์หิมะด้วยกันไหม
or ride our bike around the halls?	หรือไม่ก็เล่นขี่รถรับมา
I think some company is overdue	สงสัยฉันเหงาแบบนี้นานแล้วสิทำ
I've started talking to	ดูเหมือนฉันเริ่มพูดจา
The pictures on the walls	เพื่อเจอกับรูปทั้งหลาย
(Hang in there, Joan!)	(สู้ต่อไปนะ จอห์น)
It gets a little lonely, All these empty rooms,	ทนไปในห้องที่ว่างเปล่า นั่งเฝ้านาฬิกา
Just watching the hours tick by	ส่งเสียงดังยิ่งฟังใจหาย
(tick-tock tick-tock tick-tock tick-tock)	(ติ๊กตอก ติ๊กตอก ติ๊กตอก ติ๊กตอก)
Elsa?	(เอลซ่า)
Please, I know you're in there,	พ้อยู่ในนั้นเหื่อไหม
People are asking where you've been,	ใคร ๆ ก็ถามที่พี่หายหน้า
They say "have courage"; And I'm trying to,	ฉันรู้ฉันต้องสู้ และเรียนรู้ความกล้า
I'm right out here for you Just let me in	จะเคียงข้างทุกเวลา เปิดมาได้ไหม
We only have each other	เรามีกันอยู่แค่นี้ไง
It's just you and me	พี่กับน้องสองคน
What are we gonna do?	ต้องทนต้องทำอะไร
Do you want to build a snowman?	ปั่นมนุษย์หิมะด้วยกันไหม

เพลง รักมาเปิดโลกสดใส (Love Is Open The Door)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
[Anna:] All my life has been a series of doors in my face And then suddenly I bump into you	อันนา : ฉันได้เจอประตูที่กั้นปิดหัวใจฉันเรื่อยมา แล้วได้มาพบเธอยังไม่รู้
[Hans:] I was thinking the same thing! 'Cause like I've been searching my whole life to find my own place And maybe it's the party talking or the chocolate fondue	ฮานส์ : ฉันก็คิดเหมือนกับเธอเลย แบบว่า เผื่อค้นหาที่ไหนควรคู่กับฉันอยู่ทุกครา ก็อาจจะเป็นเพราะปาร์ตี้มากเกินไป หรือช็อกโกแลตฟองดูว์
[Anna:] But with you...	อันนา : แคเธอ
[Hans:] But with you	ฮานส์ : แคเธอ
[Hans:] I found my place...	ฮานส์ : แคเธอเหมือนเจอหัวใจ
[Anna:] I see your face...	อันนา : แคได้เห็นหน้า
[Both:] And it's nothing like I've ever known before! Love is an open door! Love is an open door!	ทั้งคู่ : ก็ได้พบอะไร ที่ไม่เคยเจอ ที่ไหน รักมาเปิดโลกสดใส รักมาเปิดโลกสดใส
[Anna:] Love is an open door! With you!	อันนา : รักมาเปิดโลกสดใส ด้วยเธอ
[Hans:] With you!	ฮานส์ : ด้วยเธอ
[Anna:] With you!	อันนา : ด้วยเธอ
[Hans:] With you!	ฮานส์ : ด้วยเธอ
[Both:] Love is an open door...	ทั้งคู่ : รักมาเปิดโลกยิ่งใหญ่
[Hans:] I mean it's crazy...	ฮานส์ : ตลกดีนะ
[Anna:] What?	อันนา : ฮะ?
[Hans:] We finish each other's-	ฮานส์ : ที่เราพูดจาเหมือน
[Anna:] Sandwiches!	อันนา : รู้ทันกัน
[Hans:] That's what I was gonna say!	ฮานส์ : ก็กำลังจะพูดอยู่แล้ว
[Anna:] I've never met someone-	อันนา : ไม่เคยเจอใคร
[Both:] Who thinks so much like me! Jinx! Jinx again! Our mental synchronization Can have but one explanation	ทั้งคู่ : ที่คิดอย่างใจคิดอยู่ ปัง! ปังอีกแล้ว! ทั้งคู่ : และเหตุที่ใจเรามาปังกัน ก็มีคำตอบอยู่ข้อเดียวกัน
[Hans:] You-	ฮานส์ : เธอ
[Anna:] And I-	อันนา : และฉัน
[Both:] Were- Just- Meant to be!	ทั้งคู่ : สร้างมาให้เป็นคู่
[Anna:] Say goodbye...	อันนา : จะบอกลา
[Hans:] Say goodbye...	ฮานส์ : จะบอกลา
[Both:] To the pain of the past We don't have to feel it anymore! Love is an open door! Love is an open door!	ทั้งคู่ : เรื่องเจ็บช้ำที่ผ่านผ่าน สนิมนไปไม่จำเป็นต้องเก็บไว้ รักมาเปิดโลกสดใส รักมาเปิดโลกสดใส
Life can be so much more!	ภาพในชีวิตเปลี่ยนไป
[Anna:] With you!	อันนา : ด้วยเธอ
[Hans:] With you!	ฮานส์ : ด้วยเธอ
[Anna:] With you!	อันนา : ด้วยเธอ
[Hans:] With you!	ฮานส์ : ด้วยเธอ
[Both:] Love is an open door	ทั้งคู่ : เรามาเปิดโลกสดใส อ๊ะ อ่า

เพลง กวางช่างแสนดีกว่าผู้คน (Reindeer(s) Are Better Than People)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Reindeers are better than people Sven, don't you think that's true? Yeah, people will beat you and curse you and cheat you Every one of them's bad except you Oh, thanks buddy But people smell better than reindeers Sven, don't you think that I'm right? That's once again true, for all except you You got me, let's call it a night Good night Don't let the frostbite bite	กวางช่างแสนดียิ่งกว่าผู้คน สเวน แก่ว่าจริงใช่ไหม ถูกแล้วคนนั้นชอบด่า ชอบโกงและชอบทำร้าย ยกเว้นคนเดียวที่ดีมีแก่นาย โอ้ ! ชอบใจเพื่อน แต่คนนะชนะกวางก็แค่เรื่องกลิ่น สเวน แกจะคิดอย่างไร ก็พูดถูกต้องอยู่ ทุกคนยกเว้นนาย ตกลงนะ ไปนอนได้เลยไป ราตรีสวัสดิ์ ระวังหิมะมันกัด

เพลง ในหน้าร้อน In Summer

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Bees'll buzz, kids'll blow dandelion fuzz And I'll be doing whatever snow does in summer A drink in my hand, my snow up against the burning sand Prob'ly getting gorgeously tanned in summer I'll finally see a summer breeze blow away a winter storm And find out what happens to solid water when it gets warm And I can't wait to see what my buddies all think of me Just imagine how much cooler I'll be in summer The hot and the cold are both so intense Put 'em together, it just makes sense Winter's a good time to stay in and cuddle But put me in summer and I'll be a happy snowman When life gets rough I like to hold onto my dreams Of relaxing in the summer sun, just letting off steam Oh, the sky will be blue, and you guys'll be there too When I finally do what frozen things do in summer in summer!	ผึ้งบินว่อน เด็กน้อยวิ่งเล่นและเป่าเกสร และฉันต้องเป็นเหมือนหิมะที่เจอหน้าร้อนสักครั้ง จิบน้ำให้สบาย ให้หิมะในตัวไปแนบกับทราย ทำผิวแทนอบตัวด้วยแสงแดดหน้าร้อนบ้าง ได้เห็นสักทีเมื่อลมหน้าร้อน พัดเอาความหนาวหนีไปไกล น้ำแข็งเมื่อมันเจอความร้อนอุ่นวันนั้น มันจะเกิดอะไรไหมไหน ฉันอยากรู้ เพื่อน ๆ ฉันคิดยังไงไปดู ว่าตัวฉันต้องเท่กว่าใครเมื่อได้อยู่หน้าร้อนบ้าง ทั้งร้อนและหนาวเหมือนคู่คนละชั่ว จับมารวมกันมันต้องแหล่มีซัวร์ ๆ หน้าหนาวมันดีที่ได้โกลีซัดอุ่นสบาย แต่ถ้าฉันเจอหน้าร้อนแล้วฉันจะต้องร่าเริงที่สุด เวลาปัญหาทรมานใจจะผ่านถึงภาพฉันเอง ได้นั่งชิลล์ท่ามกลางตะวันร้อนแรง มันคงสุดเจ๋ง โอ้ ท้องฟ้าต้องสดใส พวกเธอก็ต้องเคียงข้างไป เวลาได้พบอะไร อย่างน้ำแข็งพบในหน้าร้อนบ้าง ในหน้าร้อน

เพลงเป็นครั้งแรกที่รอมานาน (For the First Time in Forever)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
[Anna:] The window is open, so's that door I didn't know they did that anymore Who knew we owned 8000 salad plates? For years I've roamed these empty halls Why have a ballroom with no balls? Finally, they're opening up the gates There'll be actual, real live people It'll be totally strange But wow am I so ready for this change! 'Cause for the first time in forever There'll be music, there'll be light For the first time in forever I'll be dancing through the night Don't know if I'm elated or gassy But I'm somewhere in that zone 'Cause for the first time in forever I won't be alone Tonight, imagine me gown and all Fetchingly draped against the wall The picture of sophisticated grace I suddenly see him standing there A beautiful stranger tall and fair I wanna stuff some chocolate in my face But then we laugh and talk all evening Which is totally bizarre Nothing like the life I've led so far For the first time in forever There'll be magic, there'll be fun For the first time in forever I could be noticed by someone And I know it is totally crazy To dream I'd find romance But for the first time in forever At least I've got a chance [Elsa:] Don't let them in Don't let them see Be the good girl you always have to be Conceal Don't feel Put on a show Make one wrong move And everyone will know But it's only for today [Anna:] It's only for today [Elsa:] It's agony to wait [Anna:] It's agony to wait [Elsa:] Tell the guards to open up the gate!	อันนา : ประตูและหน้าต่างเปิดเต็มบาน รู้ว่าเขาไม่ได้เปิดมานาน เห็นว่าเรามีจานสลัดพันใบ ก็ปีทีมองห้องโถงเว้งว่าง มีห้องเต้นรำแล้วปล่อยให้ว่าง แล้วสุดท้ายเปิดให้ผู้คนหลังโถ จะได้เจอผู้คนเป็น ๆ บ้าง มันก็ยังเกินจะเข้าใจ แต่ฉันก็พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ นี่เป็นครั้งแรกที่รอมานาน มีประดับไฟ มีดนตรี เป็นครั้งแรกที่รอมานาน จะได้เต้นทั้งคืนลึกลับ ทำไมเพ้อหรือเพี้ยนขนาดนั้น ก็ใจมันพองโตเหลือหลาย นี่เป็นครั้งแรกที่รอมานาน ฉันไม่ต้องเดียวดาย เวลาเราเดินในกระโปรงฟูฟ่อง หรือรีวระบายชายเด่นฝาห้อง เป็นภาพที่ชวนจับจ้องมองสุดหรรษา ทันใดก็ได้เห็นเป็นภาพของเขา หนุ่มน้อยรูปร่างสง่างาม หยิบจ้วงหยิบเอาแต่ช็อคโกแลตใส่หน้า จะได้หัวเราะพูดคุยกันทั้งคืน คงสดชื่นไม่เหมือนที่เคย ทำสิ่งที่ชีวิตไม่ได้ทำเลย เป็นครั้งแรกที่รอมานาน คงสนุกกันกว่าเคยเป็น เป็นครั้งแรกที่รอมานาน มีใครสักคนที่ยังมองเห็น ก็รู้ดีว่าออกจะเพ้อเจ้อ ว่าอาจได้เจอรักแท้ แต่เป็นครั้งแรกที่รอมานาน และฉันก็ยังไม่วาง เอลซ่า : อย่าเปิดใจไป อย่าให้เขาเห็น ต้องเป็นคนอย่างที่เขาสอนให้เป็น อย่าคิด บิดไว้ ซ่อนมันไว้ให้พ้น ถ้าพลาดครั้งเดียวอาจรู้กันทั่วทุกคน คงจะมีแค่เพียงวันนี้ อันนา : คงจะมีแค่เพียงวันนี้ เอลซ่า : ทนรอเท่าไรไม่รู้ อันนา : ทนรอเท่าไรไม่รู้ เอลซ่า : สั่งให้เขาเตรียมพร้อมจะเปิด ประตู

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
[Anna:] The gate! For the first time in forever [Elsa:] Don't let them in Don't let them see [Anna:] I'm getting what I'm dreaming of [Elsa:] Be the good girl you always have to be [Anna:] A chance to change my lonely world [Elsa:] Conceal [Anna:] A chance to find true love [Elsa:] Conceal, don't feel Don't let them know [Anna:] I know it all ends tomorrow So it has to be today 'Cause for the first time in forever For the first time in forever Nothing's in my way!	อันนา : ประตู เป็นครั้งแรกที่รอมานั่นนาน เอลซ่า : อย่าเปิดใจไป อย่าให้เขารู้ อันนา : ที่จะได้สิ่งที่คอยค้นหา เอลซ่า : ต้องเป็นคนดีอย่างที่เขาสอนให้เป็น อันนา : โอกาสเปลี่ยนแปลงโลกอันเงียบเหงา เอลซ่า : อย่าคิด อันนา : ให้รักแท้จริงเข้ามา เอลซ่า : ปกปิดในใจอย่าให้เขารู้ อันนา : คงสิ้นสุดจบที่พรุ่งนี้ ในวันเดียวต้องตามพบเขา นี่เป็นครั้งแรกที่รอมานั่นนาน เป็นครั้งแรกที่รอแสนนั้นนาน ไม่มีใคร หยุดเรา

เพลง ปล่อยมันไป (Let it go)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
The snow glows white on the mountain tonight Not a footprint to be seen A kingdom of isolation And it looks like I'm the queen The wind is howling like this swirling storm inside Couldn't keep it in, heaven knows I've tried Don't let them in, don't let them see Be the good girl you always have to be Conceal, don't feel, don't let them know Well, now they know Let it go, let it go Can't hold it back anymore Let it go, let it go Turn away and slam the door I don't care what they're going to say Let the storm rage on The cold never bothered me anyway It's funny how some distance Makes everything seem small And the fears that once controlled me Can't get to me at all It's time to see what I can do To test the limits and break through No right no wrong no rules for me I'm free Let it go let it go	หิมะสีขาวเป็นประกายในราตรี ไม่มีรอยเท้ายามที่มอง ในดินแดนอ้างว้างร้างผู้คน มีเพียงเรานี้ที่ครอบครอง ดังมีพายุซ่อนอยู่ภายใน หมุนวนเวียนว้าย ถึงด้านทันทเท่าไร ฉันก็ห้ามไม่ได้ อย่าเปิดใจไป อย่าให้เขาเห็น ต้องเป็นคนดี อย่างที่เขาสอนให้เป็น ปกปิดในใจ อย่าให้เขารู้ สุดท้ายก็รู้ ปล่อยมันไป อย่างที่เป็น ไม่อาจจะเก็บอีกต่อไป ปล่อยออกมา เลิกซ่อนเร้น เดินกลับหลัง หดสิ้นเยื่อใย ฉันไม่กลัว ปล่อยให้เขาพูดไป พัดให้โหมกระหน่ำ ความหนาวไม่ทำให้เดือดร้อนสักเท่าไร มองอะไรามไกลห่าง กลับเห็นเล็กลงไปเลย ความหวุ่นไหวที่คอยเข้าครอบงำ กลับทำไม่ได้ดังเคย สิ่งใหม่ยังรอ ให้ลองให้รู้ จะไปสุดทาง ให้ใครได้ดู ฉีกกฎซ้ำ ๆ เลือกทำสิ่งใด ขอแค่ ปล่อยมันไป อย่างที่เป็น

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
I am one with the wind and sky Let it go let it go You'll never see me cry Here I stand And here I'll stay Let the storm rage on My power flurries through the air into the ground My soul is spiraling in frozen fractals all around And one thought crystallizes like an icy blast I'm never going back the past is in the past Let it go let it go And I'll rise like the break of dawn Let it go let it go That perfect girl is gone Here I stand In the light of day Let the storm rage on The cold never bothered me anyway	เชื่อมใจ ไปกับลมและฟ้า ปล่อยออกมา เลิกซ่อนเร้น เผชิญกับความกล้า ฉันจะยืน ตรงนี้เรื่อยไป พัดให้โหมกระหน่ำ พลังในกายล่องลอยฟุ้งมาสู่ดิน พลังในใจแทรกในเกล็ดน้ำแข็งล้อมรอบกายไม่สิ้น ผลึกความคิดผุดเป็นเกล็ดใสไร้ความกังขา ไม่ขอคิดทวนคืนไป ความหลังไม่อาจคืนมา เป็นตัวเรา อย่างที่เป็น ขอบเขายันยังตะวันส่องฟ้า ปล่อยออกมา เลิกซ่อนเร้น เด็กดีไม่เห็นมีค่า ฉันจะยืน เต้นในแสงแรงกล้า พัดกระหน่ำเข้าไป ความหนาวไม่ทำให้เดือดร้อนสักเท่าไร

เพลง ของต้องซ่อมต่อ (Fix Upper)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
it the clumpy way he walks? Or the grumpy way he talks? Or the pear-shaped, square-shaped weirdness of his feet? And though we know he washes well, he always ends up sorta smelly But you'll never meet a fella who's as sensitive and sweet So he's a bit of a fixer upper So he's got a few flaws His peculiar brain, dear, his thing for the reindeer That's outside a few of nature's laws So he's a bit of a fixer upper, but this we're certain of You can fix this fixer upper with a little bit of love Is it the way that he runs scared? Or that he's socially impaired? Or that he only likes to tinkle in the woods? Are you holding back your fondness Due to his unmanly blondness? Or the way he covers up that he's the honest goods? He's just a bit of a fixer upper He's got a couple of bugs His isolation is confirmation	ละมันเป็นการเดินจุ่มง่ามของเขา หรือว่าเรื่องพูดจางี่เงา หรือรูปเท้าประหลาดหงิกงอไม่เข้ากับใคร ทั้งฟอกทั้งถูสะอาดแค่ไหนมัก ยังมีกลิ่นไม่น่าชื่นใจนัก แต่ก็ไม่ค่อยมีคนไหนที่ทั้งอ่อนหวาน และยังอ่อนไหว เขาก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ มีอาการที่ต้องแก้ ต้องตรวจสอบมันดูบ้างนะวันวีกกับเจ้ากวางนะ มันผิดจากกฎธรรมชาติแหง ๆ เขาก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ แต่เชื่อพวกเราเถอะหนอถ้าจะซ่อมไอ้ของต้องซ่อมอย่างหนักซ่อม ด้วยรักสักนิดก็พอ เพราะเขาชอบทำท่าทางตื่นเต้น เพราะเขาสังคมกับใครไม่เป็น ห้องน้ำไม่เข้าแต่เขาชอบเล่นปล่อยตามต้นไม้ เรอนะคงจะแอบคลั่งไคล้ที่เขาหมองสลายเกินชายสี เป็นที่เขากลับเกลียดดวงใจที่ใสและซื่อเอาไว้ เขาก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ ยังมีจุดอ่อนต้องกำจัด ยิ่งเมินยิ่งหนียิ่งเป็นตัวชี้ ว่าเขาต้องการมีใครสักคนกอดรัด เขาก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Of his desperation for healing hugs So he's a bit of a fixer upper But we know what to do The way to fix this fixer upper Is to fix him up with you So she's a bit of a fixer upper That's a minor thing This quote engagement is a flex arrangement And by the way I don't see no ring So she's a bit of a fixer upper Her brain's a bit betwixt Get the fiance out of the way And the whole thing will be fixed We aren't saying you can change him 'Cause people don't really change We're only saying that love's a force that's powerful and strange People make bad choices if they're mad or scared or stressed But throw a little love their way, and you'll bring out their best True love brings out the best Everyone's a bit of a fixer upper That's what it's all about Father, sister, brother We need each other To raise us up and round us out Everyone's a bit of a fixer upper But when push comes to shove The only fixer upper fixer That can fix a fixer upper is True True True True Love	แต่เราจะขอเสนอ จะซ่อมไอ้ของต้องซ่อมก็รู้ ว่าต้องจับคู่ให้เขาและเธอ เธอก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ เรื่องเล็ก ๆ แค่นี้ ที่ว่าคู่นั้นไม่คิดว่าเธอจะมั่นใจ แล้วดูดี ๆ ที่นี้ไม่มีแหวน เธอก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ สมองสับสนอ่อนล้า แค่อจัดการคู่นั้นเอาไปให้ไกล ก็ซ่อมเสร็จสิ้นปัญหา ไม่ได้บอกให้เปลี่ยนเขา ไม่มีทางได้หรอกจริงไหม บอกได้แค่รักนะเป็นพลังที่ ชลัจนหน้าแปลกใจ คนดี ๆ ก็เลือกผิวยามความคิดไหวหวั่นหวาดกลัว แค่ว่าลองโยนความรักเข้าไปเราลองโยนความรักเข้าไปจะดีโดยไม่ รู้ตัว รักช่วยโดยไม่รู้ตัว ใคร ๆ ก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ มันเป็นเรื่องจริงแน่นอน ทั้งพ่อ พี่สาว น้องชาย ต้องมีกันและกัน ช่วยผลักดันเมื่อยามทุกข์ร้อน ใคร ๆ ก็เหมือนของที่ต้องเอาไปซ่อมต่อ แต่ถ้ามันเริ่มจะยาก ถ้าหากจะซ่อมไอ้ของต้องซ่อม ต้องเอาตัวซ่อมชั้นยอดมาซ่อมนั่นคือ รัก รัก รัก รัก รักแท้

เพลง อยู่ที่นี่ (Where you are)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Moana make way make way	โมอานา หลีกทาง หลีกทาง
More nights time you knew	โมอานา ฟังพอให้ดี
The village of Motonui is all you need	มีเพียงหมู่บ้านโมทูนูอิที่เธอต้องการ
The dancers are practicing	คูสิที่เขาเต้นระบำ
They dance to an ancient song	ลำน้าเพลงดั้งเดิมยิ่งใหญ่
Who needs a new song	
This old one's all we need	(มันคืออยู่แล้วมีให้ใหม่ไม่เห็นต้องการ)
This tradition is our mission	สิ่งตกทอดให้เราทุกคนสืบสาน
And Moana there's so much to do	โมอานานี้หน้าที่จริงจัง
Don't trip on the terra root that's all you need	เวลาเดินระวังนี่แหละที่เธอต้องการ
We share everything we make	เราทำเราก็ได้แบ่งปัน
We joke and we weave our baskets	แต่ข้าขึ้นมันสานตะกร้าไป
The fishermen come back from the sea	คูสิคนหาปลาได้กลับมาแล้ว
I wanna see	อยากดูนั่นไง
Don't walk away	ไม่ต้องเดินหนี
Moana stay on the ground now	โมอานาอยู่ตรงนี้เรื่อยไป
Our people will need a chief and there you are	เราต้องมีหัวหน้านี้ใจเธออยู่ที่นี่
There comes a day	สักวันต้องมี
When you're gonna look around	ที่เธอมองออกไปรอบกาย
And realize happiness is where you are	และเธอจะเข้าใจความสุขนั้นอยู่ที่นี่
Consider the coconut The what	จงดูมะพร้าวให้ดี ๆ (อะไรวะ)
Consider it's tree	มากมีประโยชน์ล้วน
We use each part of the coconut that's all we need	ใช้ให้ครบหมดทุกส่วนนี่สิที่เราต้องการ
We make our nets from the fibers	เส้นใยถักเป็นแหเพื่อหาปลา
The water's sweet inside	และน้ำก็ชื่นฉ่ำหวานลิ้น
We use the leave to build fires	กิ่งใบจุดไฟได้ความร้อนมา
We cook up the meat inside	ส่วนเนื้อนั้นก็หอมชวนกิน
Consider the coconuts	จงดูมะพร้าวให้ดี ๆ
The trunks and the leaves	กิ่งก้าน ต้น และใบ
The island gives us what we need	ที่นี่ครบแล้วที่ใจต้องการ
And no one leaves	อยู่กันเรื่อยไป
That's right we stay	จะอยู่ตรงนี้
Were safe and were well provided	ให้รอดพ้นจากภัยที่ตามติด
And when we look to the future	จะมอบความหวานชีวิตวันหน้า
There you are	อยู่ที่นี่
You'll be okay	จะเข้าใจดี
In time you'll learn just as I did	อย่างที่พ่อเคยเจอไม่มีผิด
You must find happiness right where you are	มีความสุขเมื่อคิดดูยอมอยู่ที่นี่
I like to dance with the water	ฉันชอบรำรำไปกับทะเล
The undertow and the waves	มีขึ้นลงไวรู้จักลิ้ม
The waters mischievous ha	ฉันชอบที่ลึกลับเกินหยั่ง
I like how it misbehaves	และคาดหวังไม่ได้จริง ๆ
The village may think I'm crazy	แม้ว่าใครจะคิดว่าฉันบ้า

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Or say that I drift too far	คงหาว่าฉันดูละสิ
But once you know what you like well there you are	แค่ค้นพบตัวตนของเราว่าอยู่ที่นี้
You are your fathers daughter	เธอคือลูกสาวของพ่อเธอ
Stubbornness and pride	ทั้งดื้อรั้นมั่นใจ
Mind what he says but remember	เขาพูดจงฟังคำไปนะเออ
You may hear a voice inside	แต่คงเจอกับเสียงข้างใน
And if the voice starts to whisper	ถ้าแม้ว่าเสียงนั้นกระซิบหา
To follow the farthest star	ให้ตามดาวที่ไกลเต็มที
Moana that voice inside is who you are	โมอาน่าตัวตนของเธอก็คือเสียงนี้
We make our nets from the fibers	เส้นใยถักเป็นแหเพื่อหาปลา
The water's sweet inside	และน้ำรสเลิศล้ำลิ้นลิ้น
We use the leave to build fires	ได้มีเพลงนี้ให้ขับขานมา
We cook up the meat inside	และลูกหลานก็ย่อมต้องกิน
The village believes in us	และชาวบ้านก็เชื่อเรื่องเรา(ใช่แล้ว)
The village believes	แต่ฝากฝังเอาไว้
The island gives us what we need	ที่นี่ครบที่ใจต้องการ
And no one leaves	ไม่ต้องไปไหน
So here I'll stay	จะอยู่ตรงนี้
My home my people beside me	ทั้งบ้านทั้งผู้คนที่เคยข้าง
And when I think of tomorrow	คิดถึงพรุ่งนี้เราก็ก็นั่งอยู่
There we are	อยู่ที่นี่
I'll lead the way	จะนำสิ่งดี
I'll have my people to guide me	ให้เพื่อนพี่น้องเราช่วยนำทาง
We'll build our future together	จะสร้างวันหน้าด้วยพลังที่
Where we are	อยู่ที่นี่
Cause every path leads you back to	เส้นทางที่ค้นพบมาหยุดให้
Where you are	อยู่ที่นี่
You can find happiness right	และความสุขใจในที่สุด
Where you are	อยู่ที่นี่
Where you are	อยู่ที่นี่

เพลง ห่างเพียงใด (How far I'll go)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
I've been staring at the edge of the water	เฝ้าแต่มองที่เส้นขอบน้ำจนสุดโพ้นฝั่ง
Long as I can remember	ทำอย่างนี้ตั้งแต่จำความ
Never really knowing why	แม้ไม่รู้เลยว่าทำไม
I wish I could be the perfect daughter	ถึงอยากเป็นลูกสาวที่ดีและเชื่อฟัง
But I come back to the water	ใจก็ยังพามาที่สายน้ำ
No matter how hard I try	จะพยายามห้ามเพียงใด
Every turn I take every trail I track	ทุกเส้นทางที่ค้น ทุกแห่งหนที่หา
Every path I make every road leads back	จะก้าวเดินดั้นด้น ทุกถนนวนมา
To the place I know where I cannot go	ที่ที่ใจฝันเพื่อ เฝ้าแต่คอยชะเง้อ
Where I long to be	ปรารถนาได้ไป
See the line where the sky meets the sea	มองดูเส้นที่ขอบฟ้าจรดแผ่นน้ำ
It calls me	มันเรียกเรา
And no one knows	และจะต้องไป
How far it goes	อีกไกลเท่าไร
If the wind in my sail on the sea	แค่เพียงลมที่มันโหม
stays behind me	บนแผ่นน้ำยังคอยช่วยเรา
One day I'll know	ก็คงเข้าใจ
If I go there's just no telling how far I'll go	สุดจะคาดและเดาว่าเราต้องไปไกลเพียงใด
I know everybody on this island	ก็รู้ ใครต่อใครอาศัยอยู่ทั่วเกาะ
seems so happy on this island	แสนสุขสันต์ด้วยกันอย่างที่เราเห็น
Everything is by design	ทุกๆ เรื่องราบรื่นดังใจ
I know everybody on this island	รู้ดีทุกคน ล้วนแต่มีสิ่งที่เหมาะสม
has a role on this island	อย่างทีแต่ละคนเป็น
So maybe I can roll with mine	และฉันก็มีหน้าที่ทำไป
I can lead with pride I can make us strong	เป็นผู้นำพี่น้อง ไปสู่ความดังงาม
I'll be satisfied if I play along	เกินจะสุขใจปอง ก็แค่เราทำตาม
But the voice inside sings a different song	ทั้งที่ใจเรียกร้องได้แต่คอยเฝ้าถาม
What is wrong with me	ก็ไม่ว่าทำไม
See the light where it shines on the sea	มองดูแสงที่สะท้อนบนแผ่นน้ำ
It's blinding	ช่างวิบตา
But no one knows	จะส่องแสงไป
How deep it goes	ให้ลึกเท่าไร
And it seems like it's calling out to me	และดูเหมือนมันจะเรียกให้ไปตาม
So come find me	ก็จงรับมา
And let me know	ฉันเข้าใจ
What's beyond that line will I cross that line	ถ้าข้ามเลยไปจะได้พบอะไร
See the line where the sky meets the sea	เมื่อเส้นที่ขอบฟ้าจรดแผ่นน้ำ
It calls me	มันเรียกเรา
And no one knows How far it goes	และจะต้องไป อีกไกลเท่าไร
If the wind in my sail	แค่เพียงลมที่มันโหม
on the sea stays behind me	บนแผ่นน้ำยังคอยช่วยเรา
One day I'll know	ก็คงเข้าใจ
How far I'll go	ว่าห่างเพียงใด

เพลง จำทางขึ้นใจ (We know the way)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Tatou o tagata folau e vala auina	ทาโท ทาгааโท โฟเล้า เวลอะอา อูยนา
E le atua o le sami tele e o mai	เลโท โอเลซามี เท...เล เอโอเมย
la ava e le lu itau e telei	อูละวา เอ ลู เทา เอ เล...
Tapenapena	ทาเปนา เปนา
Aue aue	อะเว อะเว
Nuku l mua	นุกคุ อี อูมา
Te manulele e tataki e	เต มานูเล เล เอ ทาทา อี เอ
Aue aue	อะเว อะเว
Te fenua te mā lie	เทะ เฟนู เทะ มาลีเอ...
Nae ko hakilia mo kaiga e	นาเอ โก อะกิลีอะ กาจีอา เอ...
We read the wind and the sky	เรามองและจ้องลมกับฟ้า
when the sun is high	เพื่่อมุ่งหน้าลอยลำ
We sail the length of the seas	เราขึ้นและลงสุดแผ่นดิน
on the ocean breeze	ทั่วทุกท้องธารา
At night we name every star	เราตั้งชื่อดาวบนเวหา
We know where we are	ให้ช่วยชี้ทางไป
We know who we are who we are	เรารู้จักตัวเราว่าเป็นใคร
Aue aue	อะเว อะเว
We set a course to find	ค้นหาไปตามเส้นทาง
A brand new island everywhere we roam	ดินแดนเพื่อตั้งรกรากทุกถิ่นที่ไป
Aue aue	อะเว อะเว
We keep our island in our mind	แม้บ้านยังมีในใจไม่ห่าง
And when it's time to find home	ในยามที่ทวนย้อนขึ้นฝั่ง
We know the way	จำทางขึ้นใจ
Aue aue	อะเว อะเว
We are explorers reading every sign	น้องพี่ร่ำสำรวจมุ่งออกตรวจเส้นทาง
We tell the stories of our elders in a	เราเล่าเรื่องราวจากครั้งปู่ย่าตาทวดสืบมา
never ending chain	ไม่รู้จบสิ้น
Aue aue	อะเว อะเว
Te fenua te mā lie	เทะ เฟนู เทะ มาลีเอ...
Nā heko hakilia	นาเอ โก อะกิลีอะ กาจีอา เอ...
We know the way	จำทางขึ้นใจ

เพลง ไม่ต้องห่วง You're Welcome

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
I see what's happening here	เห็นอยู่ว่าเป็น ยังไงบ้าง
You're face-to-face with greatness and it's strange	เจอเจอ มหันต ะ ก็น่าประหลาด
You don't even know how you feel it's adorable	อาจยังไม่รู้ตัว เลยด้วยซ้ำ ก็น่ารักอะนะ
Well it's nice to see that humans never change	แต่หนุกดีที่เห็นมนุษย์นั้นไม่เคยเปลี่ยน
Open your eyes let's begin	แค่เปิดสายตา มาด้วยกัน
Yes it's really me it's Maui breathe it in	บอกเลยจริง ๆ เรายี่ มาวอ อย่าเพิ่งลั่น
I know it's a lot the hair the bod	ดู ๆ ก็เยอะเกิน ทรงผม หุ่นบึก
When you're staring at a demigod	ใครเจอ ลูกครึ่งเทพ ก็ต้องสะดุ้ง
What can I say except you're welcome	คงจะบอกได้ แค่เพียง ไม่ต้องห่วง
For the tides the sun the sky	กระแสน้ำ ตะวัน ฟ้าคราม
Hey it's okay it's okay you're welcome	เรื่องมันง่ายดาย ไม่วุ่นวาย ไม่ต้องห่วง
I'm just an ordinary demi-guy	ก็แค่ ลูกครึ่งมนุษย์ คงไม่ต้องถาม
Hey what has two thumbs and pulled up the sky	เฮ้มีนิ้วโป้งสอง ต้องดึง เพื่อเปิดฟ้า
When you were waddling yay high	เมื่อเธอยังเดิน ตัวมเตี้ยมมา
This guy	เขาละ
When the nights	ในเวลากลางคืน
got cold who stole you fire from down below	ใครคนไหนเล่า ขโมยกองไฟ
You're looking at him yo	เธอมองเขา อยู่เนือง
Oh also I lasso'd the sun	โอ้ และเอาเชือกล่าม ดวงตะวัน
You're welcome	ไม่ต้องห่วง
To stretch your days and bring you fun	ให้มีเวลา มารำเร่กัน
Also I harnessed the breeze	และก็ลากจูง ลมบนโลก
You're welcome	ไม่ต้องห่วง
To fill your sails and shake your trees	ให้ต้นไม้เรือ และต้นไม้โยก
So what can I say except you're welcome	ก็คงจะบอกได้ แค่เพียง ไม่ต้องห่วง
For the islands I pulled from the sea	กับเรื่องเกาะ ที่เราขม ขึ้นจากน้ำ
There's no need to pray it's okay you're welcome	ก็ไม่ต้องกราบไหว้ ให้มากมาย ไม่ต้องห่วง
I guess it's just my way of being me	เรื่องธรรมดา ชิล ๆ ไม่ได้เลิศล้ำ
You're welcome you're welcome	ไม่ต้องห่วง ไม่ต้องห่วง
Well come to think of it	เออ ลองมาคิดอีกที
Kid honestly I can go on and on	ก็ เราสาธยาย จนไม่อาจจะหยุด
I can explain every natural phenomenon	อธิบาย ปรากฏการณ์ ธรรมชาติ เป็นชุด
The tide the grass the ground	ลูกคลื่น ต้นหญ้า พื้นดิน
Oh that was Maui just messing around	ฝีมือ มาวอ ที่วุ่นวาย ไม่จบสิ้น
I killed an eel I buried its guts	สังหารปลาไหล ควักไส้ เอาไปฝัง
Sprouted a tree now you've got coconuts	งอกมาเป็นต้น คือมะพร้าว อร่อยจัง
What's the lesson what is the takeaway	ใจละอยู่ เป็นใคร ก็ต้องดู ไม่ยาก
Don't mess with Maui when he's on the breakaway	ลองดีกับ มาวอ ดูสิ แล้วจะต้องลำบาก
And the tapestry here in my skin	แล้วร่องรอย บนผิวหนัง ที่ปรากฏ
Is a map of the victories I win	คือแผนที่ ชัยชนะ รวมทั้งหมด
Look where I've been I make everything happen	มองไปที่ไหน ก็ทำให้
I look at that	หกลองเงาเงาโลก
Mini Maui just tippity tappin'	ดูดิ มาวอ ไส้ผมมีมาเดินกันให้มันระเบิด

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Ha ha ha ha ha ha hey Well anyway let me say you're welcome For the wonderful world you know Hey it's okay it's okay you're welcome Well come to think of it I gotta go Hey it's your day to say you're welcome 'Cause I'm gonna need that boat I'm sailing away away you're welcome 'Cause Maui can do anything but float You're welcome you're welcome And thank you	เฮ เฮ เฮ เฮ เฮ เฮ เฮ! ก็ไม่ต้องขาย ให้มากมาย ไม่ต้องห่วง เรื่องพวกนี้ ที่เราสร้าง ต้นแบบ เรื่องมันง่ายดาย ไม่ยุ่งวาย ไม่ต้องห่วง แต่คิด ๆ แล้ว ก็คิดว่า คงต้องแวน เธอก็ดูคล้าย พุดได้ ไม่ต้องห่วง แค่อยาก จะได้เรือ สักลำ จะไปถึงจุดหมาย บ้ายบาย ไม่ต้องห่วง เราเปะทุเรื่อง ยกเว้น ไว้แต่ลอยน้ำ ไม่ต้องห่วง ไม่ต้องห่วง ขอบคุณนะ

เพลง วิวาว (shiny)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Well Tamatoa hasn't always been this glam I was a drab little crab once Now I know I can be happy as a clam Because I'm beautiful baby Did your granny say listen to your heart Be who you are on the inside I need three words to tear her argument apart Your granny lied I'd rather be shiny Like a treasure from a sunken pirate wreck Scrub the deck and make it look Shiny I will sparkle like a wealthy woman's neck Just a sec Don't you know Fish are dumb dumb dumb They chase anything that glitters Beginners Oh and here they come come come To the brightest thing that glitters Mmm fish dinners I just love free food And you look like seafood Well well well Little Maui's having trouble with his look You little semi demi mini God Ouch What a terrible performance Get the hook Get it You don't swing it like you used to man Yet I have to give you credit for my start And your tattoos on the outside	ก็ทำไมเราไม่ได้ดูหรูตั้งแต่เริ่ม เมื่อก่อนยังเพอะและดูเกรอะกรัง แต่ตอนนี้ฉันรู้สึกความมั่นใจเพิ่มขึ้น ก็เรามันเปะปังอลังเวอร์! คุณอย่าเล่าให้ฟัง เสียงข้างในหัวใจ ตัวตนวันไหนไม่ได้หักเห ต้องการคำพูดที่จะหักล้างไม่มากเท่าไร โกหกทั้งเพ จะเลือกก็เลือก...วิวาว อย่างกับเป็นขุมทรัพย์จากเรือของโจรสลัด เอามาขัดและปิดให้มัน วิวาว เอาให้แว้งเหมือนคอดูหนังที่ร่ำรวยจัด ดูให้ชัด ฟังให้ดี ปลาฉลาม บื้อ บื้อ บื้อ มันชอบไล่อะไรที่แวบๆ สมัครเล่น โอ้ว ดูว้ายกัน ทื่อ ทื่อ ทื่อ มุ่งลงเข้าหาเป้าที่แปลบๆ อาหารเย็น ให้เราได้ปลากิน และเธอก็ นั้มน่ากิน (ช่างน่ากิน) แหม แหม แหม ดูมาวี่เขามีปัญหาเกี่ยวกับบุคลิก โอ้ๆ เจ้าลูกครึ่งเทพครึ่งคนเอ๋ย เอ้า มันกะกะ ครึ่งๆ กลางๆ ทำทางจะหนัก ไม่ค่อยจะวาดลวดลายอย่างที่เคยเป็น แต่ว่าควรยกเครดิตตนคิดให้ฉันนะ ก็แค่เพียงเพราะสายลี้กสุดจิต

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
For just like you I made myself a work of art	ไม่ต่างอะไรที่สร้างรอยเป็นศิลปะ
I'll never hide I can't I'm too	ทำไมต้องหลบ มีแล้วต้องโชว์
Shiny	วับวาว
Watch me dazzle like a diamond in the rough	ดูเด่นราวเพชรเงาประกายที่ไร้คู่แข่ง
Strut my stuff my stuff is so	เล่นกับแสงตกแต่งประดับ
Shiny	วับวาว
Send your armies but they'll never be enough	ยกขบวนทัพมาทำให้อีกคงหมดแรง
My shell's too tough Maui man	เกราะฉ้นแข็งแกร่ง นายมาอวี
You could try try try	ลองดู ได้ ได้ ได้
But you can't expect a demigod	ก็อย่าหวังว่าคนครึ่งเทพจะจอก
To beat a decapod	จะสู้สิบเท้าได้หรือ (รู้ไว้ซะ!)
You will die die die	คงต้อง ตาย ตาย ตาย
Now it's time for me to take apart	นี่ก็เป็นเวลาที่ควักหัวใจ
Your aching heart	เอามาให้ไว
Far from the ones who abandoned you	หนีไปให้ไกลห่าง มนุษย์ใจทวน
Chasing the love of	ไขว่คว้า รักของพวกผู้คน
These humans who made you feel wanted	เพื่อให้ตัวตนมีค่า
You try to be tough	ทำทำเป็นกล้าหาญ
But your armour's just not hard enough	แต่ว่าเสื้อเกราะกลับเปราะเกินต้านทาน
Maui	มาอวี!
Now it's time to kick your hiney	ได้เวลาส่ง นาย ไปนับดาว
Ever seen someone so	เคยเจอใครบ้างไหมที่
Shiny	วับวาว!
Soak it in cause it's the last you'll ever see	จ้องเอาไว้ภาพสุดท้ายที่จะได้ดู
C'est la vie mon ami I'm so	แล้วจะรู้แหละเจ้าหนูว่าฉัน
Shiny	วับวาว!
Now I'll eat you so prepare your final please	อยากจะอ้อนวอนกันก่อนตายไม่มีทางสู้
Just for me	ยอดแห่งปู
You'll never be quite as shiny	แกล้งไม่เทียมทันความ วับวาว
You wish you were nice and shiny	แกล้งไม่มีวันได้.. แวววาว

เพลง นีฉันโมอาน่า (I am Moana)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
I know a girl from an island	รู้เรื่องเด็กสาวที่เป็นชาวเกาะ
She stands apart from the crowd	เด่นล้ำกว่าใคร ๆ โดยแท้
She loves the sea and her people	รักทะเลและพวกพ้องของเธอ
She makes her whole family proud	สร้างความภูมิใจให้พ่อแม่
Sometimes the world seems against you	เมื่อโลกต่อต้านไม่ยอมเข้าใจ
The journey may leave a scar	และทิ้งบาดแผลไว้ให้เห็น
But scars can heal and reveal just	แต่แผลต้องหายเผยให้พบทาง
Where you are	อย่างที่เป็น
The people you love will change you	ผู้คนที่เธอรักพาให้เปลี่ยน
The things you have learned will guide you	สิ่งที่ได้เรียนรู้พาให้ไป
And nothing on earth can silence	และไม่มีสิ่งใดที่จะกลบ
The quiet voice still inside you	จะลบจะเลือนเสียงข้างใน
And when that voice starts to whisper	และเมื่อเสียงนั้นเริ่มจะกระซิบ
Moana you've come so far	โมอาน่า เธอมาแสนไกล
Moana listen	โมอาน่า ฟังสิ
Do you know who you are	เธอคือผู้ใดรู้ไหม
Who am I	เราคือใคร
I am a girl who loves my island	คือคนที่รักในเกาะเป็นบ้านเกิด
I'm the girl who loves the sea	และก็รักทะเลดังใจ
It calls me	มันเรียกเรา
I am the daughter of the village chief	และเป็นลูกสาวของหัวหน้าเผ่าเรา
We are descended from voyagers	มีต้นตระกูลเป็นพวกนักเดินทาง
Who found their way across the world	พวกเขาท่องเที่ยวผ่านโลกเรื่อยไป
They call me	ต่างเรียกเรา
I've delivered us to where we are	ฉันได้ช่วยให้เรามาอยู่ที่นี่
I have journeyed farther	ได้เดินทางมาแสนนาน
I am everything I've learned and more	ที่ได้พบได้พานเก็บอยู่ภายใน
Still it calls me	ยังคงเรียกเรา
And the call isn't out there at all	และก็เสียงไม่ได้ดังจากที่ไหน
It's inside me	มันอยู่ข้างใน
It's like the tide	ดังคลื่นทะเล
Always falling and rising	ยังคงขึ้นลงเรื่อยไป
I will carry you here in my heart	จะรักษาเก็บเอาไว้ให้คอยเตือน
You'll remind me	อยู่ที่ข้างใจ
That come what may	จะร้ายหรือดี
I know the way	จะต้องมีทาง
I am Moana	นี่ฉันโมอาน่า

เพลง เธอคือใคร (Know who you are)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
I have crossed the horizon to find you	ฉันข้ามฟ้าข้ามทะเลเพื่อให้ได้เจอ
I know your name	ชื่อเธอฉันรู้
They have stolen the heart from inside you	เธอถูกเขาตังเอาใจพรากจากอกไป
But this does not define you	เธอไม่อาจเปลี่ยนตัวตนเธอ
This is not who you are	เธอไม่ใช่ที่เห็นอยู่
You know who you are	เธอรู้เธอคือใคร

เพลง จำฉันให้ดี (Remember me)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Remember me	จำฉันให้ดี
Though I have to say goodbye	แม้ว่าเราต้องแยกคำลา
Remember me	จำฉันให้ดี
Don't let it make you cry	อย่าได้ตรอมตรมอุรา
For even if I'm far away I hold you in my heart	ห่างไกลแค่ไหนคงเป็นเพียงกาย แต่หัวใจยังเคียงกัน
I sing a secret song to you each night we are apart	ด้วยเพลงของสองเรายังกังวานดังเหมือนเธอแนบข้างฉัน
Remember me	จำฉันให้ดี
Though I have to travel far	แม้ฟ้ากว้างจะกั้นกายเรา
Remember me	จำฉันให้ดี
Each time you hear a sad guitar	ยามได้ยินเสียงกีตาร์เปลี่ยวเหงา
Know that I'm with you the only way that I can be	อยากให้รู้เราคงมีกันได้เท่าที่เรจะมี
Until you're in my arms again	จนวันที่เราได้เจออีกครั้ง
Remember me	จำฉันให้ดี

เพลงชื่อเธอใคร่รู้ก็ฮัวนีตา (Everyone knows Juanita)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Well, everyone knows Juanita	ชื่อเธอใคร่รู้ฮัวนีตา
Her eyes each a different color	ที่ตาข้างละสีไม่ซ้ำกัน
Her teeth stick out and her chin goes in	และฟันยื่นล้ำแล้วก็คางอย่างสั้น
And her...knuckles, they drag on the floor	อีกข้อนิ้วนั้นลากพื้นไปทุกที
Her hair is like a brier	เส้นผมก็ยุ่งอย่างเถาวัลย์
She stands in a bow-legged stance	และขาโก่งดั่งคันศรโค้งรี
And if I weren't so ugly	ถ้าฉันไม่หน้าตาอย่างกับผี
She'd possibly give me a chance	อาจมีทางได้โอกาสสักครั้ง

เพลงหัวหมุนตั่วๆ (Un Poco Loco)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
What color is the sky Ay, mi amor! Ay, mi amor! You tell me that it's red Ay, mi amor! Ay, mi amor! Where should I put my shoes Ay, mi amor! Ay, mi amor! You say put them on your head Ay, mi amor! Ay, mi amor! You make me Un poco loco Un poquitito loco The way you keep me guessing I'm nodding and I'm yessing I'll count it as a blessing That I'm only Un poco loco The loco that you make me It is just un poco crazy The sense that you're not making The liberties you're taking Leaves my cabeza shaking You are just Un poco loco Un poquititi-ti-ti-ti-ti-ti-ti-ti-ti-to loco!	ทำไมฟ้ามันดูพรา โอ้ใจเอ๋ย โอ้ใจเอ๋ย เธอบอกสีมันแดงจ๋า โอ้ใจเอ๋ย โอ้ใจเอ๋ย แล้วร้องเท้าไว้ไหนดี โอ้ใจเอ๋ย โอ้ใจเอ๋ย เธอบอกเอาไว้บนหัวสิ โอ้ใจเอ๋ย โอ้ใจเอ๋ย และเธอทำให้ฉันมันหัวหมุน แค่คิด ๆ ก็ต้องว่าวุ่นไป อาการที่เธอให้เดาใจ เห็นที่ไรฉันก็ต้องอ่อน คิดว่าเบื่องบนท่านให้พร ที่ต้องหัวหมุนตั่ว ๆ เข้าแล้วเรา อาการที่เธอทำหัวหมุน ฉันทุกวันไปไม่เคยได้เจอ จะทำแบบนี้ก็ได้หรือ ต้องตามใจเธอทุก ๆ อย่าง ฉันเหมือนมันศีรษะลอยคว้าง แค่หัวหมุนตั่ว ๆ เข้าแล้วเรา แค่หัวหมุนตั่ว ๆ ติด ๆ ติด ๆ ติด ๆ ติด ๆ เข้าแล้วเรา

เพลง โลกนี้คือครอบครัวของฉัน (The World Es Mia Familia)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Señoras y señores Buenas tardes, buenas noches Buenas tardes, buenas noches Señoritas y señores To be here with you tonight Brings me joy, que alegría For this music is my language And the world es mi familia For this music is my language And the world es mi familia For this music is my language And the world es mi familia For this music is my language	คุณผู้หญิงและคุณผู้ชาย อยู่พร้อมมากมายคงเพราะโชคพา นี่แหละวันที่ได้พบหน้า เชิญทุกท่านมาฟังผมบ้างสิ ในคืนนี้ได้พบพวกท่าน ปลาบปลื้มเกินคาดฝันมันแสนดี ก็ภาษาผมนั่นมันคือดนตรี และเหมือนโลกนี้คือครอบครัว ก็ภาษาผมนั่นมันคือดนตรี และเหมือนโลกนี้คือครอบครัว ก็ภาษาผมนั่นมันคือดนตรี และเหมือนโลกนี้คือครอบครัว ก็ภาษาผมนั่นมันคือ-

เพลง เชื้อมันไม่สิ้นคลอน (Proud Corazón)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล
Say that I'm crazy Or call me a fool	บอกข้าว่าฉันบ้าหรือว่าฉันนั้นเช่
But last night it seemed That I dreamed about you	แต่เมื่อคืนดังว่าในความฝันเห็นเธอ
When I opened my mouth	เมื่อปากฉันเปิดอ้า
What came out was a song	ก็มีเพลงกังวานก้อง
And you knew every word And we all sang along	คำที่เธอนั้นจำมันและพวกเราพากันร้อง
To a melody played on the strings of our souls	ท่วงทำนองของน้องพิชิตวิญญาณที่มีให้
And a rhythm that rattled us down to the bone	ด้วยลีลาเร่ร่ำลึกลงในตัวตนเรานั้น
Our love for each other will live on forever	และรักแท้แห่งพวกเราจะยืนยาวชั่วนิรันดร์
In every beat of my proud corazón	ตราตรึงจิตใจที่เชื่อมั่นไม่สิ้นคลอน
Our love for each other will live on forever	และรักแท้แห่งพวกเราจะยืนยาวชั่วนิรันดร์
In every beat of my proud corazón	ตราตรึงจิตใจที่เชื่อมั่นไม่สิ้นคลอน
Ay mi familia, oiga mi gente	พี่น้องร่วมบ้านเกิดพึงเกิดฟังด้วยใจ
Canten a coro, let it be known	ประสานเสียงก้องไปร้องให้ลือลั่น
Our love for each other will live on forever	ว่ารักแท้แห่งพวกเราจะยืนยาวชั่วนิรันดร์
In every beat of my proud corazón	ตราตรึงจิตใจที่เชื่อมั่นไม่สิ้นคลอน
Ay mi familia, oiga mi gente	พี่น้องร่วมบ้านเกิดพึงเกิดฟังด้วยใจ
Canten a coro, let it be known	ประสานเสียงก้องไปร้องให้ลือลั่น
Our love for each other will live on forever	ว่ารักแท้แห่งพวกเราจะยืนยาวชั่วนิรันดร์
In every beat of my proud corazón	ตราตรึงจิตใจที่เชื่อมั่นไม่สิ้นคลอน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายณัฐจรัส จันทรหอม
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2555 - 2560 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ประวัติการทำงาน	พ.ศ.2560 - ปัจจุบัน โรงเรียนนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี
ตำแหน่ง	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี